

RIT

Sveinbjarnar Egilssonar,

Rektors og Drs. Theol.

FYRSTA BINDI.

ILÍONS-KVIÐA.

II.

ILÍONS-KVIÐA

HÓMERS.

SVEINBJÖRN EGILSSON,

REKTOR OG DR. THEOL.,

ÍSLENZKAÐI.

SÍÐARI DEILD,

XIII.-XXIV. ÞÁTTUR.

ÚTGEFENDUR: TH. JOHNSEN. E. ÞÓRÐARSON.
E. JÓNSSON. J. ÁRNASON.

REYKJAVÍK.

PRENTUÐ Í PRENTSMIÐJU ÍSLANDS, HJÁ E. ÞÓRÐARSYNI.

1855.

ILÍONS-KVIÐA.

ÞRETTÁNDI ÞÁTTUR.

Bardagi við skipin.

Þá er *Seifur* hafði greidt *Trójumönnum* og *Hektori* veg til skipanna, þá lèt hann þá eiga þar í sífeldri þraut og baráttu. En sjálfur snèri hann burt frá þeim hinum björtu augum sínum, og horfði nú á land hinna hestfimu *Þrakverja* og hinna nærvígu *Mýsa,* hinna ágætu *Hippemolga,* er lifa á kaplamjólk, og á land *Abía,* sem eru allra manna rèttlátastir. Han snèri nú ekki leingur hinum björtu augum sínum til *Trójulands,* því hann gerði sèr ekki í hugarlund, að nokkurr hinna ódauðlegu guða mundi fara til liðveizlu við *Trójumenn* eða *Danáa.* En hinn voldugi *Landaskelfir* hèlt eingan blindíngsvörð, því hann sat uppi á efsta fjallstindinum á hinni skógi vöxnu þraknesku *Sámsey,* og undraðist ófriðinn og orustuna; þaðan sást alt *Ída*-fjall, þaðan sást *Príamsborg* og skip *Akkea.* Hann gekk upp af hafinu og sat nú þar, kendi nú í brjósti um *Akkea,* að þeir skyldu sigrast fyrir *Trójumönnum,*

en var ákaflega reiður *Seifi*. Hann gekk nú þegar ofan af hinu klettótta fjalli, og steig fram fótunum skyndilega; skulfu hin háfu fjöll, og svo skógurinn, undir hinum ódauðlegu fótum *Posídons*, þá er hann gekk. Hann tók þrjú skref á gaungunni, og í fjórða fótmáli komst hann til *Ægisborgar*, þángað sem hann ætlaði sèr. Þar átti hann ágætar hallir í sjáfardjúpinu; þær voru af gulli, allar ljómandi, og fyrntust aldrei. Þegar hann kom þángað, beitti hann tveimur hestum fyrir kerru sína; þeir hestar voru eirfættir, flugfráir og gullfextir. Sjálfur klæddi hann sig í gull, tók svipu í hönd sèr, hún var af gulli og vel tilbúin, steig svo upp í kerru sína, og fór af stað yfir bylgjurnar. Hvalfiskarnir þutu upp úr öllum fylgsnum og lèku sèr fyrir honum, því þeir þektu lávarð sinn; sjórinn vèk til hliðar af fögnuði, en hestarnir flugu áfram mjög skyndilega, og hjólásinn undir kerrunni, hann var af eiri, gerði ekki svo mikið sem vöknaði. Svo fluttu hinir vökru reiðskjótar *Posídon* til skipa *Akkea*. Í milli *Teneduseyar* og hinnar klettóttu *Imbreyar* er einn víður hellir í undirdjúpi sjáfarins; þar lèt *Posídon* landaskelfir hestana nema staðar, beitti þeim frá kerrunni, og kastaði fyrir þá ódáinsfóðri að eta; hann lèt hnappeldur um fætur þeim; þær voru af gulli, óslítandi og órjúfandi; gerði hann það, svo þeir væru þar einlægt kyrrir, þar til lávarður þeirra kæmi aptur, en sjálfur fór hann til herbúða *Akkea*. *Trójumenn* fylgdu *Hektori Príamssyni* í einum

hnapp, líkir eldsloga eða vindbyl; þeir voru hinir ákököfustu, höfðu glaum mikinn og kölluðu hátt; gerðu þeir sèr í hug, að þeir mundu tekið fá skip *Akkea,* og drepið marga menn þeirra við skipin. En er hinn jarðkríngjandi *Posídon* landaskelfir var kominn upp af enum djúpa sæ, fór hann og eggjaði fram *Argverja;* var hann þá í líki *Kalkasar,* jafnvöxtulegur og jafn-raddsterkur. Hann mælti fyrst til beggja þeirra *Ajanta,* enn þótt í þeim væri nógur áhugi af sjálfu sèr: „Þið *Ajantar* munuð að vísu frelsað geta her *Akkea,* ef þið neytið karlmennsku ykkar og látið ekki hugfallast. Hvergi óttast eg aðsókn *Trójumanna,* þó þeir hafi nú komizt upp á hinn mikla garð með sveit nokkura, því hinir fagurbrynhosuðu *Akkear* munu varið fá garðinn fyrir þeim öllum; nema á einum stað er eg hræddastur um að oss veiti ervitt, þeim megin sem hann er fyrir, sá hinn hamrami, líkur eldsloga, hann *Hektor,* er sagður er sonur hins þróttöfluga *Seifs.* Ef einhverr guðanna vildi blása ykkur því í brjóst, að standa sjálfir hraustlega fyrir, og svo eggja aðra, þá munduð þið fá rekið hann frá hinum örskreiðu skipum, þó hann sè nú ákafur mjög, og þó jafnvel sjálfur *Ólympsguð* eggi hann fram“. Að því mæltu laust hinn jarðkríngjandi *Landaskelfir* þá báða með sprota sínum, og fylti þá með megnum hugmóð. Hann gerði fima limu þeirra, bæði fætur og hendur, en sjálfur hvarf *Posídon* landaskelfir burt frá þeim, sem skjótfleygur haukur, er hefur sig til flugs upp

af ógna-háfum, ógeingum hamri, og þýtur yfir undirlendið til að elta aðra fugla. Hinn skjóti *Ajant Öyleifsson* varð fyrri til að þekkja hann, og mælti þegar til *Ajants Telamonssonar:* „Fyrst einhverr guða þeirra, er á *Ólympi* búa, hvetur okkur, *Ajant,* í spámanns líki, að halda uppi orustu hjá skipunum, þá látum okkur fara; því ekki er þetta hinn forspái fuglaspámaður *Kalkas;* það gat eg hæglega sèð af fótaburði hans, þá hann gekk burt, en guðir eru jafnan auðkennilegir; svo vaknar og hjá sjálfum mèr í brjósti mínu enn meiri áhugi, en áður, til orustu og bardaga, og fætur mínir og hendur iða af ákafanum“. *Ajant Telamonsson* svaraði honum: „Svo er og með mig, að hinar afar-sterku hendur mínar eru óþolinmóðar utan um spjótskaptið, hugmóður tekur til að hreifa sèr í mèr, og fætur mínir vilja ólmt áfram; mig lángar til, þó eg væri einn, að gánga til bardaga við *Hektor Príamsson,* sem aldrei lætur af berserksgánginum“. Slíkum orðum töluðust þeir við, glaðir af þeim vígahug, er guðinn hafði skotið í brjóst þeim. Á meðan hvatti hinn jarðkríngjandi guð þá af *Akkeum,* er voru bak við garðinn og svöluðu brjósti sínu hjá hinum fljótu skipum; limir þeirra voru orðnir lèmagna af sárum lúa, og þeim sárnaði í hjarta að líta *Trójumenn,* er komnir voru í þyrpíngu upp á hinn mikla garð. Þegar þeir horfðu á þá, hrundu þeim tár af hvörmum, því þeim þókti örvænt, að þeir mundu fá undan stýrt ógæfunni. En *Landa-*

skelfir gekk inn um flokkinn, og hughreysti skjótt hinar sterku fylkíngar. Hann fór fyrst og eggjaði þá *Tevkrus* og *Leitus*, þá kappann *Penelás*, *Þóant* og *Deípýrus*, þá herforíngjana *Meríónes* og *Antílokkus*. Þessa eggjaði hann, og mælti til þeirra skjótum orðum: „Mínkun er þetta, *Argverjar*, úngir sveinar! Eg bar það traust til yðar, að þèr munduð halda uppi bardaga og frelsa skip vor. En ef þèr viljið hlífast við, og ætlið ekki að gánga út í hinn hættulega ófrið, þá er nú sá dagur kominn, að vèr munum sigraðir verða af *Trójumönnum*. Mikil skelfíng! Stór furða ber fyrir augu mèr, sú ógn, er eg ætlaði að aldrei mundi fram koma, að *Trójumenn* skyldu ráðast á skip vor, þeir sem áður hafa líkir verið flóttgjörnum hindum, sem reika ráðlauslega, þreklausar og ónýtar til mótstöðu, og verða gullrefum, pardusdýrum og úlfum að bráð í skóginum. Svo hafa *Trójumenn* ekki þorað að undanförnu að gera hina minnstu mótstöðu gegn áhuga og áhlaupi *Akkea*; en nú berjast þeir fjarri borginni hjá hinum holu skipum fyrir sakir ofstopa hershöfðíngjans og nenníngarleysis hermannanna, því þeim semur ekki við hann, og vilja ekki verja hin örskreiðu skip, en láta heldur drepa sig niður hjá skipunum. En látum nú vera, að öðlíngurinn, hinn víðlendi *Agamemnon Atreifsson*, sè raunar skuld í því, sökum þess hann svívirti hinn fóthvata *Peleifsson*; en oss ber þó eingan veginn að liggja á liði voru í orustunni, heldur eigum vèr sem fyrst

að ráða hèr bætur á, og er jafnan auðbætt skaplyndi göfugra manna. Það tjáir ekki framar, að allir þèr, sem eruð hraustastir menn í hernum, skuluð ekki fram leggja það ofurafl, sem þèr hafið. Ekki mundi eg fá mèr til orða, þó einhverr vesalíngurinn nenti ekki að gánga í bardaga; en yður lái eg það stórlega. Bráðum munuð þèr, góðir hálsar, koma til leiðar með nenníngarleysi þessu einhverri enn meiri ógæfu. Látið yður heldur hugfast vera, hverjum fyrir sig, hvað yður sómir, og hvað yður er láandi; því nú er mikil rimma upp risin; berst hinn hrausti, rómsterki *Hektor* nú hjá skipunum, og hefir brotið hliðið og hinn lánga slagbrand“. Þannig eggjaði *Láðvaldur Akkea* með sífeldum áeggjunum. Herfylkíngarnar stóðu í kríng um þá báða *Ajanta;* þær sveitir voru svo styrkar, að þó *Ares* og hin hersvæsna *Apena* hefðu geingið um þann her, mundi hvorugu hafa þókt neins ábótavant; því þángað höfðu valizt hinir hraustustu menn; biðu þeir *Trójumanna* og hins ágæta *Hektors,* og hlífðust svo, að þeir hèldu spjóti við spjót, og tjörgu þètt við tjörgu; þar studdi skjöldur skjöld, hjálmur hjálm og maður mann; hinir fextu hjálmar komu við hinar fögru hjálmbólur, þegar menn lutu áfram: svo þètt stóðu þeir hverir hjá öðrum; spjótin svignuðu, þá þau voru reidd af hinum hraustu höndum, en hermennirnir vildu áfram, og voru ákaflega fúsir að berjast.

Trójumenn geystust fram í þyrpíngu; fór *Hektor*

fyrir þeim; hann sókti ákaft fram, svo sem hnullúngur hrýtur fram af bergi, þegar fjallstraumur hefir í æsihríðum rifið burtu það, sem hèlt steininum föstum við hið feiknarlega bjarg, og hrundið honum fram af brúninni; stökkur hann þá og flýgur í loptinu, svo skógurinn dunar undir, en hann hleypur einlægt viðstöðulaust, þar til hann kemur ofan á jafnslèttu; þá veltist hann ekkert, þó áður hafi verið hart á honum kastið: svo hafði *Hektor* stór orð um hríð, að sèr mundi hægt veita að komast gegnum búðir og skip *Akkea* með manndrápum alt að sjó fram. En er fyrir honum urðu þèttskipaðar fylkíngar, nam hann staðar, þá hann var kominn rètt að þeim; en synir *Akkea* snèrust við honum, lögðu sverðum og tvíyddum spjótum, og ráku hann af sèr, en hann fór undan þeim í flæmíngi. Kallaði hann þá hátt upp, svo *Trójumenn* máttu heyra mál hans: „Bíðið kyrrir, þèr *Tróverjar* og *Lýkíumenn*, og þèr nærgaunglu *Dardanar*. Ekki munu *Akkear* fá staðizt mig til leingdar, hversu sem þeir skipa sèr saman í þètta flokka; heldur munu þeir, vonar mig, hörfa undan spjóti mínu, svo framarlega sem hinn æðsti guð, hinn hádunandi frumver *Heru*, hefir eggjað mig fram“. Með þeim orðum hvatti hann hug og hjarta hvers manns. Þá gekk fram í hernum hinn stórhugaði *Deífobus Príamsson*; hann hafði fyrir sèr krínglóttan skjöld; steig hann fótum lètt til jarðar og gekk fram með skjöldinn fyrir sèr. Þá skaut *Meríónes* til hans björtu spjóti, og misti

hans ekki; kom hið lánga spjót í hinn krínglótta uxaleðursskjöld, en brotnaði í falnum, áður en það komst í gegnum skjöldinn. *Deífobus* hèlt frá sèr leðurskildinum, því hann var hræddur við spjót hins herkæna *Meríóness;* en kappinn *Meríónes* hopaði á hæl aptur í flokk fèlaga sinna, og þókti stórum fyrir hvorutveggja, að hann misti sigursins og hafði brotið spjót sitt. Fór hann þá af stað til búða og skipa *Akkea,* að sækja sèr eitt lángt spjót, er hann hafði skilið eptir í búð sinni. Á meðan börðust hinir, og risu upp óstöðvandi óhljóð. *Tevkrus Telamonsson* vó þá fyrstur mann, hinn spjótfima *Imbríus,* son hins hestauðga *Mentors.* Hann bjó í *Pedeonsborg,* áður en synir *Akkea* komu, og átti *Medesíköstu,* laundóttur *Príamuss.* En er hin borðrónu skip *Danáa* voru komin þar við land, fór hann aptur til *Ilíonsborgar* og hafði meiri metorð, en aðrir *Trójumenn,* bjó hann hjá *Príamus,* og virði *Príamus* hann jafnt sonum sínum. *Telamonsson* lagði hann laungu spjóti fyrir neðan eyrað, og kipti út spjótinu; fèll *Imbríus* þá, sem askur sá, er höggvinn er með eiröxi á tindi fjalls nokkurs, er blasir við alla vega lángar leiðir í burt, og hneigir þá askurinn til jarðar þau hin mjúku laufblöð sín. Svo fèll *Imbríus,* og glömruðu hin eirbúnu vopn utan á honum. *Tevkrus* brá þá við, og vildi fletta hann vopnum, en er hann sókti fram, skaut *Hektor* til hans björtu spjóti. *Tevkrus* sá beint á *Hektor,* og vèk sèr undan eirspjótinu lítt það; kom spjót

Hektors þá í brjóst á *Amfímakkus,* syni *Kteatuss Aktorssonar,* í því hann gekk fram í bardagann; fèll hann þegar, og varð dýnkur mikill, en vopnin glömruðu ofan á honum. Þá hljóp *Hektor* til og vildi svipta af höfði hins stórhugaða *Amfímakkuss* hjálmi þeim, er fèll að gagnaugum hans. En er *Hektor* rèðst fram, lagði *Ajant* til hans fögru spjóti, en kom hvergi sári á hann, því hann var allur hlífaður ógurlegum eirmálmi. Þá lagði *Ajant* í skjaldarnöfina, og hratt *Hektori* með miklu afli, hopaði *Hektor* þá aptur fyrir bæði líkin, og tóku þá *Akkear* líkin og komu þeim undan. *Stikkíus* og hinn ágæti *Menesteifur,* höfðíngjar *Apenumanna,* tóku *Amfímakkus* og báru hann í flokk *Akkea;* en báðir þeir *Ajantar,* berserkirnir, tóku *Imbríus,* svo sem tvö ljón hripsa geit af tannhvössum hundum, halda henni hátt upp frá jörðu í skoltunum og bera hana í gegnum hina þèttu hrísrunna: svo hèldu báðir hinir hervopnuðu *Ajantar Imbríus* á lopti, meðan þeir flettu hann herklæðum, en *Öyleifsson* hjó höfuðið frá hinum mjúka hálsi, því hann var reiður af falli *Amfímakkuss;* síðan sleyngdi hann höfðinu sem knetti, og fleygði því gegnum mannþraungina, og fèll það í moldina fyrir fætur *Hektori.* Þá varð *Posídon* afar-reiður, er sonarsonur hans var fallinn í hinum grimma bardaga; gekk hann þá af stað til búða og skipa *Akkea* til að eggja *Danáa,* því hann bjó *Trójumönnum* harma. Þá mætti honum hinn spjótfimi *Idomeneifur;* hann

kom frá einum fèlaga sinna, er nýkominn var úr orustunni og hafði verið særður í knèsbótina með hvössu eirvopni; báru sveinar hans manninn, en *Idomeneifur* hafði falið hann læknunum, og gekk þá til búðar sinnar, því hann lángaði enn út í bardagann. Hinn voldugi *Landaskelfir* mælti þá til hans; var hann þá líkur í málrómi *Þóanti Andremonssyni,* sem var konúngur yfir *Etólum* í öllu *Plevronslandi* og í hinni hálendu *Kalýdonsborg;* var hann virtur af landslýðnum, sem væri hann einhverr goðanna: „*Idomeneifur* (kvað hann), höfðíngi *Krítarmanna,* hvað er nú orðið af hótunum þeim, er synir *Akkea* höfðu við *Trójumenn?*“ *Idomeneifur,* foríngi *Krítarmanna,* svaraði honum: „Eingum manni er þar um að kenna, *Þóant,* að því er eg veit til; því vèr kunnum allir vel til hernaðar; eingi lætur sigrast af kjarklausum ótta, og eingi skorast undan hinum hættulega ófriði sökum viljaleysis; hitt mun heldur vera, að það mun vera vilji hins afar-sterka *Kronussonar,* að *Akkear* verði drepnir hèr frægðarlausir, lángt í burt frá *Argverjalandi.* En, þú *Þóant,* með því þú að undanförnu hefir verið ófælinn í orustu, og eggjar jafnan hvern þann, er þú sèr liggja á liði sínu, þá lát nú ekki af að upphvetja sèrhvern mann“. *Posídon* landaskelfir svaraði honum: „*Idomeneifur,* komist sá maður aldrei heim aptur frá *Trójulandi,* heldur verði hèr að leikfángi hunda, sem á þessum degi liggur á liði sínu viljandi í orustunni. En þú lát

nú sjá, tak vopn þín og kom híngað! Við verðum báðir að leggja lèttann á, og vita, ef vèr megum verða að nokkuru liði, þó við sèum eigi nema tveir, því að liði verður, þó lítt sè undir einum, orka manna, ef á eitt leggjast; munum við kunna að beita vopnunum, og jafnvel þó við eigum við hrausta menn að skipta". Að því mæltu gekk *Posídon* aptur út í bardagann, en *Idomeneifur* fór til hinnar ramgjörvu búðar sinnar; og er hann kom þar, fór hann í fögur herklæði og tók í hönd sèr tvö spjót. Síðan fór hann af stað, líkur eldíngu, þeirri er *Kronusson* tekur með hendi sinni og sleyngir ofan af hinum ljómanda *Ólympi,* þá hann birtir dauðlegum mönnum einhvern fyrirburð, því geislarnir af þeirri eldíngu eru mjög auðkennilegir: svo lýsti af eirmálminum á brjósti *Idomeneifs,* þá hann hljóp. Þegar hann var skamt kominn frá búðinni, mætti honum *Meríónes,* hinn vaski sveinn hans; hann fór til að sækja sèr eirspjót. Hinn sterki *Idomeneifur* mælti til hans: „Þú fóthvati *Meríónes Mólusson,* minn kærasti fèlagi, hví kemur þú úr orustunni og ófriðnum? Kemur þú til mín þess erindis, að færa mèr einhver tíðindi? Fyrir mitt leyti vil eg heldur vera í orustu, en sitja heima að búð minni". Hinn vitri *Meríónes* svaraði honum: „Eg kem til að sækja mèr spjót, ef eitthvert kann eptir að vera í búð þinni; því eg braut það spjót, er eg hafði áður, þá eg skaut því í skjöld hins ofurhugaða *Deífobuss*". *Idomeneifur,* foríngi *Krítarmanna,* svaraði honum:

„Í búð minni muntu finna tróversk spjót, þó þú viljir tuttugu fyrir eitt; eru þau reist upp við hina skínandi forsalsveggi; þau spjót hefi eg tekið af vegnum mönnum, því eg ætla, að eg standi ekki lángt frá óvinunum, þá eg er í bardaga; fyrir þá sök á eg bæði spjót og baugnafaða skjöldu, hjálma og glóbjartar brynjur“. Hinn vitri *Meríónes* svaraði honum: „Eg á og mörg vopn veginna *Trójumanna* í búð minni og hjá hinu svarta skipi mínu, en það er lángt að sækja þau þángað. Eg má og segja það um mig, að eg er ekki vanur að liggja á liði mínu, heldur stend eg fremstur í flokki í hinum mannfræga bardaga, ef einhver ófriðar-rimma rís upp. Ætla eg, að þèr muni kunnugt vera, hversu eg geing fram í bardögum, þó vera megi, að aðrir eirbrynjaðir *Akkear* taki ei eptir því“. *Idomeneifur,* foríngi *Krítarmanna,* mælti til hans: „Veit eg, hversu þú ert til framgaungu. Hvað þarftú á slíkt að minnast? Því þó allir þeir, sem hraustastir eru af oss hèr við skipin, væru valdir til að setjast í launsátur, þar sem helzt ber á hreysti manna, með því þar sèst bezt, hverr huglaus er, og hverr hraustur er: því hinn huglausi skiptir litum ýmsa vega; hann hefir ekki stöðugleik í sèr til að sitja kyrr, heldur kiknar hann í knjám og húkir báðum fótum á víxl; hjartað berst mjög í brjósti hans, af því hann óttast bana sinn, og tennurnar nötra í honum; en sá sem hugaður er, hann bregður aldrei lit, og hann æðrast aldrei, þegar hann eitt

sinn er seztur í launsátur; hann óskar heldur að eiga sem fyrst vopnaskipti í skæðri orustu. Þó þú nú værir í slíku launsátri, mundi eingi maður geta fundið að áhuga þínum eða áræði; því þó þú feingir skot eða lag í bardaga, mundi skotvopnið ekki lenda aptan í hnakka þèr eða baki, heldur mundi það koma að framan, annaðhvort í brjóstið eða í kviðinn, í því þú værir að sækja fram í flokki forvígismannanna. En tölum ekki leingur um þetta, stöndum hèr ekki leingur, svo sem óvitar, svo eingi geti veitt oss stórkostlegar ávítur. Gakk þú nú til búðarinnar, og tak þèr eitthvert sterkt spjót“. Þannig mælti hann, en *Meríónes* brá skjótt við, líkur hinum sviplega *Aresi*, og sókti sèr eirspjót inn í búðina, kom svo til *Idomeneifs*, og var honum nú mjög ant um að komast til orustu. Svo sem hinn mannskæði *Ares* geingur til orustu, og fylgir honum *Flótti*, sonur hans; hann er jafnsterkur, sem hann er æðrulaus, og hefir hann skotið mörgum hermanni skelk í bríngu, þó hugaður hafi verið; fara þeir feðgar herbúnir frá *Þrakalandi* til *Effýra* eða til hinna hugstóru *Flegýa*, verða þó ekki við bæn þeirra beggja, heldur veita sigurinn öðrumhvorum. Í þá líkíng geingu þeir hermannaforíngjarnir, *Meríónes* og *Idomeneifur* til orustunnar, búnir glóanda eirmálmi. Þá tók *Meríónes* fyrri til orðs, og mælti til *Idomeneifs*: „*Devkalíonsson!* Hvar hyggur þú að gánga inn í herinn? hægra megin alls hersins, eða í herinn miðjan, eða vinstra

megin? Því ekki hygg eg, að hina hárprúðu *Akkea* skorti svo aðsókn, að þeir þurfi hvergi liðs við". *Idomeneifur*, foríngi *Krítarmanna*, svaraði honum: „Fyrir miðjum skipunum eru nógir menn til varnar, þar sem eru báðir þeir *Ajantar* og svo *Tevkrus*, sem er einhverr ágætasti bogmaður af *Akkeum* og hraustur til framgaungu í fasta-bardaga; munu þessir þreyngja svo að *Hektori Príamssyni*, þó hann sæki mjög fast bardagann og sè allsterkur, að honum mun nóg þykja; mun honum ervitt veita, þó hann sè allákafur að berjast, að sigra áhuga og berserksgáng þeirra og kveykja í skipunum, nema sjálfur *Kronusson* skjóti loganda eldibrandi í hin fljótu skip; því ekki mun hinn mikli *Ajant Telamonsson* undan vægja fyrir nokkurum manni, þeim er dauðlegur er og etur *Demetru* korn, og bíti á hann eirvopn og stórir vopnsteinar; í höggorustu mundi hann jafnvel ekki víkja fyrir *Akkilles* fylkíngabrjót, þó hann eingan veginn megi við hann keppa í fráleik. Halt þú svo fram vinstra megin hersins, svo við getum sem fyrst sèð, hvort við vinnum okkur til ágætis á nokkurum, eða nokkurr á okkur". Þannig mælti hann, en *Meríónes* gekk á undan, líkur hinum skjótlega *Aresi*, þar til er þeir komu þar til hersins, sem *Idomeneifur* hafði boðið honum. En er *Trójumenn* litu *Idomeneif*, líkan að afli eldsloga, bæði sjálfan hann og svein hans, búna glæsilegum hervopnum, þá æptu þeir um allan herinn og geingu allir móti honum. Hófst nú orusta milli *Tróverja*

og *Akkea* hjá skutstöfnum skipanna. Svo sem byljir æða undan hvínandi vindum, þann dag er mest er moldrykið á götunum, og þeyta upp alt í einu stórum rykmokk: svo laust þeim saman í bardaganum, og vildu hvorirtveggju ákaft drepa hvorir aðra í ösinni með beittu eirvopni. Hin mannskæða orusta varð úfin af hinum bitvænlegu lángspjótum, er þeir hèldu á. Eirbjarminn, er lagði af hinum skínandi hjálmum, nýfægðu brynjum, og björtu skjöldum, glapti sjón manna, þá þeim lenti saman. Sá maður hefði orðið að vera mjög djarfhugaður, sem þá hefði haft gaman og ekki ángur af að horfa á þær aðfarir.

Báðir hinir voldugu synir *Kronusar* skópu hinum fræknu köppum sárar raunir. Þeir hèldu sinn með hvorum bræður; *Seifur* ætlaði *Trójumönnum* og *Hektori* sigurinn, því hann vildi gera hinn fóthvata *Akkilles* vegsamlegan; ekki vildi hann, að hinn akkneski her eyddist með öllu fyrir framan *Ilíonsborg*, heldur vildi hann vegsama *Þetisi* og hinn hugstóra son hennar. En *Posídon*, er leynilega hafði skotizt upp af enum gráa sæ, gekk meðal *Argverja* og eggjaði þá fram; fèll honum þúngt, að þeir fóru halloka fyrir *Trójumönnum*, og var ákaflega reiður *Seifi*. Að vísu var söm ætt þeirra beggja, og föðurland hið sama, en *Seifur* var þeirra eldri og margfróðari. Þess vegna varaðist *Posídon* að liðsinna *Akkeum* opinberlega, en fór heldur á laun um herinn í manns-líki, og eggjaði þá. En báðir flèttuðu þeir hinn óslítanda og órjúfanda streing

ennar sterku deilu og hins sameiginlega ófriðar, og brugðu honum um hvoratveggju, og fèkk sá streingur mörgum manni á knè komið[1].

Idomeneifur, þó hann væri hálfgrár fyrir hærum, eggjaði nú *Danáa*, stökk fram meðal *Trójumanna* og skaut þeim skelk í bríngu. Hann vó *Oprýoneif;* hann var frá *Kabesus*, og hafði komið til borgarinnar, skömmu eptir að fregnin barst um ófriðinn; hann bað *Kassöndru*, sem var einhver hin fríðasta af dætrum *Príamuss*, og að hann feingi hennar mundlaust, en hèt í móti að vinna það þrekvirki, að reka sonu *Akkea* nauðuga burt úr *Trójulandi;* hèt *Príamus* þessu, og lofaði að gefa honum dóttur sína; gekkst *Oprýoneifur* fyrir þessu loforði, og barðist með *Príamusi*. En *Idomeneifur* skaut til hans fögru spjóti, þar sem hann gekk heldur hástígur; kom skotið í hann, því eirbrynja sú, er hann var í, stóðst ekki skotið, og gekk spjótið á hol inn í kviðinn, fèll hann þá, og varð við dýnkur mikill. *Idomeneifur* hældist þá um, og mælti: „*Oprýoneifur*, eg skal þá hrósa þèr um alla menn fram, ef þú efnir alt það, er þú lofaðir *Príamusi Dardansniðja*, þá er hann hèt þèr dóttur sinni. Vèr skulum nú lofa þèr því, og svo efna það, að vèr skulum sækja til *Argverjalands* fríðustu dóttur *Atreifssonar* og gipta þèr hana, ef þú leggur í eyði með

---

[1]) þ. e. Seifur og Posídon lètu herfjötur koma bæði á Akkea og Trójumenn, svo margir menn fèllu af hvorumtveggjum.

oss hina fjölbygðu *Ilíonsborg*. Kom nú með mèr til hinna haffæru skipa; þar munum við semja með okkur um giptínguna, því við erum aungvir harðir giptíngarmenn“. Að því mæltu tók kappinn *Idomeneifur* í fót hans, og dró hann í þeim harða bardaga. Þá kom *Asíus* til varnar líki *Oprýoneifs;* hann var á fæti, og stóð fyrir framan kerru sína; en kerrusveinn hans hèlt hestunum ávalt svo nærri, að nasablástur þeirra lenti á baki hans. *Asíus* vildi skjóta *Idomeneif,* en *Idomeneifur* varð fyrri til, og skaut spjóti undir höku honum í barkann; gekk eirvopnið í gegn og út hinu megin; fèll hann þá, sem eik fellur, eða ösp, eða hávaxin fura, er smiðir höggva til skipatimburs á fjöllum uppi með nýhvöttum öxum. Þannig lá *Asíus* endilángur fyrir framan hestana og kerruna; hann rumdi og gruflaði með höndunum í blóðugri moldinni. En kerrusveini hans fèllst hugur, og þorði hann ekki að snúa hestunum við, til að komast undan höndum óvina sinna; skaut þá hinn vígglaði *Antílokkus* spjóti til hans, kom á hann miðjan og í gegnum hann; hlífði honum ekki eirbrynja sú, er hann hafði á sèr; gekk spjótið á hol inn í kviðinn; fèll hann þá með andköfum ofan af hinni ramgjörvu kerru, en *Antílokkus,* sonur ens hugstóra *Nestors,* rak hestana úr flokki *Trójumanna* til hinna fagurbrynhosuðu *Akkea*. *Deífobusi* sárnaði fall *Asíusar;* hann gekk mjög fram að *Idomeneifi,* og skaut björtu spjóti. *Idomeneifur* horfði beint á hann, og forðaði sèr fyrir

eirvopninu, og fól sig undir hinum krínglótta skildi sínum; hann hafði skjöld af uxahúðum; hann var bjúgrendur, lagður skínanda eirmálmi, og á honum tvær skjaldrimar. Hann hnipraði sig allan inn undir skjöldinn, en eirvopnið flaug fyrir ofan skjöldinn, og gnurraði í skildinum, þegar spjótið þaut yfir hann. Þó skaut *Deífobus* ekki spjótinu til ónýtis úr hinni þúngu hendi sinni, því það kom á herforíngjann *Hypsenor Hippasusson* í lifrina niður við þyndina, og fèll hann þegar til jarðar. *Deífobus* hældist þá um ákaflega, og kallaði upp hátt: „Víst liggur *Asíus* ekki óhefndur; það hygg eg, að hann fari með glöðu geði til hinnar harðlæstu hallar *Hadesar*, því nú fèkk eg honum samferðamanninn“. Þannig mælti hann, en *Argverjum* sárnaði, er hann hældist svo um; en mest sveið það hinum herkæna *Antílokkus*, og þó yfirgaf hann ekki fèlaga sinn, þó hann tæki sárt til hans, heldur hljóp hann í kríng um hann honum til varnar, og hlífði honum með skildi sínum; en tveir trúir fèlagar hans, *Mekisteifur Ekkíusson* og hinn ágæti *Alastor*, hófu *Hypsenor* upp á axlir sèr, og báru hann til hinna holu skipa, og stundi hann þá þúngan.

Idomeneifur lèt ekki dvína hinn mikla hugmóð sinn, heldur vildi ávalt annaðhvort sveipa einhvern *Trójumanna* í svartri nótt, eða falla sjálfur til að afstýra hættunni frá *Akkeum*. Hann vó nú kappann *Alkapóus*, son *Esýetess*, fóstursonar *Seifs*. *Alkapóus* var dótturmaður *Ankísess*, og átti *Hippo-*

damíu, elztu dóttur hans. Faðir hennar og hin heiðvirða móðir höfðu mikla ást á henni, meðan hún var heima, því hún var öllum konum framar, þeim er henni voru jafnaldra, að fríðleik, hannyrðum og vitsmunum, og fyrir þá sök fèkk hennar og einhverr hinn hraustasti maður í öllu *Trójulandi.* Þann mann lèt *Posídon* þá falla fyrir *Idomeneifi;* hann töfraði hin björtu augu hans, og fjötraði hans fögru fætur; því hann gat hvorki hörfað aptur, nè forðað sèr, heldur stóð grafkyrr, sem einhver stólpi eða hálaufgað trè; og í því lagði kappinn *Idomeneifur* spjóti í brjóst honum, og rauf eirbrynjuna, er hann var í; sú brynja var áður vön að hlífa honum við voða, en þá brast hún við dimt, er hún rifnaði fyrir spjótinu; fèll hann þá, og varð dýnkur mikill, en spjótið stóð fast í hjartanu, og kiptist þá hjartað svo við, að aurfalurinn á spjótinu hristist, og þar misti loks hinn sterki málmur magnið sitt. *Idomeneifur* hældist þá um ákaflega, og kallaði hátt: „Mjög hælist þú um af munni fram, *Deífobus!* Hvort skulum vèr nokkuð telja það samskulda, að þrír menn eru vegnir fyrir einn? þú hinn armi, kom nú og gakk sjálfur móti mèr, svo þú reynir, hvílíkur eg em, sem híngað er kominn, afspríngur *Seifs,* þess er fyrst gat *Mínos,* lávarð *Kríteyar,* en *Mínos* átti fyrir son hinn ágæta *Devkalíon,* en *Devkalíon* átti mig, yfirkonúng margra manna á hinni víðlendu *Krítarey;* en nú fluttu mig skip mín híngað, þèr til ógæfu og föður þínum, og öðr-

um *Trójumönnum*". Þannig mælti hann, en *Deífobus* var á tveim áttum, hvort hann skyldi heldur snúa aptur og fá sèr einhvern liðsmann af hinum hugstóru *Trójumönnum,* eða hann skyldi freista, hvað hann mætti orka einn. En er hann hugsaði um þetta, þókti honum ráðlegra að fara og hitta *Eneas;* fann hann hann, þar sem hann stóð aptastur í flokknum, því *Eneas* var jafnan reiður hinum ágæta *Príamus,* fyrir þá sök að þó *Eneas* væri hraustasti maður, þá hafði hann þó einga virðíngu hjá *Príamus. Deífobus* gekk til hans og mælti skjótum orðum: „*Eneas,* höfðíngi *Trójumanna,* nú er öll þörf á, að þú verjir systurmann þinn, ef þig tekur nokkuð sárt til hans. Kom nú með mèr, við skulum verja *Alkapóus,* sem var systurmaður þinn, og fóstraði þig fyrrum í höllinni, meðan þú varst dálítill. Hinn spjótfimi *Idomeneifur* hefir nú drepið hann fyrir þèr". Þannig mælti hann, og hrærði hugann í brjósti hans; gekk *Eneas* móti *Idomeneifi,* og var á honum mikill víghugur. *Idomeneifur* lagði ekki á flótta, svo sem ómagi, heldur beið hann úr stað, svo sem villigöltur bíður í eyðistað á fjöllum uppi eptir mikilli mannös, sem að honum fer; augu hans brenna af eldi, hann þeytir upp burstina á baki sèr og brýnir tennurnar, og er í honum ákafa-hugur að verja sig fyrir hundum og mönnum: svo beið hinn spjótfimi *Idomeneifur* án þess að víkja úr stað, þó *Eneas* kæmi hlaupandi að honum til bardaga; en hann kallaði til fè-

laga sinna, og leit til hermannanna, *Askaláfs, Afareifs, Deípýruss, Meríóness* og *Antílokkuss;* til þessara kallaði hann, og mælti skjótum orðum: „Komið híngað, vinir, og hjálpið mèr; eg em einn, og óttast mjög hinn fóthvata *Eneas,* sem híngað sækir að mèr; hann er mesti vígamaður í bardaga, hann er í blóma æsku, og veitir það honum mestan styrk. Eg vildi óska, að eg væri jafnúngur og hann, og með þeim hug, sem eg nú hefi; þá mundi annarhvorr okkar skjótt vinna sigurinn“. Þannig mælti hann, en þeir geingu allir til í einum hug, og staðnæmdust hjá honum, og höfðu skjölduna á hlið sèr. Hins vegar kallaði *Eneas* til fèlaga sinna, og leit til *Deífobuss, Parisar* og hins ágæta *Agenors,* sem ásamt honum voru fyrirliðar *Trójumanna;* en hermennirnir fylgdu á eptir honum, sem sauðir fylgja hrút úr haga til að drekka, og verður smalamaður af því alls hugar feginn. Svo gladdist hjarta *Eneasar* innan brjósts, þá er hann sá hermanna-flokkinn fylgja eptir sèr. Nú sóktust þeir að í höggorustu með laungum spjótum í kríng um *Alkapóus;* glumdu eirvopnin ógurlega á brjóstum þeirra, er þeir skutust á í ösinni. En tveir frábærir kappar, *Eneas* og *Idomeneifur,* er líkir voru *Aresi,* vildu ákaft koma sárum hvorr á annan með hörðum eirvopnum; skaut *Eneas* fyrst spjóti til *Idomeneifs;* en *Idomeneifur* horfði beint fram og forðaði sèr við eirspjótinu; flaug bitvopn það, er *Eneas* hafði skotið, til ónýtis úr hans sterku hendi, og hljóp í

jörð niður. *Idomeneifur* skaut til *Öynómáss,* og kom í kviðinn; rauf eirvopnið brynjuboðánginn og hljóp á kaf inn í iðrin, en hann fèll í moldina og greip í jörðina með lúku sinni. *Idomeneifur* kipti hinu lángskepta spjóti út úr hinum dauða, en hin en fögru vopn gat hann ekki tekið af honum, því skotvopnin stóðu á honum; voru nú fótlimir hans ekki leingur styrkvir til hreifíngar, hvorki til að hlaupa fram eptir skotvopni sínu, eða til að forða sèr undan. Þess vegna varði hann líf sitt í fastabardaga, þar eð fæturnir báru hann ekki nógu skjótt til þess, að hann gæti flúið úr orustunni. Meðan hann nú gekk aptur fót fyrir fót, skaut *Deífobus* til hans björtu spjóti, því hann hafði ávalt illan hug til hans; en einnig í það skipti misti *Deífobus* hans; kom skotið á *Askaláf Enýalíusson,* og gekk hið sterka spjót í gegnum öxl hans; fèll hann þá í moldina og greip í jörðina með lúku sinni. Hinn sterkrómaði, kraptamikli *Ares* hafði enn ekki frètt, að sonur hans var fallinn í hinni hörðu orustu; því eptir ráðstöfun *Seifs* sat hann þá efst á *Ólympi,* hneptur undir gullský; þar voru og hinir aðrir ódauðlegu guðir, frábægðir ófriðnum.

Nú sóktust *Tróverjar* og *Akkear* í höggorustu kríng um *Askaláf.* *Deífobus* greip hinn fagra hjálm af *Askaláfi,* en *Meríónes* hljóp til, líkur enum sviplega *Aresi,* og rak spjót í handlegg hans; hraut þá kambpípuhjálmurinn úr hendi hans til jarðar og saung við. *Meríónes* hljóp þá aptur til, sem gammur, og

kipti hinu sterka spjóti úr upphandleggnum, hörfaði síðan aptur í flokk fèlaga sinna. En *Polítes,* skilgetinn bróðir *Deífobuss,* tók höndum um miðjan bróður sinn, og leiddi hann út úr hinni róstusömu orustu, þar til er hann kom til hinna fráu hesta sinna, er stóðu hjá kerrusveini hans og hinum skrautlega vagni á orustubaki; drógu þeir hann til borgarinnar, en hann stundi þúngan, og þjáðist mjög, en blóðið rann niður af hendinni þeirri hinni nýsærðu.

Hinir hèldu nú áfram að berjast, og reis þar upp óaflátlegt heróp. Þá stökk *Eneas* fram, og lagði hvössu spjóti í barka *Afareifi Kaletorssyni,* því hann snèrist við honum; hallaðist þá höfuð hans út á aðra hliðina, fylgdi þar með skjöldurinn og hjálmurinn, en banvænn dauðinn sveif yfir hann. *Antílokkus* sætti lagi, þá *Póon* snèri sèr við, stökk að honum og hjó til hans, og þverhjó í sundur holæðina, sem liggur upp eptir endilaungu bakinu og geingur upp í háls; hana hjó hann þvert í sundur; fèll *Póon* þá flatur í moldina, og breiddi báðar hendur móti vinum sínum. *Antílokkus* skygndist um, stökk fram og tók vopnin af herðum hans, en *Trójumenn* stóðu umhverfis um hann alla vega, og lögðu í hinn víða, blikanda skjöld hans, gátu þó ekki lagt inn úr skildinum, svo þeir kæmi sári á hið fríða hörund *Antílokkuss* með hinum hörðu eirvopnum, því *Posídon* landaskelfir varði *Nestorsson* á alla vega, enn þótt mörg skot-

vopn stæði á honum; því aldrei var *Antílokkus* lángt frá óvinum sínum, heldur hafðist hann við mitt inn í flokki þeirra; ekki var heldur spjót hans kyrt, heldur blikaði það ávalt á lopti, er því var brugðið mjög snarlega; því hann hafði þar á allan huginn, að skjóta til einhvers, eða að öðrum kosti að vaða fram í höggorustu. *Adamant Asíusson* varð þess varr, að *Antílokkus* mundaði spjót sitt í flokknum; hann hljóp fram að honum og lagði beittu eirvopni í miðjan skjöld hans; en hinn bláhærði *Posídon* deyfði spjótið fyrir honum og bægði því frá lífi *Antílokkuss;* sat annarr hluti spjótsins kyrr, sem eldsviðinn staur, þar sem hann var kominn í skildi *Antílokkuss*, en hinn endinn lá á jörðunni. En í því *Adamant* gekk burt aptur, hljóp *Meríónes* eptir honum og lagði spjóti á honum milli hræranna og naflans, þar sem sárastur höggstaður er á vesölum mönnum; þar rak hann spjótið í hann, en *Adamant* fèll við skotið og spriklaði á spjótinu, svo sem uxi sá, er nautamenn hepta með valdi nauðugan á fjöllum uppi og leiða með sèr; svo spriklaði hann, þá hann fèkk lagið; var það skömm stund og ekki all-laung, því kappinn *Meríónes,* er þar var nærri, kom og kipti burt spjótinu, og sè þá sorti fyrir augu *Adamants.* *Helenus* laust á þunnvánga *Deípýruss* með stóru sverði þraknesku, og sló af hjálminn; hraut hann burt og fèll á jörð, og veltist fyrir fótum manna, er þeir börðust; tók einhver *Akkea* upp hjálminn, en dimm nótt sè fyrir

augu *Deípýruss.* Þetta sárnaði *Atreifssyni,* hinum rómsterka *Menelási.* Hann hafði heitíngar miklar við hinn volduga kappa *Helenus,* gekk fram og hafði hvast spjót á lopti. Þá var *Helenus* að draga upp bogarifið; þeir skutust á báðir senn; annar skaut hvössu spjóti, en hinn ör af streing. *Príamsson* skaut ör framan í brynjuboðánginn í brjóstið, og hrökk hin bitra ör af brynjunni. Svo sem svartar hrossabaunir eða fuglabaunir hrjóta af hinni breiðu varpskóflu í hvössum blæstri á stóru þreskisviði, þegar rösklega er kastað: svo hrökk hin bitra ör af brynju hins fræga *Meneláss,* og flaug lángt í burtu. En *Atreifsson,* hinn rómsterki *Menelás,* skaut í þá höndina, er *Helenus* hèlt með hinum vel skafna boga, og flaug eirspjótið þvers í gegnum höndina á boganum; hopaði *Helenus* þá aptur í flokk fèlaga sinna til að forðast bana sinn; hann lèt höndina lafa, en dró eptir sèr eskispjótið. Hinn mikilhugaði *Agenor* dró spjótið út úr hendinni, og batt um höndina með vel flèttuðu ullarbandi úr slaungu þeirri, er sveinn hans hèlt á fyrir þjóðhöfðíngjann.

Písander gekk nú á móti hinum fræga *Menelási,* en hin skaðvæna skapanorn stýrði honum í opinn dauðann, að hann yrði sigraður af þèr, *Menelás,* í hinni grimmu orustu. Þegar þeir voru komnir í höggfæri hvorr við annan, misti *Atreifsson* lagsins, því spjótið gekk fyrir utan; en *Písander* lagði í skjöld hins fræga *Meneláss,* en gat ekki rekið

eirvopnið í gegnum, því hinn víði skjöldur stóð fyrir, en spjótið brotnaði í falnum; varð *Písander* þá glaður við og vænti sèr sigurs. En *Atreifsson* brá hinu silfurneglda sverði sínu, og stökk á móti *Písander;* þá tók *Písander* undan skildi sínum eirslegna öxi á laungu, vel sköfnu viðsmjörsviðarskapti, og komu þeir báðir senn höggi hvorr á annan. *Písander* hjó ofan til í pípu hins fexta hjálms fyrir neðan sjálfa bustina; en í því *Písander* gekk að honum, hjó *Menelás* hann á ennið fyrir ofan nefbeinið; brustu þá beinin, en bæði augun fèllu blóðug til jarðar fyrir fætur honum ofan í moldina; fèll hann þá og eingdi sig saman, en *Menelás* stè fæti á brjóst honum og fletti hann vopnum, hældist þá um og mælti: „Nú vona eg, að þèr yfirgefið þó skip hinna hestfimu *Danáa,* þèr ofbeldisfullu *Trójumenn,* er aldrei seðjist á ógurlegum hergný! Þèr, hinir svívirðilegu hundar, hafið ekki sparað að gera mèr hvers kyns smán og skömm; þèr hafið jafnvel ekki óttazt hina þúngu heiptarreiði *Seifs* gestaguðs, er á síðan mun í eyði leggja yðar háfu borg. Þèr feinguð góðar viðtökur hjá eiginkonu minni, og þó voruð þèr svo ósvífnir að flytja hana og marga fjárhluti hennar upp híngað. Ofan á allt þetta viljið þèr nú leggja eyðandi eld í hin haffæru skip og drepa hina akknesku kappa. En nú mun brátt sjatna í yður vígahugurinn. Faðir *Seifur,* það segja menn, að þú sèrt öllum mönnum og guðum vísari, og þó hlýzt alt þetta af þèr!

En að þú skulir vera vinveittur slíkum ofstopum, sem *Trójumenn* eru, er jafnan eru fullir af óstjórnlegum ofsa og verða aldrei saddir á hergný hins sameiginlega ófriðar! Á öllu má fá sig fullsaddan, bæði á svefni og ástaratlotum, sætum saung og fögrum dansleik, og á þessu vill maður þó heldur svala lyst sinni, en á ófriði; en *Trójumenn* eru óseðjandi á orustum“. Að því mæltu tók hinn ágæti *Menelás* blóðug vopnin af líkinu, og fèkk þau mönnum sínum, en fór sjálfur inn í flokk forvígismannanna. Þá hljóp að honum *Harpalíon*, sonur *Pýlemeness* konúngs; hann hafði farið til *Trójuborgar* með föður sínum til að berjast, en komst ekki heim aptur til ættjarðar sinnar. Þegar hann komst í færi, lagði hann spjóti í miðjan skjöld *Atreifssonar*, en gat ekki komið eirvopninu í gegn; hopaði hann þá aptur í flokk fèlaga sinna til að firra sig bana, og skygndist um alla vega, að eingi gæti komið sári á hann. En í því hann fór í burt aptur, skaut *Meríónes* að honum eirsleginni ör; kom skotið í hægra þjóhnappinn, og gekk örin í gegn og kom út fyrir neðan blöðruna undir beininu; settist hann þá niður, þar sem hann var, og andaðist í höndum vina sinna; lá hann endilángur á jörðinni, sem ánumaðkur, en svart blóðið vall út af honum og vætti jörðina. Hinir hugstóru *Paflagónar* stumruðu yfir honum, lyptu honum upp á kerru og fluttu hann harmþrúngnir til ennar helgu *Ilíonsborgar*; þar gekk faðir hans með þeim,

og út helti tárum, en fèkk eingri hefnd fram komið fyrir víg sonar síns. *Paris* varð mjög gramur í geði af falli hans, því hann var gestfèlagi hans í landi *Paflagóna,* og til að hefna hans, skaut hann eirsleginni ör. Maður er nefndur *Evkenor;* hann var sonur spámannsins *Polýíduss;* hann var auðugur maður og hraustmenni; hann átti heimili í *Korintuborg.* Hann stè á skip, þó hann vissi fyrir bana sinn, því hinn ágæti *Polýídus* hinn gamli hafði opt sagt honum, að hann mundi verða sóttdauður heima í húsi sínu, eða falla fyrir *Trójumönnum* hjá skipum *Akkea;* vildi *Evkenor* því komast hjá hvorutveggju, bæði hörðum átölum af *Akkeum* og svo hinni viðurstyggilegu sótt; þótti honum hvortveggja mikil hugraun. *Paris* skaut hann undir kjálkann fyrir neðan eyrað, og leið þá skjótt lífið úr limum hans, og sveif yfir hann ógurlegt myrkur.

Þannig börðust þeir, sem eldur brynni. *Hektor,* ástvinur *Seifs,* hafði ekki frètt og vissi ekki, að menn hans fèllu fyrir *Argverjum* vinstra megin skipanna, og að við sjálft lá, að *Akkear* mundu sigur hafa; því hinn jarðráðandi *Landaskelfir* eggjaði *Argverja* svo ákaft fram, og varði þá sjálfur af afli. *Hektor* hafðist við, þar sem hann eitt sinn hafði stokkið á hliðið og garðinn, og rofið þèttar fylkíngar hinna skjaldbúnu *Danáa.* Þar voru fyrir skip *Ajants* (þ. e. *Öyleifssonar)* og *Prótesílásar;* voru þau sett þar upp á strönd hins gráa hafs; en þar upp

frá hafði garðurinn verið hlaðinn lægri; var þar því hörðust aðsókn bæði af fótgaunguliði og kerruliði. *Böyótar* og hinir síðkyrtluðu *Íónar, Lokrar, Fiðjumenn* og hinir frægu *Epeár,* sem hèr voru fyrir, höfðu fult í fángi að verja skipin fyrir áhlaupi *Hektors,* og ekki gátu þeir hrundið af sèr hinum ágæta *Hektori,* því hann var líkur eldsloga. Þar var fyrir einvalalið *Aþenumanna;* fyrirliði þeirra var *Menesteifur Petásson,* og fylgdu honum þeir *Fídas, Stikkíus* og hinn hrausti *Bías,* en fyrir *Epeum* var *Meges Fýleifsson, Amfíon* og *Drakíus,* en fyrir *Fiðjumönnum Medon* og hinn herdjarfi *Podarkes;* var *Medon* bróðir *Ajants,* en launsonur hins ágæta *Öyleifs;* hann hafði vegið mann, bróður stjúpmóður sinnar *Eríopisar,* er *Öyleifur* átti, og fyrir því bjó hann í *Fýlaksborg,* lángt frá ættjörðu sinni. En *Podarkes* var sonur *Ifíkluss Fýlakssonar;* stóðu þeir alvopnaðir fyrir framan hina hugstóru *Fiðjumenn,* og börðust, skipunum til varnar, næstir *Böyótum.* Hinn skjóti *Ajant Öyleifsson* stóð ekki mjög lángt frá *Ajant Telamonssyni,* og var allskamt bil í milli þeirra. Svo sem tvö dumbrauð naut draga sterkan plóg á nýplægíngi, og hafa bæði jafnan áhuga, brýzt mikill sviti fram undan hornum þeirra; er það ekki nema okið eitt, er skilur milli þeirra, þar er þau þrauka áfram eptir plógfarinu, meðan plógurinn ristir akurlandið: svo nærri stóðu þeir *Ajantar* hvorr öðrum; fylgdu *Telamonssyni* margir hraustir liðsmenn, sem

tóku við skildi hans af honum, þegar lúi og sviti mæddi knè hans. En *Lokrar* fylgdu ekki hinum hugstóra *Öyleifssyni;* báru þeir ekki áræði til að standa í fasta-bardaga; því þeir höfðu ekki eirbúna, fexta hjálma, og einga krínglótta skjöldu eða eskispjót, heldur fylgdust þeir með til *Ilíonsborgar,* treystandi bogum sínum og vel flèttuðum slaunguböndum; veittu þeir *Trójumönnum* harða skothríð og rufu fylkíngar þeirra. Því var það, að menn *Ajants Telamonssonar* stóðu að framanverðu, búnir glæsilegum vopnum, og börðust við *Trójumenn* og hinn eirbrynjaða *Hektor;* en *Lokrar* leyndust að baki hinna, og skutu þaðan; gáðu *Trójumenn* ekki að berjast, því örvarnar töfðu fyrir þeim.

Nú mundu *Trójumenn* við illan leik hörfað hafa frá skipunum og búðunum til hinnar veðurnæmu *Ilíonsborgar,* ef *Polýdamant* hefði ekki geingið til hins djarfa *Hektors* og mælt til hans: „Bágt áttú með, *Hektor,* að gegna tillögum manna. Þess vegna, að guð hefir veitt þèr atgjörvi fremur öðrum mönnum til hernaðar, viltu þar fyrir vera öðrum mönnum framar að ráðkænsku? Eingi getur þó öðlazt alt einn. Sumum veitir guð hreysti í hernaði; öðrum leggur hinn víðskygni *Seifur* í brjóst gott vit, og njóta þess margir menn; hefir vitur maður opt frelsað með því margan mann; og þó hefir hann bezt af því sjálfur. Nú skal eg segja, eins og mèr virðist vera tiltækilegast. Með því ófriðurinn geysar nú alla vega umhverfis um þig, og

Trójumenn, eptir að þeir komust upp á garðinn, þá hafa sumir þeirra hörfað frá aptur með vopnum sínum, en sumir hafa dreift sèr um skipin og berjast þar fámennir við mikinn liðsmun: þá skaltú fara aptur og stefna híngað öllum hinum hraustustu; síðan skulum vèr hyggja vel að öllu, hversu fram skal fara, hvort vèr eigum heldur að ráðast á hin margþóptuðu skip, og vita, ef guð vill veita oss sigur, eða skulum vèr að svo búnu hverfa frá skipunum, án þess að bíða meira tjón. Því víst em eg hræddur um, að *Akkear* gjaldi að fullu skuld þá, er vèr eigum hjá þeim síðan í gær; því enn er hjá skipum þeirra sá maður, er aldrei verður saddur á ófriði, og hygg eg, að hann verði ekki leingur með öllu afskiptalaus af orustunni". Þannig mælti *Polýdamant,* og líkaði *Hektori* þetta heilræði; hann mælti til hans skjótum orðum: „*Polýdamant,* haltú hèr hjá þèr öllum hinum hraustustu; en eg ætla að fara þángað og hlutast til um orustuna; mun eg brátt koma aptur, þegar eg hefi skipað þar öllu í hag". Þannig mælti hann, og fór af stað kallandi, líkur snjóþöktu fjalli; hann fór sem fugl gegnum flokka *Tróverja* og liðsmannanna. Þustu þá allir til *Polýdamants Panþóussonar,* þá er þeir heyrðu rödd *Hektors;* en hann fór aptur og fram meðal frumherjanna, og leitaði, ef hann fyndi nokkurstaðar þá *Deífobus,* hinn sterka höfðíngja *Helenus, Adamant Asíusson* og *Asíus Hyrtaksson.* Hann fann þá, en þeir voru þá bæði lestir

og líflátnir; lágu sumir þeirra hjá skutstöfnum á skipum *Akkea,* þeir er líf sitt höfðu látið fyrir *Argverjum;* sumir þeirra voru uppi á garðinum, og voru skotnir og höggnir. En vinstra megin hins hörmulega bardaga hitti hann hinn ágæta *Alexander,* mann hinnar hárfögru *Helenu;* var hann að hughreysta menn sína og hvetja þá til orustu. *Hektor* gekk til hans, og mælti þessum smánarorðum: „Þú óláns-*Paris,* manna fríðastur sýnum, en hleypur sem galinn eptir hverri konu og glepur hana! Hvar er nú *Deífobus* og hinn sterki höfðíngi *Helenus, Adamant Asíusson* og *Asíus Hyrtaksson?* Hvar er nú *Oprýoneifur?* Hin háfa *Ilíonsborg* er nú með öllu til grunna geingin, og þèr bráður bani vís“. Hinn goðumlíki *Alexander* svaraði honum: „Gjarnt er þèr, *Hektor,* að saka þann, sem saklaus er. Það ætla eg, að eg muni í eitthvert annað skipti hafa meir hliðrað mèr við orustu, en nú geri eg, og ól þó ekki móðir mín mig þreklausan með öllu; því frá því er þú vaktir orustu hjá skipunum með mönnum þínum, upp frá því höfum vèr verið hèr og alt af átt við *Danáa* að skipta. Fèlagar vorir, er þú spyr eptir, eru dauðir; tveir einir komust burtu, þeir *Deífobus* og hinn sterki höfðíngi *Helenus,* báðir særðir á hendi með laungum spjótum, en *Kronusson* forðaði þeim við dauða. Far þú fyrir, hvert sem hjarta þitt og hugur býður þèr, en eg mun fylgjast með þèr með áhuga; vonar mig, að eg liggi ekki á liði mínu,

að því er eg hefi orku til; en hversu mikill sem áhuginn er, má eingi maður berjast fram yfir orku sína“. Með þessum orðum sannfærði kappinn bróður sinn. Fóru þeir nú, þángað sem mest var orustan og hergnýrinn, þar sem þeir voru *Kebríones* og hinn ágæti *Polýdamant, Falkes* og *Orpeus* og hinn goðumjafni *Polýfetes, Palmýs,* og *Askaníus* og *Morýs Hippotíonssynir;* þeir höfðu komið daginn fyrir frá hinni frjólendu *Askaníu,* og áttu að skiptast um við menn, en *Seifur* sendi þá í það skipti fram í bardagann. Nú geingu *Tróverjar* fram, líkir fellibyl óhemjandi vinda, sem fer til jarðarinnar með þrumu föður *Seifs* og steypist á sjóinn með ógurlegum gný; þjóta þar þá upp margar öldur hins brimótta hafs, hvítfyssandi holgeyflur, hvor á fætur annari: þannig fylgdu *Trjóumenn* fyrirliðum sínum í þèttskipuðum flokkum, hverr flokkur á fætur öðrum, og glóaði á þá af eirmálmi. En *Hektor* gekk fremstur *Príamsson,* líkur hinum mannskæða *Aresi;* hann hafði fyrir sèr krínglóttan skjöld, þykklagðan af húðum og mjög eirsleginn, en skínandi hjálmur bifaðist á höfði hans. Hann steig fram og freistaði alla vega um kríng fylkíngarnar, hvort þær mundu hörfa undan sèr, þar er hann geingi fram með skjöldinn fyrir sèr; en hann gat ekki skelft hugann í brjóstum *Akkea;* gekk *Ajant* fyrstur fram; hann skálmaði stórum, og skoraði á *Hektor:* „Kom þú nær, vinur (kvað hann)! Hví hræðir þú svo *Argverja?* Vèr *Akkear* erum að

vísu ekki óherkænir, en nú erum vèr kúgaðir af hinni hörðu svipu *Seifs*. Þú munt þó víst gera þèr í hug, að þú munir fá lagt skip vor í eyði, en brátt mun það sýna sig, að vèr höfum og hendur fyrir oss. Fyrr mun yðar fjölbygða borg verða tekin og lögð í eyði af oss; og skamt hygg eg þess að bíða, að þú munt á flótta leggja, og biðja föður *Seif* og aðra ódauðlega guði, að hinir faxprúðu hestar þínir, er munu svipa þèr í moldrokunni yfir völlinn til borgarinnar, mætti verða fljótari en haukar". Þegar hann hafði þetta mælt, flaug fugl nokkurr til hægri handar honum; það var háfleyg örn. Þá æpti her *Akkea* upp; urðu menn hughraustir við þessa jarteikn. Þá svaraði hinn frægi *Hektor:* „Þú orðmargi, mikilláti *Ajant,* en að þú skulir mæla slíkt! Eg vildi eg væri eins viss um að vera eilíflega sonur *Seifs* ægisskjalda og hinnar tignarlegu *Heru,* og að eg væri svo virtur, sem *Aþena* og *Appollon* eru virt, eins og eg er viss um það, að þessi dagur mun verða hartnær öllum *Argverjum* óhamíngjudagur; þú munt og einn af þeim, sem drepinn verður, ef þú ber áræði til að bíða eptir hinu lánga spjóti mínu, sem slíta mun í sundur þitt liljufríða hörund; en hundar og hræfuglar *Trójumanna* munu seðja sig á ístru þinni og holdi, þegar þú ert fallinn hjá skipum *Akkea*". Að því mæltu gekk hann á undan, og fylgdu honum menn hans með ógurlegum gný, en her-

inn, sem á baki var, laust upp ópi. Hins vegar æptu *Argverjar* upp; lètu þeir ekki fallast vörnina, heldur biðu hinna hraustustu *Trójumanna,* er þá fóru á móti þeim. En óp hvorratveggju bar upp í uppheimsloptið og upp til ljóssala *Seifs.*

FJÓRTÁNDI ÞÁTTUR.

Leikinn Seifur.

Nestor heyrði ópið inn, þar er hann drakk; mælti hann þá skjótum orðum til *Asklepíussonar:* „Hygg að, ágæti *Makáon,* hversu þetta muni fara; óp hinna úngu hermanna vex æ meir og meir hjá skipunum. En þú sit hèr og drekk skært vín, þar til er hin fagurlokkaða *Hekameda* hefir gert þèr heita laug, og þvegið af þèr hið storkna blóðhlaup; en eg ætla að fara og bregða mèr snöggvast út, að skygnast um“. Að því mæltu tók hann vel smíðaðan skjöld einn, er lá í búðinni; hann glóði allur af eirmálmi; þann skjöld átti sonur hans, hinn hestfimi *Þrasýmedes,* en hann hafði aptur skjöld föður síns. *Nestor* tók í hönd sèr sterkt spjót, með hvössum eiroddi, gekk út úr búðinni og sá skjótt, í hvert óefni komið var: *Akkear* á hrakníngi, en hinir stórhuguðu *Trójumenn* að baki í hælum þeim, og garður *Akkea* niðurbrotinn. Svo sem hafið mikla verður mórautt af lognöldu, þá er það veit einhverneginn á sig snarlegt áhlaup þjótandi vinda, og fellur það þá á hvorugan bóginn, fyrr en ofan stígur einhver eindreginn vindur frá *Seifi:* svo tvískiptist hugur hins gamla manns, og velkti fyrir sèr, hvort hann skyldi gánga í flokk hinna hestfimu *Danáa,* eða til hershöfðíngjans *Aga-*

memnons Atreifssonar. En er hann hugsaði þetta fyrir sèr, þókti honum ráðlegra að gánga til *Atreifssonar.* En hinir börðust meðan og drápu hvorir aðra; glumdi í hinum harða eirmálmi utan á þeim, þá þeir voru lagðir með sverðum og tvíeggjuðum spjótum. Nú mættu *Nestori* konúngarnir, fóstursynir *Seifs,* þeir er særðir höfðu verið með eirvopnum, og geingu nú upp frá skipum sínum, þeir *Týdeifsson, Odysseifur* og *Agamemnon Atreifsson;* höfðu skip þeirra upp verið sett á strönd hins gráa hafs lángt frá orustustaðnum. Því fyrstu skipin höfðu menn sett á land upp, og reist garðinn fyrir aptan skutstafna þeirra. Nú þó ströndin væri næsta víð um sig, þá gat hún þó ekki rýmt öll skipin, og varð heldur þraungt fyrir herinn. Því var það, að þeir settu upp skipin í raðir, hvort aptur af öðru, og fyltu svo alla hina víðu sjáfarströnd, alt í milli nesjanna. Nú lángaði þá til að vita um hergnýinn og orustuna, geingu nú allir saman og studdust við spjót sín, og var þeim sárt í hug. Nú mætti þeim hinn gamli *Nestor,* og hnykti þeim *Akkeum* mjög við. Tók þá hinn voldugi *Agamemnon* til orða, og mælti til hans: „*Nestor Neleifsson,* þú mikli sómi *Akkea,* hví ertu híngað kominn úr hinum mannskæða bardaga? Hræddur er eg um, að hinn sterki *Hektor* komi nú fram heityrðum þeim, er hann eitt sinn hafði frammi á samkomu *Trójumanna,* að hann skyldi ekki fyrr aptur hverfa frá skipunum til *Ilíonsborgar,* en hann hefði brent skipin í eldi og drepið

mennina. Svo fórust honum orð á samkomunni, og mun það nú alt fram koma. Mikið er til þess að vita, að hinir fagurbrynhosuðu *Akkear* skuli setja í hug sèr ógeð við mig, eins og *Akkilles* gerir, og að þeir skuli ekki vilja berjast hjá skutstöfnum skipanna". Hinn gerenski riddari *Nestor* svaraði honum: „Þetta er nú og fram komið, og sjálfur hinn háþrumandi *Seifur* mun ekki fá því umbreytt. Því nú er sá garður hruninn, er vèr treystum á, að hann mundi verða óbilug vörn fyrir skip og menn, en *Akkear* eiga sífelt í endalausum bardaga hjá hinum fljótu skipum, og ekki verður framar sèð, hversu vel sem að er gáð, hvoru megin aðsókn er gerð að *Akkeum*; svo eru þeir drepnir niður hverr um annan, en ópið geingur til himins. Hugleiðum nú, hversu nú áhorfist, og vitum, hvort nokkuð verður ráðum við komið; vil eg ekki ráða yður til að gánga í orustu, því ótækt er fyrir særða menn að berjast". Herkonúngurinn *Agamemnon* svaraði honum: „*Nestor*, fyrst svo er komið, að *Akkear* berjast nú hjá skutstöfnum skipa sinna, og garður sá, sem hlaðinn var, er ekki orðinn að neinu liði, og díkið ekki heldur, er *Danáar* hafa svo mikið fyrir haft, og sem þeir gerðu sèr í hug að verða mundi óbilug vörn fyrir skip og menn, þá hlýtur það víst að vera vilji hins afarsterka *Seifs*, að *Akkear* skuli verða drepnir hèr niður frægðarlausir lángt í burtu frá *Argverjalandi*. Man eg þær tíðirnar, að hann veitti *Danáum* lið af miskun sinni; en nú finn eg, að hann vegsamar

Trójumenn jafnt hinum sælu goðum, en heptir hugmóð vorn og hendur vorar. Heyrið nú, gerum nú allir, eins og eg mæli fyrir. Vèr skulum setja fram á djúpan sæ öll þau skip, er fremst eru upp sett við sjóinn, og láta þau liggja við stjóra, þar sem djúpt er, þar til hin himneska nótt kemur, ef *Trójumenn* annars halda sèr frá ófriðnum á náttarþeli. Síðan skulum vèr fram setja öll hin skipin. Því eingum er láanda, þó hann flýi háskann, enn þótt á náttarþeli sè, og er betra að forða lífi sínu með flótta, en að vera drepinn". Hinn margráðugi *Odysseifur* leit til hans með reiðisvip, og mælti: „En að slíkt skuli þèr um munn fara, *Atreifsson!* Þú hamíngjulausi maður, betur væri, að þú værir fyrir einhverjum öðrum her, sem væri huglaus, en rèðir ekki yfir oss; því á oss hefir *Seifur* það lagt, að standa í hættulegum ófriði frá æsku vorri og alt fram á ellidaga, svo að hverr af oss skuli tortýnast. Ætlar þú þèr þá að yfirgefa þannig hina strætabreiðu borg *Trójumanna,* er vèr höfum þolað svo margt ílt fyrir? Þegi þú, svo eingi *Akkea* heyri þessa tillögu. Eingi maður, sem vit hefir í brjósti sèr, og á veldissprota heldur og ráð hefir yfir svo mörgum mönnum, sem þú átt yfir að ráða meðal *Argverja,* lætur sèr slíkt um munn fara. Líkar mèr nú með eingu móti ráð það, er þú hefir upp borið, þar sem þú ræður til að setja hin þóptusterku skip á sjó fram, nú þegar slegið er í orustu og ófrið, til þess *Trójumenn,* sem þó bera hærra hlut, fái

enn heldur ósk sína, en yfir oss svífi bráður bani; því ekki munu *Akkear* fá afstýrt styrjöldinni, ef skipin verða fram sett til sjáfar, heldur munu þeir leita sèr undanfæris, og ekki halda uppi bardaga. Þá mun tillaga þín, þjóðhöfðíngi, verða heldur óhagleg“. *Agamemnon* herkonúngur svaraði honum: „Mjög hefir þú snortið hjarta mitt, *Odysseifur*, með þessari hinni hörðu ræðu þinni. En ekki er það ráð mitt, að synir *Akkea* setji hin þóptusterku skip fram til sjófar, nema þeir sjálfir vilji. Komi nú einhverr, úngur eða gamall, og leggi til betra ráð, en þetta er; þá skyldi eg verða feginn“. Þá mælti hinn rómsterki *Díómedes*: „Hèr er maðurinn; ekki munum vèr þurfa hans leingi að leita, ef þèr viljið ráð mín hafa. Bið eg, að eingi yðar reiðist eða láti sèr fyrir þykja, þó eg sè yðar yngstur að aldri. Verð eg að segja það, að eg em af ágætum föður kominn. Því *Porþeifur* átti þrjá fræga sonu; þeir bjuggu í *Plevronsborg* og hinni hálendu *Kalýdonsborg*; einn var *Agríus*, annar *Melas*, hinn þriðji var riddarinn *Öynefur*, faðir föður míns; hann var þeirra fremstur að hreysti. Afi minn bjó þar kyrr, en faðir minn varð að fara úr landi, og settist hann að í *Argverjaborg*, því svo mun *Seifur* og aðrir guðir hafa til ætlazt. Hann kvongaðist einni af dætrum *Adrastuss*; hann átti auðugt bú, gnóga hveitiakra og marga eikigarða þar umhverfis; hann átti og mikinn fènað; hann var öllum *Akkeum* spjótfimari. Munuð þèr víst heyrt hafa, að þessi saga er sönn. Fyrir því skuluð þèr ekki ætla, að

eg sè af lítils háttar ætt eða þreklaus, og ekki fyrirlíta þá tillögu, sem eg ber upp í heyranda hljóði, öllum til góðs. Heyrið, leggjum nú hart á oss og förum til bardagans, þó vèr sèum sárir; þar skulum vèr vera úr skotmáli og ekki gánga í bardaga, að eingi vor fái sár á sár ofan. Vèr skulum heldur eggja liðið, og hleypa þeim fram, sem áður hafa geingið úr orustunni af sèrhlífni, og berjast ekki". Þannig mælti hann, en þeir gegndu honum fúslega og fóru að ráðum hans; geingu nú af stað, og fór herkonúngurinn *Agamemnon* fyrir þeim.

Hinn frægi *Landaskelfir* hèlt nú eingan blindíngsvörð, heldur fór hann með þeim, og var hann nú í gamals manns líki. Hann hèlt í hægri hönd *Agamemnons Atreifssonar*, og mælti til hans skjótum orðum: „*Atreifsson*, nú mun hið meingjarna hjarta *Akkils* gleðjast í brjósti honum, þegar hann lítur mannfall og flótta *Akkea;* því hann er síður en ekki brjóstgóður maður. Svo tortýnist hann, og steypi honum guð í ógæfu! En hinir sælu guðir eru vissulega enn ekki orðnir reiðir þèr, heldur munu fyrirliðar og höfðíngjar *Tróverja* enn fylla ryki hinn víða völl, en sjálfur muntu horfa á, þar sem þeir flýa frá skipunum og búðunum". Að því mæltu kallaði hann hátt, og fór geysandi yfir völlinn. Svo hátt sem níu eða tíu þúsundir manns æpa í orustu, þá þeir hafa vakið *Aresar*-rimmu, svo miklu ópi hratt hinn voldugi *Landaskelfir* upp frá brjósti sínu; skaut hann þá miklum þrótt í hjarta sèr-

hvers af *Akkeum,* til að vera án afláts í ófriði og bardögum.

Hera gullinsessa stóð upp á *Ólympi,* og litaðist um ofan af einum tindinum; varð hún þegar þess vör, að albróðir hennar og mágur hafði annríki mikið á hinum mannfræga vígvelli, og varð hún glöð í huga. Gat hún þá að líta, hvar *Seifur* sat á efsta tindi hins lækjótta *Ída*-fjalls; var hann henni mjög óvinveittur í þeli niðri. Þá hugsaði hin mikileyga, tignarfulla *Hera* með sèr, hversu hún mætti vèla hug *Seifs* ægisskjalda; leizt henni það ráð bezt, að fara ofan til *Ída*-fjalls í hinu bezta skarti sínu, ef svo mætti verða, að hann fýsti að hvíla með ástarblíðu við hlið sèr, og skyldi hún þá bregða meinlausum og mjúkum svefni á brár honum og yfir hið vizkufulla hugskot hans. Hún gekk þá til svefnherbergis þess, er *Hefestus* sonur hennar hafði smíðað henni; hafði hann læst hinum vel feldu hurðum við dyrustafina með leyniloku; þeirri loku skaut eingi frá af guðunum, nema hún. Þegar hún var hèr inn komin, lagði hún aptur hinar glæsilegu hurðir. Fyrst þó hún öll óhreinindi af sínu unaðsfulla hörundi með ódáinsvökva, smurði sig síðan með ódauðlegri, þægilegri, ilmsætri viðsmjörsviðarfeiti, sem hún átti; þó ekki kæmi nema einhver hreifíng á þetta viðsmjör í hinni eirföstu höll *Seifs,* þá lagði þó ilminn af því til jarðar jafnt og himins. En er hún hafði smurt hið fríða hörund sitt með þessu viðsmjöri og greidt hár sitt, flèttaði

hún með höndum sínum hina ljómandi, fögru, ódauðlegu hárlokka á hinu ódauðlega höfði sínu. Þá lagði hún yfir sig ódauðlega skikkju; þá skikkju hafði *Apena* búið til handa henni, og vandað mjög og fágað, og gert þar á margs konar glit; síðan krækti hún að sèr skikkjunni framan á brjóstinu með gullpörum. Hún girti sig með linda; í honum voru hundrað skúfar; í hina fagurboruðu eyrnasnepla sína smeygði hún vönduðum eyrnahríngum með þremur tölum í; ljómaði af þeim mikil fegurð. Þá faldaði hin ágæta gyðja höfuð sitt með fagri, nýgjörðri höfuðblæu; var sú blæa hvít, sem sól; síðan batt hún fagra sóla undir sína þriflegu fætur. En er hún hafði búið sig í alt skartið, gekk hún út úr herberginu, kallaði til sín *Afrodítu*, þángað sem aðrir guðir voru ekki nærri, og mælti til hennar: „Viltu gera nokkuð fyrir mig, sem eg vil mælast til, dóttir góð? Eða muntu synja mèr, og reiðast mèr fyrir það, að eg hjálpa *Danáum*, en þú *Tróverjum?*" *Afrodíta,* dóttir *Seifs,* svaraði henni: „*Hera,* þú tignarlega gyðja, dóttir hins mikla *Kronusar,* seg, hvað þèr er í huga, og skal eg gjarna gera það, ef eg má, og verði því til leiðar komið". Hin vèlráða, tignarlega *Hera* mælti til hennar: „Ljá mèr nú þá ást og yndi, er þú sigrar með alla ódauðlega guði og dauðlega menn; því eg ætla nú til endimarka hinnar björgulegu jarðar, að finna *Ókean,* uppruna goðanna, og móður *Tepýsi;* þau tóku við mèr af *Hreu,* þegar hinn

víðskygni *Seifur* fèkk *Kronusi* bústað niðri undir jörðunni og hinu ófrjófa hafi, og veittu mèr gott uppeldi og uppfóstur í húsum sínum. Nú ætla eg að fara og finna þau, og skera úr deilu þeirri, er enn er óútkljáð þeirra milli; hafa þau nú í lángan tíma, síðan er reiðin rann í skap þeim, haldið sèr frá hvílubrögðum og ástaratlotum hvort við annað. Geti eg nú með fortölum talið þeim hughvarf, og komið þeim til að gánga í rekkju sína og njóta yndis saman, þá mun eg ávalt hafa hylli þeirra og vináttu“. Hin brosmilda *Afrodíta* svaraði henni: „Ekki má eg, og ekki sæmir mèr að synja þess, er þú mælist til, því þú hvílir í faðmi hins ágætasta *Seifs*“. Að því mæltu leysti hún af brjósti sèr útsaumað band; það var fjölskreytt; voru þar á allir hennar töfrar; þar var á ástin og eptirlaungunin, og þar var á hið elskulega blíðuhjal, sem stelur burtu viti hyggnustu manna. Hún fèkk henni bandið, tók til orða og mælti: „Taktu nú við, stíktu þessu fjölskreytta bandi í barm þinn; þar á eru allir mínir töfrar, og hygg eg, að þú munir ekki fara erindisleysu“. Þannig mælti hún; þá brosti hin mikileyga *Hera*, og stakk bandinu brosandi í barm sèr. Síðan gekk *Afrodíta*, dóttir *Seifs*, heim til sín, en *Hera* þusti ofan af *Ólymps*-tindi; fór hún yfir *Píeríu* og hið fagra *Emapíuland;* þaðan geysaði hún yfir hin snjólögðu fjöll hinna reiðfimu *Þrakverja*, og fór eptir hæstu fjallatindum, og kom ekki við jörðina. Frá *Apus*-fjalli fór hún yfir hið

bylgjótta haf og kom til *Lemnus,* borgar hins ágæta *Þóants.* Þar hitti hún *Blund,* bróður *Dauða;* hún tók í hönd honum, tók til orða og mælti: „*Blundur,* konúngur allra guða og allra manna. Þú hefir heyrt bón mína fyrri, vert einnig nú við bæn minni, en eg skal þèr þakkir fyrir kunna alla daga. Svæf þú hin björtu augun í höfði *Seifs,* þegar eg em lögzt hjá honum með ástarhótum. Eg skal gefa þèr gjafir í staðinn, fagran hástól af gulli, sem aldrei skal eyðast; skal *Hefestus,* sonur minn hinn fótlami, smíða hann og vanda sem bezt, og gera á hann fótaskör undir niðri, og getur þú lagt þar á hina sællegu fætur þína, þá er þú situr að mannboðum". Hinn svefnhöfgi *Blundur* svaraði henni: „*Hera,* tignarlega gyðja, dóttir hins mikla *Kronusar,* hægt mundi mèr veita, að svæfa hvern annan af hinum eilífu guðum, og þó væru straumar fljótsguðsins *Ókeans,* sem er uppruni alls; en *Seif Kronusson* má eg ekki nálgast, og ekki svæfa hann, nema þegar hann býður mèr sjálfur. Það var eitt sinn fyrr meir, að bænastaður þinn gerði mig hygginn; það var þann dag, er hinn ofurhugaði sonur *Seifs* sigldi frá *Ilíonsborg,* eptir að hann hafði lagt í eyði borg *Trójumanna.* Þá breiddi eg mig í svefnhöfga alla vega kríng um *Seif* ægisskjalda, og svæfði svo hugskot hans; en þú hafðir ill ráð í hyggju, hleyptir stríðum stormvindum yfir hafið, og hraktir son *Seifs* til hinnar fjölbygðu *Kóeyjar;* var hann þá viðskila orðinn við alla vini sína. En

er *Seifur* vaknaði, varð hann reiður; þeytti hann þá guðunum híngað og þángað um höllina, en vildi helzt af öllum finna mig; og þá hefði hann varpað mèr ofan úr uppheimslopti og niður í sjó, svo eg hefði aldrei sèzt síðan, ef *Nótt*, sú er guði og menn sigrar, hefði ekki bjargað mèr. Á hennar náðir flýði eg; en hann hætti þá leitinni, þó hann væri reiður, því honum þókti mikið fyrir að gera það, sem hinni svipulu *Nótt* væri móti skapi. Og nú biður þú mig aptur að gera aðra bón þína, sem er ógerandi". Hin mikileyga, máttuga *Hera* svaraði honum: „Hví dettur þèr þetta í hug? Hvort hugsar þú, að hinn víðskygni *Seifur* muni taka sèr jafnnærri liðveizluna við *Trójumenn*, og hann gerði, þá er hann reiddist fyrir hönd *Heraklesar*, sonar síns? Kom þú nú, eg skal gipta þèr eina af hinum ýngri *Þokkagyðjum*, og skal hún verða eiginkona þín". Þannig mælti hún, en *Blundur* varð glaður við, svaraði henni og mælti: „Kom þú þá, og vinn mèr eið við hið óbrigðilega *Stýgarvatn*, og legg aðra hönd þína á hina margfrjófu jörð, en hina á hinn glæfagra sjó, svo allir undirheimaguðir, þeir er hjá *Kronusi* eru, sèu vottar okkar, að þú viljir gipta mèr eina af hinum ýngri *Þokkagyðjum*, *Pasíþeu*, sem eg ávalt hefi haft hug á". Svo mælti hann, en hin hvítarmaða gyðja *Hera* gerði, sem hann bað; hún sór, sem hann mæltist til, og nefndi á nafn alla *Niflheimsguði*, þeir er kallaðir eru *Títanar*. En er hún hafði svarið og unnið eiðinn, þá geingu

þau af stað frá *Lemneyarborg*, og þaðan til *Imbreyarborgar;* þau voru íklædd skýmökkva, og bar þau skjótt yfir. Þaðan komu þau til hins lækjótta *Ída*-fjalls, móður dýranna, þar sem heitir *Lektarnes;* þar komu þau fyrst af hafi, og geingu þar á land upp, en efstu toppar skógarins bærðust undir fótum þeirra. Hèr var *Blundur* eptir, áður en hann kæmi í augsýn *Seifs*. Hann stè upp í eitt mjög hátt furutrè; það var þá allra eika hæst á *Ída*-fjalli, og mændi í lopt upp alt til himins. Þar sat hann, hulinn furukvistum, líkur hvellum fjallfugli, þeim er guðir kalla eirsmyril, en mennskir menn nátthauk.

Hera gekk skyndilega upp á *Gargars*-múla, sem er efstur á hinu háfa *Ída*-fjalli. Þá gat skýsafnarinn *Seifur* að líta hana; og jafnskjótt er hann leit hana, þá breiddi ástin sig yfir hans vizkufulla hugskot, viðlíka og þá þau áttu saman hina fyrstu ástafundi og samrektu á laun við foreldra sína. Hann nam staðar frammi fyrir henni, tók til orða og mælti: „Hvert ætlar þú, *Hera*, er þú kemur híngað ofan frá *Ólympi?* Hèr eru aungvir hestar eða kerra handa þèr til að aka á“. Hin vèlráða drottníng *Hera* mælti til hans: „Eg ætla til endimarka hinnar björgulegu jarðar, að finna *Ókean*, uppruna goðanna, og móður *Tepýsi*, er upp fæddu mig og fóstruðu í húsum sínum. Þau fer eg að finna, til að skera úr deilu þeirri, er enn er óútkljáð þeirra í milli; hafa þau nú í lángan tíma, síðan er reiðin rann í skap þeim,

haldið sèr frá hvílubrögðum og ástaratlotum hvort við annað. Hestar mínir standa á undirlendi hins lækjótta *Ída*-fjalls, og mega þeir bera mig yfir láð og lög. En þín vegna kem eg nú híngað ofan af *Ólympi,* í þeirri veru, að þú ekki reiðist mèr síðar meir, þó eg kunni að fara í kyrrþey til húss hins straumdjúpa *Ókeans*". Skýsafnarinn *Seifur* svaraði henni og sagði: „Þángað getur þú ferðazt síðar meir, *Hera.* En komum við nú bæði, látum okkur gánga til hvílu og njóta yndis saman! Því aldrei hefir elska til nokkurrar gyðju eða konu útbreiðzt svo í brjósti mínu og sigrað svo hugskot mitt; ekki þá eg elskaði konu *Ixíons (Díu),* er ól *Píríþóus,* hinn goðumjafna ráðsnillíng; ekki þá eg elskaði hina öklafríðu *Danáu Akrisíusdóttir,* er ól *Perseif,* sem frábærastur var allra manna; ekki þá eg elskaði dóttur hins víðfræga feniska konúngs, er átti við mèr *Mínós* og hinn goðumlíka *Hradamant;* ekki þá eg elskaði *Semelu,* eða *Alkmenu* í *Þebuborg,* er átti að syni hinn hugsterka *Herakles,* en *Semela* ól *Díonýsus,* fögnuð dauðlegra manna; ekki þegar eg elskaði hina fagurlokkuðu drottníngu, *Demetru;* ekki þá eg elskaði hina vegsamlegu *Letó,* og aldrei elskaði eg þig sjálfa, jafnt og eg elska þig nú; svo sæt eptirlaungun sigrar mig". Hin vèlráða drottníng *Hera* mælti til hans: „Harðráðasti *Kronusson,* en að þú skulir mæla slíkum orðum! Ef þig lystir nú að gánga til hvílu hèr á tindum *Ída*-fjalls og

njóta þar yndis, þá er hèr alt opið og öndvert. Hvernig mundi fara, ef einhverr hinna eilífu guða sæi okkur sofandi, færi svo og segði öllum guðunum frá? Ekki bæri eg við að fara aptur heim til hallar þinnar, þegar eg væri risin úr rekkju; því þá væri láandi, ef eg gerði það. En ef þú vilt þetta, og leiki þèr hugur á því, þá áttu herbergi, sem *Hefestus*, sonur þinn, hefir smíðað og felt þar haglegar hurðir á gætti. Gaungum þángað til hvílu, ef þig lystir að samrekkja mèr.“ Skýsafnarinn *Seifur* svaraði henni og sagði: „Hvorki þarftu að óttast, *Hera*, að þetta muni sjá nokkurr guða eða manna; eg skal bregða yfir þig því gullskýi, að jafnvel *Helíus* skal ekki geta sèð okkur í gegnum það, og er þó hans ljós eitthvert hið ílitsbjartasta“. Að því mæltu tók *Kronusson* konu sína í faðm sèr; lèt þá hin heilaga jörð upp renna undir þau nýgrænkað gras, döggvotan smára og saffranblóm og sverðlilju, þètta og mjúka, sem hèlt þeim hátt upp frá jörðinni; þar lögðust þau niður í, og breiddu yfir sig fagurt gullský, og drupu af því ljómandi daggir.

Þannig svaf faðir *Seifur* efst á *Gargars*-múla, sigraður af svefni og ást, og hafði konu sína í faðmi sèr. En hinn svefnhöfgi *Blundur* hljóp þegar af stað til skipa *Akkea*, að bera frèttir hinum jarðkríngjanda *Landaskelfi*. Hann gekk til hans, og mælti til hans skjótum orðum: „Hjálpa þú nú *Danáum*, *Posídon*, af alvöru, og veit þeim sigur,

að minnsta kosti um stundar-sakir, meðan *Seifur* sefur enn þá; því eg hefi brugðið yfir hann mjúkum svefnhöfga, en *Hera* hefir lokkað hann til ástugra hvílubragða". Að því mæltu fór hann burt þaðan og til mannabygða, og eggjaði *Posídon* áður enn betur að hjálpa *Danáum*. Stökk *Posídon* þá þegar hart fram meðal þeirra, er fremstir voru, og eggjaði liðið: „*Argverjar* (kvað hann), eigum vèr þá enn að nýu að unna *Hektori* sigurs, svo hann taki skipin og afli sèr svo frægðar? Nei, hann mælir svo og hælist um, af því *Akkilles* liggur enn, í reiðum hug, niðri við hin hveldu skip. En vèr munum ekki sakna hans mjög, ef vèr hinir leggjum lèttann á að duga hverr öðrum. Heyrið nú, gerum allir, svo sem eg mæli fyrir. Tökum skjöldu þá, er sterkastir eru og mestir í hernum, og hlífum oss með, látum á höfuð vor ljómandi hjálma, og tökum í hönd oss hin leingstu spjót, sem vèr höfum, og förum svo af stað, en eg mun gánga fyrstur, og vonar mig, að *Hektor Príamsson* muni ekki leingi veita viðnám, þó hann sè nú allákafur". Þannig mælti hann, en þeir gerðu, sem hann lagði ráð til. Þeir konúngarnir, *Týdeifsson, Odysseifur* og *Agamemnon Atreifsson,* þó þeir væru sárir, þá fylktu þeir þeim sjálfir, geingu til hvers manns og höfðu skipti á hervopnum, fór þá sá, er hraustur var, í sterk vopn, en fèkk veikari vopnin þeim, sem óhraustari var. En er þeir höfðu búið sig skínanda eirmálmi, geingu þeir af stað. *Posídon* landaskelfir fór fyrir

þeim; hann hafði í hendi sèr ógurlegt sverð, lángeggjað; það var líkt lopteldi; það var einskis manns að gánga undir það sverð í enum skæða bardaga, heldur stóð öllum ótti af því.

Hins vegar fylkti hinn prúði *Hektor Trójumönnum.* Þá hófu þeir hina grimmustu orusturimmu, hinn bláhærði *Posídon* og *Hektor* hinn prúði; veitti annar þeirra lið *Trójumönnum,* en hinn *Argverjum,* og geystist sjóargángurinn upp að búðum og skipum *Argverja,* en þeir geingust að með miklu herópi. Ekki drynur hafaldan eins hátt, þegar óviðráðanlegur norðanblástur keyrir hana utan af hafi á land upp; ekki verður jafnmikill þytur af loganda eldi uppi í fjalldölum, þegar hann rís upp til að brenna skóginn; ekki gnýr vindur eins mikið í hálaufguðum eikum, og drynur hann þó optast mikið, þegar hann reiðist: eins og þá urðu mikil óhljóð *Trójumanna* og *Akkea,* þegar þeir ruddust með ógurlegu herópi hvorir mót öðrum. *Hektor* hinn prúði skaut fyrstur spjóti til *Ajants,* þegar *Ajant* snèrist öndverður við honum; ekki misti *Hektor,* þar er hann skaut til; kom skotið þar á, sem báðir fetlarnir lágu yfir um brjóstið, skjaldarfetillinn og fetill hins silfurneglda sverðs, og hlífðu báðir fetlarnir hinu mjúka hörundi. *Hektor* reiddist, er hið fljóta skotvopn flaug til ónýtis úr hendi honum; hörfaði hann þá aptur í flokk fèlaga sinna, og forðaði sèr við bana. En í því hann fór aptur, tók hinn mikli *Ajant Telamonsson* upp stein einn af

þeim mörgu skipskorðum, er þar veltust fyrir fótum manna á orustuvellinum; kom steinninn í brjóst *Hektors* fyrir ofan skjaldarröndina, nálægt hálsinum. *Ajant* sleyngdi steininum, sem skopparakrínglu, svo steinninn hríngsnèrist. Svo sem eikitrè fellur til jarðar með rótum fyrir reiðarslagi föður *Seifs,* og rýkur megnismikil brennusteinsgufa úr trènu, en hverjum, sem nærstaddur er og á horfir, fellst hugur við, því voðalegt er reiðarslag hins mikla *Seifs:* svo fèll hinn sterki *Hektor* snögglega til jarðar í moldina, spjótið hrökk úr hendi hans, og þar ofan á skjöldurinn og hjálmurinn, en herklæðin, sem margvíslega voru eirbúin, glömruðu utan á honum. Þá lustu synir *Akkea* upp ópi miklu og hlupu til, og væntu, að þeir mundu fá dregið hann til sín, og lètu drífa spjótin sem óðast; en eingi gat sært eða skotið þjóðhöfðíngjann, því hinir hraustustu kappar urðu fyrri til að koma honum til varnar, *Polýdamant, Eneas* og hinn ágæti *Agenor, Sarpedon,* foríngi *Lýkíumanna,* og hinn frækni *Glákus.* Eingi hinna kappanna vanrækti heldur að verja hann, heldur hèldu þeir hinum krínglóttu skjöldum fyrir honum til hlífðar. En sveitúngar *Hektors* hófu hann upp á höndum sèr, og báru hann af vígvelli, þar til hann kom til hinna fráu hesta sinna, er stóðu bak við orustustaðinn hjá kerrusveininum og hinni fjölskreyttu kerru. Hestarnir drógu *Hektor* til borgarinnar, og andvarpaði hann þá þúngt. En er þeir komu að vaði

hins fagurrennanda fljóts, hins sveipótta *Ksantuss*, er hinn ódauðlegi *Seifur* hafði getið, þá tóku þeir hann ofan úr kerrunni, lögðu hann á jörðina, og jusu vatni á hann; raknaði hann þá við og leit upp augunum. Þá settist hann á knè sèr og spjó svörtu blóði, hneig svo á bak aptur til jarðar, en svört nótt sè fyrir augu hans, því skotið þjáði enn fjörmagn hans.

Nú sem *Argverjar* sáu, að *Hektor* fór burt, sóktu þeir enn fastar að *Trójumönnum* og hèldu uppi bardaga. Fyrstur allra hljóp fram hinn skjóti *Ajant Öyleifsson* og lagði hvössu spjóti til *Satníuss Enópssonar*, er hin ágæta *Vatnadís* hafði átt við *Enópi*, þegar hann gætti nauta á *Satníóis*-bökkum. Hinn spjótfrægi *Öyleifsson* gekk að honum og lagði hann í nárann, svo hann valt um koll; áttust þá *Tróverjar* og *Danáar* við harðan bardaga í kríng um lík hans. Þá kom hinn spjótfimi *Polýdamant Panþóusson* honum til varnar; hann skaut í hægri öxl á *Própóenor Arelýkussyni*, og gekk hið sterka spjót í gegnum öxlina; fèll hann þá til moldar og greip í jörðina með lófanum. Þá kallaði *Polýdamant* hátt og hældist um ákaflega: „Víst hygg eg (mælti hann), að spjótið hafi enn ekki til ónýtis stokkið úr hinni sterku hendi hins hugmikla *Panþóussonar*, heldur mun einhverr *Argverja* bera það í sèr, og vona eg, að hann styðjist við það og fari svo niður í *Hadesar* heimkynni“. Svo mælti hann, en *Argverjum* sárnaði, er hann hældist svo um, en mest

sveið það hinum herkæna *Ajanti Telamonssyni,* því hann stóð einna næstur, þar sem *Própóenor* fèll; skaut hann þá skyndilega fögru spjóti að honum, í því hann gekk burt aptur, en *Polýdamant* stökk snögt til hliðar og forðaði sjálfum sèr við dimmri feigð, en *Arkílokkus Antenorsson* fèkk skotið; því guðirnir höfðu ætlað honum dauða. Kom spjótið í efsta kögglinn í hnakkanum, þar sem mætist höfuð og háls, og sneið spjótið í sundur báðar aflsinarnar, kom höfuðið og munnurinn og nasirnar til jarðar miklu fyrr, en fætur hans og knè fèlli. Þá kallaði *Ajant* til hins fræga *Polýdamants:* „Hygg þú að, *Polýdamant,* og seg mèr með sanni: er nú ekki jafnvígi komið fyrir *Própóenor,* er þessi maður er veginn? Svo virðist mèr, sem hann muni ekki vera lítils háttar maður, eða af smámennum kominn, þar sem hann er annaðhvort albróðir eða sonur hins hestfima *Antenors;* sýnist hann helzt hafa eitthvert ættarmót með honum“. Svo mælti *Ajant,* því hann vissi vel, hverr maðurinn var, en *Trójumönnum* sveið þetta mjög sárt. Þá fór *Akamant* til og varði lík bróður síns; hann skaut *Promakkus* hinn böyózka, er þá var að draga burt líkið og hèlt um fætur þess, í gegn með spjóti. Kallaði *Akamant* þá hátt upp og hældist um ákaflega: „*Argverjar,* þèr örvaþrjótar, er aldrei látið af stóryrðum, ekki munum vèr einir verða fyrir tjóni og hörmúngum, heldur vonar mig, að þèr munið og verða drepnir hèr einnig. Gætið að,

hversu hann *Promakkus* yðar blundar sætt, sæfður á spjóti mínu; vildi eg ekki láta bróður minn liggja leingi óbættan. Þess vegna óskar og hverr maður að eiga bróður á heimili sínu, til þess að bægja þaðan óhamíngjunni". Svo mælti hann, en *Argverjum* sárnaði, er hann hældist svo um, en mest sárnaði það hinum herkæna *Penelási*. Hann gekk fram móti *Akamanti*, en *Akamant* beið ekki eptir áhlaupi *Peneláss* konúngs; lagði *Penelás* þá til *Ilíoneifs*; hann var sonur hins sauðauðga *Forbants*, þess er *Hermes* unni mest allra *Trójumanna* og veitti honum fullsælu fjár; var *Ilíoneifur* einkasonur *Forbants*. *Penelás* lagði hann fyrir neðan augnabrúnina, þar sem augnastaðurinn er, og hleypti út augasteininum, en spjótið gekk í gegnum augað og í gegnum hnakkann. Þá settist *Ilíoneifur* niður, og breiddi út báðar hendur sínar; en *Penelás* brá bitru sverði og hjó á þveran hálsinn, svo af tók höfuðið, og fèll það til jarðar ásamt með hjálminum; stóð þá enn hið sterka spjót í auganu. Hann tók upp knapphöfðann, og mælti: „Skilið frá mèr, *Trójumenn*, til föður og móður hins vaska *Ilíoneifs*, að þau skuli harma í húsi sínu; því ekki mun heldur kona *Promakkuss Alegenorssonar* eiga að fagna heimkomu manns síns, þegar vèr sveinar *Akkea* förum heim aptur á skipum vorum frá *Trójuborg*". Svo mælti hann, en skjálfti kom í limu þeirra allra. Hverr maður skygndist um, til að vita, hversu hann mætti undan komast bráðum bana.

Segið mèr nú, *Saunggyðjur,* þèr sem búið í *Ólymps*-sölum, hverr það var af *Akkeum,* sem fyrstur náði blóðugum hervopnum af feldum óvin, eptir það að hinn frægi *Landaskelfir* hafði hallað orustunni á *Tróverja. Ajant Telamonsson* hjó fyrstur *Hyrtíus Gyrtíusson,* foríngja hinna hugsterku *Mýsa. Antílokkus* vó *Falkes* og *Mermerus. Meriónes* drap *Morýs* og *Hippotíon. Tevkrus* tók af lífi þá *Propóon* og *Perífetes.* Því næst lagði *Atreifsson* í nára þjóðhöfðíngjans *Hyperenors;* hljóp eirvopnið á kaf inn í iðrin, og skar þau í sundur, en sálin þaut í skyndi út um hina eggbitnu und, og myrkur breiddi sig yfir bæði augu mannsins. En flesta menn drap hinn skjóti *Ajant Öyleifsson;* því eingi var jafnfljótur á fæti og hann að elta flóttamenn, er jafnan verða felmtsfullir, þegar *Seifur* kemur stygð að þeim.

FIMTÁNDI ÞÁTTUR.

Orusta við skipin.

En er Trójumenn voru flúnir yfir stauragarðinn og díkið, og margir þeirra voru fallnir fyrir *Danáum*, þá stöðvuðu þeir flóttann við kerrurnar, og lètu þar fyrir berast, voru þá bleikir af ótta. Þá vaknaði *Seifur* á tindum *Ída*-fjalls og spratt upp frá *Heru* gullinsessu; hann stóð og leit á *Trójumenn* og *Akkea*, sá þá, að *Trójumenn* voru á hrakníngi, en *Argverjar* að baki á hælum þeim, og að hinn voldugi *Posídon* var í liði með þeim. Hann sá, að *Hektor* lá fallinn á vellinum, og sátu sveitúngar hans yfir honum; hafði hann erviðan andardrátt, vissi ekki til sín, og spjó blóði, því hann hafði feingið sár af þeim manni, sem ekki var minnstur fyrir sèr af *Akkeum*. Og er faðir manna og guða leit hann, sá hann aumur á honum, leit ógurlega með reiðisvip til *Heru*, og mælti til hennar: „Þínar vonzkufullu vèlar, óviðráðanlega *Hera*, hafa gert hinn ágæta *Hektor* óvígan og rekið menn hans á flótta. Mèr er næst geði, að láta þig enn einu sinni fyrsta kenna á hinum meinsamlegu illbrögðum þínum, og keyra þig höggum. Hvort manstu ekki, þegar þú hèkkst í loptinu, og eg heingdi tvo steðja neðan í fætur þèr, en brá óslítanda gullfjötri um

hendur þínar? Hèkkstu svo í uppheimsloptinu og skýunum; en guðir þeir, er voru á hinum háfa *Ólympi,* urðu reiðir, þorðu þó ekki að gánga nær og leysa þig; því hverjum sem eg náði, þá tók eg hann og snaraði honum út af þröskuldinum, svo hann komst með litlu lífi til jarðar. Ekki rènaði þó að heldur sú hin megna sorg, er eg þá bar vegna hins ágæta *Herakless;* hafðir þú æst upp stormbyljina með aðstoð *Norðanvindarins,* og rekið hann út á hið ófrjófa haf; bjó þèr ílt í huga, og hraktir hann síðan til hinnar fjölbygðu *Kóeyar;* frelsaði eg hann þaðan, og kom honum aptur til hins hestauðga *Argverjalands;* hafði hann þá afstaðið mjög margar þrautir. Á þetta vil eg nú minna þig aptur, til þess þú látir af vèlabrögðum þínum, svo þú sjáir, hvort það muni stoða þig nokkuð, að þú gabbaðir mig með ástaratlotum þeim og hvílubrögðum, er þú áttir við mig í fjarvist guðanna". Svo mælti hann, en hin mikileyga drottníng *Hera* skelfdist, og talaði til hans skjótum orðum: „Viti það nú *Jörð* og hinn víði *Upphimin* og hið niðurrennanda *Stýgarvatn:* er það mestur eiður og styrkvastur með hinum sælu goðum; og viti það þitt hið helga höfuð og hjónasæng okkar beggja, er eg mundi aldrei vinna ósæran eið við: að ekki er það af mínum völdum, að *Posídon* jarðarskelfir vinnur skaða þeim *Tróverjum* og *Hektori,* en veitir lið *Akkeum;* heldur mun hugur sjálfs hans knýa hann til þess, því þá er hann sá, að

Akkeum veitti þúngt niðri við skipin, kendi hann í brjósti um þá. En nú vil eg gjarna þèr í vil ráða honum til að snúa þar að, sem þú, *Svartskýjaguð*, ræður honum". Þannig mælti hún, en faðir manna og guða brosti, og svaraði henni aptur skjótum orðum: „Ef þú, mikileyga drottníng *Hera*, værir mèr samhuga á ráðstefnu hinna ódauðlegu guða, þá mundi *Posídon*, enn þótt hugur hans stefni annað, brátt snúa skapi sínu eptir þykkju okkar. Nú ef þú talar af alvöru og hugur fylgir máli, þá far þú til fundar við guðina, og kalla á þau *Íris* og hinn fræga bogaguð *Appollon*, og bið þau koma híngað; skal *Íris* fara til hinna eirbrynjuðu *Akkea* og segja *Posídon* konúngi að láta af ófriðinum og fara heim til sín; en *Febus Appollon* skal eggja *Hektor* fram til orustu, skal hann blása aptur lífsfjöri í brjóst honum, og láta hann gleyma sársauka þeim, er nú mæðir hjarta hans, en slá felmtri á *Akkea* og hræðslu, og snúa þeim aptur á flótta; mun þá flóttann bera að skipum *Akkils Peleifssonar*, en hann mun þá kveðja upp *Patróklus*, vin sinn; mun *Patróklus* að velli leggja marga hrausta hermenn, og þar á meðal hinn ágæta *Sarpedon*, son minn, en þá mun hinn frægi *Hektor* drepa hann með spjóti sínu fyrir framan *Ilíonsborg*. Þá mun hinn ágæti *Akkilles* reiðast, og mun hann þá drepa *Hektor*. Síðan mun eg svo til haga, að ávalt skal herhlaup veitt verða aptur frá skipunum, alt þar til er *Akkear* fá tekið hina háfu *Ilíonsborg* með

ráðum *Aþenu;* því ekki mun eg láta reiðina linna, og eingum leyfa af hinum ódauðlegu guðum að koma hèr til liðs við *Danáa,* fyrr en uppfylt er ósk *Peleifssonar,* svo sem eg hèt í fyrstu og hneigði til höfði mínu, þann dag er *Þetis* tók um knè mèr og bað mig rètta hlut *Akkils* borgabrjóts“. Svo mælti hann, en hin hvítarmaða gyðja *Hera* gerði, sem hann bauð, og fór eptir *Ída*-fjöllum og upp til hins háfa *Ólymps.* Svo sem hugur manns þess, er um margt land hefir farið, flýgur skjótt, þá hann beitir hinni hvössu hugsan sinni; hvarflar hugur hans víða, og margt flýgur honum í hug: svo skjótlega flaug *Hera* drottníng; sókti hún ákaft ferðina, og kom til hins háfa *Ólymps;* kom hún þar, er hinir ódauðlegu guðir voru á samkomu í höll *Seifs.* En er þeir sáu hana, spruttu þeir allir upp, báðu hana velkomna og drukku henni til. Hún skipti sèr ekki af öðrum, en tók við drykkjarkeri af hinni kinnfögru *Þemisi,* því hún kom fyrst hlaupandi á móti henni, og mælti til hennar skjótum orðum: „Hví ertu komin hèr, *Hera?* Víst mun *Kronusson,* ver þinn, hafa gert þig hrædda, því þú lítur út, sem þú sèrt óttaslegin“. Hin hvítarmaða gyðja *Hera* svaraði henni: „Spyr mig ekki að því, *Þemis* gyðja; þú veizt sjálf, hversu hann er skapi farinn, ofstopafullur og óþýður. Sezt nú aptur að skamtveizlu með goðunum hèr í höllinni; en þú og allir hinir ódauðlegu guðir skulu fá að heyra, hver illverk *Seifur* hefir með höndum; hygg eg, að

allir muni ekki tíðindum verða jafnfegnir, hvorki menn nè guðir, enn þótt sumir sitji enn kátir að veizlu". Þá er *Hera* drottníng hafði þetta mælt, settist hún niður. Guðunum gerðist nú skapþúngt í höll *Seifs,* en *Hera* brá hlátri á grön, og kom þó ekki gleðibragð á enni hennar, það er uppi var yfir hinum svörtu augnabrúnum hennar. Þá mælti hún til allra goðanna með þykkju mikilli: „Vèr bernskulegu guðir, að vèr skulum vera svo fákænir, að reiðast *Seifi!* Víst hyggjum vèr enn, að gánga nær honum, og halda honum í skefjum, annaðhvort með orðum eða ofríki; en hann situr fjarri, og skiptir sèr ei af oss, og lætur, sem ekki sè; því hann kveður sig vera allra guða lángmáttkastan og sterkastan. Verið því þolinmóðir, hvaða mótlæti sem hann sendir sèrhverjum yðar. Því nú hygg eg, að *Ares* hafi nýlega beðið mikinn skaða, er *Askaláfur,* sonur hans, er fallinn í orustunni; segir hinn sterki *Ares,* að hann sè sonur sinn". Svo mælti hún, en *Ares* sló á bæði lær með lófum sèr; og mælti harmsfullur: „Láið mèr ekki, þèr guðir, er búið í *Ólymps*-höllum, þó eg fari til skipa *Akkea,* og hefni sonar míns, enn þótt það lægi fyrir mèr, að verða fyrir reiðarslagi *Seifs,* og liggja í valnum blóðugur og moldrokinn". Að því mæltu bauð hann þeim *Ótta* og *Flótta* að beita hestum fyrir kerru sína, en sjálfur fór hann í hinn skínanda herbúnað. Nú hefði hin ódauðlegu goð mátt sæta af *Seifi* meiri og strángari heipt og reiði, en nokkru sinni ella, ef *Apena*

hefði ei orðið hrædd um alla guðina, og stokkið af hástóli þeim, er hún sat á, og út af hallardyrunum. Hún tók hjálminn af höfði *Aresar,* og skjöld af herðum; eirspjótið tók hún úr hans sterku hendi, og reisti það upp; mælti síðan til hins óðláta *Aresar:* „Þú ert óður og vitstola, og stofnar þèr í bráðan bana! Hvort hefir þú að eins eyrun til að heyra með? Er horfið frá þèr alt vit og virðíng? Skilur þú ekki, hvað *Hera* segir, hin hvítarmaða gyðja, sem kom rètt núna frá hinum ólympska *Seifi?* Hvort viltu fara aptur nauðugur til *Ólymps,* með sárum hug, og sætt mörgu illu, en stofna öllum hinum öðrum goðum í mikla óhamíngju. Því *Seifur* mun þegar yfirgefa hina hugstóru *Trójumenn* og *Akkea,* og fara til *Ólymps* og skjóta oss skelk í bríngu, og þá mun hann grípa hvern að öðrum, jafnt sekan, sem ósekan. Þess vegna ræð eg þèr, að þú látir fara þann vígahug, sem á þèr er vegna sonar þíns. Því margur sá hefir veginn verið, eða mun síðar veginn verða, sem röskvari er og kraptameiri, en þessi maður var, og er bágt að frelsa kyn og afkvæmi allra manna“. Þá hún hafði þetta mælt, lèt hún hinn óðfúsa *Ares* setjast á hástólinn aptur.

Hera kallaði á *Appollon* út úr höllinni, og á *Írisi,* sem var sendigyðja hinna ódauðlegu guða. Hún mælti til þeirra skjótum orðum: „*Seifur* segir ykkur báðum að koma skjótast til *Ída*-fjalls, og þegar þið komið þángað og í augsýn *Seifs,* eigið

þið að gera, hvað sem hann leggur fyrir og býður ykkur". Þá er *Hera* drottníng hafði sagt þetta, fór hún inn aptur, og settist í hásæti sitt. En þau *Íris* brugðu við og flugu af stað, og komu til hins lækjótta *Ída*-fjalls, móður dýranna. Þau fundu hinn víðskygna *Kronusson*, þar sem hann sat uppi á *Gargars*-múla; var umhverfis hann eitt ilmandi ský. Þegar þau komu þar, numu þau staðar frammi fyrir *Seifi* skýsafnara, og reiddist hann þeim ekki, þegar hann sá, að þau höfðu brugðið fljótt við orðsendíngu konu hans. Hann talaði fyrst til *Írisar* skjótum orðum: „Far þegar, skjóta *Íris*, og flyt *Posídon* konúngi alt þetta erindi, og vert óhallsögul. Seg þú honum að hætta orustunni og ófriðnum, og fara á fund guðanna, eða þá ofan í ginnúngasæ. En ef hann gegnir ekki orðsendíngu minni, og leggst hana undir höfuð, þá má hann búast við því, að hann mun ekki hafa þor til, þó hann sè sterkur mjög, að bíða mín, þá eg veiti honum atgaungu; því eg er honum miklu sterkari og eldri, en hann svífst ekki að telja sig jafnsnjallan mèr, þar sem þó aðrir óttast mig". Svo mælti hann, en hin vindfráa *Íris* gegndi honum, og fór ofan af *Ída*-fjöllum til hinnar helgu *Ilíonsborgar*. Svo sem þá er köld snjódrífa eða hagl flýgur úr skýum undan aðkasti hins heiðborna *Norðanvindar*: svo skyndilega flaug hin fráa *Íris* alla leiðina. En er hún kom til hins fræga *Jarðarskelfis*, þá mælti hún til hans: „Eg er komin híngað frá *Seifi* ægisskjalda, blá-

hærði *Jarðkríngir,* að flytja þèr boðskap nokkurn. Hann segir þèr að hætta orustunni og ófriðnum, og fara á fund guðanna eða ofan í ginnúngasæ. En ef þú vilt ekki gegna orðum hans og virðir þau vettugis, þá hótar hann, að hann skuli koma híngað, og berjast á móti þèr; ræður hann þèr að forða þèr við áhlaupi sínu, því hann kveðst vera þèr miklu máttkari og eldri; en þú svífst ekki við að teljast jafnsnjall honum, sem allir aðrir eru hræddir við". Hinum fræga *Jarðarskelfi* varð þúngt í skapi, og mælti til hennar: „Heyr undur! Heldur gerist hann nú djarforður, *Seifur,* þó hann sè allmikill fyrir sèr, þar sem hann ætlar sèr að kúga mig með valdi nauðugan, og em eg þó jafn honum að virðíngu. Því við vorum þrír bræður, synir *Kronusar* og *Hreu, Seifur* og eg, og hinn þriðji *Hades,* konúngur undirheima. Öllu ríkinu var skipt í þriðjúnga, og fèkk hverr sinn hluta ríkis. Og er vèr vörpuðum hlutum um, þá kom það í minn hlut, að eg skyldi ávalt búa í hinum gráa sæ, en *Hades* hlaut hinn dimma myrkheim, *Seifi* hlotnaðist hinn víði himin í uppheimsloptinu og skýunum; en jörðin og hinn háfi *Ólympus* var sameign vor allra; mun eg því ekki fara eptir geðþekkni *Seifs.* Sitji hann rólegur í sínum þriðjúngi, alt hvað voldugur hann er. Víst skal hann ekki hræða mig með ofríki sínu, sem væri eg huglaus; væri honum betra, að átelja með ógnarorðum dætur sínar og syni, er hann á; þeir munu gegna boðum hans, og láta kúgast til". Hin

vindfráa *Íris* svaraði honum því næst: „Er það alvara þín, bláhærði *Jarðkríngir*, að eg flytji *Seifi* svo hörð ógnarorð frá þèr? Eða ætlar þú að láta undan? Því gegn er göfugra lund. Þú veizt, að refsinornirnar fylgja ávalt hinum eldri“. *Posídon* jarðarskelfir svaraði henni aptur: „Þú gyðja, *Íris*, satt er þetta að vísu, er þú sagðir, og er það gott, að erindsreki sè sannsýnn. En mig tekur það sárt í huga og hjarta, þegar hann vill átelja með reiðiorðum, þann sem honum er jafnauðugur og jafnan hlut hefir hlotið. En þó skal eg nú sjá sóma minn, og láta undan. En eitt ætla eg að segja þèr, og heita því í huga mèr, að ef hann að fornspurðum mèr og *Aþenu* ránsgyðju, *Heru* og *Hermesi* og *Hefestus* konúngi hlífir hinni háfu *Ilíonsborg*, og vill ekki leggja hana í eyði og veita *Argverjum* ágætan sigur, þá skal hann vita það, að aldrei mun um heilt gróa með okkur“. Þá er *Jarðarskelfir* hafði mælt þetta, yfirgaf hann hinn akkneska her og fór ofan í hafið, og var *Akkeum* mikill söknuður að honum.

Þá mælti skýsafnarinn *Seifur* til *Appollons*: „Far nú, kæri *Febus*, til hins eirbrynjaða *Hektors*, því nú er hinn jarðkríngjandi *Landaskelfir* farinn niður í ginnúngasæ, og hefir svo forðað sèr fyrir hinni megnu reiði vorri; var það snjallast, þar sem ella mundi hafizt hafa sú orusta, að jafnvel mundu heyrt hafa guðir þeir, sem í *Niflheimi* eru hjá *Kronusi*. En það fór miklu betur bæði fyrir mig

og hann, að hann hefir sèð sóma sinn og sloppið undan höndum mínum, því ella mundi ekki hafa þrautarlaust úr slitið milli okkar. Tak nú í hönd þèr hinn skúfaða ægisskjöld, skak hann fast og skjót köppum *Akkea* skelk í bríngu. En sjálfur skaltú, *Fjarvirkur*, annast hinn glæsilega *Hektor*. Vek upp hjá honum mikinn hugmóð, alt þar til er *Akkear* leggja á flótta og komast til skipanna og *Hellusunds*. Úr því skal eg sjálfur hug um leiða, hvað úr skal ráða og upp taka, svo *Akkear* fái aptur hvíld í þraut". Svo mælti hann, en *Appollon* var ekki óhlýðinn boði föður síns. Hann fór ofan af *Ída*-fjöllum, líkur fráum hauki, dúfnabana, er fljótastur er allra fugla. Hann fann hinn ágæta *Hektor*, son hins herkæna *Príamuss*; sat hann þá uppi, en lá ekki, var hann nýraknaður við og þekti sveitúnga sína, sem hjá honum voru; var nú mæðin farin að hverfa og svitinn, því hugur *Seifs* ægisskjalda tók nú til að lífga fjör hans. Hinn fjarvirki *Appollon* gekk til hans og mælti: „*Hektor Príamsson*, hví situr þú fjarri öðrum mönnum svo máttlítill? Geingur nokkuð að þèr?" Hinn hjálmkviki *Hektor* svaraði honum með litlum mætti: „Hverr ertú, hinn bezti guð, sem aðspyr mig? Hefir þú ekki heyrt, að þá eg lagði að velli sveitúnga hins rómsterka *Ajants* hjá skutstöfnum hinna akknesku skipa, þá laust hann mig vopnsteini fyrir brjóstið, svo eg varð með öllu óvígur. Og ekki hugsaði eg annað, en að eg mundi þann dag sjá

Náheim og *Hadesar*-höll; það fann eg þá á mèr“. Hinn fjarvirki, máttugi *Appollon* svaraði honum: „Vert nú ókvíðinn! Þann liðsinnanda hefir *Kronusson* sent þèr frá *Ída*-fjalli til hjástoðar og varnar, þar sem er hinn gullsverðaði *Febus Appollon;* hefi eg jafnan að undanförnu verndað þig, bæði þig sjálfan og hina háfu borg. Heyr nú, bjóð nú öllu kerruliðinu að hleypa hinum fljótu hestum til enna holu skipa, en eg mun gánga á undan og jafna allan veginn fyrir kerrurnar, og snúa hinum akknesku köppum á flótta“. Að því mæltu blès hann miklum hugmóði í brjóst þjóðhöfðíngjanum. Svo sem gjafarhestur, er alinn er á stalli, slítur festina, hleypur yfir völlinn og lætur gánga hófana, því hann er vanur að baða sig í hinu straumfagra fljóti; er hann þá hróðugur, reisir hátt höfuðið, en faxið flaksast um herðakambinn; hann drambar af fegurð sinni, en fæturnir bera hann skjótt í átthaga og haglendi hestanna: svo títt bar *Hektor* fæturna og knèn, þá hann rak kerruliðið af stað, eptir það hann hafði heyrt rödd guðsins. En *Danáar* voru sem bændamenn, sem elta hyrndan hjört eða villigeit með hundum; kemst hjörturinn upp á einhvern ógeingan hamar, þar sem skógurinn er dimmastur, og forðar sèr svo, því bændum á ekki auðið að verða, að ná honum; en við óhljóðin í hundunum og bændunum rís upp kamploðið ljón og kemur í veg fyrir þá, og snýr þeim öllum skjótt aptur, þó áður hafi verið mikill áhugi í þeim; svo sóktu

Danáar fyrst framan af ávalt í flokkum á eptir *Trójumönnum*, og lögðu þá með sverðum og tvíeggjuðum spjótum; en er þeir sáu *Hektor*, hvar hann fór innan um herflokkana, þá urðu þeir felmtsfullir, og drap stall hjarta þeirra allra. Þá hèlt *Þóant Andremonsson* ræðu fyrir þeim. Hann var ágætastur allra *Etóla*, kunni vel að skjóta spjóti og var hraustur til framgaungu í fasta-bardaga, en þegar úngir menn áttust við orðaskipti, þá sigraði hann eingi *Akkea* í mælsku. Hann var mönnum vel viljaður, hèlt ræðu og mælti: „Mikil firn er slíkt! Stór undur eru það, sem eg sè nú með augum mínum, að *Hektor* skuli hafa undan komizt *Valkyrjunum* og vera aptur á fætur kominn. Víst mun hverr maður hafa hugsað, að hann mundi fallið hafa fyrir *Ajanti Telamonssyni*. Nei, einhverr guð hefir forðað *Hektori* og frelsað hann; hefir hann nú þegar mörgum *Danáum* á knè komið, og svo hygg eg nú fara muni, því ekki stæði hann svo ákafur í brjósti fylkíngar, nema *Seifur* þrumuvaldur rèði því. Heyrið nú, gerum nú allir, svo sem eg mæli fyrir. Vèr skulum segja meginliðinu að hverfa aptur til skipanna, en allir vèr, sem þykjum hraustastir í hernum, skulum nema hèr staðar, mæta *Hektori*, hafa spjótin á lopti, og reka hann af höndum oss; væntir mig, þó hann sè allákafur, að hann muni ekki þor til hafa, að gánga í flokk *Danáa*“. Þannig mælti hann, en þeir gerðu, sem hann bauð. Þeir *Ajant*, *Idomeneifur* konúngur, *Tevkrus*, *Meríó-*

nes og *Meges,* sem var jafnoki *Aresar,* kölluðu á hina hraustustu kappa, og hèldu uppi bardaga við *Hektor* og *Trójumenn;* en meginliðið snèri aptur til skipa *Akkea.*

Trójumenn geystust fram í þyrpíngu; fór *Hektor* fyrir þeim og skálmaði stórum; en á undan honum gekk *Febus Appollon;* hann var klæddur skýi um herðar, og hèlt á hinum áriðamikla ægisskildi; sá skjöldur var ógurlegur, alskúfaður í kríng, og mjög auðkennilegur; hafði eirsmiðurinn *Hefestus* gefið *Seifi* skjöldinn til að bera hann mönnum til skelfíngar. Þann skjöld hafði *Appollon* í hendi sèr, þá hann fór fyrir liðinu. *Argverjar* biðu þeirra og voru í þèttum hnappi; reis þá upp hvelt óp af hvorumtveggjum, örvarnar stukku af bogastreingjunum, mörg spjót flugu úr hinum óvægnu höndum þeirra; leituðu sum sèr staðar í holdi hinna hersnöru kappa, en mörg lentu í jörðinni á miðri leið, áður en þau næði að snerta hið hvíta hörund, og stóðu þar og lángaði til að seðja sig á holdi manna. Meðan *Febus Appollon* hèlt ægisskildinum kyrrum milli handa sèr, á meðan leituðu spjótin sèr staðar hjá hvorumtveggjum, og gerðist mikið mannfall; en er hann skók skjöldinn framan að hinum reiðkænu *Danáum,* og æpti sjálfur við mjög hátt, þá sljófgaðist hugur í brjósti þeirra, svo þeir gleymdu berserksgángnum. Svo sem tvö óarga-dýr koma skyndilega að um sjálft svartnættið, þegar smalamaður er ekki við, og tvístra stórri nautahjörð eða sauðahjörð: svo

flýðu *Akkear* felmtsfullir, því *Appollon* skaut þeim skelk í bríngu, en veitti frama *Trójumönnum* og *Hektori*. Þar drap maður mann, þá er losna tók bardaginn. *Hektor* vó *Stikkíus* og *Arkesílás;* hann var fyrirliði hinna eirbrynjuðu *Böyóta*, en *Stikkíus* var trúr fèlagi hins hugstóra *Menesteifs*. *Eneas* vó *Medon* og *Jasus; Medon* var launsonur hins ágæta *Öyleifs* og bróðir *Ajants;* hann hafði vegið mann, frænda stjúpmóður sinnar, *Eníópisar*, er *Öyleifur* átti, og varð því að fara úr föðurlandi sínu, og bjó í *Fýlaksborg;* en *Jasus* var fyrirliði *Apenumanna*, og var kallaður son *Sveluss Búkolssonar*. *Polýdamant* vó *Mekisteif; Polítes* vó *Ekkíus* framarlega í orustunni; hinn ágæti *Agenor* vó *Kloníus*. Meðal forvígismannanna lagði *Paris* spjóti neðan til í öxl *Deíokkuss*, sem var á flótta, og rak eirvopnið í gegnum hann. Meðan þeir flettu þá vopnum, ruddust *Akkear* á hið grafna díki og á stauragirðínguna, flýðu síðan á sundrúngu og rákust inn yfir garðinn. Þá kallaði *Hektor* hátt til *Trójumanna:* „Hlaupið á skipin, en látið hin blóðugu hervopn liggja! Eg skal bana hverjum, þeim er eg finn lángt frá skipunum annars vegar, og vonar mig, að frændur og frændkonur muni ekki fá líki þess manns á bál komið, heldur munu hundar draga það fyrir framan borg vora“. Að því mæltu reiddi hann svipuna yfir öxl sèr og keyrði hestana, og kallaði til *Trójumanna*, hvers í sínum flokki, en þeir keyrðu allir kerruhestana jafnframt honum,

og kölluðu upp með geysi-mikilli háreysti. *Febus Appollon*, sem fyrir framan þá var, ruddi grafarbökkunum með fótum sèr fyrirhafnarlaust ofan í díkið, og lagði þar yfir lángan veg og breiðan, svo sem spjót kemst, þegar sá maður kastar því, er reynir harðskeyti sína. Þar óðu þeir yfir flokkum saman, og *Appollon* á undan þeim, með ægisskjöld hinn dýra í hendi sèr. Hann varpaði til jarðar garði *Akkea*, og veitti honum það mjög hægt. Svo sem úngur sveinn leikur sèr að sandi á sjáfarströndu og býr til sandhrúgur að gamni sèr, sem börnum er títt, en hefir gaman af því að ryðja um aptur sandhrúgunum með höndum og fótum, svo ónýttir þú, skjótandi *Febus*, hið mikla erviði og þraut *Argverja*, og gerðir þá felmtraða. Þannig numu þeir staðar hjá skipunum og hèldu þar kyrru fyrir; eggjaði þá hverr annan, fórnuðu höndum og báðu ákaflega til allra guða, hverr um sig. Mest allra bað hinn gerenski *Nestor*, vörður *Akkea*; hann rètti hendur sínar upp til hins stirnda himins, og mælti: „Faðir *Seifur*, hafi nokkurr maður í hinu hveitifrjófa *Argverjalandi* brent þèr til fórnar feitum blótbitum af nauti eða sauð, og heitið á þig til heimkomu, en þú lofað því og heitið með höfuðbendíngu, þá minnst þess nú, ólympski guð, og afstýr ófagnaðardegi þessum, og lát ekki *Akkea* þannig verða kúgaða af *Tróverjum*“. Þannig baðst hann fyrir, en hinn ráðvísi *Seifur* lèt koma mikinn brest, þá hann heyrði bænir öldúngsins, *Neleifssonar*.

En er *Trójumenn* heyrðu brest *Seifs* ægisskjalda, stukku þeir enn ákafar á *Argverja,* og þreyttu bardagann. Svo sem stór alda hins víðfarna sjáfar steypist ofan yfir byrðíngu eins skips, þegar vindmegnið rekur á eptir henni, því það er veðurmagnið, sem mest stærir bárurnar: svo fóru *Trójumenn* yfir garðinn með mikilli háreysti, og er þeir höfðu ekið kerrunum inn yfir, börðust þeir hjá skutstöfnum skipanna í höggorustu með tvíeggjuðum spjótum, *Tróverjar* af kerrunum, en *Akkear* stigu upp á hin svörtu skip, og börðust þaðan með laungum sköptum, er þar lágu í skipunum; það voru vígásar, er hafðir voru í skipa-orustum; voru þeir samskeyttir og eirbryddir að framan.

Meðan *Akkear* og *Trójumenn* börðust hjá garðinum fyrir utan hin fljótu skip, sat *Patróklus* í búð hins vaska *Evrýpýluss,* og skemti honum með frásögum; hann bar læknisdóma á hin viðkvæmu sár hans, til að stilla hina sáru verki. En er hann heyrði, að *Trójumenn* rèðust á garðinn, en *Danáar* æptu og hrukku undan, þá hljóðaði hann upp yfir sig, sló báðum lófum á lær sèr, og mælti harmsfullur: „Ekki má eg vera hèr leingur hjá þèr, *Evrýpýlus,* þó þú þurfir þess mjög, því nú er mikil styrjöld upp risin. Sveinn minn skal vera hjá þèr og skemta þèr, en eg ætla að skunda til *Akkils* og biðja hann að berjast. Hverr veit, nema eg með guðs hjálp fái hrært hug hans með fortölum mínum, og er gott vin að vara“. Þá hann

hafði þetta mælt, hljóp hann af stað. En *Akkear* stóðu fast móti *Trójumönnum*, er að sóktu; en þó *Trójumenn* væru færri, gátu þó *Akkear* ekki rekið þá af sèr frá skipunum; ekki gátu *Trójumenn* heldur rofið fylkíngar *Danáa*, og komizt upp á skipin og í búðirnar. Heldur, svo sem mæliþráður gerir beinan skipaviðinn, þegar hagur smiður heldur á, sá er lært hefir alls konar smiðvèlar eptir tilsögn *Aþenu:* svo gekk orustan og styrjöldin jöfnum höndum milli þeirra, og börðust ýmsir kríng um ýms skip.

Hektor fór á móti hinum fræga *Ajanti;* þeir áttust við hjá einu skipi, og gat hvorki *Hektor* hrakið hann burt og kveykt í skipunum, nè heldur mátti *Ajant* reka hann af höndum sèr, með því einhverr guð hafði stefnt *Hektori* þángað. Þar lagði hinn ljómandi *Ajant* spjóti fyrir brjóst *Kaletor Klýtíussyni;* hann var þá að bera eld að skipinu; fèll hann og varð við dýnkur mikill, en logbrandurinn hraut úr hendi hans. En er *Hektor* gat að líta, hvar bræðrúngur hans lá fallinn í moldinni fyrir framan hið svarta skip, þá kallaði hann hástöfum til *Tróverja* og *Lýkíumanna:* „Þèr *Tróverjar* og *Lýkíumenn*, og þèr návígu *Dardanar*, víkið ekki úr bardaganum, þó svæði þetta sè heldur þraungt; bjargið *Klýtíussyni*, sem fallinn er á skipstöðinni, svo *Akkear* fletti hann ekki vopnum". Að því mæltu skaut hann fögru spjóti til *Ajants*, og misti hans; kom hið bitra eirvopn í

höfuðið á *Lýkofron Mastorssyni* fyrir ofan eyrað; hann var hersveinn *Ajants* og stóð hjá honum; hann var frá *Kýperu,* en bjó þá hjá *Ajanti,* sökum þess hann hafði vegið einn mann fyrir hinum ágætu *Kýpereyíngum;* hann fèll til jarðar ofan af skutstafni skipsins, og lá upp í lopt í moldinni, og hrærði hvorki legg nè lið. *Ajanti* varð bilt við, og mælti til bróður síns: „Góði *Tevkrus,* nú er drepinn trúr fèlagi vor, *Mastorsson,* er við virtum í húsi voru jafnt foreldrum okkar, þó hann ætti heima í *Kýperu.* Hinn hugstóri *Hektor* hefir drepið hann. Hvar eru nú hinar banvænu örvar þínar, og bogi sá, er *Febus Appollon* gaf þèr?“ Þannig mælti hann, en *Tevkrus* skyldi málið. Hann hljóp til hans, og hafði staðharðan boga í hendi og örvamæli, og tók til að skjóta örum ákaft á *Trójumenn.* Hann skaut *Klítus, Písenors* fræga son, kerrusvein hins ágæta *Polýdamants Panpóussonar;* hann hafði starfa mikinn í kerruliðinu, því hann ók þar um, sem flokkarnir voru þèttastir og mest var ösin; gerði hann það *Hektori* og *Trójumönnum* í vil; en þá kom skyndilega að honum ógæfan, sú er eingi manna hans gat frá bægt, hvað fegnir sem þeir vildu; því hin sára ör kom aptan í háls hans; valt hann þá ofan af kerrunni, en hestarnir hopuðu á bak aptur og skröltu tómri kerrunni. Jafnskjótt og höfðínginn *Polýdamant* varð þess varr, gekk hann fyrstur framan að hestunum og fèkk þá í hendur *Astýnóus Protíáonssyni,*

og lagði ríkt á við hann að halda hestunum þar í nánd við sig og hafa jafnan augastað á sèr, en sjálfur gekk hann aptur í flokk forvígismannanna. Þá tók *Tevkrus* aðra ör, sem hann ætlaði hinum eirvopnaða *Hektori*, og nú hefði hann gert enda á orustunni hjá skipum *Akkea*, ef hann hefði getað skotið *Hektor* til dauðs, í því hann gekk sem röskvast fram. En *Seifur* sá við þessu bragði, og hafði gætur á *Hektori*, en lèt ekki *Tevkrus Telamonssyni* frægðar auðið verða. Hann sleit sundur hinn harðsnúna bogastreing á boganum góða, í því *Tevkrus* dró streinginn og ætlaði að skjóta á *Hektor*; geigaði þá hin eirþúnga ör eitthvað annað, en boginn fèll úr hendi hans. Þá varð *Tevkrusi* bilt við, og mælti við bróður sinn: „Skelfíng er slíkt! Víst ónýtir einhverr guð öll herbrögð mín, er hann hefir lostið bogann úr hendi mèr, og slitið sundur nýsnúinn streinginn, er eg batt í í gærmorgun, til þess hann skyldi halda, þó örvarnar hlypu títt af boganum“. Hinn mikli *Ajant Telamonsson* svaraði honum: „Láttu, vinur, bogann liggja, og hinar óðu örvar, fyrst guð hefir ónýtt bogann, og ann ekki *Danáum* að hafa nytjar hans. Tak nú í hönd þèr lángt spjót, og skjöld á öxl, berst svo við *Trójumenn*, og eggja hitt annað liðið. Sannlega skulu þeir þó ekki þrautarlaust ná hinum þóptusterku skipum, þó þeir hafi mjög ekið að oss. Verðum nú hraustlega við!“ Svo mælti hann, en *Tevkrus* geymdi bogann í búð sinni, en lagði fjórbyrðan

skjöld á herðar sèr, en setti sterkan hjálm á sitt hrausta höfuð; hann tók og í hönd sèr sterkt spjót með hvössum eiroddi, gekk svo af stað, og hljóp mjög skjótt til *Ajants* og stóð hjá honum. Nú er *Hektor* sá, að ónýtt voru skeyti *Tevkrusar*, þá kallaði hann hástöfum til *Tróverja* og *Lýkíumanna:* „Þèr *Tróverjar* og *Lýkíumenn*, og þèr návígu *Dardanar!* Verið hraustir karlmenn, góðir hálsar, og leggið fram ofur-afl yðvart; því eg sá nú með augum mínum, að skeyti hins hraustasta manns urðu ónýt af völdum *Seifs*. Verður mönnum nú auðsèn hjástoð *Seifs*, bæði þeim, er hann veitir vegsemd fremur öðrum, og svo hinum, er hann niðurlægir og vill ekki hjálp veita, svo sem hann nú mínkar mátt *Argverja*, en aðstoðar oss. Berjizt nú allir, hverr með öðrum, og verjið skipin. Hverr yðar sem bana bíður og skapadægur sitt fyrir skotum eða sverðshöggum, falli hann; honum er eingin óvirðíng í að falla, þegar hann er að verja föðurland sitt. Kona hans er þó lífs og börn hans eptir hann, og heimili hans og óðal verður óskert, ef *Akkear* ná heim að komast á skipum sínum í sitt kæra föðurland“. Með þessum orðum hvatti hann hug og hjarta hvers manns. En hins vegar kallaði *Ajant* til fèlaga sinna: „Sjáið sóma yðar, *Argverjar!* nú er einsætt, annaðhvort að falla, eða verja líf sitt og hrinda ógæfunni frá skipunum. Hvort ætlizt þèr til, ef hinn hjálmkviki *Hektor* nær skipunum, að hverr yðar muni komast landveg heim til föður-

lands síns? Heyrið þèr ekki, að *Hektor,* sem lángar til að brenna skipin, eggjar alla menn sína? Hann biður þá ekki að fara í dansleik, heldur að berjast. En fyrir oss er eingin fyrirætlun og ekkert ráð betra, en að neyta hugar og handa í návígis-orustu. Betra er skamt líf eða skjótur dauði, en að vanmegnast svo leingi að ósynju í grimmum bardaga hèr hjá skipunum við aðsókn oss verri manna". Með þeim orðum hvatti hann hug og dug hvers manns. Þá vó *Hektor Skedíus Perímedesson,* fyrirliða *Fókverja;* en *Ajant* vó hinn fræga *Laódamant Antenorsson;* hann rèð fyrir stórskjaldaða liðinu. *Polýdamant* drap *Ótus* hinn kyllenzka, hersvein *Fýleifssonar,* foríngja hinna hugstóru *Epea.* En er *Meges* sá það, rèðst hann móti *Polýdamanti,* en *Polýdamant* vèk sèr til hliðar, og misti *Meges* hans; því *Appollon* vildi ekki leyfa, að sonur *Panþóusar* væri drepinn á meðal forvígismannanna. Lagði *Meges* þá spjóti fyrir brjóst *Kröysmusi;* fèll hann, og varð af dýnkur mikill, en *Meges* fletti hann vopnum. Meðan hann var að því, óð að honum *Dólops Lampusson;* hann var vel spjótfær maður, og berserkur í framgaungu. *Lampus,* faðir hans, var *Laómedonsson,* og hinn hraustasti karlmaður. *Dólops* óð að *Fýleifssyni,* og lagði spjóti í miðjan skjöld hans. *Meges* hafði vandaða boðángabrynju, og hlífði brynjan honum. Þá brynju hafði *Fýleifur* forðum feingið í *Effýru* við *Sellis*-fljót; hafði gestfèlagi hans, herkonúngurinn *Evfetes,*

gefið honum hana, til að bera hana í bardaga sem verju móti óvinum sínum; en sú brynja hlífði nú syni hans við líftjóni. *Meges* hjó beittu spjóti efst í kambpípuna á hinum eirbúna, fexta hjálmi *Dólops*, og reif af henni hrosshársbustina; fèll öll bustin niður í moldina; hún var nýlituð í purpura og gljáandi. Meðan *Meges* stóð þar að vígi og vænti sèr sigurs, kom hinn herdjarfi *Menelás* honum til hjálpar. Hann kom á hlið við *Dólops*, svo hann vissi ekki af; *Menelás* hafði spjót í hendi, og lagði því aptan í herðar hans; gekk oddurinn í gegnum brínguna, og vildi fara enn leingra, svo var hann óður; fèll *Dólops* þá á grúfu. Fóru þeir nú báðir til og drógu hin eirbúnu vopn af herðum hans. Þá kallaði *Hektor* til allra frænda sinna, og ávítti fyrst hinn vaska *Melanippus Híketáonsson*. Fyrst, áður en óvinirnir komu, hèlt hann drattandi nautum á beit í *Perkótu;* en er hin borðrónu skip *Danáa* voru komin, fór hann aptur til *Ilíonsborgar*, og hafði þar meiri metorð en aðrir *Trójumenn;* bjó hann hjá *Príamusi*, og virti *Príamus* hann jafnt sonum sínum. *Hektor* átaldi hann, tók til orða og mælti: „Eigum við að liggja svo á liði okkar, *Melanippus?* Kemst ekki hugur þinn við, er bræðrúngur þinn er drepinn? Sèrðu ekki, hvað annsamt þeir eiga um vopn *Dólops?* Kom þú nú með mèr; ekki tjáir leingur að berjast í fjarvígi við *Argverja*. Annaðhvort verðum vèr að drepa þá, eða *Ilíonsborg* verður til grunna niður rifin og drepnir

borgarmennirnir“. Að því mæltu gekk *Hektor* á undan, en hinn goðumjafni kappi fylgdi á eptir honum. Þá eggjaði *Ajant* hinn mikli *Telamonsson Argverja*: „Verið hraustir karlmenn, góðir hálsar, og gætið sóma yðar. Blygðizt hverr fyrir öðrum í hinum hörðu orustum; því af blygðunarsömum mönnum verða þeir fleiri, er lífs af komast, en hinir, er falla; en eptir flýandi menn liggur hvorki nokkurr orðstír, nè heldur stendur af þeim nokkur vörn“. Þannig mælti hann, en þeir voru sjálfir fúsir á að verja sig, og hugfestu orð hans. Þeir gerðu eirvegg um skipin, og þar hleypti *Seifur Tróverjum* á. Hinn rómsterki *Menelás* eggjaði nú *Antílokkus*: „Eingi *Akkea* er ýngri en þú, *Antílokkus*, eingi fljótari á fæti, og eingi jafnhraustur, sem þú, í bardaga. Nú væri gott, ef þú vildir hlaupa fram og skjóta einhvern af *Trójumönnum*“. Að því mæltu flýtti hann sèr aptur, en eggjaði hinn fram. Stökk *Antílokkus* þá fram úr flokki forvígismannanna, leit alla vega kríng um sig, og skaut fögru spjóti; hrukku *Trójumenn* undan, er maður skaut spjóti; en *Antílokkus* misti ekki, þar er hann skaut til; kom skotið í brjóstið hjá geirvörtunni á hinum ofurhugaða *Melanippus Híketáonssyni*, í því hann gekk fram í bardagann; varð mikill dýnkur, er hann fèll, og sè sorti fyrir augu hans. *Antílokkus* hljóp þá til, svo sem dýrhundur stökkur á særðan hindarkálf, þann er veiðimaður hefir skotið banasári, í því kálfurinn hljóp upp úr bæli sínu: svo stökk hinn vígglaði

Antílokkus á þig, *Melanippus*, og vildi fletta þig vopnum. Hinn ágæti *Hektor* varð þess varr, og fór hlaupandi yfir vígvöllinn móti *Antílokkus*. En þótt *Antílokkus* væri vaskur hermaður, beið hann þó ekki úr stað, heldur hörfaði undan, líkur hinu óarga dýri, er það hefir unnið eitthvert spellvirki, drepið hund eða smalamann hjá nautunum, þá leggur það á flótta, áður en meiri mannsöfnuður kemur; þannig flýði *Nestorsson*, en *Trójumenn* og *Hektor* lètu banvæn skotvopn drífa að honum með geysilegri háreysti. En er *Antílokkus* kom í flokk sveitúnga sinna, snèrist hann við og stóð þar.

Trójumenn sóktu nú að skipunum, líkir hráætum ljónum, og ráku erindi *Seifs*, er ávalt vakti upp stóran hugmóð í brjósti þeirra, en bældi niður hug *Argverja* og svipti þá fremd og frama, en æsti hina upp; því hann vildi veita *Hektori Príamssyni* þann vegsmun, að kveykja í hinum stafnbognu skipum með óþrotlegum surtaloga, og ætlaði þannig að uppfylla hina óhamíngjusamlegu bæn *Þetisar*. Beið nú hinn ráðvísi *Seifur* þess, að hann sæi með augum sínum blossa einhvers brennanda skips; því eptir það ætlaði hann að láta *Trójumenn* rekast aptur frá skipunum, en veita *Danáum* frama. Í þeirri veru hleypti hann *Hektori Príamssyni* á hin holu skip, og var *Hektor* þó allákafur af sjálfum sèr, því hann var óður, sem hinn spjótfimi *Ares*, eða sem skaðvænlegur eldur, er ólmast á fjöllum uppi í þykkum skógarrunnum;

froðan löðraði um munn honum, bæði augun brunnu undir hinum voðalegu brúnum, en hjálmurinn hristist geigvænlega á höfði hans í orustunni; og nú vildi hann leita þar á fylkíngar kappanna, sem hann sá mestan mannsöfnuðinn fyrir og beztan vopnabúnaðinn, og freista, ef hann feingi rofið þær. En alt fyrir það gat hann ekki rofið fylkíngarnar, hvað mjög sem hann lángaði til þess; því honum hömluðu þèttskipaðir flokkar *Akkea;* voru þeir sem stórmikill, ógeingur hamarklettur, er stendur við hinn gráa sæ, og þrokar þar af sèr snarlegt áhlaup þjótandi vinda og digrar öldur, er gjósa upp á klettinn: þannig stóðu *Danáar* ávalt af sèr *Trójumenn,* og flýðu ekki. En *Hektor* æddi alla vega um herinn, ljómandi af eldi, og veitti þeim áhlaup, svo sem þegar steinóð, vindbólgin alda steypist úr hálopti ofan í skríðandi skip; verður þá alt skipið hulið sjáfarfroðu, og ógurlegur vindþytur gnýr í seglinu, en skipverjar verða hræddir og hjarta þeirra skelfur, því þá er þeim mjótt á milli lífs og hels: þannig tvískiptist hugurinn í brjóstum *Akkea.* En *Hektor* var sem morðgjarnt ljón, er ræðst á nautahjörð; nautin gánga ótölulega mörg á beit í stórri mýrarveitu; með þeim er smalamaður, sem enn þá hefir ekki numið til fulls, að verja bjúghyrnt naut fyrir morðgirni hins óarga dýrs, geingur hann því ávalt ýmist með fremstu nautunum, ýmist með hinum öptustu; en ljónið stökkur inn í miðjan flokkinn, og rífur í sig einn uxann, og þjóta þá öll hin nautin

6*

lafhrædd á burt: svo afskaplega æðruðust allir *Akkear* þá fyrir *Hektori* og föður *Seifi*. En *Hektor* drap eingan, nema *Perífetes* frá *Mýkenu*, son *Kopreifs*; sá *Kopreifur* fór opt til *Herakless* hins sterka með erindum *Evrýsteifs* konúngs; *Kopreifur* var lítilmenni, en hann átti þann son, sem honum var miklu framar að alls konar mannkostum, bæði fótfrár, hraustur að berjast, og einhverr hinn mesti vitsmunamaður af *Mýkenumönnum*. Hann lèði þá *Hektori* sigurs yfir sèr; því þegar hann snèrist við á hæli, rak hann hælinn í skjaldarröndina; hafði hann fótsíðan skjöld til hlífðar við spjótalögum; vafðist nú skjöldurinn fyrir fótum hans, svo hann fèll upp í lopt, og glamraði óttalega í hjálmi hans, er hann fèll. *Hektor* varð þess skjótt varr, hljóp að honum, rak spjótið í brjóst honum og drap hann þar hjá vinum sínum; gátu þeir ekki liðsint fèlaga sínum, þó þeim tæki mjög sárt til hans, því þeir óttuðust mjög hinn ágæta *Hektor*.

Nú áttu *Akkear* að horfa í móti skipum sínum, því efstu skipin, sem fyrst höfðu verið upp sett, voru nú fyrir framan þá; streymdu *Tróverjar* þar að þeim. Að vísu höfðu *Argverjar* neyðzt til að hörfa frá hinum fremstu skipum, en þó lètu þeir hèr nú fyrir berast hjá búðunum, þar sem þeir voru komnir; hèldu þeir saman flokkum sínum, en dreifðu sèr ekki um herbúðirnar. Þeir bæði fyrirurðu sig og voru hræddir, og kölluðu því altaf hverjir til annara. En ákaflegast bað hinn gerenski *Nestor*,

vörður *Akkea;* hann bað hvern mann fyrir sakir barna sinna, og mælti: „Verið hraustir karlmenn, góðir hálsar, og blygðizt fyrir öðrum mönnum. Minnist hverr barna sinna og kvenna, óðals og foreldra, bæði sá, sem á foreldra á lífi, og svo hinn, er mist hefir foreldra sína. Fyrir sakir þeirra, þó þeir sèu nú hèr ekki nærstaddir, bið eg yður að standa hraustlega, og snúizt nú ekki á flótta“. Með þessum orðum hvatti hann hug og dug hvers manns. Þá hratt *Apena* hinu heilaga þokuskýi af augum *Akkea;* birti þeim nú svo fyrir augum til beggja handa, að þeir bæði sáu, hvar skipin voru, og svo hvar komið var bardaga hvorratveggju. Þeir sáu hinn rómsterka *Hektor* og sveitúnga hans, svo og bæði þá, er að baki stóðu og börðust ekki, og hina, er uppi hèldu bardaga hjá hinum fljótu skipum. Hinn hugstóri *Ajant* hafði nú ekki eirð að standa leingur, þar sem hinir aðrir synir *Akkea* stóðu, heldur gekk hann um þiljur skipanna mjög stórstígur, og mundaði stórum vígási járnbendum, 22 álna laungum. Svo sem fimur reiðmaður, sem hefir valið sèr úr mörgum hrossum fjóra reiðhesta, og rekur þá úr haglendinu um alfaraveg til einhverrar stórrar borgar; horfa þá margir á hann með undrun, bæði karlar og konur, en hann stökkur jafnan af einum hesti á annan á víxl, og skeikar ekki, en þeir fljúga í loptinu: svo gekk *Ajant* fram og aptur yfir margar þiljur hinna fljótu skipa, og stikaði stórum, en rödd hans fór til himins; því hann kallaði ógurlega,

og eggjaði *Danáa* að verja skipin og búðirnar. *Hektor* hèlt ekki heldur kyrru fyrir í mannsöfnuði hinna harðbrynjuðu *Trójumanna;* heldur svo sem mórauð örn ræðst á fuglaflokk, gæsir, trönur eða hálslánga svani, sem leita sèr fæðu fram með einhverju fljóti: svo stökk *Hektor* móti *Akkeum,* og stefndi beint á eitthvert stafnblátt skip, en *Seifur* hratt á eptir honum með sinni afar-miklu hendi, og eggjaði herinn að fylgja honum.

Nú hófst að nýu ákafur bardagi hjá skipunum, og var ekki annað að sjá, en óþreyttir og ólúnir menn ættust þar orustu við; svo börðust þeir ákaft. Hvorirtveggju höfðu þann hug í bardaganum: *Akkear* ugðu sèr bana, og örvæntu, að þeir mundu undan komast þessum háska; en hverr *Trójumanna* hafði þá von í brjósti, að þeir mundu brenna upp skipin og drepa hina akknesku kappa. Með þessum áhuga rèðust hvorir á aðra. *Hektor* greip um skutstafn eins hafskipsins; það var fagurt skip og fljótt á sjó; það skip hafði fleytt *Prótesílási* til *Trójulands,* en flutti hann ekki heim aptur í föðurland sitt. Í kríng um hans skip drápu *Akkear* og *Trójumenn* hvorir aðra í návígi; þurftu þeir ekki að standa fyrir bogaskotum eða handskotum, heldur geingust þeir að með einum huga, og börðust með beittum breiðöxum og bolöxum, hepti-sverðum og tvíyddum spjótum; þar fèllu á jörð mörg fögur sverð, með svörtum slíðrum og meðalkafla, sum úr höndum, sum af herðum manna, er þeir börðust, en hin

svarta jörð flaut í blóði. En er *Hektor* hafði feingið fáng á skutnum, hèlt hann um bugustafninn með höndum sínum, og lèt ekki laust. Hann kallaði til *Trójumanna:* „Komið með eld, og herðið undir eins hergnýinn allir saman. Nú hefir *Seifur* gefið oss þann dag, er meira er verður en allir dagar aðrir, að vèr fáum nú tekið þau skip, er híngað komu að óvilja guðanna, og oss hafa gert margan skaða sökum ragmennsku öldúnganna, er heptu mig, þegar eg vildi berjast hjá skutstöfnum skipanna, og öptruðu hernum. En svo sem hinn víðskygni *Seifur* blindaði hugskot vor þá, svo eggjar hann og hvetur oss nú“. Þannig mælti hann, og gerðu *Tróverjar* þá enn harðari aðsókn að *Argverjum*. Nú hèlzt *Ajant* ekki leingur við fyrir vopnagánginum; sá hann sèr nú bana búinn, og hopaði spölkorn aptur, fór nú af þilfari hins jafnbyrða skips og fram á eina þóptu, sjö fóta lánga. Þar stóð hann á gægjum, og varði ávalt skipin með spjóti sínu fyrir *Trójumönnum*, hverjum sem með eld kom. Hann kallaði jafnan ógurlega, og eggjaði *Danáa:* „Kærir vinir, kappar *Danáa*, þjónar *Aresar!* Verið hraustir karlmenn, góðir hálsar, og leggið fram ofurefli yðvart. Eða eigum vèr von á nokkrum aðstoðarmönnum að baki oss, eða á einhverjum betra garði, sem gæti hlíft hernum við niðurdrepi? Eingin víggirt borg er í nánd, þar er vèr gætum varið oss og haft styrk af borgarlýðnum. Nei, vèr sitjum í landi hinna harðbrynjuðu *Trójumanna*, liggjum hèr við

hafið, fjarri föðurlandi voru. Sú er því eina hjálpin, að neyta handa, og hlífa sèr ekki í orustunni". Svo mælti hann, og sókti að í ákafa með hinu bitra spjóti. Sèrhverjum þeim af *Trójumönnum*, sem hljóp að hinum holu skipum með loganda eld eptir boði *Hektors* og honum í vil, þeim sætti *Ajant*, og hjó hann með hinu lánga spjóti sínu, og drap svo tólf menn í návígi fyrir framan skipin.

SEXTÁNDI ÞÁTTUR.

Patróklus - þáttur.

Þannig börðust þeir hjá hinu þóptusterka skipi. En *Patróklus* kom til þjóðhöfðíngjans *Akkils;* hann út jós heitum tárum, sem kolblá vatnslind, sú er spýtir dökkvu vatni fram af bröttum hamri. En er hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* sá hann, kendi hann í brjósti um hann, og mælti til hans skjótum orðum: „Hví grætur þú, *Patróklus,* sem úng mær, sú er hleypur eptir móður sinni og biður hana taka sig, tekur í skikkju hennar og heldur henni aptur, þá hún vill flýta sèr áfram, og mænir upp á hana grátandi, að hún taki sig? Líkur henni, út hellir þú, *Patróklus,* mjúku tári. Eða hefir þú erindi við *Myrmídóna,* eða við mig? Eða hefir þèr einum borizt einhver fregn frá *Fiðju?* Menn segja þó, að *Menöytíus Aktorsson* sè enn á lífi, og enn er *Peleifur* á lífi *Ajaksson* hjá *Myrmídónum.* Það mundi okkur næsta sárt taka, ef báðir þeir menn væru dánir. Eða ber þú þig svo illa af því, að *Argverjar* drepast niður hjá hinum holu skipum, sökum ofstopa sjálfra þeirra? Seg mèr alt af lètta, og leyn eingu af, svo við vitum báðir". Þá andvarpaðir þú, reiðkæni *Patróklus,* þúngan, og mæltir til hans: „Lá þú mèr ekki, *Akkilles Peleifsson,*

lánghraustasti maður *Akkea!* Slíkt andstreymi yfirbugar nú *Akkea*. Því allir þeir, sem áður voru hinir hraustustu, liggja nú við skipin skotnir og höggnir; *Týdeifsson*, hinn sterki *Díómedes*, er skotinn; hinn spjótfimi *Odysseifur* er höggvinn, svo og *Agamemnon*, en *Evrýpýlus* er skotinn með ör í lærið. Læknar, er marga læknisdóma kunna, stumra yfir þeim og lækna sár þeirra. En á þig bítur ekkert, *Akkilles*. Þess vildi eg óska, að sú heipt, sem þú býr yfir, kæmi ekki í mig. Vesall ertu hreysti þinnar! Hvert gagn munu aðrir eptirkomandi menn af þèr hafa, ef þú frelsar ekki *Argverja* frá smánarlegu tjóni? Þú harðhjartaði maður, riddarinn *Peleifur* hefir þá ekki verið faðir þinn, og *Þetis* ekki móðir þín; nei, hið dimmbláa haf og ógeingir hamrar hafa getið þig; svo ertu harðgeðja. En ef þú setur fyrir þig einhverja goðaspá, og hafi hin virðulega móðir þín sagt þèr spá nokkura frá *Seifi*, þá lát mig þó fara sem skjótast, og send með mèr nokkura menn af *Myrmídónum*, ef verða má, að eg komi *Danáum* að einhverju liði. Lát mig herklæðast vopnum þínum; því vera kann, að *Trójumenn* haldi, að eg sè *Akkilles*, láti svo af bardaganum, en hinir herkænu synir *Akkea* fái þá hvíld, því þeir eru nauðulega staddir, en nú er lítið hlè á orustunni; mun oss og hægt veita, er vèr erum óþreyttir, að hrekja vígmóða menn frá skipunum og búðunum til borgarinnar". Þannig mælti hann biðjandi, sá hinn fávísi maður; því það átti fyrir

honum að liggja, að hann bæði sjálfum sèr óhamíngjulegs dauða og feigðar. Hinn fóthvati *Akkilles* mælti til hans, og var þúngt í skapi: „En að þú skulir mæla slíkt, seifborni *Patróklus!* Hvorki hirði eg um nokkura goðaspá, þó eg viti einhverja, nè heldur hefir mín heiðvirða móðir sagt mèr neina spá frá *Seifi*. Hitt særir heldur hug minn og hjarta, þegar einhverr, þó hann hafi meira vald, rænir jafnborinn mann sèr og tekur af honum aptur heiðursgjöf hans. Sá er mèr harmur sárastur; því eg hefi um sárt átt að binda. Mey þá, er synir *Akkea* höfðu valið af óskiptu herfángi og gefið mèr að heiðursgjöf, og sem eg hafði hertekið, eptir að eg hafði í eyði lagt ramgirta borg, þá mey tók *Agamemnon* konúngur *Atreifsson* aptur úr höndum mèr, svo sem væri eg einhverr sæmdarlaus reikunarmaður. En vèr viljum ekki fást um það, sem umliðið er, enda væri það ekki heldur viðurkvæmilegt, að ala heiptarreiði í huga sèr; eg sagði og, að eg ætlaði ekki að leggja niður heiptina, fyrr en herópið og styrjöldin næði skipum mínum. Far þú nú í hin frægu vopn mín, og takst herstjórn á hendur yfir hinum hergjörnu *Myrmídónum*, fyrst blásvartur mökkur *Trójumanna* kríngir um skipin með ofurefli, og *Argverjar* halda til við sjáfarlána, þar er þeir enn hafa lítinn hlut feingið af landinu, en allur borgarlýður *Trójumanna* sækir á hendur þeim, því hann sèr ekki fyrir sèr framskygnið á hinum brennanda hjálmi mínum. *Trójumenn* hefðu skjótt lagt

á flótta og fylt árfarveginn með dauðum mannabúkum, ef *Agamemnon* konúngur hefði verið mèr eptirlátur; en nú berjast þeir í kríng um herbúðirnar, því spjótið leikur ekki svo ótt í greipum *Díómedess Týdeifssonar,* að hann geti varið *Danáa* við fjörtjóni; og ekki hefi eg enn heyrt hljóð fara úr hinu fjandlega höfði *Atreifssonar,* en hvervetna kveður við rödd *Víga-Hektors;* þar er hann eggjar fram *Trójumenn;* hafa þeir nú sigrað *Akkea* í bardaganum og fylla gjörvallan völlinn með herópi. En ei að síður skaltú, *Patróklus,* gera áhlaup á þá af alefli og frelsa skipin frá tjóni, svo þeir ekki brenni þau í loganda eldi og svipti oss allri heimfararvon. Láttu mig nú leggja þèr á hjarta atriði máls míns, sem er það, að þú afrekir mèr mikinn sóma og frægð hjá öllum *Danáum,* en þeir sendi mèr aptur hina fögru mey og gefi mèr fagrar gjafir að auk. Hverf þú aptur, þegar þú hefir rekið *Trójumenn* frá skipunum. En þó svo fari, að hinn háþrumandi verr *Heru* láti þèr frægðar auðið verða, þá lát þig þó ekki fýsa til að halda uppi bardaga við hina hergjörnu *Trójumenn* í fjarvist minni, því með því gerir þú mig enn sæmdarminni. Ekki skaltú heldur miklast svo af ófriðnum og styrjöldinni, þóttú drepir niður *Trójumenn,* að þú farir með flokkinn til *Ilíonsborgar,* því þá er hætt við, að einhverr hinna ódauðlegu guða frá *Ólympi* mæti þèr, því hinn fjarvirki *Appollon* er mikill vin *Trójumanna.* Snú þú heldur aptur, þá þú hefir bjargað skipunum,

og lát þá eigast við sjálfa á vellinum. Eg vildi nú, faðir *Seifur* og *Aþena* og *Appollon,* að eingi af *Trójumönnum* gæti dauðann umflúið, svo margir sem þeir eru, og eingi heldur af *Argverjum,* en að við mættum komast úr lífsháskanum, svo við einir fáum rofið hina helgu víggarða *Trójuborgar*". Þannig töluðust þeir við um þetta. En *Ajant* hèlzt nú ekki leingur við fyrir vopnagánginum. Honum meinaði bæði fyrirætlan *Seifs* og vopnaburður hinna ágætu *Trójumanna.* Glumdi nú hræðilega í hinum fagra hjálmi á höfði hans af skotunum, sem ávalt skullu á hinum fagurgjörvu hjálmskjöldum; hann þreyttist í vinstri öxl sinni af því að halda ávalt á hinum handbæra skildi. En þó *Trójumenn* lèti dynja á honum skotvopnin, gátu þeir þó ekki þokað honum úr stað. Hann varð ákaflega móður, og svitinn rann í lækjum af öllum hans limum. Hann fèkk einga andhvíld, því ein ógæfan rak aðra.

Segið mèr nú, þèr *Saunggyðjur,* sem búið í *Ólymps*-höllum, hversu eldurinn kom fyrst í skip *Akkea.* *Hektor* gekk að *Ajanti,* og hjó með stóru sverði á eskispjót hans, og hjó skaptið þvers í sundur við falinn fyrir aptan fjöðrina; veifaði þá *Ajant Telamonsson* tómu skaptinu til einskis, en eirfjöðrin fèll saunglandi lángt frá honum til jarðar. *Ajant* viðurkendi af dreinglyndum hug og óttaðist þau afskipti guðanna, að hinn háþrumandi *Seifur* ónýtti nú með öllu herbrögð hans og ætlaði *Trójumönnum* sigurinn. Hörfaði hann þá undan, og úr

skotfæri, en *Tróverjar* skutu óþrotlegum eldi í hið fljóta skip, og læsti sig skjótt óslökkvandi logi um það alt. Þannig lèk eldurinn skutstafn skipsins. Þá sló *Akkilles* á bæði lær sèr, og mælti til *Patrókluss:* „Upp, upp, seifborni *Patróklus,* ökugarpur! Eg sè hjá skipunum þyt brennanda elds; er eg hræddur um, að þeir nái skipunum, og ekkert undanfæri verði framar. Far þú fljótt í herklæðin, en eg skal kalla saman liðið“. Svo mælti hann, en *Patróklus* bjó sig blikanda eirmálmi. Fyrst lagði hann fagrar brynspeingur um fótleggi sèr, kræktar silfurlegum öklapörum; því næst færði hann sig í hina fjölskreyttu ljómandi brynju hins fóthvata *Ajaks-niðja;* hann varpaði silfurnegldu eirsverði, og þar næst stórum og sterkum skildi um herðar sèr; hann setti á sitt hraustlega höfuð fextan hjálm fagurgjörvan, og slútti bustin fram geigvænlega. Hann tók tvö sterk spjót, sem honum voru greiphæf. Eitt var það vopn, er hann ekki tók af vopnum hins ágæta *Ajaks-niðja;* það var spjótið þúnga, mikla og sterka; því mátti eingi af *Akkeum* valda, nema *Akkilles;* hann einn gat valdið því; það var *Pelíons*-askur, er *Kíron* frá *Pelíons*-fjalli hafði gefið föður hans, til þess það yrði köppum að bana. Hann bað *Átómedon* að beita hestunum fyrir skjótlega; þann mann virti hann mest, næst *Akkilli* fylkíngabrjót; treysti hann honum bezt til að standast óvinaherkall í bardaga. Að boði hans leiddi *Átómedon* hina fráu hesta undir okið, þá *Bleik* og *Skjóna;*

þeir flugu, sem vindur; þá hesta hafði alið svipti-nornin *Snarfæta* við *Vestanvindinum,* þegar hún var á beit á eingi nokkuru fram með *Ókeans*-straumi. Hann lèt *Stökkul* gánga í hjáteymíngi; það var góður hestur; þeim hesti hafði *Akkilles* rænt forðum, þá hann tók *Etjonsborg;* sá hestur var hestkynjaður, en gekk þó með hinum goðkynjuðu hestum.

Akkilles gekk um búðirnar til allra *Myrmídóna,* og herbjó þá með vopnum; þeir voru sem hráætir úlfar, sem hafa óumræðilegt þor í brjósti sèr; þegar þeir hafa drepið stóran hjört hyrndan á fjöllum uppi, rífa þeir hann í sig; kjaptarnir á þeim öllum eru rauðir af blóðinu, gánga svo í flokkum, ælandi rauðu blóðinu, til að lepja með túngubleðlum sínum blátt vatn ofan af dökkri lind; er óskelft hjarta í brjósti þeim, en kviðurinn uppbólginn: líkir þeim voru fyrirliðar og höfðíngjar *Myrmídóna,* þá er þeir þustu í kríng um hinn hrausta hersvein ens fóthvata *Ajaks-niðja,* en hinn víglegi *Akkilles* stóð inni í hríngnum, og eggjaði bæði kerruliðið og hina skjald-búnu hermenn. *Akkilles,* ástvinur *Seifs,* hafði komið með fimm tugi örskreiðra skipa til *Trójulands;* á hverju skipi rèru 50 menn; fimm yfirmenn, er hann trúði vel, hafði hann sett til að vera fyrir þeim, en sjálfur hafði hann æðsta hervald yfir þeim. Fyrir einni sveitinni var hinn brynkviki *Menespíus,* sonur *Sperkíuss,* hins himinrunna vatnsfalls; hin fríða *Polýdóra Peleifsdóttir,* sem var mennskra manna, hafði átt hann í samförum við hinn sterka fljóts-

guð *Sperkíus;* en í mæli var, að hún hefði átt hann við *Bórus Períeressyni,* því hann kvæntist henni opinberlega og gaf henni ógrynni brúðgjafa. Fyrir annari sveit var hinn víglegi *Evdórus;* hann var meyarson; móðir hans var hin dansfagra *Polýmela Fýlantsdóttir;* hafði hinn sterki *Argusbani* felt hug til hennar, eitt sinn er hann gat að líta hana með öðrum saungmeyum í dansleik hinna skarksamlegu *Artemisar* gullinsnældu; gekk hinn ómeinsami *Hermes* þegar upp í loptsalinn með henni, og hvíldi þar hjá henni leynilega; átti hún við honum fríðan svein, sem *Evdórus* hèt, einkar-hvatan á skeiði og vaskan bardagamann. En er *Lausnargyðjan,* sú er jóðsóttina gerir, hafði leidt sveininn í ljós, og hann hafði litið geisla *Helíusar,* færði hið sterka hraustmenni *Ekekleifur Aktorsson Polýmelu* ógrynni brúðgjafa, og hafði hana heim með sèr; en öldúngurinn *Fýlant* upp ól hann og upp fæddi, og tók við hann ástfóstri, svo sem væri hann sonur hans. Fyrir þriðju sveit var hinn víglegi *Písander Maimalsson;* hann var spjótfimastur maður allra *Myrmídóna,* næst hersveini *Peleifssonar.* Fyrir fjórðu sveit var hinn aldraði riddari *Fenix,* en fyrir enni fimtu hinn vaski *Alkímedon Laerkesson.* En er *Akkilles* hafði skipað öllu liðinu og fylkt því ásamt með hershöfðíngjunum, þá kvað hann upp þessi hörðu orð: „Eingi yðar *Myrmídóna* gleymi þeim ógnarorðum, er þèr höfðuð við *Trójumenn* hjá hinum fljótu skipum, alla þá stund, er heipt mín stóð

yfir; átölduð þèr mig þá, og sögðuð: „„Móðir þín hefir fædt þig á galli, þú grimmi *Peleifsson;* miskunarlaus maður ertu, er þú heldur oss nauðugum við skipin, sveitúngum þínum. Vèr munum nú fara heim aptur á hinum haffæru skipum, fyrst ill heipt hefir þèr þannig í skap runnið““. Þetta sögðuð þèr optsinnis við mig á samkomum yðar. Nú er fyrir hendi hið mikla orustu-starf, er yður hefir áður svo mjög lángað til. Berjist nú hverr yðar við *Trójumenn,* sem hraust hjarta hefir“. Með þeim orðum upphvatti hann hugmóð og áræði hvers manns, en flokkarnir þreyngdust enn meir saman, er þeir heyrðu konúnginn tala. Svo sem maður hleður háfan húsvegg af þèttum steinum, til að verjast ofríki vindanna, svo þètt lágu hjálmarnir og hinir bukluðu skildir hverr við annan; þar studdi skjöldur skjöld, hjálmur hjálm og maður mann; hinir fextu hjálmar komu við hinar fögru hjálmbólur, er menn lutu áfram; svo þètt stóðu þeir hverr hjá öðrum. Fremstir allra voru tveir menn herklæddir, *Patróklus* og *Átómedon,* báðir einráðir í því að berjast í brjósti *Myrmídóna.* En *Akkilles* gekk til búðar sinnar; hann lauk upp örk einni; hún var fögur og mesta gersemi; hafði hin silfurfætta *Þetis* flutt þá örk út á skip hans, og fylt hana af kyrtlum, skjólgóðum yfirhöfnum og loðdúkum. Í þeirri örk átti hann vandað drykkjarker; af því keri drakk eingi maður hið skæra vín, utan hann, og eingum guði dreypti hann af því keri, nema föður *Seifi.* Hann tók nú

kerið upp úr örkinni, og hreinsaði það fyrst með brennusteini, laugaði það síðan í fögrum vatnsstraumi, þvoði sèr svo um hendur, og helti á það skæru víni. Síðan gekk hann fram í miðjan búðargarðinn, leit til himins, dreypti víninu og baðst fyrir, og fór sú bæn ekki á mis við hinn þrumuglaða *Seif*: „*Seifur* konúngur (kvað hann), þú *Dódónu-goð*, þú *Pelasga-goð*, þú sem býr lángt í burtu, ráðandi hinnar vetrarríku *Dódónu*, þar sem *Sellar*, spámenn þínir, búa hjá þèr, með óþvegnum fótum, og liggja á berri jörð! Eitt sinn heyrðir þú bænarorð mín, veittir mèr sóma og refsaðir harðlega hermönnum *Akkea*. Veit mèr og enn að þessu sinni þessa ósk mína. Eg ætla sjálfur að vera hèr eptir í skipstöðinni, en sendi nú vin minn með marga *Myrmídóna* í bardagann; veit þú honum frama, víðskygni *Seifur*; hughreyst hjartað í brjósti hans, svo *Hektor* fái að vita, hvort þessi hersveinn minn kann að berjast einn sèr, eða hvort hinar afar-sterku hendur hans ólmast þá að eins, þegar eg geing út í *Aresar*-þraut. En er hann hefir stökt styrjöldinni og herópinu frá skipunum, þá óska eg hann komist heill aptur til hinna fljótu skipa með öll vopnin og hina návígu fèlaga mína“. Þannig baðst hann fyrir, en hinn ráðvísi *Seifur* heyrði bæn hans; veitti faðir *Seifur* honum bæn sína að sumu leyti, en synjaði að nokkuru: hann veitti honum að stökkva ófriðnum og styrjöldinni frá skipunum, en synjaði honum að komast lífs aptur úr bardaganum. Nú sem

hann hafði dreypt og gert bæn sína til föður *Seifs*, gekk hann aptur inn í búðina, og lagði kerið niður í örkina, gekk síðan út og stóð fyrir framan búðina, því hann lángaði enn til að horfa á hinn grimma hergný *Trójumanna* og *Akkea*.

Myrmídónar geingu herklæddir með hinum hugstóra *Patróklus*, og hèldu hinum stóra áhuga sínum, alt þar til er þeir stukku inn á *Tróverja*. Þeir þeystust út frá skipunum, líkir geitúngum á alfaravegi, er fávísir dreingir glettast við eptir venju sinni og valda með því mikils ílls bæði sèr og öðrum; því beri þar að einhvern ferðamann, og komi hann óviljandi við geitúngana, þá fljúga þeir allir fram með þrekmiklum hug, og ver hverr únga sína. *Myrmídónar* höfðu nú þeirra hjarta og skap, þá er þeir þustu frá skipunum, og reis þá upp geysimikið heróp, en *Patróklus* kallaði hástöfum til fèlaga sinna: „*Myrmídónar*, sveitúngar *Akkils Peleifssonar*, verið hraustir karlmenn, góðir hálsar, og takið nú á ofur-afli yðar, svo vèr fáum rètt hluta *Peleifssonar*, sem er hinn lánghraustasti af *Akkeum* hèr við skipin og á návíga hersveina, og svo hinn víðlendi *Agamemnon Atreifsson* kannist við glæpsku sína, er hann virti einskis þann, er hraustastur er af *Akkeum*“. Með þessum orðum hvatti hann hug og hjarta hvers manns; en þeir stukku á *Trójumenn* gjörvallir; tók þá ógurlega undir í skipunum, er *Akkear* æptu. En er *Trójumenn* sáu hinn hrausta *Menöytsson* og hersvein hans, báða ljómandi í her-

búnaði, þá kom felmtur yfir alla, svo fylkíngar þeirra bifuðust, gerðu þeir sèr í hug, að hinn fóthvati *Peleifsson* hefði snarað af sèr heiptinni hjá skipunum, og tekið sáttum. Leit þá hverr þeirra kríng um sig, hversu hann mætti undan flýa bráðum bana. *Patróklus* skaut fyrstur fögru spjóti beint í miðjan flokkinn, þar er mest var mannþyrpíngin við skutstafninn á skipi hins hugstóra *Prótesíláss*, og kom skotið á *Pýrekmes*, er komið hafði með hina hestfimu *Peóna* frá *Amýdonsborg* við hið straumbreiða *Axíus*-fljót; kom spjótið í hægri öxl hans; fèll hann þá hljóðandi upp í lopt ofan í moldina, en *Peónar*, fèlagar hans, urðu felmtsfullir í kríng um hann, því *Patróklus* skaut þeim öllum skelk í brjóst, er hann hafði drepið þann fyrirliða, er jafnan var hinn hraustasti maður til framgaungu í bardaga, keyrði *Patróklus* þá frá skipunum, og slökti hinn brennanda eld. Stóð skipið þar eptir hálfbrunnið, en *Trójumenn* flæmdust undan með geysimiklum þys; steyptu *Danáar* sèr þá yfir hin holu skip, og gerðist nú hinn æsilegasti manngnýr. Svo sem þá er *Seifur* eldíngaguð feykir þykku skýi burt af háfum tindi mikils fjalls; sjást þá allir fjallatindar, múlar og dalir, því þá rofar í hið ómælilega uppheimslopt undir himinhvolfinu: svo feingu *Danáar* hvíld nokkura, þá þeir höfðu hrundið af sèr hinum skæða eldi. Þó varð ekki hlè á orustunni, því *Tróverjar* flýðu ekki undan *Akkeum*, ástvinum *Aresar*, svo að þeir snèri bökum við hinum svörtu skipum,

heldur veittu þeir enn mótstöðu, og hörfuðu nauðugir frá skipunum. Nú sem bardaginn tók að losna, hafði hverr hershöfðíngjanna mann fyrir sèr. Fyrstur lagði hinn hrausti *Menöytsson* hvössu spjóti í lær *Areilýkusi,* er hafði snúizt undan á flótta, og rak eirvopnið í gegn, en spjótið braut beinið; fèll maðurinn þá til jarðar á grúfu. *Menelás* hjó til *Þóants,* er skjöldinn bar frá bríngunni; var það banasár. *Amfíklus* hljóp fram að *Fýleifssyni,* en *Fýleifsson* sætti honum, varð fyrri að bragði, og lagði í kálfann, þar sem vöðvi manns er þykkastur; skárust sundur sinarnar fyrir spjótsoddinum, en sorti sè fyrir augu mannsins. *Antílokkus Nestorsson* lagði hvössu spjóti á *Atymníus,* og gekk eirspjótið í gegnum nárann, svo hann fèll áfram. *Maris,* er þar var nærstaddur, reiddist, er bróðir hans fèll, og hljóp að *Antílokkus* með spjótið á undan sèr, og vildi verja lík bróður síns; en hinn goðumríki *Þrasýmedes* varð skjótari en hann til lags, og lagði þegar til hans; brást honum ekki lagið, og kom í öxlina; reif spjótsoddurinn af vöðvana efst á upphandleggnum, og braut sundur beinið gjörsamlega; fèll hann þá, og varð dýnkur mikill, en sorti sè fyrir augu hans. Þannig fèllu þeir báðir fyrir tveimur bræðrum, og fóru til *Myrkheims;* þeir voru vaskir menn og spjótfimir, fèlagar *Sarpedons* og synir *Amísódars;* sá ól upp hina ósigranlegu *Kímeru,* meinvætt margra manna. *Ajant Öyleifsson* hljóp fram, og náði *Kleóbúlus* lifanda; hafði hann

rasað í mannþraunginni, en *Ajant* tók hann þar af lífi, og hjó á háls honum með heptisverði; varð alt sverðið volgt af blóðinu, en dökkrauður dauðinn og hin máttuga skapanorn heltók augu mannsins. Þeir hlupu saman, *Penelás* og *Lýkon;* þeir höfðu báðir skotið spjótum sínum til ónýtis, og mist hvorr annars, hlupu svo saman að nýu með sverðum. *Lýkon* hjó á bólu hins fexta hjálms, og brotnaði sverðið í falnum. *Penelás* hjó á hálsinn fyrir neðan eyrað, og hljóp sverðið inn í hálsinn á kaf, svo ekki hèlt nema skinnið; hèkk þá höfuðið út á hlið; en limir hans urðu magnþrota. *Meríónes* náði *Akamanti* á snöru athlaupi, í því hann ætlaði að stíga á kerru sína, og lagði hann í hægri öxlina; valt hann þá ofan af kerrunni, en dimma sè fyrir augu hans. *Idomeneifur* lagði hörðu eirvopni í munn *Erýmanti;* gekk eirspjótið þvers í gegn fyrir neðan heilann og spreingdi sundur hin hvítu bein; hrukku þá út tennurnar, og bæði augu hans fyltust blóði, en hann gapti og spúði blóðinu um munn og nasir, og svart dauðaský sveif yfir hann. Þessir hershöfðíngjar *Danáa* höfðu hverr mann fyrir sèr. Svo sem glepsandi úlfar stökkva á sauði eða hafra, og taka það úr fènu, sem sökum vangæzlu smalamannsins hefir orðið viðskila við annað fè uppi á fjöllum, grípa úlfarnir það, þegar þeir sjá það, en fèð hefir þá eingan hug til mótvarnar: svo stukku *Danáar* á *Trójumenn,* en þeir flýðu undan með þys miklum, og gáðu ekki að neyta ofureflis síns.

Ajant hinn mikli leitaði ávalt við að skjóta spjóti að hinum eirbrynjaða *Hektori*, en af herkænsku sinni hlífði *Hektor* hinum breiðu herðum sínum með nautsleðursskildi, skygndist um og tók eptir hvini örvanna og þyt spjótanna. En þó hann vissi, að sigurinn í orustunni hnè á hinn bóginn, veitti hann ei að síður viðnám, og bjargaði hinum tryggu fèlögum sínum. Svo sem ský kemur frá *Ólympi* upp úr heiðríkju og fer yfir loptið, þegar *Seifur* undir býr harðan fellibyl: svo fóru *Trójumenn* með ys og þys frá skipunum, fóru nú aptur farinn veg í eingu skipulagi. Hinir fótfráu hestar báru *Hektor* undan með vopnunum, og lèt hann þar eptir hið tróverska herlið; komust þeir nú ekki áfram, sem þeir vildu, fyrir díkinu, er grafið hafði verið; brutu margir fráir kerruhestar fremri hluta kerrustánganna þar í díkinu, og hlupu svo frá kerrum eigendanna. *Patróklus* sókti á eptir þeim; hann eggjaði *Danáa* ákaflega, og hafði illan hug til *Trójumanna;* fóru *Tróverjar* nú á sundrúngi með ys og þys miklum, og fyltu alla vega; rauk moldarstrokan upp undir ský, en hinir einhæfðu hestar gönuðu aptur til borgarinnar frá skipunum og búðunum. *Patróklus* hleypti kerru sinni þar sem hann sá mesta mannaþvöguna, og kallaði hátt; fèllu þá kapparnir á grúfu ofan af kerrunum og lágu svo fyrir neðan hjólásana, en kerrustólarnir botnveltust brakandi. Hinir fráu hestar hans voru nú mjög framfúsir og stukku beint yfir díkið, lèk honum hugur á að finna *Hektor,* og vildi skjóta

hann; en hinir fráu hestar báru *Hektor* undan. Svo sem öll jörðin flóir undan dimmri skúr á haustdegi, þegar *Seifur* eys niður vatninu sem ákaflegast, þá er hann vonzkast í heipt sinni við þá menn, sem með ofríki dæma ránga dóma á þíngum, halla rèttinum og skeyta ekki hegníngu guðanna; renna þá öll fljót bakkafull, en lækirnir grafa sèr farveg ofan eptir mörgum holtum, og steypast með miklum nið ofan af fjöllunum út í hinn dimmbláa sæ, og spillast þá akurlönd og andvirki manna: svo hlupu hinir tróversku hestar, stórum rymjandi. En þegar nú *Patróklus* hafði höggvið skarð í fremstu flokkana, hrakti hann *Trójumenn* aptur á leið til skipanna og lofaði þeim ekki að komast til borgarinnar, þó þeir væru þángað fúsastir, heldur ólmaðist hann um kríng og drap þá milli skipanna og fljótsins og hins háfa borgarveggs, og þá hefndi hann margra *Akkea*. Þar skaut hann fyrst fögru spjóti á *Pronóus,* þar sem hann var hlífarlaus og skjöldinn hafði borið frá bríngunni; var það hans bani, og varð dýnkur mikill, er hann fèll. Þá rèðst hann fram annað sinn, og lagði til *Þestors Enopssonar;* hann sat í hnipri í hinni vel sköfnu kerru sinni, því hann var ótta-skelfdur, og sluppu taumarnir úr höndum honum. *Patróklus* gekk að honum, og lagði spjóti í hægri kinn honum, og gekk lagið milli tanna hans. Síðan vó hann hann á spjótinu upp yfir kerrubogann, svo sem þá er maður situr á klapparnefi, og dregur helgan fisk úr sjó með færi og fögrum aungli. Svo vó

Patróklus hann á hinu bjarta spjóti upp af kerrunni gapanda, og kastaði honum niður á munninn, og dó hann þegar, er hann var fallinn. *Erýalus* hljóp þá að *Patróklusi,* en *Patróklus* kastaði steini í mitt höfuð honum; klofnaði sundur allur hausinn í hinum þúnga hjálmi, en hann fèll til jarðar á grúfu, og sveif banvænn dauði yfir hann. Því næst feldi hann til jarðar hvern að öðrum, *Erýmant, Amfoterus, Epaltes, Tlepólemus Damastorsson, Ekkíus, Pýris, Ifeif, Evippus* og *Polýmelus Argeasson.*

En er *Sarpedon* sá, að hinir ógyrðluðu fèlagar sínir fèllu fyrir *Patróklus Menöytssyni,* átaldi hann hina goðumlíku *Lýkíumenn,* og kallaði til þeirra: „Mínkun, *Lýkíumenn,* hvert flýið þèr? Verið nú vaskir, því eg vil gánga til móts við þenna mann, og vita, hvað manna sá er, er þar geingur svo mjög fram; hefir hann nú þegar gert *Trójumönnum* margt ílt og mörgum hraustum manni á knè komið“. Að því mæltu stökk hann alvopnaður ofan af kerrunni til jarðar. Hins vegar stökk *Patróklus,* er hann sá það, ofan úr kerrustól sínum. Voru þeir, sem tveir klóbjúgir, bjúgnefjaðir gammar, er fljúgast á uppi á háfum kletti, og gjalla hátt: svo stukku þeir hvorr á annan með miklu ópi, *Patróklus* og *Sarpedon.* En er sonur hins brögðótta *Kronusar* sá þá, mælti hann til *Heru,* systur sinnar og konu: „Vesall em eg, er *Sarpedon,* sem mèr er kærastur manna, skal falla fyrir *Patróklus Menöytssyni.* Leikur nú hugur minn á tveim áttum, hvort eg á að svipta honum

burt lifanda úr hinum hörmulega bardaga, og flytja hann í hið frjófsama *Lýkíuland,* eða skal eg láta hann hníga fyrir *Menöytssyni*". Hin mikileyga drottníng *Hera* svaraði honum: „Harðráðasti *Kronusson!* En að þú skulir mæla slíkum orðum! Ætlar þú aptur að frelsa dauðlegan mann, sem er háður forlögunum, frá enum hryllilega dauða? Ger þú það, en ekki munum vèr, hinir guðirnir, verða allir á þínu máli. En eitt vil eg segja þèr, sem þú skalt festa í hug þèr: ef þú flytur *Sarpedon* lifanda heim til sín, þá máttu búast við, að hinir guðirnir muni og vilja flytja sonu sína úr hinni hörðu orustu; því margir synir ódauðlegra guða berjast nú í kríng um hina miklu *Príamsborg,* og muntu hleypa í guðina megnri heipt. Nú þó *Sarpedon* sè þèr kær, og þig taki sárt til hans, þá lát hann þó falla fyrir *Patróklus Menöytssyni* í hinni hörðu orustu; en er sál og líf er við hann skilið, þá lát þá *Bana* og *Blund* bera hann burt, þar til er þeir koma í hið víða *Lýkíuland;* þar skulu frændur hans og vinir verpa haug eptir hann og reisa honum bautastein; því það er sá heiður, er dánir menn njóta". Þannig mælti hún, en faðir manna og guða hlýddi henni. Hann lèt drjúpa blóðuga dropa til jarðar til heiðurs syni sínum, er *Patróklus* átti af lífi að taka í hinu jarðfrjófa *Trójulandi,* fjarri föðurlandi hans. En er þeir *Sarpedon* áttu skamt hvorr til annars, þá skaut *Patróklus* hinn fræga *Prasýmelus;* hann var hraustur maður og hersveinn *Sarpedons* konúngs; kom skotið

neðan til í kviðinn, og var það hans bani. Þessu næst skaut *Sarpedon* til *Patróklus* fögru spjóti, og misti hans, en spjótið kom í hægra bóg á *Stökkli,* hesti *Patrókluss;* öskraði hesturinn í andarslitrunum, fèll grenjandi niður í moldina, og þá leið lífið úr honum. Hinir hestarnir stukku hvorr frá öðrum, brakaði þá í okinu og taumarnir flæktust, af því hjáteymíngshesturinn lá í moldinni. Hinn spjótfimi *Átómedon* fann ráð við þessu vandræði; hann dró lángeggjað sverð frá hlið sèr, hljóp til og var ekki seinn, og hjó lausan hjáteymíngshestinn; rèttu hinir sig þá við og lögðust jafnt í taumana. Þá geingu þeir *Patróklus* aptur saman af sárbeittu kappi. *Sarpedon* skaut fögru spjóti, og misti hans aptur; lenti spjótsoddurinn fyrir ofan vinstri öxl *Patrókluss,* og varð hann ekki sár. Því næst reiddi *Patróklus* eirvopn sitt, og flaug ekki skotvopnið til ónýtis úr hendi hans; kom spjótið, þar sem þyndin afgirðir hið hulda hjarta. Þá fèll *Sarpedon,* sem eik fellur, eða ösp, eða hávaxin fura, er smiðir höggva til skipatimburs á fjöllum uppi með nýhvöttum öxum. Þannig lá hann endilángur fyrir framan hestana og kerruna; hann grenjaði og gruflaði höndum í blóðugri moldinni. Svo sem ljón ræðst á nautahjörð, og drepur bröndóttan griðúng mannýgan í nautaflokknum, og drepst griðúngurinn öskrandi í kjapti ljónsins: svo var enn móðurinn í foríngja hinna skjaldfimu *Lýkíumanna,* þá hann fèll fyrir *Patróklus,* og kallaði hann nú á kæran fèlaga sinn með nafni: „Góði

Glákus, þú hermaður meðal kappanna, nú ber þèr að sýna spjótfimi þína og vera hraustur bardagamaður. Ef þú ert vaskur maður, þá lát þig nú lánga í óttalegan ófrið. Far fyrst um allan flokkinn og eggja fyrirliða *Lýkíumanna* að halda uppi bardaga og verja *Sarpedon*, og því næst skaltu sjálfur berjast með eirvopni þínu mèr til varnar; því ef *Akkear* fletta mig hèr vopnum, þar sem eg ligg fallinn hjá skipstöðinni, þá mun eg ávalt alla daga verða þèr til mínkunar og ámælis. Statt þig nú hraustlega, og eggja fram allan herinn". Þá hann hafði þetta mælt, sveif algjörr dauði yfir augu hans og nasir, en *Patróklus* stè fæti sínum á brjóst honum, og kipti spjótinu úr undinni, og fylgdi þar með þyndin; var það jafnskjótt, að hann kipti út spjótsoddinum og sálin skrapp út úr undinni. En *Myrmídónar* hèldu þar hinum másandi hestum; vildu þeir hlaupa í gönur, eptir að þeir höfðu yfirgefið kerrur eigendanna. *Glákus* varð næsta sorgbitinn, er hann heyrði orð *Sarpedons;* fèll honum sárt, að hann gat ekki komið honum til hjálpar. Hann hèlt hendi sinni um handlegg sèr, og kreisti, því hann þjáðist af sári því, er *Tevkrus* særði hann, þá hann skaut ör að *Glákusi* ofan af hinum háfa garði, og varði svo sveitúnga sína, þegar *Glákus* vildi ráðast á þá. *Glákus* gerði nú bæn sína til hins lángskeyta *Appollons*, og mælti: „Heyr lávarður, þú sem nú ert einhverstaðar í hinu frjófsama *Lýkíulandi* eða í *Trójulandi*, þú getur all-

staðar heyrt bæn hvers manns, sem þjáður er, svo sem eg þjáist nú. Því stórt er sár það, er eg hefi þar á mèr; hjarta mitt er alla vega stúngið sárum verkjum, blóðrásin getur ekki stöðvazt, og öxlin verður mèr þúng af sárinu. Eg get ekki valdið spjótinu til leingdar, og ekki geingið í bardaga við óvinina; en nú er *Sarpedon* fallinn, sonur *Seifs,* hinn hraustasti maður, og vill *Seifur* nú ekki svo mikið sem hjálpa syni sínum. En lækna þú þó, lávarður, þetta hið mikla sár mitt, still verkina, og veit mèr styrk, að eg kalli á mína lýkversku sveitúnga og biðji þá að berjast, og gángi svo sjálfur í bardaga til varnar líki því, er hèr liggur fallið". Þannig baðst hann fyrir, en *Febus Appollon* heyrði bæn hans, stilti verkina, þerði hið svarta blóð af sárinu og kom styrk í hjarta hans. *Glákus* fann það með sjálfum sèr, og gladdist, er hinn mikli guð hafði svo skjótt orðið við bæn hans. Fyrst gekk hann um allan flokkinn og eggjaði liðsforíngja *Lýkíumanna* að verja lík *Sarpedons.* Síðan fór hann til *Trójumanna,* og stikaði stórum, gekk til *Polýdamants Panþóussonar* og hins ágæta *Agenors,* og þaðan til *Eneass* og hins eirbrynjaða *Hektors.* Hann gekk til *Hektors* og mælti til hans skjótum orðum: „Nú hefir þú, *Hektor,* gleymt mjög liðsmönnum þínum, þeim er fyrir þínar sakir láta líf sitt fjarri vinum sínum og föðurlandi, án þess þú viljir koma þeim til liðs. Nú er *Sarpedon* fallinn, foríngi hinna spjótfimu *Lýkíumanna,* er varði *Lýkíu*

með rèttvísi sinni og hreysti. Hinn eirklæddi *Ares* lèt hann falla fyrir spjóti *Patrókluss.* Heyrið, góðir hálsar, komið til, látið yður ekki þá skömm henda, að *Myrmídónar* fletti lík hans og fari illa með það í hefnd eptir hina föllnu *Danáa,* er vèr drápum með spjótum vorum hjá hinum fljótu skipum“. Svo mælti hann, en óbærilegur og óaflátlegur harmur gagntók *Trójumenn;* því þó *Sarpedon* væri útlendur maður, þá hafði hann þó verið þeim sem vörzlugarður fyrir borg þeirra; fylgdu honum og margir menn, og hann sjálfur hinn hraustasti maður til framgaungu. Geingu þeir nú með ákafa miklum móti *Danáum;* fór *Hektor* fyrir þeim; hann vildi hefna *Sarpedons,* en hinn hrausti kappi, *Patróklus Menöytsson,* eggjaði *Akkea.* Hann mælti fyrst til beggja *Ajanta,* enn þótt þeir af sjálfum sèr væru allákafir: „Þið *Ajantar,* látið ykkur nú líka að veita slíka vörn, sem þið áður hafið veitta fremur öðrum mönnum, eða enn betri. Nú er *Sarpedon* fallinn, sá maður, er fyrstur hljóp á garð *Akkea;* væri nú gott ef vèr næðum honum, lèkjum hann smánarlega og flettum hann vopnum, og feingjum drepið með hörðu eirvopni einhvern af sveitúngum hans, er verja líkið“. Þannig mælti hann, og voru þeir þó allákafir af sjálfum sèr til hraustrar varnar. En er hvorirtveggju höfðu styrkt fylkíngar sínar, *Tróverjar* og *Lýkíumenn, Myrmídónar* og *Akkear,* þá æptu þeir upp ógurlega, og geingust á, til að berjast um dauðan náinn; gall þá hátt í vopnum kappanna, en

Seifur þandi voðalegt náttmyrkur yfir hina hörðu orustu, svo unnin yrði skæð bardagaþraut í kríng um hans kæra son. *Trójumenn* urðu fyrri til að hrekja hina snareygu *Akkea,* því þá fèll einhverr hinn hraustasti maður af *Myrmídónum,* hinn ágæti *Epígeifur,* sonur hins hugstóra *Agakless;* hann var fyrst konungur í hinni fjölmennu *Búdíonsborg,* en vó þá einhvern frænda sinn, ágætan mann, og flýði því á náðir *Peleifs* og hinnar silfurfættu *Þetisar;* þau sendu hann til hinnar hestauðgu *Ilíonsborgar* með *Akkilli* fylkíngabrjót, til að berjast við *Trójumenn.* Þegar hann nú greip á líkinu, kastaði hinn prúði *Hektor* vopnsteini í höfuð hans; klofnaði þá alt höfuðið í sundur inni í enum þúnga hjálmi, en hann datt á grúfu ofan yfir líkið, og sveif lífskæður dauði yfir hann allan. *Patróklus* sárnaði, er sveitúngur hans fèll; óð hann þá fram milli forvígismannanna, líkur snörum hauki, er rekur á flótta krákur og stara. Svo óðstú, *Patróklus* ökugarpur, beint á móti *Lýkíumönnum* og *Tróverjum,* því þá varstu í reiðum hug sökum fèlaga þíns. Þá kastaði *Patróklus* vopnsteini á háls *Stenelási Íþemeneifssyni,* og slitnuðu sundur hálssinarnar. Hörfuðu þá forvígismennirnir undan og hinn prúði *Hektor.* Svo lángt sem lángspjót flýgur, þegar sá maður skýtur því, er reynir lángskeyti sína annaðhvort í kappleik eða í orustu móti mannskæðum óvinum, svo lángt viku *Trójumenn* undan, en *Akkear* sóktu eptir. *Glákus,* foríngi hinna skjaldbúnu *Lýkíumanna,* snèr-

ist fyrstur við, og vó hinn hugstóra *Baþýkleif Kalkonsson;* hann bjó í *Hellulandi,* og var mesti lánsmaður og auðmaður af *Myrmídónum. Glákus* snèrist skyndilega við, og skaut spjóti í brjóst *Baþykleifi,* því hann elti *Glákus* og var nærri búinn að ná honum; varð mikill dýnkur er hann fèll. Þá tók sár harmur *Akkea,* er svo hraustur maður fèll, en *Trójumenn* urðu stórum glaðir, og stóðu þykksett í kríng um hann. *Akkear* lágu þó ekki á liði sínu, heldur lögðu fram mátt sinn og megin móti þeim. Þá vó *Meríónes* hraustan mann herbúinn, einn af *Trójumönnum, Laógonus Onetorsson;* hann var hofgoði *Seifs Ída*-fjalls-guðs, og virtur af landslýðnum, sem einhverr goðanna. *Meríónes* kom höggi á hann fyrir neðan kjálkann og eyrað; hvarf þá lífið skjótt úr limum hans, og kom yfir hann hræðilegt myrkur. *Eneas* skaut eirspjóti að *Meríónes,* og hugði að hæfa hann, þar er hann gekk fram með skjöldinn fyrir sèr; en *Meríónes* horfði í mót honum, og vèk sèr undan eirspjótinu, með því hann laut áfram; flaug hið lánga spjót þá yfir bak hans og í jörð niður; hristist þá við aurfalurinn á spjótinu, og þar misti loks hinn sterki málmur magn sitt. Þá reiddist *Eneas,* og mælti: „Þó þú sèrt mikill lífkálfur, *Meríónes,* þá mundi þó spjót mitt brátt hafa tekið til fulls úr þèr galsann, ef eg að eins hefði hitt þig“. Hinn spjótfrægi *Meríónes* svaraði honum: „Ervitt mun þèr veita, *Eneas,* þó þú sèrt allröskur, að bæla niður fjör hvers manns,

þess er móti þèr geingur og vill verjast þèr, því þú munt vera dauðlegur, sem aðrir menn. Og ef eg skyti til þín hvössu eirvopni og hitti þig miðjan, þá mundir þú, þó þú sèrt allfrækinn og góður kraptamaður, veita mèr óskina mína og selja sálu þína hinum hestfræga *Hadesi*". Svo mælti hann, en hinn þrekmikli *Menöytsson* átaldi hann: „Hví heldur þú þessa ræðu, *Meríónes*, svo ágætur maður? Vinur, ekki munu *Trójumenn* gánga frá líkinu fyrir brígzlyrðum einum; fyrr mun einhverr þeirra í gras hníga, því hönd skal í róstu reyna, en ræðu á þíngi. Er því ekki vert, að hafa mörg orð, en berjast heldur". Að því mæltu fór *Patróklus* á undan, en hinn goðumlíki kappi gekk á eptir honum. Svo sem stór dynur verður í fjalldölum, svo að heyrist lángar leiðir, þegar menn höggva eikur í skógi: svo gerðist hark mikið á hinni víðförnu jörð af eirvopnum og hlífum og traustsmíðuðum nautsleðursskjöldum, þá er hvorirtveggju lögðu með sverðum og tvíyddum spjótum. Nú mundi jafnvel kunnugur maður ekki framar þekt geta hinn ágæta *Sarpedon*, því hann var allur hulinn skotvopnum og blóði og moldryki frá hvirfli til ilja; en þeir þyrptust kríng um líkið, svo sem mýflugur á stöðli saungla uppi yfir fullum mjólkurskjólum á vorin, þegar vel mjólkar: svo flyktust þeir um líkið, en *Seifur* snèri aldrei hinum björtu augum sínum frá hinni hörðu orustu, heldur horfði hann ávalt á kappana, og var mjög hugsandi með sjálfum sèr um dauða *Patrókluss*, hvort

Hektor hinn prúði skyldi vega hann þar í hinni hörðu orustu ofan á líki hins goðumlíka *Sarpedons,* og fletta hann vopnum, eða skyldi hann enn auka fleirum mönnum mikið starf. En er hann hugsaði slíkt með sèr, leizt honum það ráðlegra, að hinn hrausti hersveinn *Akkils Peleifssonar* hrekti *Trójumenn* og hinn eirbúna *Hektor* aptur til borgarinnar, og tæki marga menn af lífi. Hann skaut þá *Hektori* fyrstum manna hugleysi í brjóst; steig *Hektor* þá á kerru sína, og hèlt undan, og bað aðra *Trójumenn* flýa; því hann þekti hinar helgu metaskálar *Seifs.* Þá biðu ekki heldur hinir vösku *Lýkíumenn* úr stað, heldur flýðu allir, þegar þeir sáu konúng sinn til hjarta lagðan, liggjandi í valnum; því margir höfðu fallið á hann ofan, þá er *Kronusson* knúði hina hörðu bardagarimmu. Tóku nú *Akkear* hin skínandi eirvopn af herðum *Sarpedons,* og lèt hinn þrekmikli *Menöytsson* fèlaga sína bera þau til enna holu skipa. Þá mælti *Seifur* skýbólstraguð til *Appollons:* „Heyr nú, kæri *Febus,* gakk úr skotfæri, og hreinsa hið svarta blóð af *Sarpedon,* ber hann síðan lángt í burt, og þvo hann í fljóts-straumunum, smyr hann með ódáinsfeiti, og fær hann í ódauðleg klæði, fá hann síðan til flutníngs í hendur hinum skjótu ferjendum, þeim tvíburunum, *Blund* og *Bana,* skulu þeir flytja hann skjótlega í hið frjófsama bygðarlag ens víða *Lýkíulands;* þar munu frændur hans og vinir heygja hann og reisa honum bautastein; því það er sá heiður, er dánir menn

njóta“. Þannig mælti hann, en *Appollon* gerði, sem faðir hans bauð; hann stè ofan af *Ída*-fjöllum, og þángað sem hinn ógurlegi manngnýr var. Hann tók þegar hinn ágæta *Sarpedon* upp og kom honum úr skotfæri, bar hann mjög lángt þaðan frá og þvoði hann í fljóts-straumunum, smurði hann ódáinsfeiti, og færði í ódauðleg klæði, fèkk hann svo í hendur hinum skjótu ferjendum til flutníngs, þeim tvíburunum, *Blund* og *Bana*, en þeir komu honum skjótt til hins frjófsama hèraðs ennar víðlendu *Lýkíu*.

Patróklus rak eptir hestunum og *Átómedon* að flýta sèr, og hèlt nú á eptir *Tróverjum* og *Lýkíumönnum*, og þá steypti hann sèr í ógæfuna, sá hinn óforsjáli maður. Ef hann hefði gegnt boðum *Peleifssonar*, mundi hann hafa komizt undan illri valkyrju hins dimma dauða. En ráð *Seifs* eru jafnan ríkari, en mannleg ráð, og það var *Seifur*, sem þá æsti huginn í brjósti hans. Hvern vóstu þar fyrstan, og hvern síðastan, *Patróklus*, þá er guðirnir kölluðu þig til banans? Hann vó fyrst *Adrestus*, *Átónóus* og *Ekeklus*, þá *Perímus Megasson*, *Epistor* og *Melanippus*, og þar eptir *Elasus*, *Múlíus* og *Pýlartes*, en allir aðrir lögðu á flótta. Þar hefðu synir *Akkea* unnið hina háhliðuðu *Trójuborg*, sökum hraustrar framgaungu *Patróklusar*, því hann æddi áfram með spjótið í hendi sèr meir en nokkurr annar, ef *Febus Appollon* hefði ekki staðið uppi á hinum ramgjörva turni; hann bar heiptarhug til

Patrókluss, en hjálpaði *Trójumönnum*. *Patróklus* rèðst þrisvar á útskot hins háfa borgarveggs, og þrisvar stakk *Appollon* hinum ódauðlegu höndum sínum við hinum ljómanda skildi *Patrókluss*, og hratt honum frá. En er *Patróklus* hljóp á vegginn í fjórða sinn, líkur einhverjum guði, þá hastaði *Appollon* á hann ógurlega, og mælti til hans skjótum orðum: „Burt þú, seifborni *Patróklus!* þess á ekki auðið að verða, að borg hinna framgjörnu *Trójumanna* verði lögð í eyði með þínu spjóti, og jafnvel ekki með spjóti *Akkils*, sem þó er miklu meiri maður, en þú ert". Þannig mælti hann. Þá hörfaði *Patróklus* lángt á bak aptur, og vildi forða sèr við heiptarreiði hins lángskeyta *Appollons*. *Hektor* hèlt hinum einhæfðu hestum hjá *Ske-hliðum*, því hann var á tveim áttum, hvort hann skyldi hleypa aptur í mannþraungina og berjast þar, eða skyldi hann kalla á borgarmenn og biðja þá safnast saman á borgarveggnum. En er hann hugsaði þetta með sèr, kom *Febus Appollon* til hans; hann var líkur úngum og hraustum hermanni, *Asíusi*, sem var móðurbróðir hins reiðfima *Hektors*, albróðir *Heköbu*, og sonur *Dýmants*; hann bjó hjá *Sangars*-straumum í *Frýgalandi*; í líki þessa manns mælti *Appollon*, sonur *Seifs*, til *Hektors*: „Hví hættir þú að berjast, *Hektor?* Ekki sómir þèr það. Eg vildi óska, að eg væri þeim mun sterkari en þú, sem eg er þèr kraptaminni; þá skyldir þú brátt taka þúnga hefnd, fyrir það er þú víkst undan ófriðnum. Heyr nú,

hleyptu hinum hófsterku hestum eptir *Patróklusi*, ef svo mætti verða, að þú feingir banað honum á einhvern hátt, og *Appollon* vildi veita þèr veg og frama". Að því mæltu gekk *Appollon* þángað sem bardaginn var. En *Hektor* hinn prúði bað hinn herkæna *Kebríones* að keyra hestana fram í bardagann, en *Appollon* gekk inn í mannþraungina, og gerði mikla ös í liði *Argverja*, því hann vildi veita *Tróverjum* og *Hektori* sigur og sóma. *Hektor* hirti ekki um aðra *Danáa*, eða að vega að þeim, en hèlt hinum hófsterku hestum eptir *Patróklusi*. En hins vegar stökk *Patróklus* ofan af kerru sinni til jarðar; hann hèlt á spjóti í vinstri hendi, en með annari hendi tók hann hrufóttan harðstein, sem hann mátti greipa yfir hendi sinni, spyrndi fótum við og kastaði steininum; fór steinninn ekki til ónýtis, og leið ekki á laungu, áður hann hafði mann fyrir sèr, og kom eggsteinninn í ennið á *Kebríones*, kerrusveini *Hektors*, er hestunum stýrði, launsyni hins fræga *Príamuss;* marði steinninn sundur báðar augnabrúnirnar, og stóðst brúnarbeinið ekki höggið; hrukku þá út augun og fèllu til jarðar ofan í moldina fyrir fætur honum, er hann fèll, líkur kafhlaupara, ofan úr hinum ramgjörva kerrustól, og var þegar dauður. Þá talaðir þú, *Patróklus* riddari, til hans spottandi: „Mikil undur, víst er sá maður furðu-lèttur, er svo kollsteypir sèr fimlega! Ef hann væri einhverstaðar úti á sjó á fiskimiðum, gæti hann, enda þó mjög hvast væri, hlaupið fyrir

borð eptir ostrum, og fædt á því margan mann. Svo fimlega kollsteypir hann sèr ofan af kerru á hörðum velli. Víst eru og góðir kafhlauparar með *Trójumönnum*". Að því mæltu hljóp hann að kappanum *Kebríones* svo ákafa-snart, sem ljón það, er feingið hefir skot í brjóstið, þá það brýzt inn í fjárhús til að ræna, verður þá ofurhuginn því að bana. Með slíkum ákafa stökkst þú, *Patróklus*, að *Kebríones*. Hins vegar hljóp *Hektor* ofan af kerru sinni til jarðar; börðust þeir nú báðir um lík *Kebríoness*, svo sem tvö stórhuga ljón, sem bæði eru soltin, berjast um drepinn hjört uppi á fjallstindum. Svo leituðu þeir tveir bardagamenn, *Patróklus Menöytsson* og *Hektor* hinn prúði, að koma sárum hvorr á annan, með hörðu eirvopni kríng um lík *Kebríoness*. *Hektor* tók í höfuðið, og var ekki laushendur, en hins vegar hèlt *Patróklus* í annan fótinn. En aðrir *Tróverjar* og *Danáar* áttust við harða orustu. Svo sem *Austanvindur* og *Sunnanstormur* keppast hvorr við annan að skaka þykkan skóg í fjalldölum, ætibjörk, ask og sambirkinn hagþorn; slá þá trèn hinum ángalaungu hríslum hvort á annað með afar-miklum þyt, og verða brestir stórir, er trèn brotna: svo stukku *Trójumenn* og *Akkear* hvorir á aðra og börðust, og hugðu hvorugir á hinn skaðsamlega flótta; mörg hvöss spjót stóðu í jörðunni í kríng um *Kebríones*, margar fjaðraðar örvar stukku þar af streingjum, og margir stórir vopnsteinar skullu á skjöldum þeirra, er þeir

börðust í kríng um líkið; en hinn stórvaxni maður lá á stóru rúmsvæði í rykmokknum, og hafði þá týnt niður riddaraskapnum. Meðan *Helíus* ók yfir mitt himinhvolfið, leituðu spjótin sèr staðar í beggja liði, og varð þá mikið mannfall; en er *Helíus* sveif að akneytalausnum, þá urðu *Akkear* efri, yfir það fram er ætlað var; drógu þeir þá *Kebríones* úr skotfæri undan aðsókn *Trójumanna*, og flettu hann vopnum.

Patróklus geystist fram, og hafði illan hug til *Trójumanna*. Hann grenjaði ógurlega, og rèðst á þá þrem sinnum, líkur hinum skjóta *Aresi*, og þá drap hann þrisvar níu menn. En er hann hljóp fram í fjórða sinni, líkur einhverjum guði, þá var komið að enda lífs þíns, *Patróklus*, því *Febus* mætti þèr í hinni hörðu orustu, og var þá mjög ógurlegur. Ekki varð *Patróklus* hans var, er hann gekk innan um mannösina, því hann mætti honum hulinn miklum myrkva, nam staðar að baki hans, og sló flötum lófa sínum á bak hans og hinar breiðu herðar. Þá hríngsnèrust augun í höfði *Patróklusi*, en *Febus Appollon* laust hjálminn af höfði hans, og valt pípuhjálmurinn saunglandi undir hestafæturna; ataðist þá faxbustin í blóði og ryki, en það var ekki fyrr vant, að hinn fexti hjálmur saurgaðist af moldryki, því hann hlífði þá höfði og fríðu enni *Akkils*, goðborins manns; en nú veitti *Seifur Hektori* að bera þann hjálm á höfði sèr, því þá átti *Hektor* skamt til bana síns. Hið láng-

skepta spjót, sem var þúngt, stórt, sterkt og eirbúið, brotnaði alt í höndum *Patrókluss,* og hinn fótsíði skjöldur ásamt með skjaldarbandinu fèll af herðum hans til jarðar. Þá leysti hinn voldugi *Appollon,* sonur *Seifs,* af honum brynjuna; gagntók þá rænuleysi huga *Patrókluss,* og hinir fögru fætur hans urðu vanmegna; en honum varð bilt, og stóð svo kyrr. Þá lagði maður hvössu spjóti í bak honum meðal herðanna, sá hèt *Evforbus Panþóusson,* dardanskur maður; hann var allra manna fimastur við spjót, og reiðkænastur og fóthvatastur; því *Evforbus* hafði þá þegar steypt tuttugu köppum niður af kerrum sínum, og var það þó í fyrsta sinn, að hann lærði að aka kerru í orustu. Sá maður lagði þig fyrstur með spjóti, *Patróklus* riddari, en vann þó ekki á þèr til fulls. Kipti *Evforbus* eskispjótinu úr sárinu, og stökk aptur inn í mannþraungina; þorði hann ekki að eiga vopnaskipti við *Patróklus,* þó hann væri þá hlífarlaus. En er *Patróklus* hafði feingið höggið af *Appollon* og lagið af spjótinu, hörfaði hann aptur í flokk fèlaga sinna, og forðaði sèr við bana. Nú sem *Hektor* sá, að hinn hugstóri *Patróklus* var særður hvössu eirvopni, og að hann hörfaði aptur, þá gekk hann um fylkíngarnar, og fram að honum, og lagði spjóti neðan til í hupp-inn, og rak hann í gegn með eirvopninu. Fèll *Patróklus* þá, og varð dynkur mikill, en her *Akkea* varð mjög sorgbitinn. Svo sem ljón sigrar í bardaga ómæðinn villigölt, þegar þeir báðir fljúgast á

í miklum ofurhuga uppi á fjallstindi um litla vatnslind, er hvortveggi vill af drekka; másar gölturinn þá stórum, en þó ber ljónið af honum sökum aflsmuna: svo hafði hinn hrausti *Menöytsson* vegið marga menn, áður *Hektor Príamsson* gekk að honum og tók hann af lífi með spjóti sínu. Hældist *Hektor* þá um, og mælti skjótum orðum til *Patrókluss:* „Þess vændist þú, *Patróklus,* að þú mundir brjóta borg vora, en svipta hinar tróversku konur frelsi sínu, og flytja þær á skipum þínum heim í föðurland þitt. Fávís maður varstu, því þeim til varnar þenja sig hinir fráu hestar *Hektors* til hlaups út í bardagann, og sjálfur sýni eg þess vegna, að eg em spjótfimari öðrum hergjörnum *Trójumönnum,* svo eg frelsi þær frá ánauðardeginum. En þig skulu hèr gammar eta. Þú vesali maður, ekki varð heldur *Akkilles* þèr að liði, þó hann sè hraustur. Hann var sjálfur eptir við skipin, en mun þó hafa lagt ríkt á við þig, áður þú fórst af stað, og sagt: „„Mun mig um það, *Patróklus* ökugarpur, að þú komir ekki fyrr aptur til enna holu skipa, en þú hefir rist í sundur blóðugan brynstakkinn á brjósti *Víga-Hektors*"". Svo mun hann hafa sagt við þig, og blekt svo huga þinn, óforsjáls manns". Þá mæltir þú til hans, riddari *Patróklus,* og varst þá með litlu lífi: „Mjög hælist þú nú um, *Hektor,* er *Seifur Kronusson* og *Appollon* veittu þèr sigur; var þeim það hægur leikur, að yfirbuga mig, er þeir flettu mig vopnum

mínum. En þó tuttugu menn, slíkir sem þú ert, stæðu á götu minni, mundu þeir allir falla þar í stað fyrir spjóti mínu. Nei, það er hin skæða skapanorn og sonur *Letóar,* sem hafa banað mèr, og, af mönnum til, *Evforbus,* en þú ert hinn þriðji, er vinnur á mèr til fulls. Nú vil eg segja þèr nokkuð, sem þú skalt festa í huga þèr: þú munt sjálfur ekki leingi lifa, því dauðinn og hin máttuga skapanorn stendur allnærri við hlið þèr, þar er þú munt drepinn verða af hinum ágæta *Akkilli Ajaks-niðja*". Þá hann hafði þetta mælt, sveif yfir hann algjörr dauði, en sál hans flaug úr limunum og fór til *Hadesar*-heims, harmandi forlög sín, er hún varð að skilja við þroskann og æskuna. *Hektor* hinn prúði mælti til hans, og var *Patróklus* þá dauður: „*Patróklus,* hví spáir þú mèr bráðum bana? Hverr veit, nema *Akkilles,* sonur ennar hárfögru *Þetisar,* fái áður það lag af mínu spjóti, að honum verði að fjörlesti?" Að því mæltu stè hann fæti sínum á *Patróklus,* kipti eirspjótinu úr undinni, og hratt honum upp í lopt af spjótinu, og fór þegar, með spjótið í hendi sèr, eptir hinum goðumlíka *Átómedon,* hersveini hins fóthvata *Ajaks-niðja,* og vildi skjóta hann, en hinir fráu, ódauðlegu hestar, þeir fögru kostgripir, er guðirnir höfðu gefið *Peleifi,* komu honum undan.

SEYTJÁNDI ÞÁTTUR.

Afreksverk Menelásar.

Menelás Atreifsson, ástvinur *Aresar,* varð þess brátt varr, að *Patróklus* var fallinn fyrir *Trójumönnum* í bardaganum. Hann gekk í gegnum forvígismennina, búinn blikanda eirmálmi, og gekk í kríng um líkið, svo sem kvíga að fyrsta kálfi, er aldrei hefir fyrr borið, geingur í kríng um kálf sinn. Svo gekk hinn bleikhári *Menelás* í kríng um *Patróklus.* Hann hafði fyrir sèr spjót sitt og hinn krínglótta skjöld, og vildi ólmt drepa hvern þann, er móti líkinu geingi. Hinn spjótfimi *Panþóusson* varð þess og varr, að hinn ágæti *Patróklus* var fallinn, gekk þá nær honum og stóð þar, og mælti til hins hergjarna *Menelásar:* „*Menelás Atreifsson,* seifborni þjóðhöfðíngi! Haf þig á burt, far frá líkinu, og lát mig ná hinum blóðstokknu vopnum, því eingi af *Trójumönnum* eða hinum frægu liðsmönnum þeirra hefir komið spjótalagi á *Patróklus* í hinni hörðu orustu fyrri en eg. Lát mig því ná að öðlast frægð meðal *Trójumanna* af sigri þessum, að eg ekki skjóti þig og taki frá þèr hið ljúfa líf“. Hinum bleikhára *Menelási* varð þúngt í skapi, og mælti til hans: „Faðir *Seifur,* eigi sæmir manni, að miklast yfir hóf fram. Víst býr ekki jafnmikil hugarákefð

í pardus- (flekku-) dýri eða ljóni eða skaðvænum gelti, sem er allra dýra hugmestur og er hróðugur af styrkleik sínum, sem hugur sá er, er býr í hinum spjótfimu *Panþóussonum*. Þó varð ekki hinum sterka, hestfima *Hyperenori* lánggæður æskualdurinn, þegar hann smánaði mig og þorði að mæta mèr, og kvað einga meiri bleyðu til vera, en mig, í *Danáa* her. Það hygg eg, að hann færi ekki fótgángandi heim til að gleðja sína kæru konu og virðulegu foreldra. Svo mun eg og, vonar mig, lækka ofurhuga þinn, ef þú stendur gagnvart mèr; ræð eg þèr heldur að hörfa aptur í flokkinn, áður en þig hendir eitthvert slysið, og statt ekki framan í mèr. Gáir heimskur að því, sem gjört er". Þannig mælti hann, og gat þó ekki talið honum hughvarf; en *Evforbus* svaraði: „Nú skaltu þó víst, seifborni *Menelás*, taka hefnd fyrir bróður minn, er þú vóst og stærir þig nú af víginu, gerðir þú konu hans munaðarlausa í hinu nýbygða herbergi sínu, og bjóst foreldrum hans ósælan harm og sorg. Nú gæti eg orðið þeim vesalíngum mikill harmabætir, ef eg færði þeim höfuð þitt og vopn, og seldi þau í hendur *Panþóusi* og hinni ágætu *Frontisi*. Nú skal reyna þenna kappleik og ekki leingur fresta honum, hvort sem fyrir liggur sigur eða flótti". Að því mæltu lagði hann spjóti í hinn krínglótta skjöld, og gekk ekki gegnum eirið, því spjótsoddurinn bognaði í enum sterka skildi. *Menelás Atreifsson* reiddi því næst upp eirvopn sitt, og hèt á föður

Seif; en í því *Evforbus* hörfaði aptur, lagði *Menelás* í hóst honum, og fylgdi á eptir ótæplega með sinni þreknu hendi; gekk oddurinn þvers í gegnum hinn mjúka háls, varð þá dýnkur mikill, er hann fèll, og glömruðu vopnin ofan á honum; urðu þá blóði litaðir hárlokkar hans, er líkir voru hárlokkum *Þokkagyðjanna,* og hárflètturnar, er reyrðar voru gulli og silfri. Svo sem vöxtulegur viðsmjörsviðarkvistur, sá er maður klekur upp á afviknum stað, þar sem gnógt vatn vellur upp, verður fagur og blómlegur, því vindar úr öllum áttum blása um hann, svo hann verður prúðbúinn af hvítu blómi; en þá kemur voveiflega stormur með miklu hreti, sviptir honum upp úr holunni og slær flötum á jörðina: svo var hinn spjótfimi *Evforbus Panþóusson,* sá er *Menelás Atreifsson* drap og vildi síðan fletta vopnum. Svo sem fjallaljón, það er treystir afli sínu, þrífur bezta uxann úr hjörðinni, þar sem hún er á beit, leggur að honum hinar sterku tennur sínar og hálsbrýtur hann fyrst, rífur hann svo í sundur og hvomar í sig blóðið og öll innýflin; en hundar og hjarðmenn, sem í kríng um það eru, standa lángt frá, og ýlfra mjög og hljóða, en þora ekki að gánga móti ljóninu, því bleikur ótti grípur þá mjög: svo hafði eingi *Trójumanna* þor til að gánga móti hinum fræga *Menelási;* og þar hefði *Atreifsson* auðveldlega náð hinum góðu vopnum *Panþóussonar,* ef *Febus Appollon* hefði unt honum þess. En *Appollon* tók á sig líki *Mentesar, Kí-*

kóna foríngja, og eggjaði *Hektor,* er var jafnmaki hins skjóta *Aresar,* móti honum; talaði hann til *Hektors* skjótum orðum og mælti: „Þú hleypur hèr nú, *Hektor,* og eltir það, er ekki næst, sem er hestar hins herkæna *Ajaks-niðja.* Ervitt er dauðlegum mönnum að ráða við þá hesta og aka með þeim, nema fyrir *Akkilles* einn, er borinn er af ódauðlegri móður. En á meðan þú ert að þessu, hefir hinn herskái *Menelás Atreifsson* haldið uppi vörn kríng um *Patróklus,* og drepið hinn hraustasta mann af *Tróverjum, Evforbus Panþóusson,* og stöðvað á honum berserksgánginn". Að því mæltu fór guðinn aptur, þángað er menn voru að berjast. En megn harmur fylti hjartafylgsni *Hektors;* hann litaðist um meðal herflokkanna, og varð þegar varr, að *Menelás* var að fletta manninn vopnum, en *Evforbus* lá fallinn, og flaut blóðið út af hinni eggbitnu und. Hann gekk þá í gegnum forvígismennina, búinn blikanda eirmálmi; hann kallaði hástöfum, og var líkur óslökkvanda eldsloga. *Atreifsson* varð þess varr, að vera mundi *Hektor,* er kallaði svo hátt; mælti hann þá í þúngu skapi við sína hugstóru sál: „Eg vesall maður, ef eg læt hèr eptir hin fögru vopn og skilst við *Patróklus,* sem fèll hèr til að reka rèttar míns, em eg hræddur um, að *Danáar* reiðist mèr, ef þeir sjá það. En ef eg firri mig vítum, og berst aleinn við *Hektor* og *Trójumenn,* uggir mig, að margir muni veitast að mèr einum; því hinn hjálmkviki *Hektor* kemur hèr með

alla *Trójumenn.* En hví velki eg þetta í huga mèr? Þegar einhverr maður vill móti vilja guðs berjast við þann mann, er guð hefir mætur á, þá er honum mikið tjón búið. Eingi *Danáa* mun því reiðast mèr, þó hann sjái mig hörfa fyrir *Hektori,* þar er hann berst, framhvattur af einhverjum guði. En verði eg einhverstaðar varr við hinn rómsterka *Ajant,* skulum við báðir koma aptur og halda uppi bardaga, jafnvel móti vilja guðs, og freista, ef vèr fáum bjargað líkinu undan fyrir *Akkil Peleifsson.* Mun þetta vera bezta úrræðið í þessum vandræðum". Meðan hann velkti þessu í huga sèr og hjarta, komu þángað flokkar *Trójumanna,* og var *Hektor* fyrir þeim. Hörfaði *Menelás* þá á bak aptur frá líkinu, og leit opt um öxl sèr, svo sem kamploðið ljón, þegar menn og hundar fæla það frá fjárhúsi með spjótum og óhljóðum; kemur þá hrollur í hugfulla hjartað, er það á í brjósti sèr, svo ljónið fer frá fjárhúsinu, og þó nauðugt: svo gekk hinn bleikhári *Menelás* frá *Patróklusi.* En er hann kom í flokk fèlaga sinna, snèrist hann við og stóð svo, litaðist um eptir hinum mikla *Ajanti Telamonssyni,* og varð hans skjótt varr í vinstra fylkíngararminum, þar sem hann var að hughreysta fèlaga sína, og hvetja þá til að berjast; því *Febus Appollon* hafði skotið miklum ótta í brjóst þeim. *Menelás* hljóp af stað, og þegar er hann kom til hans, mælti hann: „*Ajant,* komdu, vinur; við skulum gera rögg af okkur kríng um lík *Patrókluss,* og vita, ef vèr fá-

um fært *Akkilli,* þó ekki sè nema beran náinn, því hinn hjálmkviki *Hektor* hefir náð vopnunum". Þannig mælti hann, og hrærði hjarta hins herskáa *Ajants.* Hann gekk í gegnum forvígismennina, og með honum hinn bleikhári *Menelás. Hektor* hafði þá flett *Patróklus* vopnunum góðu, og vildi þá draga líkið, til að höggva höfuð frá herðum þess með hvössu eirvopni, og gefa svo líkið tróverskum hundum. Þá kom *Ajant* þar að; hann hafði skjöld, sem turn væri; hörfaði *Hektor* þá aptur í flokk fèlaga sinna, og stökk upp á kerru sína, en fèkk *Trójumönnum* hin fögru vopn, að bera þau til borgarinnar; skyldu þau vera þar honum til ágætis. *Ajant* brá hinum víða skildi sínum yfir *Menöytsson,* og stóð svo, sem ljónsmæðra stendur hjá hvolpum sínum, þegar veiðimenn mæta henni á skóginum, þar sem hún fer með hvolpana; hún drambar af styrkleik sínum og hleypir allri ennisfyllunni niður fyrir, svo ekki sèr í augun: svo gekk *Ajant* í kríng um kappann *Patróklus,* en hins vegar stóð *Menelás Atreifsson,* ástvinur *Aresar,* með stóran harm innan brjósts.

Glákus Hippolokkusson, fóríngi *Lýkíumanna,* leit til *Hektors* með reiðisvip, og veitti honum þúngar átölur: „*Hektor,* mikið skortir á, að þú, svo afbragðsfríður maður, gángir vel fram í orustu, og mjög er það að ósynju, að frægð mikil fer af þèr, þar sem þú ert ragur og flóttagjarn. Hugsa nú eptir, hversu þú munt fá frelsað borgina einn þíns liðs með mönnum þeim, er búa í *Ilíonsborg,* því

eingi af *Lýkíumönnum* mun berjast við *Danáa* borginni til varnar, þar sem þeim hefir verið litlu launað, þó þeir hafi sí og æ barizt við óvinina. Hversu muntú, harðbrjóstaði maður, frelsa lítils háttar mann í hernum, þar sem þú skildist við *Sarpedon*, gestvin þinn og fèlaga, og lèzt hann verða *Argverjum* að bráð og herfángi? Gerði hann þó mikið gagn, bæði sjálfum þèr og borginni, meðan hann lifði, en þó barst þú ekki áræði til fyrir skömmu, að verja hann fyrir hundum. Þess vegna, vilji nokkurr af *Lýkíumönnum* fara að mínum ráðum, þá munum vèr halda heim, og þá er það sýnilegt, að *Trójuborg* er búið óumflýanlegt tjón, því ef óskelfur hugmóður og áræði væri til í *Trójumönnum*, slíkt er kemur í brjóst þeirra manna, er vinna þraut og baráttu við óvini fyrir föðurland sitt, þá mundum vèr skjótt fá dregið *Patróklus* til borgarinnar. En ef vèr feingjum dregið hann af vígvellinum, og kæmist líkið til hinnar miklu borgar *Príamuss* konúngs, þá mundu *Argverjar* þegar skila aptur hinum fögru vopnum *Sarpedons*, og vèr flytja lík hans til *Ilíonsborgar*. Því nú er drepinn hersveinn þess manns, er hraustastur er allra *Argverja* við skipin, og sem á návíga hersveina. En þú þorðir ekki að gánga til móts við hinn hugstóra *Ajant* og horfa í augu honum, því síður að þú áræddir að ráðast á hann, því hann er meiri maður, en þú". Hinn hjálmkviki *Hektor* leit til hans með reiðisvip, og mælti: „Hví ertú, *Glákus*,

svo ofstopafullur í orðum, slíkur maður sem þú ert? Sèr er hvað! Eg ætlaði, að þú mundir vera fremri öðrum mönnum að viti, þeim er búa í hinni landfrjófu *Lýkíu;* en nú þykir mèr ekki koma til vitsmuna þinna, er þú mælir slíkt, þar sem þú segir, að eg hafi ekki þorað að bíða hins afar-stóra *Ajants.* Ekki óttaðist eg bardagann eða hestagnýinn; en vilji *Seifs* ægisskjalda er jafnan máttkari; því hann skelfir jafnvel hugdjarfan mann, og í eitt skiptið tekur hann frá honum sigurinn, og veitir honum það hægt, en annað slagið hvetur hann manninn til að berjast. Heyr nú, vinur, kom híngað, og statt hjá mèr, og lít á aðfarir mínar, hvort eg verð huglaus í allan dag, svo sem þú segir, eða mun eg aptra einhverjum *Danáa,* þótt þeir gángi fram allákaft, frá því að verja hinn fallna *Patróklus*". Að því mæltu kallaði hann hátt til *Trójumanna:* „Þèr *Tróverjar* og *Lýkíumenn,* og þèr návígu *Dardanar!* Verið hraustir karlmenn, góðir hálsar, og takið á ofurafli yðar, meðan eg fer í hin fögru vopn hins ágæta *Akkils,* þau er eg tók með valdi af *Patróklusi,* og hafði drepið hann áður". Að því mæltu gekk hinn hjálmkviki *Hektor* burt úr hinum brennanda ófriði; hann hljóp eptir fèlögum sínum, þeim er báru hin frægu hervopn *Peleifssonar* til borgarinnar; voru þeir ekki lángt komnir, og náði hann þeim skjótt, er hann sókti hvatlega eptir; gekk hann þá lángt frá hinum grátlega bardaga, og skipti þar um vopn, fèkk hinum víggjörnu *Tróju-*

mönnum sín vopn, að bera þau til ennar helgu *Ilíonsborgar*, en fór í hin ódauðlegu vopn *Akkils Peleifssonar*, þau er upphiminsguðirnir höfðu gefið föður hans, og hann aptur syni sínum í elli sinni, en sonur hans varð ekki ellimóður í herklæðum föður síns. En er skýsafnarinn *Seifur* sá áleingdar, að *Hektor* bjó sig herklæðum hins goðumlíka *Peleifssonar*, hristi hann höfuð sitt, og mælti við sjálfan sig: „Vesall maður, þèr kemur ekki einu sinni til hugar dauði þinn, er nú vofir yfir þèr, en ert nú að fara í hin ódauðlegu vopn hins hraustasta manns, þess er aðrir menn hræðast. Þú vóst hinn góða og hrausta fèlaga hans, tókst vopnin af höfði hans og herðum, er ekki skyldi verið hafa. Nú skal eg þó veita þèr mikinn sigur, og bæta þèr svo það, er *Andrómakka* mun ekki taka við hinum ágætu vopnum *Peleifssonar* af þèr apturkomnum úr orustunni“. Svo mælti *Kronusson* og hneigði hinum dökku brúnum sínum. Vopnin voru *Hektori* mátuleg; hinn ógurlegi, víglegi *Ares* fór þá í hann, og limir hans fyltust innan af þreki og styrkleik. Síðan gekk hann til hinna frægu liðsmanna, og grenjaði hátt; hann ljómaði af vopnunum, og sýndist þeim öllum hann vera líkur hinum hugstóra *Peleifssyni*. Hann gekk til hvers manns og upphvatti hann með orðum: hann kom til *Mesþless, Glákusar, Medons, Þersílokkuss, Asteropeuss, Dísenors, Hippopóuss, Forkunns, Kromíuss* og *Ennómuss* fuglaspámanns; þessa upphvatti hann alla, og mælti

til þeirra skjótum orðum: „Heyrið, þèr ótölulegir flokkar liðsmanna, þeirra er búa í kríng um oss! Ekki kvaddi eg upp sèrhvern mann úr borgum yðar til að fara híngað, af því eg sæktist eptir liðsfjölda eða þyrfti hans við, heldur til þess, að þèr verðuð með alúð konur og úngbörn *Trójumanna* fyrir hinum hergjörnu *Akkeum*. Af því mèr gekk þetta til, þá legg eg þúngar álögur á fólkið, skattgjafir og matgjafir, sèrhverjum yðar til hjartastyrkíngar. Gángi því nú hverr maður fram, og fái annaðhvort bana eða fjör; því svo er vant að fara í orustum. En hverr sem fær dregið *Patróklus*, enn þótt dauðan, til enna hestfimu *Trójumanna*, og verði *Ajant* að víkja fyrir honum, þeim skal eg skipta helmíng herfángsins, en öðrum helmíngi mun eg sjálfur halda; öðlast hann þá jafna frægð við mig". Svo mælti hann, en þeir geingu fram móti *Danáum* af alefli, og höfðu spjótin á lopti, treystu því nú, að þeir mundu dregið fá líkið af *Ajanti Telamonssyni*; en þeim brást sú von, því hann tók marga þeirra af lífi ofan á líkinu. Þá mælti *Ajant* til hins rómsterka *Meneláss*: „Seifborni *Menelás*, það ætla eg, vinur, að við fáum sjálfir ekki heilir heim komizt úr þessum ófriði. Er eg nú ekki svo hræddur um lík *Patrókluss*, því það mun bráðum seðja hræfugla og hunda *Trójumanna*, svo sem eg em hræddur um líf mitt og þitt, að því verði hætt; því ófriðarmokkurinn *Hektor* svífur nú hvervetna yfir, og okkur er vís bani búinn. Heyr nú, kalla

á hina hraustustu *Danáa,* ef einhverr kann að heyra". Svo mælti hann, en hinn rómsterki *Menelás* gerði, sem hann bað, kallaði hárri röddu, svo *Danáar* heyrðu: „Kæru vinir, þèr fyrirliðar og höfðíngjar *Argverja,* er drekkið almannavín hjá þeim *Atreifssonum, Agamemnon og Menelási,* og ráðið hverr fyrir sínum flokki, og hafið alla yðar tign og frægð af *Seifi!* Bágt er fyrir mig að þekkja áleingdar sèrhvern af hershöfðíngjunum, þar sem ófriðar-rimman er svo óð. Komi því hverr sjálfkrafa, og láti ekki þá skömm henda, að *Patróklus* verði tróverskum hundum að leikfángi". Þannig mælti hann, en hinn skjóti *Ajant Öyleifsson* heyrði brátt, hljóp um herinn og kom fyrstur til þeirra. Eptir hann komu þeir *Idomeneifur* og *Meríónes,* sveinn *Idomeneifs,* er líkur var hinum mannskæða *Vígaguði;* og hverr fær talið í huga sèr nöfn allra þeirra af *Akkeum,* sem þar eptir komu og vöktu bardaga?

Trójumenn geystust nú fram í þyrpíngu, og fór *Hektor* fyrir. Svo sem stórsjór geingur drynjandi í móti vatnsstraumi í ósum himinrunnins vatnsfalls, og yztu strendur endurkveða, þegar sjórinn gýs upp á landið: svo mikil voru óhljóð *Trójumanna,* þegar þeir geingu. En *Akkear* stóðu í kríng um *Menöytsson,* allir samhuga, víggyrðlaðir eirbúnum skjöldum; en *Kronusson* brá miklum myrkva yfir hina ljómandi hjálma þeirra; hafði *Seifur* aldrei að undanförnu lagt hatur á *Menöytsson,*

meðan hann var á lífi og var hersveinn *Ajaks-niðja*; var honum því ógeðfelt, að hann yrði tróverskum hundum að bráð, óvina sinna, og því var það, að hann sendi fèlaga hans honum til návarnar. *Trójumenn* hröktu fyrst hina snareygu *Akkea*, svo þeir geingu frá líkinu og flýðu undan; þó gátu enir hugstóru *Tróverjar* eingan þeirra drepið með spjótum sínum, enn þótt þeir væru þess næsta fúsir, en líkið drógu þeir með sèr. Þó var það skömm stund, að *Akkear* voru í burtu frá líkinu, því *Ajant* snèri þeim skjótt aptur; hann var vænstur og mestur fyrir sèr allra *Danáa*, næst hinum ágæta *Peleifssyni*. Hann óð í gegnum forvígismennina, þrekmikill sem villigöltur, sá er hleypur í króka um afdali, og tvístrar með hægu móti hundum og úngum veiðimönnum á fjöllum uppi: svo hæglega tvístraði hinn prúði *Ajant*, sonur hins ágæta *Telamons*, flokkum *Trójumanna*, þá hann snaraðist inn í milli þeirra, er stóðu fyrir *Patróklusi*, og einna helzt hugðu að draga hann til borgar sinnar og bera sigur úr býtum. Hinn frægi *Hippopóus*, sonur *Lepusar Pelasga*, dró nú líkið á fætinum í hinni hörðu orustu; hafði hann brugðið taug um aflsinarnar við öklann; gerði hann það *Hektori* og *Trójumönnum* til geðs. En þá kom að honum voveiflega sú ógæfa, er eingi þeirra gat af honum stýrt, þó þeir hefðu fegnir viljað. *Telamonsson* snaraðist að honum gegnum mannfjöldann, og hjó berhöggi í gegnum hinn eirkinnaða hjálm, og brast hinn þètt-

fexti hjálmur fyrir spjótsegginni, lostinn af hinu mikla spjóti og hinni þreknu hendi; stökk þá blóðugur heilinn út úr undinni og upp á falinn, en lífsfjör mannsins dvínaði þegar í stað, og slepti hann fæti hins hugstóra *Patrókluss* úr höndum sèr, svo fóturinn lá á jörð, en sjálfur fèll hann hjá honum á grúfu ofan yfir líkið, lángar leiðir frá hinni landfrjófu *Larissu,* og galt ekki foreldrum sínum fósturlaunin, því hann varð skammlífur og fèll fyrir spjóti hins hugstóra *Ajants.* Þá skaut *Hektor* fögru spjóti til *Ajants,* en *Ajant* sá beint á *Hektor,* og vèk sèr undan eirspjótinu lítt það; kom þá spjótið á *Skedíus,* son hins hugstóra *Ifítuss;* hann var hraustastur allra *Fókverja,* og átti heima í hinni frægu *Panópsborg;* var hann þar konúngur yfir mörgum mönnum; kom spjótið fyrir neðan sjálft viðbeinið, og gekk hinn eirslegni spjótsoddur þvers í gegn, og kom út neðan til við herðarblaðið; fèll hann þá, og varð dýnkur mikill, en vopnin glömruðu ofan á honum. *Ajant* lagði í kvið hins herkæna *Forkunns Fenópssonar,* er standa vildi fyrir *Patróklusi;* rauf eirvopnið brynjuboðánginn og sökk á kaf inn í iðrin; fèll hann þá til moldar og greip í jörðina með lúku sinni. Þá hörfuðu undan bæði forvígismennirnir og hinn glæsilegi *Hektor,* en *Argverjar* lustu upp ópi miklu, drógu til sín þá *Forkunn* og *Hippopóus,* er fallið höfðu, og leystu vopnin af herðum þeirra.

Nú mundu *Trójumenn* aptur hafa hrokkið undan *Akkeum,* ástvinum *Aresar,* án þess að gera

af sèr nokkra vörn, og farið inn í *Ilíonsborg*, en *Argverjar* borið sigur frá borði sökum hraustrar framgaungu, jafnvel þó *Seifur* hefði annað ætlað; en nú eggjaði sjálfur *Appollon* fram *Eneas*, og var þá í líki kallarans *Perífants Epýtussonar;* hann var maður gamall og góðráður, og hafði allan sinn aldur verið kallari hjá föður hans. Í þess manns líki mælti *Appollon*, sonur *Seifs*, til *Eneasar:* „*Eneas*, hversu megið þèr verja hina háfu *Ilíonsborg* án aðstoðar einhvers guðs? Og hefi eg þó sèð, að sumir menn, er miklu minni fólksfjölda hafa haft, hafa varizt einúngis með því þeir hafa reidt sig á afl sitt og styrkleik, karlmennsku og liðsafla. En nú vill *Seifur* miklu heldur unna oss sigurs, en *Danáum;* og þó flýið þèr, hverr sem betur getur, og berjizt ekki.“ Þannig mælti hann, en *Eneas* kannaðist við hinn lángskeyta *Appollon*, þegar hann sá framan í hann; kallaði hann þá hátt, og mælti til *Hektors:* „*Hektor*, og þèr aðrir *Tróverja* og liðsmanna foríngjar! Mikil mínkun er þetta, að vèr fyrir þrekleysis sakir skulum nú flýa undan hinum hergjörnu *Akkeum* inn í *Ilíonsborg*. Heyrið nú; einhverr af guðunum kom til mín og sagði mèr, að *Seifur*, hinn æðsti ráðgjafi, væri bjargvættur vor í bardaganum. Gerum því enn áhlaup á *Danáa*, og látum þá ekki hafa næði til að koma líki *Patróklusar* til skipanna“. Svo mælti hann, og stökk með það sama lángt fram fyrir forvígismennina, og stóð þar, en þeir snèrust við og stóðu öndverðir móti *Akkeum*. Þá lagði *Eneas*

spjóti til ens hrausta *Leókrítuss Arisbantssonar;* hann var fèlagi *Lýkomedesar. Lýkomedes,* ástvinur *Aresar,* kunni illa falli hans, gekk mjög að fram til hans, og skaut fögru spjóti, og kom á hershöfðíngjann *Apísáon Hippasusson,* í lifrina fyrir neðan þyndina, og var hann þegar dauður; hann var frá hinu frjófsama *Peónalandi,* og var hinn hraustasti maður í bardaga, næst *Asteropeusi.* Kunni hinn vígkæni *Asteropeus* illa falli hans, og óð hann fram, og var albúinn að berjast við *Danáa;* en hann kom því nú ekki við framar, því þeir stóðu í kríng um *Patróklus,* og höfðu skotið skjaldborg um sig alla vega, en höfðu spjótin fyrir sèr; því *Ajant* gekk mjög um allan herinn og lagði margt til, bað eingan hopa á hæl frá líkinu, nè heldur fara fram fyrir aðra *Akkea* til forvígis, heldur standa þètt í kríng um líkið og berjast í návígi. Svo mælti hinn afar-stóri *Ajant* fyrir, en jörðin flaut í dökku blóði, og fèllu dauðir, hverr á fætur öðrum, jafnt *Tróverjar* og hinir ofurhuguðu liðsmenn þeirra, sem og *Danáar;* því einnig varð mannfall í liði þeirra, en þó fèllu miklu færri af þeim, því þeir lètu sèr ávalt ant um, að forða hver öðrum við bráðum bana í mannösinni. Þannig börðust þeir, sem eldur lèki; og ekki skyldir þú ætla annað, en að sól og túngl væri af himni horfið; því allir þeir kappar, er stóðu í kríng um hinn dauða *Menöytsson,* huldust myrkva, meðan barizt var, en aðrir *Tróverjar* og fagurbrynhosaðir *Akkear* börðust í hægðum sínum í heiði

dags; skein þar skær sólarbjarminn alt um kríng, og hvergi sást ský á jörðu eða fjöllum; börðust þeir þar og hvíldu sig í milli, stóðu þá lángt hverr frá öðrum, og vöruðust banvæn skotvopn hverra annara; en þeir, sem í miðjunni voru, þoldu nauð mikla af myrkvanum og orustunni, og hinir hraustustu kappar særðust af hörðum eirvopnum. Tveir kappar, *Þrasýmedes* og *Antílokkus*, er báðir voru frægir menn, höfðu enn ekki spurt, að hinn ágæti *Patróklus* var fallinn, heldur ætluðu þeir, að hann væri enn á lífi og mundi berjast við *Trójumenn* í fremstu ösinni. Og þó þá báða óaði fyrir falli og flótta fèlaga sinna, þá börðust þeir þó lángan veg frá þeim, því svo hafði *Nestor* boðið, þá er hann sendi þá í bardagann frá hinum svörtu skipum. En hinir áttu mikið kapp strángrar rimmu allan dag í gegnum. Knè þeirra og fótleggir, fætur, hendur og augu hvers manns ötuðust sí og æ af erviðinu og svitanum, þá er þeir börðust í kríng um hinn vaska hersvein hins fóthvata *Ajaks-niðja.* Svo sem þá er skinnari nokkurr fær mönnum sínum stóra uxahúð að teygja, makaða í feiti; taka þeir við henni, standa í kríng bilkorn hverr frá öðrum, og eru að teygja; geingur feitin inn í húðina og mýkist hún skjótt, er margir menn toga, og verður húðin loks með öllu fullteygð: svo drógu þeir hvorirtveggju dauðan náinn fram og aptur á litlu svæði; ætluðu *Trójumenn* endilega að draga líkið til *Ilíonsborgar*, en *Akkear* til enna holu skipa; gerðist nú svo grimm orusta um líkið, að jafnvel

hinum hersvæsna *Aresi* og *Apenu* mundi ekki hafa þókt ábótavant, þó þau hefðu horft á, og væri megn bræði í þeim. Svo háskasamlegt erviði fyrir menn og hesta drýgði *Seifur* þann dag fyrir sakir *Patrókluss*. Hinn ágæti *Akkilles* vissi enn ekki, að *Patróklus* var fallinn, því hann barðist undir borgarvegg *Trójumanna* lángt í burtu frá hinum fljótu skipum; gat hann því aldrei gert sèr í hug, að hann væri fallinn, heldur hèlt, að hann hefði farið alt til borgarhliðanna og mundi svo koma lifandi aptur. Hann gerði sèr heldur aldrei það í hugarlund, að hann mundi leggja borgina í eyði án sín, og ekki heldur með sèr; því það hafði hann opt heyrt á móður sinni, þá hún talaði við hann í einrúmi, því hún birti honum opt fyrirætlun hins mikla *Seifs;* þó sagði móðir hans honum þá ekki frá þeirri miklu ógæfu, er nú var orðin, að fallinn var vinur hans, er honum var lángkærastur allra. Þeir geingust nú að sífelt án afláts með oddhvössum spjótum, og drápu hvorir aðra. Þá tók opt margur maður af hinum eirbrynjuðu *Akkeum* svo til orða: „Víst er það ekki gott afspurnar, góðir hálsar, ef vèr förum svo búnir aptur til hinna holu skipa. Nei, svelgi fyrr svört jörðin oss alla hèr í stað; það væri oss sjálfsagt miklu betra, en að láta hina hestfimu *Trójumenn* draga hann til borgar sinnar, og bera sigur úr býtum“. Og opt mælti svo margur maður af hinum stórhuguðu *Tróverjum:* „Góðir hálsar, enn þótt fyrir oss öllum eigi að liggja, að falla

hèr allir hverr með öðrum hjá þessum manni, þá skal þó eingi af oss af láta orustunni". Þannig mælti opt margur maður og upphvatti með því tíðum hugmóð fèlaga síns. Þannig börðust þeir, en járnglymurinn fór í gegnum hið ófrjófa uppheimslopt alt upp til hins eirsterka himinhvolfs.

Hestar *Ajaks-niðja* voru lángan veg frá orustustaðnum og grètu, jafnskjótt og þeir urðu varir við, að kerrusveinn *Akkils* var að velli lagður af *Víga-Hektor.* Hinn hrausti *Átómedon Díóreifsson,* lagði að vísu opt í þá með hinni snöggu svipu, og talaði opt til þeirra með blíðum orðum, og opt með hótyrðum, en þó vildu þeir hvorki fara aptur ofan að skipunum til hins víða *Hellusunds,* nè til *Akkea* út í bardagann. Nei, þeir voru sem stöðugur bautasteinn, er stendur á haugi látins manns eða konu: svo stóðu þeir grafkyrrir fyrir framan hinn glæsilega kerrustól og heingdu höfuðin niður að jörðu; heit tár flutu til jarðar af hvörmum þeirra, er þeir hörmuðu, af söknuði eptir kerrusveininn; hið þykka fax, er smeygzt hafði út úr okhríngnum báðum megin oksins, varð moldugt. En er *Kronusson* sá þá báða harmandi, kendi hann í brjósti um þá, hristi höfuð sitt og mælti í hug sèr: „Vesölu hross, fyrir hví gáfum vèr ykkur *Peleifi* konúngi, dauðlegum manni, þar sem þið eruð ódauðlegir og eldizt aldrei. Var það til þess, að þið nú skylduð eiga ílt hjá vesölum mönnum; því ekkert er aumara, en maðurinn, af öllu því, sem á jörðu andar og um jörð skríður.

Hektor Príamsson skal þó ekki aka með ykkur og hinni glæsilegu kerru; það skal eg ekki leyfa. Er það ekki nóg, að hann hefir náð vopnunum, og stærir sig af eingu tilefni? En í knè ykkar og brjóst skal eg láta koma hug og fjör, svo þið megið koma *Átómedon* heilum úr orustunni til hinna holu skipa; því enn mun eg veita *Tróverjum* sigur til að vega vígin, þar til er *Akkear* koma til enna þóptusterku skipa, og sól rennur og heilagt rökkur yfir kemur“. Að því mæltu blès hann góðum styrk í brjóst þeim; hristu þeir þá moldrykið af föxum sèr til jarðar, og drógu hina fljótu kerru skjótlega til *Trójumanna* og *Akkea;* rèðst *Átómedon* þá til orustu móti *Tróverjum;* harmaði hann mjög fèlaga sinn, og ólmaðist með hestana sem gammur í gæsadun; veitti honum jafnauðvelt að flýa undan þys *Trójumanna,* og að hleypa hestunum inn á hinn mikla manngrúa, þá hann veitti eptirför. En aldrei vó hann neina menn, hvað opt sem hann elti þá; því þar eð hann var einn á hinni veglegu kerru, mátti hann með eingu móti bæði sæta spjótalögum og stýra hinum fráu hestum. Um síðir leit hann einn fèlaga hans, *Alkímedon Laerkesson Emonssonar;* hann gekk aptan að kerrustólnum, og mælti til *Átómedons:* „Hverr guðanna hefir glapið vitsmuni þína og skotið því óyndisúrræði í brjóst þèr, að þú skulir berjast svo einn við *Trójumenn* í fremsta flokki, þar sem þó fèlagi þinn er drepinn, og *Hektor* miklast af því, að hann ber vopn *Ajaks-niðja* á herðum

sèr“. *Átómedon Díóreifsson* svaraði honum: „Hverr annar af *Akkeum* getur ráðið við hina ódauðlegu hesta og stýrt fjöri þeirra, jafnfimlega og *Patróklus* gat, meðan hann var á lífi, sá hinn goðumjafni ráðsnillíngur? En nú hefir dauðinn og skapanornin náð honum. Heyr nú, tak við svipunni og hinum glæsilegu taumum, en eg skal fara ofan af kerrunni og berjast“. Svo mælti hann, en *Alkímedon* hljóp upp á hina vígskjótu kerru, og greip í skyndi svipuna og taumana, en *Átómedon* stökk ofan. *Hektor* hinn prúði varð þess varr, og mælti þegar til *Eneasar,* er hjá honum var: „*Eneas,* höfðíngi hinna eirbrynjuðu *Trójumanna!* Eg sè þar hesta hins fóthvata *Ajaks-niðja,* hvar þeir bruna út í bardagann með ónýtum kerrusveinum; vona eg því, að eg geti náð þeim, ef þú vilt; því þó þeir nemi staðar gagnvart okkur til að berjast í orustu, munu þeir ekki fá staðizt okkur báða, ef við ráðumst á þá“. Þannig mælti hann, en hinn hrausti *Ankísesson* gerði, sem hann mæltist til. Þeir geingu báðir fram, með þurra og harða nautsleðursskjöldu á baki sèr. Með þeim geingu báðir þeir *Kromíus* og hinn goðumlíki *Aretus;* lèk þeim mjög hugur á að drepa þá *Átómedon* og ná hinum hnarreistu hestum; en það lá ekki fyrir þessum óforsjálu mönnum, að komast aptur óblóðguðum frá *Átómedon.* En er *Átómedon* hafði heitið á föður *Seif,* fyltist hans innsta hjartans grunn með þreki og styrkleik; mælti hann þá þegar til hins trúa fèlaga síns, *Alkímedons:* „Halt ekki hest-

unum lángt frá mèr, heldur svo nærri, að þeir blási á herðar mèr; því ekki býst eg við, að *Hektor Príamsson* lètti fyrr ákefðinni, en hann hefir drepið okkur báða, og er á bak kominn hinum faxprúðu hestum *Akkils*, og rekið á flótta hersveitir *Argverja*, eða hann að öðrum kosti fellur í öndverðu liðinu“. Að því mæltu kallaði hann á þá báða *Ajanta* og *Menelás*: „Þið *Ajantar*, foríngjar *Argverja*, og þú *Menelás*! Fáið til hina hraustustu menn til að standa fyrir líkinu og verjast herflokkum óvinanna, en komið og frelsið okkur, sem enn lifum, frá dauðans hættu; því *Hektor* og *Eneas*, sem hraustastir eru af *Trójumönnum*, sækja hèr fast að í hinum hörmulega ófriði. Þó er það á guðanna valdi, hversu þeim tekst, því eg mun og skjóta, og ráði svo *Seifur*, hversu öllu reiðir af“. Að því mæltu reiddi hann aptur hið lángskepta spjót og skaut, og kom á hinn krínglótta skjöld *Aretusar*; stóðst skjöldurinn ekki spjótið, og gekk eirvopnið í gegn, og keyrði hann spjótið í gegnum brynbeltið og í kviðinn neðanverðan. Svo sem útigángsnaut stökkur upp og dettur svo niður, þegar röskur maður með beitta öxi í hendi höggur það fyrir aptan hornin, og þversníður sundur hálssinina: svo stökk *Aretus* upp, og fèll svo upp í lopt, og var það hans bani, að hið flugbeitta spjót hafði hlaupið inn í iðrin. *Hektor* skaut fögru spjóti til *Átómedons*. *Átómedon* sá í mót, laut áfram, og forðaði sèr við eirspjótinu, en hið lánga spjót hljóp aptur

fyrir hann í jörð niður; hristist þá við aurfalurinn á spjótinu, og þar misti loks hinn sterki málmur magn sitt. Og nú hefðu þeir geingizt að í höggorustu og barizt með sverðum, ef þeir *Ajantar* hefðu ekki skilið þá, í því þeir ætluðu saman; komu þeir *Ajantar* til fundarins, af því fèlagi þeirra hafði kallað á þá. Urðu þeir *Hektor* og *Eneas* og hinn goðumlíki *Kromíus* smeykir við þá, og hörfuðu aptur til baka, og lètu *Aretus* þar eptir liggja, lagðan til hjarta, en *Átómedon,* líkur hinum skjóta *Aresi,* fletti hann vopnum, hældist um og tók til orða: „Víst er hjarta mínu orðið nokkuð harms lèttara eptir fall *Menöytssonar,* þó sá, er nú hefi eg vegið, sè miklu verri maður“. Að því mæltu tók hann hin blóðugu hervopn og lagði þau upp í kerrustólinn, stè svo sjálfur upp í; voru þá fætur hans og hendur blóðugar, svo sem á ljóni, er jetið hefir upp heilan uxa.

Nú gerðist enn aptur hörð orusta, torsókt og mannhætt, hjá *Patróklusi;* þá rimmu vakti *Aþena;* hún kom af himni ofan; hafði hinn víðskygni *Seifur* sent hana til að eggja *Danáa,* því nú hafði honum snúizt hugur. Svo sem *Seifur* spennir purpuralegan regnboga á himinhvolfinu, að hann sè dauðlegum mönnum teikn, annaðhvort til ófriðar, eða þá til óhlýs vetrar, er gerir enda á akurstörfum manna og tekur upp á sauðfènaðinn: svo gekk *Aþena,* hulin purpuralegu skýi, inn í flokk *Akkea,* og upphvatti hvern mann. Fyrst varpaði hún orði

á hinn hrausta *Menelás,* sem nálægt henni var, og upphvatti hann; var hún þá í líki *Fenix,* jafnvöxtuleg og jafnraddsterk, sem hann: „Það verður þèr til mínkunar og ámælis, *Menelás,* ef fráir hundar draga hinn tryggva vin ens ágæta *Akkils* undir borgarveggjum *Trójumanna.* Statt þig nú hraustlega, og eggja fram allan herinn“. Hinn rómsterki *Menelás* svaraði henni: „Faðir *Fenix,* gamli öldúngur! Eg vildi óska, að *Aþena* veitti mèr styrk, og bægði frá mèr skotvopna-fluginu; þá skyldi eg standa hjá *Patróklusi* og verja hann, því lát hans hefir mjög hrygt hjarta mitt. En *Hektor* er ákafur, sem óður eldur, og hann lætur ekki af að drepa menn með vopnum, því *Seifur* veitir honum nú sigurinn“. Svo mælti hann, en hin glóeyga gyðja *Aþena* gladdist, er hann hèt á hana fyrst allra guða. Lèt hún nú koma krapt í herðar hans og knè, en í brjóst hans skaut hún mýflugu þori, þeirrar er alt af vill bíta mannshörundið, hvað mjög sem hún er rekin burt, því henni þykir sætt mannsblóðið; slíku þori fylti *Aþena* innsta hjartagrunn hans. Hann gekk þángað sem *Patróklus* lá, og skaut fögru spjóti. Í liði *Trójumanna* var maður að nafni *Pódes;* hann var *Etíonsson,* auðugur maður og hraustmenni; virti *Hektor* hann mest af löndum sínum, því *Pódes* var veizlubróðir hans. *Pódes* var stokkinn á flótta, en þá skaut hinn bleikhári *Menelás* í brynbelti hans, og fló eirspjótið í gegnum hann, og varð dýnkur mikill,

er hann fèll; en *Menelás Atreifsson* dró lík hans frá *Trójumönnum* og í flokk fèlaga sinna. *Appollon* gekk til *Hektors* og eggjaði hann fram; var hann þá í líki *Fenóps Asíussonar,* er honum var kærstur allra gestfèlaga hans; hann átti heima í *Abýdusborg:* „Hverr mun annar af *Akkeum* hræðast þig framar, þar sem þú hvikar svo undan *Menelási,* sem að undanförnu hefir verið linur bardagamaður? En nú fer hann aleinn burt með dauðan mann úr höndum *Trójumanna,* og hefir drepið *Pódes Etíonsson,* sem var tryggur fèlagi þinn og ágætur forvígismaður". Þannig mælti hann; þá sveif yfir *Hektor* svart harmaský. Hann gekk fram í gegnum forvígismennina, búinn blikanda eirmálmi. Þá greip *Kronusson* hinn skúfaða, ljómanda ægisskjöld, huldi skýum alt *Ída*-fjall, lèt koma eldíngar og stórar þrumur, og hristi skjöldinn; gaf hann nú *Trójumönnum* sigur, en stökti *Akkeum* á flótta. Fyrstur flýði *Penelás,* böyózkur maður. Hann snèrist ávalt öndverður við *Trójumönnum,* og fèkk því lag í öxlina; það var svöðusár, og risti spjótsoddurinn öxlina inn að beini. *Polýdamant* hafði geingið í berhögg við hann og veitt honum þann áverka. *Hektor* gekk að *Leitus,* syni ens hugstóra *Alektrýons,* og hjó á hönd honum við úlnliðinn, og varð hann óvígur, flýði þá og skimaði í kríng um sig, því hann hugsaði ekki til þess framar, að berjast við *Trójumenn* með spjót í hendi. *Hektor* hljóp eptir *Leitusi,* en þá skaut

Idomeneifur hann, og kom á brynjuna í brjóstið við geirvörtuna, en hið lánga spjót brotnaði í falnum; þá æptu *Trójumenn*, en *Hektor* skaut spjóti til *Idomeneifs Devkalíonssonar;* hann stóð á kerru sinni; geigaði spjótið lítið eitt, og kom á *Köyranus*, fylgdarmann og kerrusvein *Meríóness;* hann hafði fylgzt með honum frá hinni fjölmennu *Lyktusborg*. Fyrrum þegar *Idomeneifur* kom fótgángandi frá hinum borðrónu skipum, þá hefðu *Trójumenn* unnið frægan sigur á honum, ef *Köyranus* hefði ekki skjótlega borið þar að með fótfráa hesta og komið honum til hjálpar og frelsað hann úr lífsháska; en nú lèt *Köyranus* sjálfur líf sitt fyrir hinum mannskæða *Hektor;* kom spjót *Hektors* fyrir neðan kjálkann og eyrað, en spjótsoddurinn spreingdi út tennurnar og skar túnguna þvert í sundur; fèll hann þá ofan af kerrunni, en lèt falla taumana til jarðar. *Meríónes* laut niður og tók upp taumana með höndum sínum, og mælti til *Idomeneifs:* „Keyrðu nú af stað, þar til er þú kemur til enna fljótu skipa; því þú mátt nú sjá, að *Akkeum* verður ekki framar sigurs auðið“. Svo mælti hann, en *Idomeneifur* keyrði hina faxprúðu hesta til enna holu skipa, því hræðsla var komin í brjóst honum.

Hinn hugstóri *Ajant* og *Menelás* sáu nú, að *Seifur* veitti *Trójumönnum* algjörðan sigur. Þá tók hinn mikli *Ajant Telamonsson* svo fyrstur til máls: „Mikil skelfíng! það getur nú hvert barnið

sèð, að faðir *Seifur* veitir sjálfur lið *Trójumönnum*; því öll skeyti þeirra hafa mann fyrir sèr, og hverr sem þeim kastar, hugleysíngi eða hraustmenni, þá stýrir samt *Seifur* öllum skotum þeirra. En öll vor skotvopn falla ónýt til jarðar, svo ekki verður af. En heyrið nú, látum oss þó hugleiða, hvað tiltækilegast muni vera, bæði hversu vèr fáum náð líkinu, og svo gladt vora kæru fèlaga með apturkomu vorri; munu þeir nú renna híngað raunalegum augum, og ekki ætla, að vèr munum staðizt fá berserksgáng *Víga-Hektors,* heldur munum vèr falla hjá enum svörtu skipum. Nú væri gott, ef einhverr fèlaga vorra vildi sem fyrst segja *Peleifssyni* frá tíðindum, því eg hygg hann ekki hafa spurt þá harmasögu, að vinur hans sè dauður. En eg get eingan sèð af *Akkeum,* er til þessa sè fallinn, því bæði vèr sjálfir og svo kerrurnar eru huldar í myrkva. Faðir *Seifur,* frelsa þú þó sonu *Akkea* frá myrkva þessum, lát verða heiðbjart, lát oss ná að sjá með augum vorum; með því að þèr þóknast að tortýna oss, þá tortýn oss í dagsljósi“. Svo mælti hann, en faðir *Seifur* aumkvaðist yfir hann, er hann jós út tárum. Hann dreifði myrkvanum og hratt burt þokunni; skein þá sólin, og blasti við allur orustustaðurinn. Þá mælti *Ajant* til hins rómsterka *Meneláss:* „Litast nú um, seifborni *Menelás,* ef þú sèr *Antílokkus* enn á lífi, son ens hugstóra *Nestors*, og bið hann fara fljótt og segja hinum herkæna *Akkilli,* að hinn kærasti fèlagi hans er dáinn“. Svo mælti hann,

en hinn rómsterki *Menelás* gerði, sem hann bauð. Hann gekk af stað, sem ljón frá fjárhúsi, þegar það er orðið þreytt af að glettast við hunda og menn; en bændurnir vaka alla nóttina, og vilja ekki lofa ljóninu að taka feitasta uxann úr nautunum, en ljónið lángar í kjötið og leitar ótæpt á, og verður ekki ágeingt að heldur, því spjót og brennandi logbrandar fljúga óðum móti því úr hinum óvægnu höndum bændanna; en hvað ólmt sem ljónið er, fælist það þó brandana, og lötrar burt í sárum hug um dægramótin: svo fór hinn rómsterki *Menelás* mjög nauðugur frá *Patróklusi*, því hann var mjög hræddur um, að *Akkear* mundu sökum felmturs þess, er yfir þá var komið, láta hann verða óvinum þeirra að herfángi; hann lagði því ríkt á við *Meríónes* og þá *Ajanta*, og mælti: „Þið *Ajantar*, foríngjar *Argverja*, og þú *Meríónes*, minnist nú hverr maður á hógværð hins vesala *Patrókluss*, sem vanur var að vera blíðskaparmaður við alla, meðan hann var á lífi, þó nú hafi dauðinn og skapanornin náð honum“. Að því mæltu gekk hinn bleikhári *Menelás* burt; hann skygndist alla vega í kríng um sig, sem örn, er menn segja skarpskygnastan allra fugla undir himinhvolfinu, því þó hann sè í hálopti, þá sèr hann, hvar hinn fótfrái hèri lúrir undir allaufguðum viðarrunni; fleygir örninn sèr þá ofan á hann, hremmir hann skjótlega og tekur hann af lífi: svo hvörfluðu nú augu þín, seifborni *Menelás*, alla vega um hersveitir margra

fèlaga, til að vita, hvort þú sæir *Nestorsson* einhverstaðar enn á lífi. Hann varð skjótt varr við hann í vinstra fylkíngararminum, hvar hann var að hughreysta fèlaga sína og eggja þá fram til orustu; gekk hinn bleikhári *Menelás* til hans og mælti: „Kom híngað, seifborni *Antílokkus,* svo þú heyrir þau harmatíðindi, sem eg vildi þú aldrei spyrðir. Vona eg, að þú sjálfur sèrt sjónarvottur að og vitir, að guð lætur óhamíngjuna steðja að *Danáum,* og að *Trójumenn* eiga sigri að hrósa; en nú er fallinn sá hinn hraustasti maður *Akkea, Patróklus,* og er *Danáum* stór söknuður að honum. Heyr nú, hlaup fljótt til skipa *Akkea,* og seg *Akkilli* frá, ef verða mætti, að hann geti fljótt bjargað líkinu til skips síns; það er hlífarlaust, því hinn hjálmkviki *Hektor* hefir náð vopnunum“. Þannig mælti hann, en *Antílokkus* hnykti við, er hann heyrði tíðindin; hann var leingi orðlaus og mælti ekki; augun fyltust tárum, og þá komst ekki upp sú hin rómfulla rödd hans. En alt fyrir það afræktist hann ekki erindi það, er *Menelás* bauð honum, heldur hljóp af stað, og fèkk áður vopn sín *Laódokusi,* ágætum fèlaga sínum, er stýrði hinum einhæfðu hestum hans og hèlt þeim í nánd við hann. Hljóp *Antílokkus* nú, sem fætur toguðu, til að segja *Akkilli Peleifssyni* þessi ófagnaðartíðindi. Ekki vildir þú samt, seifborni *Menelás,* veita vörn hermönnum þessum, er nauðulega voru staddir, í stað *Antílokkuss,* er *Pýlverjum* var mikill söknuður að. Nei, *Mene-*

lás bað hinn ágæta *Þrasýmedes* fyrir þá, en fór sjálfur aptur til kappans *Patrókluss;* hann hljóp til þeirra *Ajanta,* nam staðar hjá þeim, og tók þegar til orða: „Eg sendi hann til hinna fljótu skipa, til hins fóthvata *Akkils,* og hygg eg þó, að hann geri sèr ekki ferð híngað, enn þótt hann sè allreiður hinum ágæta *Hektori,* því með eingu móti má hann berjast vopnlaus við *Trójumenn.* En nú skulum vèr hug um leiða, hvað tiltækilegast muni, bæði hversu vèr megum ná líkinu, og svo hversu vèr sjálfir fáum sloppið úr hergný *Trójumanna,* og forðað oss bana og feigð“. Hinn mikli *Ajant Telamonsson* svaraði honum: „Alt hefir þú talað viðurkvæmilega, frægi *Menelás.* Heyrið nú, þú og *Meríónes* skuluð nú gánga undir líkið og taka það upp, og bera úr orustunni, en við nafnarnir munum berjast samhuga á baki ykkar við *Trójumenn* og hinn ágæta *Hektor,* því við höfum áður fyrri staðið hvorr hjá öðrum og þolað snarpan bardaga“. Þannig mælti hann, en þeir hófu líkið á handleggjum sèr hátt upp frá jörðunni, og var það ákaflega mikil aflraun. Allur hinn tróverski her æpti að baki þeim, er þeir sáu *Akkea* hefja upp líkið, og sóktu þá að þeim, líkir hundum þeim, er hlaupa undan veiðimönnum og elta særðan villigölt; þeir hlaupa fyrst vel og leingi, og lángar ákaft til að rífa sundur göltinn, en þegar galti snýr sèr við innan um hundana, þá hopa þeir aptur, og þjóta lafhræddir í sína áttina hverr: svo sóktu *Trójumenn* fyrst jafnt og

þètt á eptir í einum hnappi, og lögðu sverðum og tvíyddum spjótum; en er þeir *Ajantar* snèrust við móti þeim og stóðu öndverðir, urðu þeir litverpir, og þorði eingi að hlaupa fram til að berjast um líkið. Þannig báru þeir líkið með mikilli orku úr bardaganum á leið til hinna holu skipa; harðnaði þó á hendur þeim hin grimma orusta, líkt sem eldur, er skyndilega gýs upp, brýzt inn í híbýli manna og brennir upp að björtu báli, svo húsin hjaðna niður í hinum mikla blossa, en veðurmegnið þýtur og æsir eldinn: svo sókti á eptir þeim, þar er þeir geingu, óaflátlegur ys og þys hesta og spjótfimra hermanna. En hinir voru, sem múlasnar, þeir er búnir eru sterku þreki, og draga trèdrumb eða stóran timburstokk ofan af fjalli um grýttan veg, og þó mæðist hugur þeirra jafnt af erviðinu og svitanum, er þeir þramma áfram: svo báru þeir *Menelás* líkið með stórri aflraun. En þeir báðir *Ajantar* voru að baki þeim og vörnuðu *Trójumönnum*, svo sem skógi vaxið holt, er liggur eptir endilaungum velli, stemmir stiga fyrir vatna-gángi, og aptrar þúngum straumum sterkustu vatnsfalla; þó þau renni með miklum styrk, fá þau ekki brotið sèr farveg gegnum holtið, því það hrindir frá sèr og veitir öllum vatnsföllunum rás út á slèttlendið: svo vörðu þeir báðir *Ajantar* ávalt á baki *Akkea*, og öptruðu aðsókn *Trójumanna*, en þeir sóktu eptir, og einna mest tveir, *Eneas Ankísesson* og *Hektor* hinn prúði. Svo sem þýtur fram skýflóki af störum og krákum með

miklum ólátaklið, þegar þeir sjá smyrilinn koma, því hann er vanur að bana smáfuglunum: svo geingu sveinar *Akkea* með kliðmiklu ópi undan þeim *Eneas* og *Hektori,* og hèldu eingri vörn uppi; en mörg fögur vopn fèllu alla vega í kríng um díkið, þar er *Danáar* flýðu, og varð ekkert hlè á orustunni.

ÁTJÁNDI ÞÁTTUR.

Vopnsmíðar-þáttur.

Þannig börðust þeir, sem eldur brynni. Hinn fót-hvati *Antílokkus* kom nú með tíðindasöguna til *Akkils*, og fann hann fyrir framan hin stafnháfu skip; var *Akkilles* þá að hugsa með sjálfum sèr um það, sem þá var fram komið; mælti hann þá í þúngu skapi við sína hugstóru sál: „Eg vesall maður, hví flýa hinir hárprúðu *Akkear* svo hræddir á vellinum, og flykkjast aptur til skipanna? Eg er hræddur um, að guðirnir hafi búið hjarta mínu einhverja þúnga harma. Það birti móðir mín mèr forðum, er hún sagði mèr, að einhverr hraustasti maður af *Myrmídónum* mundi að mèr enn lifanda líða burt úr sólarljóss-heimi. Nú er víst dáinn hinn hrausti *Menöytsson*, hinn ofurhugaði maður; sagði eg honum þó, að hann skyldi fara aptur til skipanna, þegar hann hefði afstýrt eldi óvinanna, en berjast ekki til þrautar við *Hektor*“. Meðan hann velkti þetta í hug sèr og hjarta, kom þar til hans sonur hins ágæta *Nestors;* hann úthelti heitum tárum, og sagði frá hinum hörmulegu tíðindum: „Þú sonur hins herkæna *Peleifs!* Vei mèr, nú muntu fá að heyra mikla harmasögu, er eg vildi að þú aldrei spyrðir: *Patróklus* er fallinn; þeir

berjast um líkið, en það er hlífarlaust, því hinn hjálmkviki *Hektor* hefir náð vopnunum". Þannig mælti hann, en svart harmaský sveif yfir *Akkilles;* hann tók rauða moldina með báðum höndum sínum og jós yfir höfuð sèr, og óprýddi svo hið fagra andlit sitt, en svört askan loddi á hinum dýrlega kyrtli hans. Sjálfur lá hann, hinn stórvaxni maður, endilángur í moldinni á stóru rúmsvæði, og sleit hár sitt með höndum sínum, og lèk það illa. Ambáttir þær, er þeir *Akkilles* og *Patróklus* höfðu rænt, æptu hástöfum, hryggar í huga, hlupu út og flyktust í kríng um hinn herskáa *Akkilles,* börðu þær allar á brjóst sèr, og knè sèrhverrar urðu máttvana. Hins vegar harmaði *Antílokkus* og úthelti tárum, og hèlt um hendur *Akkils,* þar eð hann óttaðist, að *Akkilles* mundi bregða járni á barka sèr; því þá var hinum fræga manni þraungt um hjarta. Hann hljóðaði ógurlega upp yfir sig, og heyrði það hin tígulega móðir hans, þar er hún sat í sjáfardjúpinu hjá sínum aldraða föður; kveinaði hún þá hátt, en kríng um hana söfnuðust allar *Nereifsdætur,* þær er í voru sjáfardjúpinu. Þar var *Gláka, Þalía* og *Kýmódoka,* þar var *Nesea, Speó, Þóa* og hin mikileyga *Halía,* þar var *Kýmoþóa, Aktea* og *Limnóría,* þar var *Melíta, Íera, Amfíþóa* og *Agava,* þar var *Dótó, Prótó, Ferúsa* og *Dýnamena, Dexamena, Amfínóma* og *Kallíaníra, Dóris, Panópa* og hin víðfræga *Galatea, Nemertes, Apsevdes* og *Kallíanassa,* og þar var

Klýmena, Íanira og *Íanassa, Mæra* og *Óriþýa*, og hin fagurlokkaða *Amaþea*, og aðrar *Nereifs-dætur*, þær er í sjáfardjúpinu voru. Varð hinn silfurhvíti hellir fullur af sjáfargyðjunum, en þær slógu allar á brjóst sèr. Þá hóf *Þetis* harmasaung þenna: „Hlýðið til, systur, dætur *Nereifs*, svo þèr heyrið allar og vitið, hve miklar sorgir leggjast á hjarta mitt. Vei mèr aumri, vesöl em eg þess, er eg ól hinn hraustasta son! Eg ól hann, ágætan og hraustan, frábæran um fram aðra goðkynjaða menn. Hann rann upp sem úngur kvistur, og eg klakti honum upp, sem hríslu í frjófum eikagarði, og sendi hann til *Ilíonsborgar* á stafnbognum skipum að berjast við *Trójumenn*. En nú mun eg ekki taka móti honum aptur lífs heimkomnum til *Peleifs*-hallar; því hann harmar, svo leingi sem hann lifir og lítur ljós sólarinnar, og eg get ekkert lið veitt honum, þó eg komi til. Eg skal þó fara, að sjá son minn, og heyra, hvað að honum geingur, þar sem hann þó ekki geingur í orustu". Að því mæltu fór hún úr hellinum, en þær geingu með henni grátandi, og brotnaði sjáfaraldan í kríng um þær. En er þær komu til hins frjófsama *Tróju-lands*, geingu þær upp á ströndina í röð, hver eptir annari, þar sem skip *Myrmídóna* höfðu verið upp sett, hvert hjá öðru í kríng um skip hins skjóta *Akkils*. Hin virðulega móðir gekk til hans, þar sem hann andvarpaði þúngan. Hún kveinaði hástöfum, tók um höfuð sonar síns, og mælti grátandi

til hans skjótum orðum: „Hví grætur þú, sonur? Hvað geingur að þèr? Seg mèr og leyn mig ekki. Nú hefir *Seifur* veitt þèr það, sem þú baðst um fyrrum með upplyptum höndum, að allir synir *Akkea* hafa farið vestu sneypuför, eru hraktir að skutstöfnum skipa sinna, og þurfa þín nú við“. Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði henni, og andvarpaði þúngan: „Að vísu hefir hinn ólympski guð veitt mèr það, móðir; en hvað stoðar mig það, þar sem *Patróklus* er dáinn, kær fèlagi minn, sá er eg virti mest allra sveitúnga minna, og jafnt sem höfuð á hálsi mèr. Þann vin hefi eg mist; hefir *Hektor* drepið hann og flett hinum afar-stóru vopnum, sem voru fögur og mestu gersemar. Þá glæsilegu gripi höfðu guðirnir gefið *Peleifi* að gjöf, þann dag er þeir köstuðu þèr í rekkju dauðlegs manns. Betur hefði verið, að þú hefðir búið, þar sem þú ert, hjá hinum ódauðlegu sjáfargyðjum, en *Peleifur* hefði geingið að eiga dauðlega konu. En nú fèkk hann þig, til þess að þúsundfaldur harmur legðist á hjarta þitt af láti sonar þíns; muntú ekki fagna aptur heimkomu hans; því ekki leikur mèr hugur á að lifa og vera með öðrum mönnum, nema *Hektor* láti fyrst líf sitt fyrir spjóti mínu, og gjaldi mèr svo hernám fyrir *Patróklus Menöytsson*“. *Þetis* svaraði honum grátandi: „Já, svo er, sem þú segir, sonur, að þú munt skammlífur verða; því þegar eptir dauða *Hektors* er þèr bani búinn“. Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði henni, og var þúngt í skapi:

„Eg vildi, eg dæi þegar í stað, með því mèr varð ekki auðið að verja líf vinar míns, sem nú er drepinn; lèzt hann mjög lángt í burt frá föðurborg sinni, en misti mín við, að eg afstýrði frá honum ógæfunni. Nú mun eg ekki aptur heim fara til míns kæra föðurlands, fyrst eg hefi ekki orðið *Patróklus* að liði, eða öðrum vinum mínum, er margir hafa fallið fyrir hinum ágæta *Hektor,* heldur sit hèr við skipin, og er sem ónýt byrði fyrir jörðina, og er þó eingi hinna eirbrynjuðu *Akkea* jafnoki minn til vígs, þó aðrir sèu meiri mælskumenn, en eg em. Eg vildi óska, að kíf og reiði væru með öllu horfin frá guðum og mönnum; því reiðin æsir opt vitrasta mann til vonzkuverka; hún er fyrst miklu sætari, en drjúpandi hunáng, en magnast síðan í brjóstum manna, sem reykur. Hversu reitti mig nú *Agamemnon* herkonúngur til reiði! En vèr viljum ekki fást um það, sem liðið er, þó oss falli mjög sárt, heldur neyðumst eg til að hepta skap það, sem mèr er innan brjósts. Nú mun eg fara að finna *Hektor,* hann, sem drepið hefir minn dýrsta vin; en móti *Valkyrjunni* mun eg þá taka, þegar *Seifur* og aðrir ódauðlegir guðir vilja svo vera láta. Því ekki komst heldur hinn sterki *Herakles* undan *Valkyrjunni,* og var hann þó hinn kærsti vinur *Seifs* konúngs *Kronussonar,* heldur sigraði *Skapanornin* hann og hin sárbeitta reiði *Heru.* Svo mun eg og leggjast fyrir, þegar eg dey, ef sama á fyrir mèr að liggja, sem honum. Nú mun eg heldur kjósa

ágætan orðstír, og láta margar prúðbúnar konur *Tróverja* og *Dardana* andvarpa þúngan og þerra báðum höndum tár af mjúkum kinnum sèr; skulu þær komast að raun um, að eg hefi nú leingi haldið mèr frá orustunni. Og þú, móðir, sem elskar mig svo mjög, aptra mèr nú ekki frá bardaga, því það mun koma fyrir ekki". Hin silfurfætta gyðja *Þetis* svaraði honum: „Satt er þetta, sonur, mikil sæmd er í því, að frelsa vini sína, þá er nauðulega eru staddir, frá vísum bana. En nú eru hin fögru, ljómandi eirvopn þín hjá *Trójumönnum*, ber hinn hjálmkviki *Hektor* þau á herðum sèr, og miklast mjög af því, hygg eg þó, að hann muni ekki stæra sig hróðugur leingi, því nú á hann skamt til dauða síns. En þú gakk ekki út í *Aresar* þraut, fyrr en þú með eigin augum sèr mig koma híngað aptur. Því á morgun árla að upprennandi sólu mun eg aptur koma og færa þèr fögur vopn frá *Hefestus* konúngi". Að því mæltu skildist hún við son sinn, og er hún hafði snúið sèr við, mælti hún til sjáfargyðjanna: „Farið þèr nú niður í sjáfarins breiða skaut, á vit hins aldraða sjáfarguðs og heimkynna föður míns, og segið honum frá öllu; en eg mun fara upp á hinn háfa *Ólymp* til *Hefestuss*, hins fræga völundarsmiðs, og vita, ef hann vill búa til góð, blikandi hervopn handa syni mínum". Þannig mælti hún, en þær stúngu sèr þegar niður í sjáfarbylgjuna. En hin silfurfætta gyðja *Þetis* fór upp til

Ólymps til að sækja góð vopn handa syni sínum. Fór hún nú, sem leið lá, upp til *Ólymps*.

Nú flýðu *Akkear* með geysimiklu ópi undan *Víga-Hektori*, og komu til skipanna og *Hellusunds*. Þó gátu ekki hinir fagurbrynhosuðu *Akkear* frelsað hinn dauða *Patróklus*, hersvein *Akkils*, úr skothríðinni, því fótgaunguher og kerrulið *Tróverja* náðu honum aptur, og *Hektor Príamsson*, hann var óður sem eldslogi. Þrisvar tók *Hektor* hinn prúði aptan í fætur *Patrókluss*, og vildi draga, og kallaði hátt á *Trójumenn*; en báðir *Ajantar*, berserkirnir, hrundu honum þrisvar frá líkinu, en hann treysti afli sínu og gerði ávalt ýmist, að hann veitti áhlaup aptur og aptur innan um mannösina, eða hann stóð kyrr annað kastið, og öskraði hátt; en ekki veik hann hið minnsta á hæl. Svo sem sveitahjarðmenn fá ekki hrakið bröndótt ljón úr nautsskrokki, ef það er mjög svángt: svo gátu þeir tveir herklæddu *Ajantar* ekki fælt *Hektor Príamsson* frá líkinu. Og nú hefði hann náð því og öðlazt mestu frægð, ef hin vindfráa, skjóta *Íris* hefði ekki komið hlaupandi ofan af *Ólympi*, á laun við *Seif* og aðra guði, með þau boð til *Peleifssonar*, að hann skyldi herklæðast; því *Hera* hafði sent hana. Gekk *Íris* til hans og mælti skjótum orðum: „Upp, *Peleifsson*, ógnarbíldur allra manna, og hjálpa nú *Patróklusi*; er nú hans vegna upp risinn ógurlegur hergnýr fyrir ofan skipin, og drepa menn hvorir aðra; verja *Akkear* dauðan náinn, en

Trójumenn sækja ákaft eptir að draga líkið til hinnar veðurnæmu *Ilíonsborgar;* er *Hektori* hinum prúða mest í mun að ná líkinu; hefir hann þá ætlan, að höggva höfuð af hálsi þess og festa á gálga. Rís nú upp, og ligg ekki leingur; lát þèr mínkun í þykja, að *Patróklus* verði tróverskum hundum að leikfángi. Það skal vera þín skömm, ef líkið verður skammhöggvið". Hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* svaraði henni: „*Íris* gyðja, hverr guðanna sendi þig til mín með þessa orðsendíng?" Hin vindfráa, fljóta *Íris* svaraði honum: „*Hera* sendi mig, hin veglega kona *Seifs*. *Kronusson* öndvegisguð veit ekki af því, og eingi af þeim guðum, sem búa á hinum snjóþakta *Ólympi*". Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði henni: „Hversu má eg gánga út í orustu? Þeir hafa náð vopnunum, *Tróverjar;* en móðir mín bannar mèr að herklæðast, fyrr en eg sjái hana sjálfa koma, því hún lofaði, að hún skyldi færa mèr fögur vopn frá *Hefestus;* en eg veit ekki til, að vopn nokkurs manns sè við mitt hæfi, nema skjöldur *Ajants Telamonssonar;* hygg eg þó, að hann sè nú sjálfur fremstur í flokki, og höggvi niður óvini sína í kríng um lík *Patrókluss*". Hin vindfráa, fljóta *Íris* svaraði honum: „Vèr vitum það og með vissu, að hin frægu vopn þín eru nú í hershöndum. Nú skaltu gánga, eins og þú stendur, að díkinu, og láta *Trójumenn* sjá þig; kann vera, að *Trójumenn* hræðist þig, og láti svo af orustunni, en hinir víglegu synir *Akkea* fái hvíld,

því þeir eru nauðulega staddir, en nú er lítið hlè á orustunni“. Að því mæltu fór hin vindfráa, fljóta *Íris* burt. Þá reis *Akkilles* upp, ástvinur *Seifs;* lagði *Apena* hinn skúfaða ægiskjöld um hinar þreklegu herðar hans; hin veglega gyðja kórónaði höfuð hans með gullnu skýi, og lèt þar upp af brenna ljómandi loga. Svo sem reykinn leggur upp alt til himins úr borg nokkurri á fjarlægri eyu, er óvinir herja á; halda eyarskeggjar upp harðri orustu allan daginn í gegn, og verja borg sína; en jafnskjótt og sól er runnin, blossa vitar upp hverr hjá öðrum, og skýtur bjarmanum hátt í lopt upp, svo nábúarnir geti sèð, ef svo mætti verða, að þeir kæmi á skipum til að frelsa þá úr háskanum: svo lagði ljómann til himins af höfði *Akkils.* Hann gekk upp frá garðinum, og yfir díkið, og stóð þar, en gekk ekki í flokk með *Akkeum,* því hann vildi hlýða hinu viturlega boði móður sinnar. *Akkilles* kallaði nú upp, þar sem hann stóð, en lángt burtu þaðan lèt *Pallas Apena* til sín heyra, og vakti hún geysimikinn ys í liði *Trójumanna.* Svo sem hljóðið er hvelt í básúnu þeirri, er við kveður, þegar morðgjarnir óvinir umsitja borg nokkura: svo hvell var nú rómur *Ajaks-niðja.* En er *Trójumenn* heyrðu hina eirsterku rödd *Ajaks-niðja,* þá fèllst öllum hugur, en hinir faxprúðu hestar snèru við kerrunum aptur, því þá óaði fyrir einhverjum óförum. Kerrusveinarnir urðu skelfdir, er þeir sáu hinn óþrotlega eld brenna ógurlega af höfði hins hugstóra

Peleifssonar, en þann eld kynti hin glóeyga gyðja *Aþena.* Hinn tígulegi *Akkilles* kallaði hátt þrisvar fyrir handan díkið, og þrisvar sló felmtri á *Trójumenn* og hina frægu liðsmenn þeirra. Þá drápust þar tólf hraustustu kappar, er urðu fyrir kerrum og spjótum sjálfra þeirra, en *Akkear* drógu *Patróklus* með fögnuði undan skotunum, og lögðu hann á líkbörur, og stóðu hinir kæru fèlagar hans grátandi kríng um börurnar. Með þeim fylgdist og hinn fóthvati *Akkilles;* hann úthelti heitum tárum, þá er hann leit á hinn tryggva vin sinn, þar sem hann lá á börunum sundraður hvössu eirvopni; hafði hann nýsent hann í orustuna með hesta og kerru, en tók ekki aptur móti honum lífs heimkomnum.

Hin mikileyga, tignarlega *Hera* lèt hinn ómæðna *Helíus* fara nauðugan ofan að *Ókeans*-straumum. Gekk *Helíus* þá undir, en hinir ágætu *Akkear* hættu hinni hörðu orustu og hinum mannskæða bardaga. Hins vegar lètu *Trójumenn* af hinni hörðu orustu, og leystu hina fráu hesta frá kerrunum. Þeir komu saman á þíng, áður en þeir hygði á kvöldverð; þeir stóðu allir á því þíngi, en eingi þorði að setjast, því allir voru óttaskelfdir, sökum þess að þá hafði *Akkilles* látið sjá sig, en hafði áður leingi eingan hlut átt í hinni hættulegu orustu. Hinn vitri *Polýdamant Panþóusson* tók nú fyrstur til máls á þínginu; hann var allra manna forvitrastur og framsýnstur; hann var vinur *Hektors;* voru þeir

fæddir á einni nóttu; var *Polýdamant* einhverr orðfærasti maður, en *Hektor* bar lángt af öllum að vígfimi. *Polýdamant* var maður vinsæll, hann tók til orða á þínginu og mælti: „Hafið nú vandlega athuga á öllu, góðir hálsar. Það er mitt ráð, að menn fari nú til borgarinnar, og bíði ekki á vellinum hèr við skipin, þar til hin veglega *Morgungyðja* kemur; því vèr erum lángan veg frá borgarveggnum. Meðan þessi maður var reiður hinum ágæta *Agamemnoni,* þá var alt hægra við *Akkea* að eiga í bardögum; hafða eg þá opt gaman af að liggja úti hjá hinum fljótu skipum, og gerði mèr í hug, að eg mundi tekið fá hin borðrónu skip. En nú em eg ákaflega hræddur við hinn fóthvata *Peleifsson;* því slíkur ofurhugi sem hann er, mun hann ekki láta sèr lynda, að láta hèr fyrir berast á vellinum, þar er hvorirtveggju, *Tróverjar* og *Akkear,* berjast jafn-vígóðir í herkvíunum, heldur mun hann berjast til að ná borg vorri og konum vorum. Förum þá til borgarinnar, og hlýðið ráðum mínum. Því þessi mun raunin á verða; nú hefir hin himneska nótt hamlað hinum fóthvata *Peleifssyni,* en ef hann hittir okkur hèr stadda á morgun, þá hann rís upp í vopnum sínum, þá mun margur maður fá á honum að kenna; mun þá sá, er undan getur flúið, verða feginn að komast til ennar helgu *Ilíonsborgar,* en marga af *Trójumönnum* munu hundar og gammar sundur rífa, sem eg óska að aldrei bæri mèr til eyrna. Nú ef vèr viljum mín-

um ráðum fram fara, er vèr erum svo nauðulega staddir, þá munum vèr halda liðsafla vorum á torginu í nótt, en turnarnir og hin háfu hlið, og hinar stóru, slèttsköfnu, lokuðu hurðir, sem á eru hliðunum, skulu gæta borgarinnar. En á morgun árla munum vèr gánga upp í turnana alvopnaðir, og standa þar; mun *Akkilles* þá hafa verra af, ef hann fer frá skipunum, og vill berjast við oss til borgarveggjarins; mun hann hverfa aptur til skipanna, þá hann hefir fullsadt hina hnarreistu hesta sína á hlaupum í margvíslegu kríngsóli umhverfis um borgina. En ekki mun hann hafa hug til að ráðast inn í borgina, og aldrei mun hann fá hana brotið; fyrr munu fráir hundar rífa hann". Hinn hjálmkviki *Hektor* leit til hans með reiðisvip og mælti: „Ekki líkar mèr enn þetta, sem nú segir þú, *Polýdamant*, þar sem þú ræður til, að menn hneppi sig aptur inn í borgina. Hvort hafið þèr enn ekki feingið nóg af því, að vera kvíaðir innan borgarveggja? Fyrr gerðu allir mæltir menn orð á því, hvað *Príamsborg* væri auðug af gulli og eiri, þó nú sèu hinar fögru gersemar úr húsum horfnar, margir gripir seldir og komnir til *Frýgalands* og hins fagra *Meónalands*, síðan hinn mikli *Seifur* varð oss reiður. En nú, þegar sonur hins brögðótta *Kronusar* hefir veitt mèr að vinna frægð hèr við skipin og hrekja *Akkea* að sjó fram, skalt þú ekki, fávís maður, bera slíkar tillögur upp framar fyrir alþýðu, því eingi *Trójumanna* mun á þær fallast, enda mun

eg ei leyfa það nokkurum. Heyrið nú, látum oss nú alla fallast á það, er eg legg til. Takið nú kvöldverð hèr í herbúðunum, hverr í sinni sveit, gángið svo á vörð, og haldi hverr maður vöku fyrir sèr. En hverr *Trójumanna*, sem þolir allmjög önn fyrir eigur sínar, hann safni þeim saman og gefi þær hernum, svo allir hafi þær til kosts sèr sameiginlega; betra er, að vorir hermenn njóti þeirra, en *Akkear*. En á morgun árla skulum vèr herklæðast, og vekja snarpa orustu hjá hinum holu skipum. En ef það er víst, að hinn ágæti *Akkilles* er upp risinn hjá skipunum, þá skal hann hafa verra þar af, ef hann vill hafa sig nokkuð frammi. Ekki mun eg forðast hann í hinum róstusama bardaga; nei, eg skal gánga beint framan að honum, og vita, hvort hann á vísan mikinn sigur, eða hvort mèr muni sigurs auðið verða. Valtur er *Vígaguðinn*, og vegur opt þann, er vígi er næstur". Svo mælti *Hektor* á þínginu, og gerðu *Tróverjar* róm mikinn að máli hans, hinir óforsjálu menn; því þá tók *Pallas Aþena* frá þeim vitsmuni þeirra. Þeir urðu samþykkir *Hektori*, þó hann rèði þeim óheilt; en eingi rómaði mál *Polýdamants*, og var það þó heillaráð, er hann sagði þeim.

Akkear hörmuðu *Patróklus* allan daginn, og andvörpuðu, en *Peleifsson* hóf upp þúngar harmatölur meðal þeirra, lagði sínar manndrápsgjörnu hendur á brjóst vinar síns, og andvarpaði mjög ótt. Svo sem þá er hjartskyti hefir tekið hvolpa undan

kamploðinni ljónsmóður í þykkum skógarrunni; en er mæðran kemur á eptir, þá sárnar henni missirinn; fer hún þá yfir margar fjallalautir snuðrandi, til að vita, hvort hún finnur nokkurstaðar för mannsins, því beisk reiði er í hana komin: svo andvarpaði *Akkilles* þúngan, og mælti í viðurvist *Myrmídóna:* „Mikil undur, til ónýtis urðu þau orð, er mèr hrutu, þann dag er eg hughreysti kappann *Menöytíus* í höll hans; hèt eg honum að færa honum aptur hinn fræga son hans heim til *Ópuntsborgar,* og skyldi hann þá hafa lagt *Ilíonsborg* í eyði og öðlazt sinn hlut af herfánginu. En *Seifur* lætur ekki framgeingar verða allar ætlanir manna; því okkur er báðum ætlað að rjóða sömu jörð hèr í *Trójulandi,* því ekki mun hinn aldraði riddari *Peleifur,* nè heldur *Þetis* móðir mín veita mèr viðtöku heilum heimkomnum í húsum sínum, heldur mun eg hèr gista undir grænni torfu. Með því nú, *Patróklus,* að eg mun síðar til moldar hníga en þú, þá skal eg ekki fyrr gera útför þína, en eg hefi fært híngað vopn og höfuð *Hektors,* hins hugstóra bana þíns, og hálshöggvið tólf fagra sonu *Trójumanna* fyrir framan bálið, í hefnd eptir þig. Á meðan skaltú liggja hèr svo búinn hjá hinum stafnbognu skipum; en yfir þèr skulu gráta prúðbúnar tróverskar og dardanskar konur, og úthella tárum nætur og daga; þær konur hertókum við með oddi og egg, þá er við brutum niður auðugar borgir mæltra manna“. Að því mæltu kallaði hinn ágæti

Akkilles til fèlaga sinna, og bað þá setja stóran þrífæting yfir eld, að þeir sem fyrst þvæði blóðlifrarnar af *Patróklusi*. Þeir settu laugarvatnsketil yfir brennandi eld, heltu þar í vatni, tóku við og kyntu undir, lèk eldurinn ketilbumbuna, og hitnaði vatnið. En er vatnið sauð í hinum fagra eirkatli, þvoðu þeir líkið, og smurðu með viðsmjörsviðarfeiti, fyltu sárin með níu ára gömlum smyrslum, lögðu svo líkið á börur og breiddu mjúkt lín yfir frá höfði til fóta, og þar yfir hvítan dúk. *Myrmídónar* hörmuðu síðan *Patróklus* með þúngum andvörpum alla nóttina hjá hinum fóthvata *Akkilli*. Þá mælti *Seifur* til *Heru*, systur sinnar og konu: „Þú hin mikileyga drottníng, *Hera*, þar hefir þú þó loksins komið því til vegar, að hinn fóthvati *Akkilles* er risinn á fætur. Hinir hugprúðu *Akkear* eru sannkallaðir synir þínir“. Hin mikileyga drottníng *Hera* svaraði honum: „Þú harðráðasti *Kronusson*, en að þú skulir mæla slíkum orðum! Mennskur maður, enn þótt dauðlegur sè og hafi ekki jafnmörg ráð undir rifi, sem eg, mun þó víst koma sínu fram á öðrum manni. Átti eg þá ekki að gera *Trójumönnum* ílt, hatursmönnum mínum, þar sem eg er hin æðsta af gyðjunum, hvortveggja af ætt minni og sökum þess, að eg em kona þín, sem ert yfirkonúngur hinna ódauðlegu guða?“ Þannig töluðust þau við um þetta.

Hin silfurfætta *Þetis* kom til hallar *Hefestuss*; sú höll var af eiri, óslítandi, ljómandi fögur, og

þar af öllum öðrum goðahöllum; hafði *Bægifótur* gert þá höll sjálfur. Hún fann hann, þar sem hann var að bjástra við belgina; hann átti annríkt og var sveittur mjög; hafði hann þá í smíðum ekki færri en tuttugu þrífætínga, er standa skyldu með vegg hins gólffasta húss; undir hverjum fæti gerði hann gullhjól, svo þeir gætu runnið af sjálfs-dáðum til samkundu guðanna, og aptur þaðan heim til hallarinnar; var það mikið furðuverk. Svo lángt var nú komið smíðinni, en þá voru hin haglegu eyru enn ekki á komin; var hann nú að smíða eyrun, og slá til naglana. Meðan hann var að starfa að þessu með miklu hugviti, þá kom hin silfurfætta gyðja *Þetis* að höllinni. Hin fríða, fagurdúkaða *Karis,* er hinn víðfrægi *Fótlamur* átti, gekk fram í þessu, og gat að líta hana; tók hún þá í hönd *Þetisi,* tók til orða og mælti: „Hví kemur þú til hallar vorrar, þú síðmöttlaða *Þetis,* virðulegur gestur og velkominn? Þú ert þó ekki annars vön að koma hèr með jafnaði. En kom þú nær, svo eg veiti þèr beina“. Að því mæltu leiddi hin ágæta gyðja hana inn, og lèt hana setjast á silfurnegldan hástól; hann var fagur og forkunnlega gerður, og var fótaskör undir til að standa á. Hún kallaði þá á hinn fræga völundarsmið, *Hefestus,* og mælti: „Kom fram híngað, *Hefestus;* hún *Þetis* vill þèr eitthvað“. Hinn víðfrægi *Fótlamur* svaraði henni: „Þar hefir vegleg og virðuleg gyðja sókt mig heim. Hún bjargaði lífi mínu, þegar eg

var kominn hætt af fallinu mikla; kom það af völdum móður minnar, sem var svo ósvífin, að hún vildi myrða mig, af því eg var fótlami. Þá hefði farið illa fyrir mèr, ef þær hefðu ekki tekið við mèr í skaut sitt, þær *Evrýnoma*, dóttir hins krínystreyma *Ókeans*, og *Þetis*. Hjá þeim var eg í níu ár í holum helli, og smíðaði margar gersemar, sylgjur, bjúga armbauga, eyrnaklukkur og hálsbauga; rann hinn ómælilegi *Ókeans*-straumur umhverfis hellinn með miklum nið og froðufalli, og vissi eingi af mèr af guðum eða dauðlegum mönnum, nema þær *Þetis* og *Evrýnoma*, sem höfðu bjargað mèr; þær vissu, hvar eg var. Sú gyðja er nú komin til hallar minnar; á hin fagurlokkaða *Þetis* það að mèr, að eg greiði henni full laun fyrir lífgjöfina. Heyr þú, veit þú henni góðan beina, meðan eg legg frá mèr belgina og öll smíðatólin". Að því mæltu reis hið afar-stóra ferlíki upp frá steðjaþrónni. Hann haltraði, en þó hreifðu sig fljótt hans máttvönu fótleggir. Hann lèt eldblístrurnar sèr, tíndi upp öll smíðatólin og lèt þau niður í silfurkistu. Þá tók hann njarðarvött og þurkaði um andlit sèr og báðar hendur, hinn þrekna háls og hið loðna brjóst. Þá fór hann í kyrtil og tók digran staf í hönd sèr, og gekk út haltrandi. Samsíða konúnginum geingu gullþernur, líkar lifandi meyum; þær hafa vit í brjósti og mál og styrkleik, og hinir ódauðlegu guðir hafa kent þeim hannyrðir; þær geingu við hlið konúngsins og höfðu fult í

fángi að styðja hann; dróst hann svo með þeim, þángað að sem *Þetis* var, og settist á fagran hástól, hèlt um hönd henni, tók til orða og mælti: „Hví kemur þú til hallar vorrar, síðmöttlaða *Þetis,* virðulegur gestur og velkominn oss? Þú ert þó ekki vön að koma hèr annars með jafnaði. Seg, hvað þèr er í huga; eg skal gjarna gjöra það, ef eg má, og verði því til leiðar komið". *Þetis* svaraði honum tárfellandi: „*Hefestus,* mun nokkur af öllum þeim gyðjum, sem á *Ólympi* eru, borið hafa á hjarta sínu jafnsárt mótlæti, og þeir harmar eru, er *Seifur Kronusson* hefir á mig lagt fremur öllum öðrum? Hann batt mig eina af sjáfargyðjunum á hönd *Peleifi Ajakssyni,* og varð eg að gánga á beð með honum, þó mèr væri það sárnauðugt, og liggur hann nú ellihrumur í höll sinni. Ekki er alt þar með búið: *Seifur* veitti mèr það, að eg ól og upp fæddi þann son, er afbragð var annara goðkynjaðra manna; rann hann upp, sem úngur kvistur, og klakti eg honum upp, sem hríslu í frjófsömum garði; sendi eg hann til *Ilíonsborgar* á stafnbognum skipum að berjast við *Trójumenn.* En nú mun eg ekki taka móti honum aptur lífs heimkomnum til *Peleifs*-hallar, því hann harmar, svo leingi sem hann lifir og lítur ljós sólarinnar, en eg má ekkert lið veita honum, þó eg komi til. Konu þá, er synir *Akkea* höfðu valið honum að heiðursgjöf, hana tók *Agamemnon* konúngur aptur frá honum. Nú tók hann sárt missir hennar, og

því sleit hann hjarta sitt í harmi, en *Trójumenn* ráku *Akkea* ofan að kjalarhælum skipa sinna og bönnuðu þeim upp á land að gánga. Fóru þá höfðíngjar *Argverja* bónarveg til hans, og hètu honum mörgum stórgjöfum. Að sönnu synjaði hann þeim nú þess, að fara sjálfur og reka ófögnuðinn af hendi þeim, en lèt *Patróklus* fara í vopn sín, sendi hann til orustu, og lèt marga menn fara með honum. Þeir börðust allan daginn hjá *Ske-hliðum,* og hefðu lagt borgina samdægris í eyði, ef *Appollon* hefði ekki veitt *Hektori* sigur og drepið hinn hrausta *Menöytsson* í brjósti fylkíngar, og hafði *Patróklus* þá unnið mikinn skaða á óvinunum. Fyrir því kem eg nú að knjám þínum, að vita ef þú vilt ljá hinum ógæfusama syni mínum skjöld og hjálm, fagrar brynhosur með öklapörum, og brynju; því brynju þá, er hann átti, misti hinn tryggi vinur hans, þá hann var sigraður af *Trójumönnum;* en sonur minn liggur á jörðunni, harmþrúnginn í hjarta“. Hinn víðfrægi *Fótlamur* svaraði henni: „Vert óhrædd, lát þèr eigi þetta að áhyggju verða. Eg vildi eg gæti eins falið hann fyrir hinum óttalega dauða, þegar skapadægur hans ber að, eins og vopn skulu verða til handa honum, svo fögur, að margur hverr maður, er þau sèr, skal undrast þau ekki síður en hin“.

Að því mæltu skildist hann þar við hana, og fór til belgja sinna, snèri þeim að eldinum og bað þá blása; blèsu þá ekki færri en tuttugu belgir í

aflana, og sendu út frá sèr ýmiss konar glæðandi gust, svo þeir voru til taks, bæði þegar *Hefestus* flýtti sèr, og eins endrarnær, eptir því sem hann vildi, og eptir því sem smíðinu leið. Hann lèt í eldinn óslítandi eir, tin, dýrmætt gull og silfur; síðan lagði hann stóran steðja í steðjaþróna, tók sterkan hamar í hönd sèr, en hèlt á taung í hinni. Fyrst gerði hann stóran og sterkan skjöld, og vandaði hann alla vega sem mest; í kríng um skjöldinn lagði hann fagra rönd, þrefalda og ljómandi, og silfurbúinn fetil út úr skildinum; í skildinum sjálfum voru fimm lög; en á skildinum gerði hann mörg hagleiksbrögð af hugviti sínu. Hann gerði þar á jörð og himin og sjó, hinn ómæðna *Helíus* og hinn fulla *Mána*, og öll þau himintúngl, er himinhvolfið er alsett með umhverfis, *Sjöstjörnurnar, Vætustjörnurnar,* hinn sterka *Óríon* og *Björninn,* er *Vagn* kallast öðru nafni, og geingur þar í hríng og hefir augun á *Óríoni,* og er einn svo, að hann laugast ekki í útsjánum. Þar gerði hann tvær fagrar borgir mæltra manna; í annari borginni voru brúðkaupsveizlur og mannboð; voru brúðirnar leiddar úr brúðarhúsunum um borgina með brennandi blysum, og var kirjaður upp hár brúðarsaungur; þar hríngsnèru sèr úngir sveinar, er lèku dansleik, og meðal þeirra hljómuðu pípur og hörpur, en konurnar stóðu hver í sínu fordyri, og undruðust. Á torginu voru bæarmenn saman komnir; þar reis upp deila mikil; þrættu tveir menn um bætur eptir veginn

mann, og kvaðst annar goldið hafa fullar vígsbætur, og vottaði það fyrir lýðnum, en hinn þrætti fyrir, að hann hefði við nokkurum bótum tekið. Nú vildu báðir koma málinu til loks, og láta lögvitran mann um dæma; gerðu menn góðan róm að hvorumtveggjum, og hèlt sinn með hvorum; þögguðu þá kallarar niður lýðinn, en öldúngarnir sátu í helgum hríng á slèttum steinum, og hèldu á sprotum hinna hvellrómuðu kallara, spruttu síðan upp með sprota í hendi sèr, og sögðu fram atkvæði sín hverr eptir annan. Í miðjum dómhríngnum lágu tvær vættir gulls, er sá skyldi fá, er rèttastan dóm dæmdi þeirra í milli. Hjá hinni borginni sátu tveir herflokkar; þeir ljómuðu allir af vopnum; umsátursherinn bauð tvo kosti, að þeir skiptu í helmínga öllu því fè, er væri í borginni, ella lètust þeir mundu leggja borgina í eyði. Að þessum kostum vildi borgarherinn enn ekki gánga, og bjóst á laun að gera þeim fyrirsátur, en konur þeirra og börn og gamalmenni stóðu uppi á borgarveggnum og gættu hans. Nú fóru þeir af stað, og var *Ares* og *Pallas Aþena* í fararbroddi; þau voru bæði af gulli gjör og klædd í gullklæði, bæði fögur sýnum og stórvaxin, er þau voru guðir, og var hvortveggja þeirra mjög auðkennilegt, en hitt liðið var nokkuð minna vexti. En er þeir komu, þar er þeir vildu hafa fyrirsátrið, það var hjá fljóti nokkuru, og var þar brynt öllum nautunum, þá settust þeir þar, búnir blikanda eirmálmi. Síðan fóru tveir menn frá liðinu og sett-

ust á njósn, og biðu þess, að þeir sæu, nær sauðfèð kæmi og hin bjúghyrndu naut; var þess ei lángt að bíða, að fèð kom í ljós, og fylgdu því tveir smalamenn; þeir skemtu sèr á munnhörpur, og vissu sèr eingin svik búin. En er hinir sáu fèð, hlupu þeir á það, ræntu nautahjörðunum og hinum fríðu hjörðum enna hvítu sauða, en drápu hjarðmennina þar hjá fènu. Nú sem umsátursherinn heyrði óhljóðin, þángað sem nautin voru, sátu þeir þá fyrir framan þíngstöðina, þá stigu þeir þegar á hina lèttfættu hesta sína, og riðu eptir hinum; náðu þeir þeim skjótt, og er þeir höfðu fylkt liði sínu, börðust þeir á fljótsbökkunum, og skutust á eirslegnum spjótum. Þar var *Prætan* í flokki, þar var *Hergnýrinn,* og þar var hin skaðvæna *Valkyrja;* hún þreif ýmist lifandi menn nýsærða, ýmist ósærða menn, ýmist dró hún dauða menn á fótunum í mannösinni; hún hafði rautt klæði á herðum, litað í mannablóði. Þeir áttu vopnaskipti og börðust, sem væru þeir lifandi menn, og drógu til sín dauða menn, er fallið höfðu hverr fyrir öðrum. *Hefestus* gerði á skildinum mjúka ekru; það var feitt sáðland, vítt og þríplægt. Á þeirri ekru voru margir akurmenn; þeir óku eykjunum í hríng, og keyrðu þá ýmist fram eða aptur; en í hvert sinn er þeir komu á enda plóglandsins eptir hverja umferð, gekk til þeirra einn maður og rètti að þeim fult drykkjarker af ljúffeingu víni; snèru þeir þá aptur og þræddu með plógreininni, og keptust við

að komast á enda ens djúpa ekrulands; en þó ekran væri af gulli gjörð, þá sortnaði hún þó að baki þeim, og sýndist sem plægð væri; var það hið mesta völundarsmíði. Hann gerði og á skildinum hávaxinn kornakur; þar voru kornskurðarmenn, og hèldu á beittum sigðum, og skáru; fèllu sumar málhendurnar til jarðar strannleingis hver við aðra, en kerfarar tóku sumar málhendurnar og bundu með kerfabendum; því þar stóðu hjá þrír kerfarar, en að baki þeim voru sveinar, er tóku saman málhendurnar, báru þær í fángi sèr og rèttu jafnótt að þeim. Þar var konúngur meðal þeirra; hann þagði, hèlt á sprota og stóð hjá múgnum, glaður í hjarta; en kallarar voru spölkorn þaðan undir einni eik og bjuggu til snæðíngs; höfðu þeir slátrað stórum uxa, og gerðu hann til; en konur sáðu yfir kjötið miklu af hvítu byggmjöli; skyldi það vera kvöldverður handa kornskurðarmönnunum. Hann gerði enn á skildinum vínakur; hann var þúngaður af vínberjum, fagur og af gulli gerður; berin voru dökk á viðnum, en viðurinn reis alstaðar upp við vínstoðir; þær voru af silfri. Í kríng um akurinn gerði hann gröf, og garð þar í kríng; hann var af tini, og lá eitt einstigi að gröfinni; þann stig geingu burðarmenn ávalt, þegar berin voru lesin. Meyar og glaðværir sveinar báru hinn hunángsæta gróða í riðnum körfum, en mitt á meðal þeirra var einn sveinn, er lèk ununarfult lag á snjalla hörpu, og saung undir fagurlega *Línusarljóð* með mjúkri rödd, en hinir

geingu með honum dansandi og leikandi með saung og gleðilátum. Enn gerði hann á skildinum hjörð háhyrndra nauta; voru nautin gerð af gulli og tini, og hlupu baulandi frá fjósinu út í hagann, en hagbeiti var í loðnu sefeingi fram með einu niðmiklu fljóti. Fjórir hjarðmenn úr gulli geingu með nautunum, og fylgdu þeim níu fótfráir hundar. Fremst í nautaflokknum voru tvö óttaleg ljón, og höfðu náð öskrandi griðúngi; drógu þau hann, en hann beljaði hátt, og hlupu hundarnir og hjarðsveinarnir eptir honum. Ljónin rifu húðina af hinum mikla griðúngi, og hvomuðu í sig kjötið og hið svarta blóð, og kom fyrir ekki, þó hjarðmennirnir siguðu hundunum á þau, því þeir þorðu ekki að bíta ljónin, heldur stóðu rètt hjá þeim geltandi, og voru varir um sig. Hinn víðfrægi *Fótlamur* gerði og á skildinum stórt beitarland fyrir ena hvítu sauði í fögrum afdal, og þar með fjárhús, þaktar búðir og lambakrær. Enn gerði hinn víðfrægi *Fótlamur* á skildinum með miklum hagleik dansleik einn, líkan þeim, er *Dedalus* gerði forðum í hinni víðlendu *Knósusborg* handa hinni fagurlokkuðu *Ariöðnu*. Þar dönsuðu sveinar og mundsælar meyar, og hèldu hvert um úlnlið annars; voru þær í smágjörvum línhjúpum, en þeir í vel ofnum kyrtlum, er voru jafngljáandi af viðsmjöri; þær höfðu fagra sveiga, en þeir gullsöx á silfurfetlum; ýmist lèku þau hríngdans mjög lèttilega með fimlegu fótataki, svo sem þá leirsmiður situr og hefir mátulega krínglu í hendi,

og reynir, hversu hún snýst; ýmist dönsuðu þau í röðum hvert við annað. Mikill fjöldi fólks stóð í kríng um hið ununarfulla leiksvið, og hafði gaman af, og þar var með þeim andríkur saungmaður, er lèk á hörpu og saung undir; en er hann byrjaði saunginn, komu fram tveir kollhlauparar og hríngsnèru sèr meðal þeirra. Hann gerði og á skildinum hinn ofur-máttuga *Ókeans*-straum alt með yztu rönd hins gersemlega skjaldar. En er hann hafði gert hinn mikla og sterka skjöld, þá smíðaði hann fyrir hana brynju; sú var fegri en eldsbjarmi; hann smíðaði og fyrir hana hjálm, fagran og vandaðan, mátulegan um höfuð *Akkilli,* og gerði þar á bust af gulli; þá bjó hann til fyrir hana brynhosur af voðfeldu tini. En er hinn frægi *Fótlamur* hafði gert öll vopnin, tók hann þau, og lagði fram fyrir móður *Akkils;* en hún stökk, sem haukur, ofan af hinum snjófga *Ólympi* með hin ljómandi vopn frá *Hefestusi.*

NÍTJÁNDI ÞÁTTUR.

Akkilles og Agamemnon sættast.

Morgungyðjan reis upp af *Ókeans*-straumum, íklædd sóllauks-möttli, til að bera birtu ódauðlegum guðum og dauðlegum mönnum. *Þetis* kom nú til skipanna með gjafir guðsins. Hún fann sinn kæra son; hafði hann þá *Patróklus* í fángi sèr og grèt hástöfum, og margir fèlagar hans hörmuðu í kríng um hann. Hin veglega gyðja gekk til hans, greip um hönd hans, tók til orða og mælti: „Sonur minn, látum þenna liggja, þó okkur taki sárt til hans, fyrst hann eitt sinn er dáinn að ráðstöfun guðanna. En tak þú nú við hinum ágætu vopnum frá *Hefestusi;* þau eru svo fögur, að eingi maður hefir enn borið slík á herðum sèr“. Að því mæltu lagði gyðjan vopnin fram fyrir *Akkilles,* og glamraði þá í öllum gersemunum. Skelkur kom í alla *Myrmídóna;* þorði eingi að líta í gegn vopnunum, heldur hrukku þeir frá. En jafnskjótt og *Akkilles* leit vopnin, jafnskjótt hljóp enn meiri reiði í hann, en áður var; blossuðu augu hans undir brúnum, sem leiptur; hafði hann gaman af að handleika hinar glæsilegu gjafir guðsins. En er hann hafði svalað hjarta sínu á því að horfa á gersemarnar, mælti hann þegar skjótum orðum til móður sinnar:

„Þau vopn hefir guð gefið, móðir mín, að líklegt er, að slíkir gripir sèu af guðum gerðir, en eingin manna-verk. Nú mun eg herklæða mig; en eg em mjög hræddur um, að meðan eg fer í vopnin, komi flugur og skríði inn í hinn hrausta *Menöytsson* um hinar eggbitnu undir, leggi þar möðkum og afskræmi líkið, því alt lífið er drepið, og drafni svo allur líkaminn". Hin silfurfætta gyðja *Þetis* svaraði honum: „Lát þèr ekki þetta að áhyggju verða, sonur. Eg mun reyna til að reka frá honum flugurnar, villisæg þann, er etur vopndauða menn. Því þó hann liggi árlángt, skal líkami hans verða óskaddur, eða jafnvel sjálegri, en áður. En kalla nú hina akknesku kappa á þíng, seg lausri heipt þinni við herkonúnginn *Agamemnon*, bú þig svo til bardaga og íklæðst styrk þínum". Með þessum orðum kom hún áræðisfullum hugmóð í brjóst hans, en lèt drjúpa ódáinsfeiti og rautt ódáinsvín inn um nasir *Patróklussᵡ*, svo líkami hans yrði óskaddaður.

Hinn ágæti *Akkilles* gekk eptir sjáfarströndinni, kallaði ógurlega hátt og kvaddi upp hina akknesku kappa. Þeir sem áður höfðu ávalt kyrrir verið á skipstöðinni, bæði skipstjórnarmenn, er vanir voru að halda um stjórnvèli skipanna, og brytar, er miðluðu matvælum við skipin, þeir geingu nú og einnig á þíng, sökum þess að *Akkilles* lèt nú sjá sig, en hafði leingi eingan þátt átt í hinni hættulegu styrjöld. Tveir komu haltrandi, þjónustumenn *Aresar*, hinn vígdjarfi *Týdeifsson* og hinn ágæti *Odysseifur*;

þeir studdust við spjót, því þeir höfðu enn viðkvæm sár; þegar þeir komu, settust þeir niður fremst á þínginu. Síðastur allra kom *Agamemnon* herkonúngur; hann hafði sár á sèr; hafði *Kóon Antenorsson* sært hann með eirslegnu spjóti í hinni hörðu orustu. En er allir *Akkear* voru saman komnir, þá stóð hinn fóthvati *Akkilles* upp, og mælti til þeirra: „*Atreifsson,* þetta hefði þó verið betra fyrir okkur báða, mig og þig, þegar við í sárum hug deildum sárbeittu kappi um konuna. Eg vildi óska, að *Artemis* hefði drepið hana með ör við skipin, þann dag er eg rænti henni og braut *Lýrnesborg.* Þá hefðu ekki svo margir *Akkear* að velli hnigið fyrir óvinunum, eins og fallið hafa, meðan eg hèlt fram heiptinni. Fyrir *Hektor* og *Trójumenn* var þetta að vísu betra, en *Akkear* munu, vonar mig, leingi minnast deilu minnar og þinnar. En eg vil ekki fást um það, sem liðið er, þó sárt sè á að minnast, heldur hepta nauðugur skap það, sem mèr er innan brjósts. Eg legg nú niður reiðina, því mèr sæmir ekki að vera ávalt reiður án afláts. En heyr nú, bið nú fljótt hina hárprúðu *Akkea* að fara til orustu, svo eg enn megi mæta *Trójumönnum,* og vita, hvort þá muni lánga til að hafa náttból hjá skipunum; er hitt heldur gáta mín, að margur muni feginn verða hvíldinni, ef hann að eins kemst lífs úr hinni skæðu styrjöld og grimmu baráttu“. Þannig mælti hann, en hinir fagurbrynhosuðu *Akkear* urðu glaðir, er

hinn hugstóri *Peleifsson* hafði gefið upp heiptarreiði sína. Þá reis herkonúngurinn *Agamemnon* upp úr sæti því, er hann sat í, og mælti þaðan til þeirra, án þess að gánga fram á þíngið: „Heyrið, vinir, þèr kappar *Danáa,* þjónar *Aresar!* Menn eiga að hlýða á þann, sem stendur og talar, en það sæmir ekki, að skjóta orðum í; því það glepur jafnvel þann, sem vel er máli farinn. En hversu má nokkurr hlýða til eða mæla máli sínu í miklum mannys? því þar við glepst jafnvel sá ræðumaður, sem er allsnjallmæltur. Nú mun eg færa fram afsökun mína fyrir *Peleifssyni,* en þèr hinir aðrir takið eptir, og athugi hverr vandlega orð mín. Opt hafa *Akkear* borið mèr á brýn mál þetta, og veitt mèr þúngar átölur; en eg er þess ekki valdur, heldur *Seifur* og *Skapanornin* og hin myrkförla *Refsinorn,* er skutu í brjóst mèr hamslausri glæpsku á þínginu, þann dag er eg af sjálfræði tók frá *Akkilli* heiðursgjöf hans. En hvað gat eg gert? Guð ræður öllum hlutum til lykta. *Glæpska,* sem alla glepur, elzta dóttir *Seifs,* er háskasamleg; fætur hennar eru mjúkir, því hún kemur ekki við jörðina, heldur stiklar hún á höfðum manna. Já, eitt sinn glapti hún *Seif,* er menn þó segja vera hinn máttkasta af mönnum og guðum; en þó gabbaði *Hera* hann, þó hún væri kona, með vèlræði sínu, þann dag er *Alkmena* skyldi ala *Herakles* hinn sterka í hinni víggirtu *Þebuborg.* *Seifur* mælti þá hróðugur í viðurvist allra guðanna: „Heyrið á, allir guðir og

allar gyðjur, meðan eg mæli, það er mèr býður hugur um. Í dag mun hin þrautvaldandi *Lausnargyðja* í ljós leiða þann mann, er ríkja skal yfir öllum nábúum sínum, og er af kyni þeirra manna, er að ættinni til eru af mèr komnir". Þá svaraði hin vèlráða drottníng *Hera:* „Það muntu ósatt mæla, og enn mun það sannast, að þú munt ekki binda enda á orð þín. Komdu til, láttu sjá, vinn mèr styrkan eið, þú *Ólymps-guð,* að sá skuli ríkja yfir öllum nábúum sínum, sem í dag verður af konu borinn, þeirra manna, er að ættinni til eru af þínu kyni komnir". Svo mælti hún, en *Seifur* sá ekki í þetta vèlræði hennar, og sór dýran eið, og varð honum þá stórlega á, því *Hera* þusti ofan af *Ólympstindi,* og kom skyndilega til hins akkneska *Argverjalands,* því þar vissi hún af hinni skörulegu konu *Steneluss Perseifssonar;* hún gekk þá með sveinbarni, og var þá byrjaður sjöundi mánuður hennar. Þenna svein leiddi *Hera* í ljós, og skorti hann þó enn nokkura mánuði, að hann væri fullburða; en hún frestaði burði *Alkmenu,* með því hún lofaði *Lausnargyðjunum* ekki til hennar. Fór síðan að segja *Seifi Kronussyni* frèttirnar, og mælti til hans: „Faðir *Seifur,* bjartleiptra-guð, nú skal eg leggja þèr eitt orð á hjarta: nú er fæddur ágætur maður, er ríkja skal yfir *Argverjum;* það er *Evrýsteifur,* sonur *Steneluss Perseifssonar;* hann er af þínu bergi brotinn, og er því ekki óskylt, að hann ríki yfir *Argverjum*". Svo mælti *Hera,* en

sár harmur beit djúpt inn í hjarta *Seifs;* hann þreif í hið gljálokkaða höfuð *Glæpskunnar* í bræði sinni, og sór styrkan eið, að *Glæpskan,* sem alla glepur, skyldi aldrei aptur koma upp á *Ólymp* eða hinn stirnda himin. Að því mæltu hríngsnèri hann henni með hendi sinni, og snaraði henni ofan af hinum stirnda himni, og kom hún skjótt til bústaða mannanna. Yfir henni andvarpaði *Seifur* jafnan, í hvert sinn er hann sá sinn kæra son verða fyrir svívirðilegri meðferð af *Evrýsteifi* sökum þrauta þeirra, er hann lagði á hann. Svo var og um mig, að þegar hinn mikli, hjálmkviki *Hektor* drap *Argverja* niður að nýu við skutstafna skipanna, þá gat eg ekki gleymt *Glæpskunni,* er í fyrstunni hafði glapið mig. En fyrst mèr varð þessi glæpska, og *Seifur* vèlti mig frá viti, þá vil eg bæta það aptur, og gjalda í bætur geysimikið fè, en þú rís nú upp til orustu og eggja fram aðra menn. Eg em nú hèr, búinn til að greiða fram allar þær gjafir, er hinn ágæti *Odysseifur* hèt þèr í fyrra kvöld, þá er hann kom í búð þína. Eða bíð þú, ef þú vilt, enn þótt þig fýsi mjög til bardagans, því sveinar mínir skulu sækja gjafirnar í skip mitt og færa híngað, svo þú sjáir, að eg vil gefa þèr það, sem er að þínu skapi". Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði honum og mælti: „Frægasti *Atreifsson, Agamemnon* herkonúngur, ráð þú, hvort þú vilt láta fram gjafirnar, svo sem viðurkvæmilegt er, eða þú vilt halda þeim hjá þèr. En nú skulum við sem bráðast hyggja á bardaga,

því ekki tjáir okkur að vera hèr og eyða orðum og tefja tímann, þar sem enn er mikið ógert, er vinna þarf; svo hverr maður megi enn sjá, hversu *Akkilles* leggur að velli fylkíngar *Trójumanna* fremstur í flokki. Svo skal hverr yðar láta sèr um gefið að berjast við mótstöðumann sinn". Hinn ráðagóði *Odysseifur* svaraði honum, og mælti: „Ekki skaltu gera það, goðumlíki *Akkilles,* þó þú sèrt meiri fyrir þèr, en aðrir, að láta sonu *Akkea* fara fastandi til *Ilíonsborgar* til að berjast við *Trójumenn,* því hergnýrinn mun ekki haldast allskamma stund, þegar fylkíngum kappanna eitt sinn lýstur saman, og guð tekur til að blása hugmóði í brjóst hvorumtveggjum. Heyr nú, lát *Akkea* neyta matar og víns hjá hinum fljótu skipum, því matur er manns megin; því eingi maður, sem er matarlaus, mun geta barizt öndverður liðilángan daginn til sólseturs. Því þó hann sè ákafur í hugnum að berjast, þá verða þó, þegar hann minnst varir, limir hans þúnglamalegir, og þá kemur þorstinn og sulturinn, og þá reika knèn á gaungunni. En sá maður, sem er saddur af víni og mat, þó hann berjist við óvini sína allan daginn, þá hefir hann örugt hjarta í brjósti, og limir hans þreytast ekki, fyrr en allir óvinirnir eru geingnir úr orustu. Heyr nú, lát nú herinn fara hvern til sín, og seg þeim að búa til dagverðar; en herkonúngurinn *Agamemnon* skal láta flytja gjafirnar á mitt torgið, svo allir *Akkear* sjái þær, og svo þú gleðjist í hjarta þínu. Hann

skal standa upp og vinna þèr eið í viðurvist *Argverja,* að hann hafi aldrei geingið á beð með henni, eða átt samlag við hana; áttú þá og sjálfur að hafa sáttgjarnan hug í brjósti. Þar eptir skal hann bjóða þèr til dýrlegrar veizlu í búð sína til heilla sátta, svo ekkert á skorti, að þú hafir fullan rètt þinn. En þú, *Agamemnon,* átt og einnig hèr eptir að vera sanngjarnari við aðra menn; því það er eingum láandi, þó hann sættist við konúngmann, þegar hann hefir að fyrra bragði reitt hann til reiði". *Agamemnon* herkonúngur svaraði honum: „Ánægju hefi eg af því, *Laertesson,* að heyra á orð þín, því þú hefir farið skynsamlega orðum og sagt frá öllu. Þetta vil eg sverja, og þess em eg allfús, og mun eg ekki rángan eið sverja við guð. En *Akkilles* skal bíða hèr á meðan, þó hann fýsi mjög til bardaga. Þèr hinir aðrir skuluð og bíða hèr allir saman, þar til er gjafirnar koma frá búðinni og vèr eiðfestum sáttmálið. En þèr sjálfum fel eg á hendur og býð þèr að velja göfugustu sveina af alþjóð *Akkea* til að færa frá skipi mínu allar þær gjafir, er vèr hètum að gefa *Akkilli* í fyrra dag, og leiða híngað konurnar. En *Taltybíus* skal fljótt útvega gölt í hinum víðu herbúðum *Akkea,* og höggva hann til fórnar *Seifi* og *Helíusi*". Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði honum, og mælti: „Frægasti *Atreifsson, Agamemnon* herkonúngur, þèr skuluð heldur starfa í þessu eitthvert annað sinn, þegar nokkurt hlè verður á styrjöldinni, og minni

ákafi er í brjósti mèr, en nú er. Nú liggja þeir menn á vígvelli niðurhöggnir, er *Hektor Príamsson* drap, þegar *Seifur* veitti honum sigurinn, og þó ráðið þið til, að gánga til snæðíngs. Mín tillaga er, að synir *Akkea* berjist matarlausir og fastandi; en þegar er sól er runnin, skulum vèr efna til mikils náttverðar, þá er vèr fáum hefnt harma vorra, en fyrr skal ekki drykkur eða matur inn fyrir mínar varir koma, fyrst vinur minn er látinn; liggur hann nú í búð minni, sundraður hvössu eirvopni, gegnt fordyrinu, og standa fèlagar mínir grátandi kríng um hann. Þess vegna er mèr ekkert um slíkt hugað, heldur um víg og um blóð og um erviðleg andvörp manna". Hinn ráðagóði *Odysseifur* svaraði honum, og mælti: „*Akkilles Peleifsson,* þú mesti hreystimaður *Akkea,* þú ert meiri maður fyrir þèr, en eg, og góðum mun spjótfimari, en það ætla eg, að eg muni þèr miklu ráðvitrari, með því eg em eldri og reyndari; þess vegna skal hjarta þitt vera þolinmótt við orð mín. Skjótt verða menn fullsaddir á orustugnýnum, því í orustunni fellir eirsigðin til jarðar margar stángir, en uppskeran verður næsta lítil, þegar *Seifur,* sem stjórnar ófriði manna, lætur skálarnar síga. Eingan veginn geta *Akkear* harmað dauðan mann með föstu, því margir menn falla á degi hverjum hverr að öðrum. Hve nær gætu menn þá feingið hvíld fyrir harminum? Nei, vèr eigum heldur að jarða með rólegum hug hvern þann, sem deyr, og gráta hann daglángt. En allir vèr, sem

komumst lífs af úr hinni óttalegu styrjöld, eigum að neyta matar og drykkjar, svo vèr getum þess heldur barizt ávalt við óvinina án afláts, íklæddir óslítandi eirmálmi. Nú skal eingi hermanna dveljast eptir og vænta annarar kvaðníngar; því sú kvaðníng mun til ills verða hverjum þeim, sem eptir dvelst við skip *Argverja*. Förum heldur allir saman móti hinum hestvönu *Trójumönnum*, og vekjum snarpan bardaga".

Að því mæltu tók *Odysseifur* með sèr til fylgdar sonu hins fræga *Nestors*, og *Meges Fýleifsson*, *Þóant* og *Meríónes*, *Lýkómedes Kreonsson* og *Melanippus*. Þeir geingu til búðar *Agamemnons Atreifssonar*. Ráku þeir nú erindi sitt, sem málið mælt, báru út úr búðinni þá sjö þrífætínga, er þeir höfðu lofað honum, tuttugu fagra katla og tólf hesta; þeir leiddu og þegar út úr búðinni sjö konur, er kunnu fallegar hannyrðir, en hin áttunda var hin kinnfagra *Brísesdóttir*. *Odysseifur* vó ekki minna en tíu vættir gulls, gekk síðan á undan, en hinir aðrir sveinar *Akkea* fóru með honum og báru gjafirnar, og lètu þær á mitt torgið. Þá stóð *Agamemnon* upp, en *Taltybíus*, er var líkur í máli einhverjum guði, stóð við hlið herkonúnginum, og hèlt í gölt. Þá brá *Atreifsson* saxi, er jafnan hèkk við hinar stóru sverðslíðrir hans, og skar til frumfórnar hárlokka af geltinum, fórnaði upp höndum og hèt á *Seif*, en allir *Argverjar* sátu á meðan þegjandi, svo sem vera bar, og hlýddu á konúnginn. En er hann hafði gert bæn sína, leit hann upp í

hinn víða himin, og mælti: „Viti það *Seifur* fyrst og fremst, æðstur og beztur allra goða, viti það *Jörðin* og *Sólin* og *Refsinornirnar*, sem hegna neðan jarðar hverjum þeim mönnum, er meinsæri vinna, að eg hefi ekki hrært hendi við hinni úngu *Brísesdóttur*, í því skyni að mælast til samlags við hana eða nokkurs annars, heldur hefir hún ávalt verið svo í búð minni, að hún hefir ekki verið snert manns-hendi. Sè nokkuð hèr í ósært, þá láti guðirnir yfir mig koma allar þær miklu hörmúngar, sem þeir láta koma yfir þann mann, er syndgar móti þeim með raungum eiði“. Að því mæltu skar hann göltinn á háls með hinu harða eirvopni, en *Taltybíus* tók göltinn, sveiflaði honum og kastaði út í hið mikla sjáfardjúp, til fæðu fyrir fiskana. Þá stóð *Akkilles* upp og mælti til hinna hergjörnu *Argverja*: „Faðir *Seifur*, miklar glapir gerir þú mönnunum! Aldrei mundi hinn óvægni *Atreifsson* hafa ert svo freklega skapið í brjósti mèr, eða tekið konuna að óvilja mínum, ef *Seifur* hefði ekki ætlað sèr að skapa mörgum *Argverjum* aldurtila. En farið nú til dagverðar, áður vèr byrjum bardaga“. Að því mæltu brá hann skjótlega þínginu, fór þá hverr til síns skips, en hinir hugstóru *Myrmídónar* unnu að gjöfunum, og fóru með þær til skips hins ágæta *Akkils*, settu þær inn í búðina, og lètu konurnar setja sig niður, en hinir vösku þjónar ráku hestana til stóðsins. *Brísesdóttir*, sem lík var hinni gullfögru *Afrodítu*,

þá er hún sá *Patróklus* sundraðan hvössu eirvopni, þá faðmaði hún hann að sèr og kveinaði hástöfum, og reif með höndum sínum brjóst sitt og hinn mjúka háls og hið fríða andlit sitt. Síðan mælti hin gyðjumlíka kona grátandi: „*Patróklus*, þú sem ert mèr vesalli konu einhverr hinn hjartkærasti, eg skildi við þig lifanda, þegar eg fór hèðan úr búðinni, en nú hitti eg þig látinn, þjóðhöfðíngi, er eg kem aptur. Svo tekur ein ógæfan við af annari fyrir mèr. Mann þann, er faðir minn og mín heiðvirða móðir höfðu gipt mig, sá eg sundraðan hvössu eirvopni fyrir framan borgina. Eg átti þrjá ástkæra bræður, sammædda mèr, er allir biðu banadægur sitt. En þegar hinn frái *Akkilles* drap mann minn og lagði í eyði borg hins ágæta *Mýnesar*, þá vildir þú ekki láta mig gráta, heldur kvaðst skyldu gera mig að eiginkonu hins ágæta *Akkils*, og flytja mig á skipunum til *Fiðju*, og halda brúðkaup mitt með *Myrmídónum*. Þess vegna græt eg dauða þinn án afláts, því þú varst mèr jafnan svo góður“. Þannig mælti hún grátandi, en konurnar andvörpuðu við harmatölur hennar; þær grètu *Patróklus* að yfirbragði, en raunar grèt hver þeirra sínar eigin raunir. En öldúngar *Akkea* söfnuðust kríng um *Akkilles*, og báðu hann taka dagverð, en hann neitaði því, og stundi þessu fram: „Eg ætla að bíða og þreya, alt til þess sól er runnin, og sækir þó megn harmur á mig; og mælist eg þó til, ef nokkurr vina minna hefir verið mèr eptirlátur,

að þèr biðjið mig ekki að næra mig á mat og drykk". Að því mæltu lèt hann aðra höfðíngja fara hvern til sín, en þar voru eptir hjá honum báðir *Atreifssynir* og hinn ágæti *Odysseifur, Nestor* og *Idomeneifur,* og hinn aldraði riddari *Fenix;* leituðu þeir viturlega að hressa hinn sorgmædda mann, en hann hrestist ekkert í huga, fyrr en hann gekk í gin hinnar blóðugu styrjaldar. Hann mundi ávalt til *Patrókluss,* stundi hátt og sókti lángt neðan andvörpin, og mælti: „Þú vesall maður og mèr kærstur allra fèlaga minna! Áður settir þú sjálfur fljótt og rösklega ljúffeingan dagverð fyrir mig í búð minni, ávalt þegar *Akkear* hlupu til að heya grátlegan ófrið við hina hestfimu *Trójumenn;* en nú liggur þú sundurhöggvinn, og eg neyti hvorki matar nè drykkjar, þó hvortveggja sè til innan búðar, af söknuði eptir þig. Ekkert þýngra böl getur á mig lagzt, og ekki þó eg spyrði lát föður míns, er nú mun úthella fögrum tárum í *Fiðju* af eptirsjá eptir slíkan son, sem eg em, er nú berst við *Trójumenn* í öðru landi sökum hinnar viðbjóðslegu *Helenu,* eða þó eg spyrði lát míns kæra sonar, sem nú er á fóstri í *Skyrey.* Áður fyrr meir gerði eg mèr í hugarlund, að eg mundi deya einn hèr í *Trójulandi,* fjarri hinu hestauðga *Argverjalandi,* en þú mundir komast heim aptur til *Fiðju,* og sækja son minn til *Skyreyar* á gángfljótu, svörtu skipi, og mundir þú þá sýna honum hvað eina, eigur mínar og mansmenn og mitt háreista hús. Því nú ætla eg, að

Peleifur muni annaðhvort með öllu dauður, eða þá, ef til vill, hjara enn með litlu lífi harmþrúnginn og ellihrumur, og ávalt vænta sèr þeirrar harmsögu af mèr, að hann frètti mig látinn". Þannig mælti hann grátandi, en öldúngarnir andvörpuðu við, því þeir mintust þá þess, er hverr þeirra skildi eptir í húsi sínu.

En er *Kronusson* sá þá fljóta í tárum, sá hann aumur á þeim, og mælti þegar skjótum orðum til *Apenu:* „Helzt til lángt ertu nú frá hinum hrausta manni, dóttir. Hvort lætur þú þèr þá alls ekki framar ánt um *Akkilles?* Hann situr þar fyrir framan hin stafnháfu skip, og harmar vin sinn. Aðrir menn eru geingnir til dagverðar, en hann er matarlaus og fastandi. Heyr nú, far og lát drjúpa í brjóst honum ódáinsvín og unaðsfulla ódáinsfeiti, svo húngur sæki hann ekki". Með þessum orðum eggjaði hann *Apenu,* og var hún þó áður allfús að fara. Hún stökk ofan af himni í gegnum uppheimsloptið, lík vængjalángri, snjallrómaðri veiðibjöllu. Þá voru *Akkear* sem óðast að herklæða sig um allar herbúðirnar. *Apena* lèt ódáinsvín og unaðsfulla ódáinsfeiti drjúpa í brjóst *Akkilli,* svo hið gamanlausa húngur skyldi ekki leita á knè hans; síðan fór hún til ennar sterku hallar hins máttuga föður. Þá streymdu *Akkear* frá hinum fljótu skipum. Svo sem þá er kaldur kafaldsbylur flýgur út frá *Seifi* undan aðkasti hins heiðborna *Norðanvinds:* svo þykt drifu þá út frá skipunum skært ljómandi

hjálmar og búklaðir skildir, sterkboðángaðar brynjur og eskiviðar-spjót; ljómann lagði til himins, og öll jörðin í kríng hló við af leiptri eirmálmsins, en dynur mikill varð í jörðinni af fótatökum kappanna. Hinn ágæti *Akkilles* herklæddi sig þar meðal þeirra; fyrst lagði hann fagrar brynhosur um fótleggi sèr, kræktar silfurlegum öklapörum; því næst færði hann sig í brynju, þá varpaði hann um herðar sèr silfurnegldu eirsverði, tók síðan í hönd sèr stóran og þykkan skjöld, og lagði ljómann af honum lángar leiðir, sem af túngli. Svo sem þá er sjófarendur sjá utan af rúmsjó bjarma af kveyktum eldi, sem kyntur er í seli nokkuru einstöku hátt á fjöllum uppi, en þá koma vindbyljir og reka þá nauðuga frá vinum sínum lángt út á hið fiskisæla haf: svo lagði ljómann til himins af hinum fagra, gersemlega skildi *Akkils*. Þá tók hann hinn sterka hjálm og setti á höfuð sitt, og lýsti af hinum fexta hjálmi, sem af stjörnu, en hin þèttu gullhár, er *Hefestus* hafði látið á hjálminn í bustar stað, flöksuðust alla vega í kríng. Hinn ágæti *Akkilles* tók nú viðbragð í herklæðunum, til að vita, hvort þau væru honum mátuleg og hvort hans sjálegu limir gætu hreifzt mjúklega í þeim; en þau voru honum þá sem vængir, og hófu herkonúnginn á lopt. Þá dró hann úr slíðrum hið þúnga, mikla og sterka spjót föður síns; því spjóti mátti eingi af *Akkeum* valda, nema *Akkilles*, hann einn gat valdið því; það var *Pelíons*-askur, er *Kíron* frá *Pelíons*-fjalli hafði gefið föður

hans, til þess það yrði köppum að bana. Þeir *Átómedon* og *Alkímus* önnuðust um hestana, og beittu þeim fyrir; voru á þeim fagrar brjóstreimar; þeir hleyptu bitlunum upp í hestana, og lögðu taumana aptur á hinn ramgjörva kerrustól. Þá tók *Átómedon* fagra svipu handhæfa í hönd sèr, og hljóp upp á kerruna, en *Akkilles* steig upp í að kerrubaki; hann var í öllum herklæðum, og glitaði af vopnunum, sem af hinum skínanda *Hýperíonssyni*. Þá kallaði hann með ógurlegri raust til hesta föður síns: „*Bleikur* og *Skjóni*, þið víðfrægu *Snarfætusynir*, gætið þess nú betur en áður, að koma kerrugæti ykkar aptur heilum í flokk *Danáa*, þegar eg er fullsaddur orðinn á orustunni, en látið mig hèr ekki dauðan eptir liggja, svo sem þið gerðuð við *Patróklus*. *Bleikur*, sá hinn fótfimi hestur, mælti þá til hans undir okinu, og laut niður höfði sínu, en alt faxið smeygðist úr okhríngunum báðu megin oksins og lagði til jarðar; en hin hvítarmaða gyðja *Hera* gaf hestinum málið: „Víst munum við í þetta sinn koma þèr heilum undan, þú sterki *Akkilles*; en þó líður nú að banadægri þínu, og erum við þó ekki skuld í því, heldur hinn mikli guð og hin máttuga skapanorn. Því ekki tóku *Trójumenn* vopnin af herðum *Patrókluss* sökum ófráleiks okkar eða seinlætis; nei, hinn máttki guð, þann er ól hin hárprúða *Letó*, drap hann í flokki forvígismannanna, og veitti *Hektori* sigurinn. Við getum hlaupið jafnt sem *Vestanvindur*, er menn

segja allra vinda skjótfærastan; en fyrir þèr liggur að falla með hreysti fyrir guði og manni". En er hesturinn hafði mælt þetta, tóku *Refsinornirnar* fyrir mál hans; en hinum fóthvata *Akkilli* varð þúngt í skapi, og mælti: „Hví spáir þú mèr dauða, *Bleikur*? Þess var eingin þörf; því eg veit sjálfur fullvel, að mèr er auðið að falla hèr, fjarri föður og móður; en alt fyrir það skal eg ekki fyrr af láta, en eg hefi gert *Trójumenn* fullsadda á orustunni". Að því mæltu kallaði hann hátt, og hleypti hinum einhæfðu hestum á undan öllum.

TUTTUGASTI ÞÁTTUR.

Goðavígs - þáttur.

Þannig bjuggu *Akkear* sig til bardaga hjá hinum stafnbognu skipum í kríng um þig, *Peleifsson*, og feingu aldrei nóg af orustunum. En hins vegar bjuggu *Trójumenn* sig á vallarhólnum. Þá var *Seifur* uppi á efsta tindi hins marghálsótta *Ólymps*; hann bað *Þemisi* kalla guðina til þíngs; fór hún um alt fram og aptur, og stefndi þeim til hallar *Seifs*. Þar vantaði eingan af fljótagoðunum, nema *Ókean*, og einga af *Landvættunum*, hvorki þeim, er búa í fögrum lundum, eða í uppsprettum vatnsfalla, eða í grösugum eingjum. En er þeir komu í höll *Seifs* skýsafnara, tóku þeir sèr sæti í þeim slèttfáguðu svölum, er *Hefestus* hafði gert af hugviti sínu fyrir föður *Seif*; þannig söfnuðust þeir saman inni hjá *Seifi*. *Landaskelfir* heyrði og boðskap gyðjunnar, kom upp úr sænum, og fór til þeirra. Hann settist í miðjan hrínginn, og frètti eptir fyrirætlun *Seifs*: „Hví hefir þú, bjartleiptra-guð, kallað guðina aptur til þíngs? ætlar þú að ráðslaga nokkuð um *Trójumenn* og *Akkea*? því styrjöldin og ófriðurinn er nú fyrir skemstu orðin sem óðust þeirra í milli". Skýsafnarinn *Seifur* svaraði honum, og mælti: „Þú veizt, *Landaskelfir*, fyrirætlan þá, er

mèr er í huga um þá menn, vegna hverra eg hefi kallað yður saman. Mèr er ant um þá, er þeir nú eru mjög svo á heljarþremi. Nú mun eg sjálfur sitja hèr kyrr á hrygg *Ólymps,* og horfa hèðan að gamni mínu; en farið þèr, hinir guðirnir, þar til þèr komið til *Trójumanna* og *Akkea,* og veitið hvorumtveggjum lið, eptir því sem hverjum yðar stendur hugur til. Því ef *Akkilles* berst einn síns liðs við *Trójumenn,* munu þeir jafnvel ekki skamma hríð standa fyrir hinum fóthvata *Peleifssyni;* því áður fyrr urðu þeir opt hræddir, er þeir sáu hann, og flýðu þá fyrir honum; en nú, þegar ákafleg reiði er komin í skap hans vegna vinar síns, þá er eg hræddur um, að hann leggi borgarvegginn í eyði fyrir forlög fram". Þannig mælti *Kronusson,* og vakti upp óaflátlega styrjöld. Guðirnir geingu nú til orustu, þeir voru tvískiptir í huga; fór *Hera* þángað, sem skipstöðin var, og *Pallas Aþena,* og *Posídon* jarðkríngir, og *Hermes* hagsælda-guð; hann var öðrum goðum framar að vitsmunum; með þeim fór *Hefestus,* hróðugur af styrkleik sínum; hann gekk haltur, en ótt tifuðu fótleggir hans, þó máttlitlir væru. Til *Trójumanna* fór hinn hjálmkviki *Ares,* og með honum hinn óhárskorni *Febus,* og *Artemis* örumglöð, og *Letó* og *Ksanþus,* og hin brosmilda *Afrodíta.* Meðan guðirnir voru ekki komnir til hinna dauðlegu manna, voru *Akkear* mjög hróðugir, sökum þess að *Akkilles* var nú kominn aptur, sá er leingi áður hafði eingan þátt tekið

í hinni hættulegu orustu; en megn skjálfti kom í knè sèrhverjum *Trójumanna;* urðu þeir hræddir, er þeir sáu hinn fóthvata *Peleifsson,* ljómandi af herbúnaðinum, og líkan hinum mannskæða *Aresi.* En er *Ólympsguðir* komu þángað, er mannfjöldinn var, þá reis upp hin máttuga, atsama *Præta,* og þá kallaði *Apena* hátt, og stóð ýmist utan garðs hjá hinu grafna díki, ýmist stóð hún á hinum dynmiklu ströndum, og kallaði þar hátt; hins vegar kallaði *Ares,* hann var líkur dimmum stormbyl, og eggjaði ákaft *Trójumenn* ofan úr háborginni; annað kastið hljóp hann ofan að *Fagrahól á Símóis*-bökkum. Þannig eggjuðu hinir sælu guðir hvoratveggju, og öttu þeim saman, og hleyptu upp þúngri rimmu milli þeirra. Faðir manna og guða þrumaði ógurlega að ofan, en að neðan skók *Posídon* hina ómælilegu jörð og hin háfu höfuð fjallanna; allar rætur og tindar hins lækjótta *Ída*-fjalls hristust, svo og borg *Trójumanna* og skip *Akkea,* og *Hades,* konúngur undirheima neðan jarðar, stökk ofan úr hásæti sínu og hljóðaði, því hann varð hræddur um, að *Posídon* landaskelfir mundi rífa sundur jörðina uppi yfir honum, og að þá mundu dauðlegir menn og ódauðlegir guðir sjá hin ógurlegu og dimmu híbýli sín, er jafnvel guðunum stendur ógn af. Svo mikill gnýr varð, þá er guðirnir geingust að af kappi; því móti *Posídon* konúngi stóð *Febus Appollon,* og hèlt á fjöðruðum örum; móti *Vígaguðinum* hin glóeyga gyðja *Apena;* móti *Heru* stóð

hin skarksamlega *Artemis* örumglöð, gullinsnælda, systir hins fjarvirka guðs; móti *Letó* gekk hinn máttugi *Hermes* hagsælda-guð; móti *Hefestus* hinn mikli, sveipadjúpi fljótsguð, er guðirnir kalla *Ksanþus*, en menn kalla *Skamander*.

Þannig geingu guðir móti guðum. En *Akkilles* vildi helzt ráðast á mannfjöldann, þar gegnt er *Hektor Príamsson* var fyrir, því honum lèk mest í mun að seðja *Ares*, hinn þrásækna bardagaguð, á blóði hans. En hinn hersvæsni *Appollon* eggjaði *Eneas* móti *Peleifssyni*, og skaut hraustum hug í brjóst honum; hann gerði sig líkan í málfæri *Lýkáon Príamssyni*, og í hans líki mælti *Appollon*, sonur *Seifs*, til *Eneasar*: „*Eneas*, höfðíngi *Trójumanna*, hvar eru nú stóryrði þín, er þú hèzt konúngum *Tróverja*, eitt sinn þá þú sazt að víndrykkju, að þú skyldir berjast við *Akkilles Peleifsson?*“ *Eneas* svaraði honum og mælti: „Hví eggjar þú mig svo, *Príamsson*, að berjast við hinn ofurhugaða *Peleifsson*, þar sem eg ekki vil það sjálfur? Ekki mun eg nú í fyrsta sinn fá staðið fyrir enum fóthvata *Akkilli*, þar sem hann áður fyrr meir rak mig á flótta með spjóti sínu ofan af *Ída*-fjalli, þegar hann rèðst á nautahjarðir vorar og lagði í eyði *Lýrnesborg* og *Pedasusborg*; en *Seifur* frelsaði mig þá; hann veitti mèr styrkleik og gerði knè mín fljót til hlaups; annars hefði eg orðið sigraður af *Akkilli* og *Apenu*, því hún gekk á undan honum og lýsti honum, og eggjaði hann að drepa

Lelega og *Tróverja* með eirspjóti sínu. Fyrir því er það ekki fyrir menskan mann að berjast við *Akkilles*, því ávalt er einhverr guð hjá honum og varnar honum við líftjóni, og jafnan flýgur skotvopn hans beint, og stöðvast ekki, fyrr en það geingur í gegnum mannshörundið. En ef einhverr guð vildi jafna bardagann svo, að við báðir stæðum jafnt að vígi, þá skal hann ekki eiga mjög hægt með að sigra mig, enn þótt hann hrósi því, að hann sè allur af eiri gerður". Hinn voldugi *Appollon*, sonur *Seifs*, svaraði honum: „Heyr þú, goðkynjaði kappi, heit þú einnig á hina eilífu guði, því menn segja, að þú sèrt sonur *Afrodítu*, dóttur *Seifs*, en hann af minni háttar gyðju borinn, því móðir þín er af *Seifi* komin, en móðir hans af öldruðum sjáfarguði. Heyr nú, gakk fram móti honum með hið óbiluga eirvopn þitt, og lát ekki *Akkilles* aptra þèr með ógnarorðum og smánaryrðum". Með þessum orðum blès hann hugrekki í brjóst þjóðhöfðíngjans; gekk hann þá fram meðal forvígismannanna, búinn blikanda eirmálmi. Hin hvítarmaða *Hera* varð þess vör, að sonur *Ankísess* gekk innan um mannösina og ætlaði móti *Peleifssyni*. Hún kallaði þá saman guðina og mælti til þeirra: „Hyggið að, þið *Posídon* og *Apena*, hversu þessu muni af reiða. *Eneas* geingur þar í móti *Peleifssyni*, búinn blikanda eirmálmi, og hefir *Febus Appollon* eggjað hann fram. Heyrið nú, látum oss snúa honum frá hèðan aptur, eða fari einhverr vor og standi hjá *Akkilli* og veiti

honum mikinn styrk, svo honum þyki einskis í vant, að hann finni, að hinir máttkustu guðir unna honum, en að þeir eru að eingu nýtir, er fyrr meir hafa varið *Trójumenn* fyrir ófriði og styrjöld. Því vèr erum allir komnir af *Ólympi* ofan og eigum þátt í þessum bardaga, svo *Akkilli* verði ekkert til meins af *Trójumönnum* í dag; en síðar meir má á daga hans drífa, það sem örlagadísin ætlaði honum, þá hún spann lífsþráð hans við fæðínguna, er móðir hans ól hann. En ef *Akkilles* fær einga vitneskju um þetta af einhverri vísbendíngu guðanna, þá mun hann óttast, ef einhverr guð kann að gánga til móts við hann í orustunni; því það er hræðslugæði, þegar guðir koma fyrir augu bersýnilega". *Posídon* jarðarskelfir svaraði henni: „Reiðst ekki ófyrirsynju, *Hera*, það sæmir þèr ekki. Ekki er það minn vilji, að etja guðunum saman í orustu; förum heldur úr vegi og upp á leitið, og setjumst þar, en látum kappana eigast ófrið við. En ef þeir *Ares* eða *Febus Appollon* vekja bardaga að fyrra bragði, eða hamla *Akkilli* og láta hann ei ná að berjast, þá skal þegar í stað orusturimman upp rísa af vorri hálfu, og hygg eg, að skjótt muni úr slíta, munu þeir nauðugir sigrast af handafli voru, og verða að hverfa aptur heim til *Ólymps* á fund hinna guðanna". Að því mæltu gekk hinn bláhærði guð á undan, og til hins háfa garðs, er *Trójumenn* og *Pallas Aþena* höfðu hlaðið hinum ágæta *Herakles* til varnar, svo hann mætti forða

sèr undan sjóarskrimslinu, ef það kynni að elta hann frá ströndinni á land upp. Þar settist *Posídon* og aðrir guðir með honum, og íklæddu sig óumþreingilegu skýi. En hinir guðirnir settust á *Fagrahóls*hæðir í kríng um þig, fjarskeyti *Febus*, og í kríng um *Ares* borgabrjót. Þannig sátu þeir sín hvoru megin, og hugðu að ráðum sínum; voru hvorirtveggju tregir til að vekja hina harðskeyttu orustu, þó *Seifur*, er sat á upphæðum, byði það.

Nú fyltist allur völlurinn af mönnum og hestum, og glóaði af eirmálmi; dundi jörðin undir fótum þeirra, þegar þeim lenti saman. Þá geingu tveir hinir hraustustu kappar fram milli fylkínganna í miklum vígahug, þeir *Eneas Ankísesson* og hinn ágæti *Akkilles*. *Eneas* gekk fyrstur fram; hann drambaði mjög, og lèt hinn sterka hjálm slúta fram; hann hèlt hinum umfángsmikla skildi fyrir framan bríngu sèr, og skók eirspjótið. Hins vegar gekk *Peleifsson* fram á móti honum; hann var sem ljónvargur, sá er menn vilja drepa, og hefir öll sveitin safnazt saman til þess; fyrst geingur ljónið, sem það eigi ekki um að vera, en þegar einhver hinna vígsnöru veiðimanna skýtur það með spjóti, þá beygir það kryppuna og sperrir upp ginið, geingur þá froðan út milli tanna þess, og hið hugfulla hjarta þess stynur í brjóstinu; það fleingir halanum um báðar síður sèr og lendar, og hvetur sig svo sjálft til að berjast; stökkur svo beint fram í ofurhug með glóandi augum, og vill annaðhvort hafa einhvern mann fyrir sèr eða

falla sjálft fremst í flokki: svo hvatti hinn framgjarni berserkshugur *Akkilles* til að gánga fram móti hinum hugstóra *Eneas.* En er þeir áttu skamt hvorir til annars, tók hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* svo fyrri til máls: „Hví geingur þú, *Eneas,* svo lángt frá flokknum og stendur hèr? Hvort leikur þèr hugur á að berjast við mig, í þeirri von að þú munir konúngur verða yfir hinum hestfimu *Trójumönnum* í ríki því, er *Príamus* hefir nú? Nei, þó þú drepir mig, mun *Príamus* ekki þar fyrir fá þèr konúngdóminn í hendur, því hann á sonu, en er staðfastur maður í sèr og óhviklindur. Hvort hafa *Trójumenn* ánafnað þèr eitthvert land til eignar, fagurt land, betra en önnur lönd, gott trèland og plógland, ef þú fær drepið mig? Nei, það vona eg að þèr veiti ervitt að gera. Það var eitt sinn, minnir mig, að eg rak þig á flótta með spjóti mínu. Eða manstu ekki, þegar eg elti þig skyndilega á harða hlaupi ofan eptir *Ída*-fjöllum frá nautunum, sem þú sazt einn yfir? Þá flýðir þú, svo að þú leizt aldrei aptur. Þú komst þá undan til *Lýrnesborgar,* en eg elti þig þángað, og braut borgina með hjálp *Aþenu* og föður *Seifs,* hertók þar konurnar og flutti þær burt í ánauð; en *Seifur* og hinir aðrir guðir frelsuðu þig. Þó vona eg, að þeir frelsi þig ekki í þetta sinn, eins og þú gerir þèr í hugarlund; ræð eg þèr heldur að hörfa aptur í flokkinn, áður en þig hendir eitthvert slysið, og standa ekki framan í mèr. Gáir heimskur að því, sem gjört er“. *Eneas* svar-

aði honum aptur og mælti: „Hugsa þú það ekki, *Peleifsson,* að þú munir hræða mig með orðum, eins og barn; eg kann nóg af háðsyrðum og frekjufullum orðum, eins og þú. Hvorr okkar þekkir ætt annars, og af fornum frásögnum eptir dauðlega menn, sem okkur hafa verið sagðar, þekkjum við forfeður okkar. Hvorki hefir þú augum litið foreldra mína, nè eg þína. Menn segja þú sèrt sonur hins ágæta *Peleifs,* en móðir þín sè hin fagurlokkaða sjáfargyðja *Þetis.* En eg em sonur hins hugstóra *Ankísess,* en móðir mín er *Afrodíta.* Aðrirhvorir foreldrar okkar munu í dag gráta son sinn; því ekki hygg eg, að fundi okkar slíti svo, að við förum aptur úr orustu við slíkt bernskuhjal. En ef þú vilt fræðast um þetta, þá skal eg segja þèr ætt mína, svo þú vitir hana glögt, og þekkja hana þó margir menn. *Seifur* skýbólstraguð átti þá fyrst *Dardanus;* hann bygði *Dardaníu,* því hin helga *Ilíonsborg,* aðsetur mæltra manna, var þá enn ekki bygð á undirlendinu, heldur bjuggu menn þá enn við rætur ens lækjótta *Ída*-fjalls. *Dardanus* átti aptur *Erikþoníus* konúng fyrir son; hann var allra manna auðugastur; hann átti þrjú þúsund hryssur, sem geingu þar í mýrinni, þær voru allar með úngum folum og reisugar mjög. *Norðra* leizt vel á hrossin, þar sem þau voru á beit; hann brá sèr í hests-líki dökkfaxaðs, og lagðist hjá merunum; urðu þær með fángi og köstuðu tólf folum; þeir voru svo lèttir, að þegar þeir runnu eptir hinni kornfrjófu jörð, stikluðu þeir

efst á gullrótarstaungunum og brutu ekki af öxin; en þegar þeir skeiðuðu yfir sjáfarins breiðu hryggi, þá runnu þeir efst á báru hins gráa hafs. *Erikþoníus* átti *Trós;* hann var konúngur yfir *Trójumönnum. Trós* átti þrjá ágæta sonu, *Ílus, Assarakus* og hinn goðumlíka *Ganýmedes;* hann var allra manna fríðastur, og numu guðirnir hann fyrir sakir fegurðar hans, til þess hann skyldi byrla *Seifi* vín í samkvæmi goðanna. Þá átti *Ílus* ágætan son; sá hèt *Laómedon,* en *Laómedon* átti *Tíþónus* og *Príamus, Lampus* og *Klytíus* og *Híketáon,* afspreing *Aresar. Assarakus* átti *Kapýs;* sonur hans var *Ankíses. Ankíses* átti mig, en *Príamus* átti hinn ágæta *Hektor.* Þetta er nú ætt mín, og af þessu bergi em eg brotinn, en *Seifur* eykur og þverrir atgjörvi manna, eptir því sem hann vill, því hann er máttugastur allra. En tölum ekki leingur um þetta sem óvitar, þar er vèr stöndum hèr sem óvinir mitt í orustunni. Mörg smánarorð getum við báðir sagt hvorr gegn öðrum, svo ekki mundi hundraðsessa fá meira borið. Túnga dauðlegra manna er vökur; á henni liggja margar ýmiss konar ræður, og vítt er rúmsvæði orðanna. Slík orð sem maður talar, slík orð fær maður aptur að heyra. En hver nauðsyn er okkur á að standa hèr hvorr framan í öðrum, og þrátta og deila hvorr við annan, svo sem konur, þær er verða reiðar hvor annari, gánga mitt út á strætið og skammast þar af sárbeittri þrætugirni, tala margt, bæði satt og ósatt, og veldur

því reiðin. Nú þar sem svo mikill áhugi er í mèr, þá muntu ekki með orðum einum hamla hreysti minni, fyrr en þú hefir barizt við mig með eirvopni. Kom nú til, reynum nú, hvorum okkar betur bíta hin eirslegnu spjót“. Að því mæltu lagði *Eneas* hinu sterka spjóti sínu í hinn stóra, ógurlega skjöld *Akkils*, og buldi hátt í hinum mikla skildi, er spjótsoddurinn nam hann. *Peleifssyni* varð bilt, og hèlt frá sèr skildinum með sinni þreknu hendi, því hann hèlt, að hið lángskepta spjót hins hugstóra *Eneasar* mundi auðveldlega gánga í gegnum skjöldinn, fávís maður, er hann hugleiddi það ekki, að guðanna veglegu gjafir gátu ei auðveldlega brotnað eða rofnað fyrir lögum dauðlegra manna; og hið sterka spjót hins vígkæna *Eneasar* rauf nú ekki heldur skjöld *Akkils*, því gull-lagið, er guðinn hafði gert, stóð fyrir, en spjótið gekk í gegnum tvö lögin, og voru þá enn þrjú lög eptir; því *Fótlamur* hafði smíðað fimm lög í skildinum, tvö eirlög og tvö tinlög þar fyrir innan, en eitt lagið hafði hann gert af gulli, og þar nam eskispjótið staðar í. Þessu næst skaut *Akkilles* hinu lángskepta spjóti sínu; kom skotið í hinn krínglótta skjöld *Eneasar* við fremstu skjaldarröndina, þar sem eirröndin var þynnst, og þar undir mjög þunn rönd af nautsleðri; hljóp *Pelíons*-askur í gegn, og brast við í skildinum við skotið. *Eneas* eingdi sig þá saman, og hèlt upp frá sèr skildinum, því hann varð hræddur; rauf spjótið báðar rendur hlífskjaldarins, og flaug

fyrir ofan bak honum og í jörðina, og stóð þar. En er *Eneas* hafði forðað sèr við hinu lánga spjóti, rèttist hann upp; var hann þá skelkaður og þúsundfalt ángurský lagðist yfir augu hans, út af því að skotvopnið skyldi hafa geingið svo nærri honum. En þá kom berserksgángur á *Akkilles;* hann brá bitru sverði og óð að *Eneas,* og grenjaði ógurlega. *Eneas* þreif þá upp vopnstein með hendi sinni; það var mikið bjarg, og ekki mundu því tveir menn valdið hafa, slíkir sem nú gefast, en hann gat hæglega valdið honum einn. Nú mundi *Eneas* kastað hafa steininum á *Akkilles,* þegar hann óð að honum, og hitt annaðhvort hjálm hans eða skjöldinn, sem annars var vanur að hlífa honum við döprum dauða, og *Peleifsson* mundi hafa tekið *Eneas* af lífi í návígi með sverðinu, ef *Posídon* jarðarskelfir hefði ekki haft glöggar gætur á. Hann tók nú þegar til orða við hina ódauðlegu guði: „Mikil skelfíng, mjög tekur mig sárt til hins hugstóra *Eneasar,* er brátt mun falla fyrir *Peleifssyni* og fara ofan til *Hadesar*-heims, af því hann var svo fávís, að hlýða orðum hins lángskeyta *Appollons,* og nú mun eingi hlutur fá forðað honum frá döprum dauða. En hví skal hann saklaus mæta slíkum raunum, fyrir einga skuld, fyrir harma sakir annara manna, hann sem ávalt gefur þægilegar gjafir guðum þeim, er byggja víðan himin? Heyrið nú, látum oss frelsa hann frá dauða. *Kronusson* verður annars reiður, ef *Akkilles* drepur *Eneas;* því svo

er ákveðið, að hann skuli af komast svo *Dardans* ætt verði ekki svo aldauða, að eingir verði uppi niðjar hans; því *Kronusson* unni *Dardani* mest allra sona sinna, þeirra er hann átti með mennskum konum; því nú hefir *Kronusson* lagt hatur á ætt *Príamuss;* mun því hinn sterki *Eneas* ríkja yfir *Trójumönnum,* og svo barnabörn hans, er síðar munu af honum koma“. Hin mikileyga drottníng *Hera* svaraði honum: „Hygg þú sjálfur að, *Jarðarskelfir,* hvort þú vilt frelsa hann, eða láta hann ráða sèr sjálfan. Því við báðar, eg og *Pallas Aþena,* höfum margsvarið í viðurvist allra ódauðlegra goða, að við skulum aldrei varna óförum *Trójumanna,* og ekki þó kveykt sè í *Trójuborg* og hún brenni í óðum eldi, þeim er kyntur væri af hinum víglegu sonum *Akkea*“. En er *Posídon* jarðarskelfir heyrði þetta, gekk hann þángað, sem orustan var og spjótaflugið. Hann kom þar, er þeir voru, *Eneas* og hinn frægi *Akkilles.* Hann brá þegar huldu fyrir augu *Akkilli Peleifssyni,* en kipti hinu eirslegna eskiviðarspjóti út úr skildi hins hugstóra *Eneasar,* og lagði það fyrir fætur *Akkilli;* þá brá hann *Eneasi* hátt í lopt upp frá jörðinni; stökk *Eneas* þá upp yfir margar herfylkíngar kappanna og yfir margar fylkíngar kerrna, hafinn á lopt af hendi guðsins, og kom niður aptast á hinum róstusama orustustað, þar sem *Kákónar* bjuggust til bardaga. *Posídon* jarðarskelfir gekk að honum og mælti til hans skjótum orðum: „Hverr guðanna biður þig að vera svo fífldjarfan,

að berjast móti hinum ofurhugaða *Peleifssyni,* sem er bæði meiri maður en þú og kærari hinum ódauðlegu guðum? Þú skalt ávalt hörfa undan honum, ef þú kant einhvern tíma fyrir honum að verða, svo þú komist ekki til *Hadesar*-hallar fyrir forlög fram. En þá er *Akkilles* hefir beðið bana og skapadægur sitt, þá máttu óhræddur berjast fremstur í flokki, því eingi annar af *Akkeum* mun drepa þig". Að því mæltu skildist hann þar við hann, þegar hann hafði sagt honum frá öllu. Síðan brá hann skyndilega hinni helgu hulu frá augum *Akkils;* leit *Akkilles* þá upp stórum augum, og mælti við sína hugstóru sál í þúngu skapi: „Mikil undur, mikil firn eru það, er eg lít með augum mínum: spjót mitt liggur þar á jörðinni, en eg sè hvergi manninn, er eg skaut til og hugði að drepa. Víst hefir *Eneas* einnig verið kær hinum ódauðlegu guðum, þó eg hèldi, að skrum hans væri einber hègómi. Fari hann þá! Honum mun ekki leika hugur á, að leita á mig framar, fyrst hann varð feginn að flýa undan bananum núna. Eg skal nú fara og eggja fram hina hergjörnu *Danáa,* og gánga svo sjálfur fram og reyna mig við hina aðra *Trójumenn*". Að því mæltu steðjaði hann til flokkanna og eggjaði hvern mann: „Þèr ágætu *Akkear* (mælti hann), standið nú ekki leingur lángt frá *Trójumönnum,* heldur gángi maður mót manni og berjist í ákafa. Því ervitt er fyrir mig, þó eg sè allhraustur, að gánga móti svo mörgum mönnum og berjast við alla. Því

ekki einu sinni *Ares,* sem þó er ódauðlegur guð, og ekki *Aþena* mundu gánga í gin svo mikillar styrjaldar og berjast. En það hygg eg, að eg ekki muni liggja á liði mínu, alt það er eg má að hafast með höndum og fótum og styrkleik mínum; mun eg gánga þvers í gegnum fylkíngu *Trójumanna,* og ætla eg, að margur þeirra muni lítt verða feginn, ef hann kemur nærri spjóti mínu". Með þessum orðum eggjaði *Akkilles* fram *Akkea,* en *Hektor* hinn prúði kallaði til *Trójumanna* og eggjaði þá, og kvaðst ætla móti *Akkilles:* „Þèr ofurhuguðu *Trójumenn* (kvað hann), hræðizt ekki *Akkilles.* Eg mundi geta barizt jafnvel við ódauðlega guði með orðunum, en með spjóti mundi mèr veita það ervitt, því þeir eru mèr miklu yfirsterkari. Svo mun og *Akkilles* ekki efna alt það, er hann segir, heldur mun hann enda sumt, en láta sumt endaslept. Nú ætla eg að gánga á móti honum, þó hendur hans sèu sem eldur; já, þó hendur hans sèu sem eldur og hugur sem blikandi járn, skal eg þó fara móti honum". Með þessum orðum eggjaði hann *Trójumenn,* og geingu þeir þá fram með spjótin á lopti. Lenti nú hvorumtveggjum saman og rèðust hvorir á aðra; gerðist þá gnýr mikill. Þá gekk *Febus Appollon* til *Hektors* og mælti: „*Hektor,* berst ekki framar við *Akkilles* í forvígi, tak heldur móti honum úr flokki þínum, þar sem þú hefir mannmargt um þig, svo hann ekki skjóti þig, eða höggvi þig með sverði í návígi". Þannig

mælti hann, en *Hektor* varð skelkaður, þegar hann heyrði rödd guðsins, sem við hann talaði; fór hann þá aptur inn í mannþyrpínguna. Þá stökk *Akkilles* á *Trójumenn*, íklæddur miklum hugarstyrk, og grenjaði ógurlega. Hann drap fyrst hinn vaska *Ifitíon Otrynteifsson;* hann var foríngi fyrir miklum her. Landvættur nokkur, ein af vatnadísum, hafði átt hann við *Otrynteifi* borgabrjót undir enu snjófga *Tmólus*-fjalli í hinu frjófsama *Hýdulandi*. En í því hann sókti fram, lagði hinn ágæti *Akkilles* hann með spjóti, og kom í mitt höfuðið; klofnaði það alt í sundur, en hann fèll, og varð af dýnkur mikill. Þá hældist hinn ágæti *Akkilles* um, og mælti: „Þar liggur þú, *Otrynteifsson,* ógnarbíldur allra manna; hèr skaltu deya. En átthagi þinn er við *Gýgjar*-vatn, þar sem óðalseign þín liggur, á bökkum hins fiskisæla *Hyllus*-fljóts og hins sveipótta *Hermus*-fljóts". Þessum orðum hældist hann um, en sorti sè fyrir augu *Ifitíons,* en kerrur *Akkea* mörðu hann í sundur með hjólröndunum fremst í orustunni. En rètt á fætur honum lagði *Akkilles* spjóti á *Demóleon Antenorssyni,* vöskum bardagamanni, í gagnaugað, gegnum hinn eirkinnaða hjálm; stóðst eirhjálmurinn ekki lagið, flaug oddurinn í gegnum hjálminn og braut beinið; varð þá allur heilinn í höfðinu blóði blandinn; vann *Akkilles* þar á honum, í því hann sókti sem ákafast áfram. Þar eptir lagði hann spjóti í bak *Hippodamants;* hann hafði hlaupið af kerru sinni og flýði á undan honum.

Hippodamant öskraði í andarslitrunum, svo sem griðúngur öskrar, sá er drepinn er í kríng um hinn volduga *Helíkonsguð*, og hefir *Jarðarskelfir* mikla gleði af sveinum þeim, er leiða griðúnginn: svo öskraði *Hippodamant*, þegar hið framgjarna líf leið úr beinum hans. Þá fór *Akkilles* með spjótið í hendi sèr eptir hinum goðumlíka *Polýdórus Príamssyni*; hafði faðir hans opt bannað honum að gánga í orustuna, af því hann var ýngstur að aldri sona hans og honum kærastur; hann var þeirra allra frástur á fæti; en nú óð hann af einhverju bernskuæði, til að sýna fráleik sinn, fram á meðal forvígismannanna, uns hann lèt líf sitt. Hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* lagði spjóti á honum miðjum, í því hann óð fram hjá; kom lagið í hrygginn, þar sem hinar gullnu brynbeltisspeingur tóku saman og báðir brynjuboðángarnir mættust; gekk spjótsoddurinn þvers í gegn og kom út hjá naflanum; fèll *Polýdórus* þá á knè hljóðandi, og sveif þá yfir hann svart ský, en hann greip höndum fyrir iðrin, í því hann valt út af. En er *Hektor* varð þess varr, að *Polýdórus* bróðir hans var fallinn til jarðar og hèlt höndum fyrir iðrin, þá sveif harmský fyrir augu hans; fèkk hann nú ekki leingur af sèr að standa fjarri; gekk hann þá fram móti *Akkilli*; hann veifaði bitru spjóti, og var þá líkur eldsloga. En jafnskjótt og *Akkilles* sá hann, stökk hann upp og mælti hróðugur: „Þar er sá maður, er mest hefir sært hjarta mitt, er hann drap virktavin minn. Nú skul-

um við ekki leingur flýa hvorr fyrir öðrum um herkvíarnar". Að því mæltu leit hann með reiðisvip til hins ágæta *Hektors*, og sagði til hans: „Gaktu nær, svo þú megir skjótt hreppa fullkominn bana". Hinn hjálmkviki *Hektor* svaraði honum, og varð ekki bilt: „Hugsa þú það ekki, *Peleifsson*, að þú munir hræða mig með orðum, svo sem úngbarn; eg kann nóg af háðsyrðum og frekjufullum orðum, eins og þú. Eg veit, að þú ert vel að þèr gjörr, og að eg er miklu minni fyrir mèr, en þú. Þó er það á guðanna valdi, hvort eg fæ skotið þig til dauðs með spjóti mínu, þó eg sè minni maður; því hvast er spjót mitt að framanverðu". Að því mæltu reiddi hann aptur spjótið og skaut því, en *Apena* andaði mjög hægt á spjótið, og snèri því aptur frá hinum fræga *Akkilli* með anda sínum, svo það kom aptur til hins ágæta *Hektors* og fèll niður fyrir fætur honum, þar sem hann stóð. En *Akkilles* varð óður og stökk að honum, og vildi drepa hann, og grenjaði ógurlega; en *Appollon* rykti *Hektori* skyndilega burt; veitti honum það mjög hægt, er hann var guð, og brá yfir hann miklum mökkva. Hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* stökk þrisvar á hann með eirspjótið, og þrisvar lagði hann spjótinu í hinn þykka skýmokk. En í því er hann rèðst fram í fjórða sinni, líkur einhverjum guði, þá kallaði hann upp ógurlega, og mælti til hans skjótum orðum: „Þar slappstu aptur undan bananum, hundurinn, og var þó ógæfan ekki lángt frá þèr; en í þetta

skipti hefir *Febus Appollon* frelsað þig, er þú munt vanur vera að heita á hann, áður þú geingur út í spjótadyninn. Eg skal þó sjá fyrir þèr, þó síðar verði, ef við hittumst; því vísast er, að einhverr guðanna veiti mèr einnig fulltíngi. En nú mun eg fara móti öðrum, hverr sem fyrir mèr verður“. Að því mæltu lagði hann spjóti í hálsinn á *Drýópi*, og fèll hann fyrir fætur honum. Lèt *Akkilles* hann liggja, en skaut spjóti til *Demúkkuss Fíletorssonar*; hann var vaskur maður og mikill; kom spjótið í knè honum og hepti för hans; síðan hjó *Akkilles* hann með hinu stóra sverði, og tók hann af lífi. Þá rèðst hann á þá *Bíantssonu, Laógonus* og *Dardanus*, og steypti þeim af kerrunni til jarðar; skaut hann annan þeirra með spjóti, en hjó annan með sverði í návígi. Þá drap hann *Trós Alastorsson*; hafði hann geingið móti *Akkilli* og tekið um knè hans, vildi biðja hann að vægja sèr og gefa sèr líf, sjá aumur á sèr, og drepa sig ekki, er hann væri jafnaldri hans. Svo var hann fávís; vita mátti hann, að *Akkilles* mundi synja honum þessa; því *Akkilles* var síður en ekki mjúklyndur eða þýðlyndur maður, heldur mesti ofsamaður. *Trós* hèlt nú höndum um knè hans, og vildi biðja sèr lífs, en *Akkilles* lagði hann sverði í lifrina; valt lifrin út úr honum, en svart blóðið úr lifrinni fylti skaut hans; sè þá sorti fyrir augun, og var hann örendur. Þá gekk *Akkilles* að *Múlíus*, og lagði hann með spjóti í eyrað, og gekk þegar eiroddurinn út um hitt eyrað

Þá hjó hann með heptisverði í höfuð *Ekeklus Agenorssyni*; varð alt sverðið volgt af blóðinu, en dökkrauður dauðinn og hin máttuga skapanorn heltók augu hans. Þá lagði hann eirspjótinu í gegnum handlegg *Devkalíons*, þar sem aflsinarnar koma saman í olnboganum; varð honum þá höndin ónýt, og sá hann nú fyrir dauða sinn, beið svo, þar til *Akkilles* hjó á hálsinn með sverði; fauk þá af honum höfuðið og hjálmurinn með, en mænan gaus upp úr hálsliðunum, og fèll hann endilángur á jörð niður. Þá fór *Akkilles* eptir hinum vaska *Hrigmus Píráussyni*, er komið hafði frá hinu frjófsama *Þraklandi*, og skaut spjóti á hann miðjan, og gekk eirvopnið inn í lúngað; fèll hann þá ofan af kerrunni. *Aríþóus*, kerrusveinn hans, snèri þá hestunum aptur, en *Akkilles* lagði hvössu spjóti í bak hans, og hratt honum ofan úr kerrunni, og fældust þá hestarnir. Svo sem þá er geysilegur eldur hleypur óður um djúpa afdali, þegar þykkur skógur er að brenna, og vindurinn keyrir fram logann og þyrlar honum um alt: svo óð *Akkilles* um alt með spjót í hendi, líkur einhverri óhemju, og elti menn þá, er feigir voru, en dökk jörðin flaut í blóði. Svo sem þá er maður teingir saman krúnubreiða uxa, til að láta þá þreskja hvítt bygg á vel settum þreskivelli, og smækka byggkornin skjótt undir klaufum enna hábaulandi nauta: svo tróðu enir einhæfðu hestar hins hugstóra *Akkils* jafnt mannabúka og skjöldu, en allur hjólásinn undir kerrunni

varð blóði drifinn, og blóðsletturnar undan hestahófunum og hjólröndunum geingu yfir kerrustólsbogann; en *Peleifsson* geystist áfram til að vinna sèr frægð, og voru hinir óárennilegu armleggir hans blóði stokknir.

TUTTUGASTI OG FYRSTI ÞÁTTUR.

Bardagi við fljótið.

En er *Trójumenn* komu að vaði hins straumfagra, sveipótta *Ksanpus*-fljóts, er hinn ódauðlegi *Seifur* hafði getið, þá skildi *Akkilles* þá, elti suma þeirra út á völlinn á leið til borgarinnar, þar sem *Akkear* flýðu æðrufullir daginn fyrir, þá er *Hektor* hinn prúði lèt óðast: þá leið þustu nú *Trójumenn* áfram á flóttanum, en *Hera* dreifði þykkum skýmokk fyrir framan þá, til að tálma þeim; en helmíngur þeirra rakst út í hið straumdjúpa silfursveipótta vatnsfall; fèllu þeir í fljótið með skvampi miklu; gnúðu þá hinir djúpu straumar, og bakkarnir beggja vegna umhverfis drundu hátt, en mennirnir hríngsnèrust innan um vatnasveipina, og sveimuðu með óhljóðum híngað og þángað. Svo sem þá er eingisprettur hefjast á lopt til að flýa út í eitthvert fljót undan eldsgángi, þegar óslökkvandi eldur gýs skyndilega upp og logar, svo þær steypa sèr lafhræddar út í vatnið: svo fyltist hinn glymjandi straumur ens sveipadjúpa *Ksantus*-fljóts af hestum og mönnum, hverju innan um annað, fyrir eltíngum *Akkils*. Hinn seifborni kappi lèt þar eptir spjót sitt, og lagði það í einn porsviðar-runn, stökk síðan, líkur óvætti, út í fljótið, með eintómt sverðið, og hafði

ill verk í hyggju. Hann hjó á báða bóga; risu þá upp hræðileg andvörp, er mennirnir voru slegnir með sverðinu, en vatnið varð rautt af blóðinu. Svo sem aðrir fiskar flýa hræddir undan ákafastórum vagnhval, og fylla upp allar víkur í vogskornum fjarðarbotni, því vagnan jetur drjúgum hvern fisk, er hún nær: svo flýðu *Trójumenn* undir vatnsbakkana í straumum hins óttalega fljóts. En er *Akkilles* var þreyttur orðinn í handleggjunum að drepa, veiddi hann upp úr fljótinu tólf únga sveina, í vígsbætur fyrir *Patróklus Menöytsson,* og dró þá á land; voru þeir þá rænulausir af hræðslu, sem hindarkálfar. Hann batt hendur þeirra á bak aptur með vel sniðnum ólum, er þeir sjálfir höfðu á sèr við hina riðnu brynstakka sína, fèkk þá svo fèlögum sínum, að flytja þá til enna holu skipa, en hljóp sjálfur fram að fljótinu aptur, því hann lángaði enn til að höggva niður mennina. Þá mætti hann *Lýkáoni Príamssyni Dardanúngs;* var hann þá að flýa frá fljótinu. Eitt sinn áður hafði *Akkilles* geingið út um nótt og handtekið *Lýkáon* og haft hann burt nauðugan úr eikagarði föður hans; var *Lýkáon* þá að höggva únga teina af fíkjutrè með beittri eiröxi, og ætlaði að hafa þá í kerrustólsboga; kom hinn ágæti *Akkilles* þar að honum, og varð honum óvísavargur; flutti hann þá *Lýkáon* á skipum til ennar fjölbygðu *Lemneyar* og seldi hann þar; galt *Jasonsson Akkilli* verðaura fyrir hann. Gestfèlagi *Lýkáons, Etíon* frá *Imbrey,* leysti hann

út þaðan, og galt fyrir hann mikið fè, og sendi hann til ennar helgu *Arisbu*. Þaðan flýði hann á laun og komst heim til föður síns. Hann skemti sèr með vinum sínum í ellefu daga, síðan hann kom frá *Lemney,* en á tólfta degi lèt guð hann aptur falla í hendur *Akkilli,* því *Akkilli* var það fyrirhugað, að senda hann til *Hadesar*-heims, þó *Lýkáon* væri nauðugt að fara þángað. Hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* gat nú að líta, hvar *Lýkáon* var; hann var hlífarlaus, bæði hjálmlaus og skjaldarlaus; hann hafði og ekkert spjót; hafði hann kastað því öllu frá sèr á landi, því svitinn mæddi hann, og erviðið lúði knè hans, þegar hann flýði upp frá fljótinu. Þá mælti *Akkilles* í þúngu skapi við sína hugstóru sál: „Mikil skelfíng! Stór furða er það, er eg sè með augum mínum. Víst munu hinir hugstóru *Trójumenn,* er eg drap, rísa aptur upp frá hinum dimma myrkheimi, fyrst þessi maður, er seldur var til ennar sannhelgu *Lemneyar,* er hèr aptur kominn og hefir sloppið undan banadægri sínu, og fyrst djúp hins gráa sæfar, er mörgum heldur nauðugum, gat ekki hamlað för hans. En bíddu við, hann skal og fá að kenna á spjótsoddi mínum, svo eg sjái og komist að raun um, hvort hann muni og komast þaðan jafnt og þeir, eða hvort hin lífgandi jörð, sem heldur hjá sèr fræknustu mönnum, muni og fá haldið honum“. *Akkilles* stóð kyrr, meðan hann velkti þessu í huga sèr; en á meðan kom *Lýkáon* til hans felmtsfullur, og

ætlaði að taka um knè hans, því hann vildi fyrir hvern mun forðast hinn illa dauða og hina svörtu valkyrju. Þá reiddi hinn ágæti *Akkilles* hið lánga spjót, og vildi leggja hann í gegn. *Lýkáon* laut áfram, hljóp undir lagið og tók um knè hans, en lagið gekk fyrir ofan bak hans, og nam spjótið staðar í jörðinni, og var mjög fúst að seðja sig á mannsblóði. *Lýkáon* tók annari hendi um knè *Akkils* og bað sèr lífs, en annari hendi hèlt hann um hið beitta spjót, og slepti ekki þeim tökum. Hann mælti til *Akkils* skjótum orðum: „Eg knèfell fyrir þèr, *Akkilles.* Sjá þú sóma minn, og haf meðaumkun með mèr! Jafnt er, sem eg sè nauðleitamaður þinn, þú fóstri *Seifs,* og máttu því ekki níðast á mèr; því hjá þèr neytta eg fyrstum manna *Demetru* meldurs, þann dag er þú handtókst mig í hinum velsetta eikagarði, og fluttir mig burt frá föður mínum og vinum, og seldir mig mansali til ennar sannhelgu *Lemneyar,* og fèkkst fyrir mig hundrað uxalög, og enn galt eg þrenn slík gjöld, áður eg væri þaðan laus látinn; er þetta hinn tólfti dagur, síðan eg kom til *Ilíonsborgar,* og hefir margt á daga mína drifið. Hin skaðvæna skapanorn hefir nú aptur selt mig í hendur þèr; er það sýnt, að eg hefi eingi vinur verið föður *Seifs,* er hann skyldi fá mig aptur á vald þitt, og skammælegan hefir hún alið mig, móðir mín, *Laóþóa Altes-dóttir* hins gamla, er konúngur var yfir enum herskáu *Lelegum,* og bjó í hinni háfu *Pedasusborg* á *Satníóis-*

bökkum; átti *Príamus* dóttur hans, og auk hennar margar konur aðrar. Við vorum tveir bræður, synir hennar, og muntu gánga milli bols og höfuðs á báðum okkur. Þú skauzt hinn goðumlíka *Polýdórus* með hvössu spjóti og drapst hann fremst í fótgaungu-liðinu; en yfir mig mun ógæfan koma hèr, því það hygg eg, að eg sleppi ekki úr höndum þínum, fyrst guð hefir eitt sinn látið fund okkar saman bera. En eitt vil eg segja þèr, sem eg bið þig leggja á hjarta þitt: drep mig ekki, því eg em ekki sammæddur bróðir *Hektors*, þess er vó hinn góða og hrausta fèlaga þinn". Slíkum bænarorðum mælti hinn frægi *Príamsson* til hans, en fèkk aptur þetta ómilda svar: „Vertu ekki svo heimskur, að nefna lausnargjald við mig, eða halda ræðu fyrir mèr. Áður en *Patróklus* beið skapadægur sitt, var mèr ljúfara að hlífa *Trójumönnum*, og mörgum mönnum, sem eg handtók, gaf eg líf, og seldi þá mansali. En nú skal alls eingi undan bana sleppa, hvern sem guð lætur mèr í greipar gánga; nei, eingi af öllum *Tróverjum*, og sízt *Príamssynir*. Heyr þú, kunníngi, þú skalt nú deya hèr einnig. Hví berst þú svo illa af? Deya mátti *Patróklus*, og var hann þó miklu meiri maður, en þú. Sèr þú ekki, hve fríður eg em sýnum og mikill á velli. Eg er af ágætum föður kominn, og móðir mín, sem ól mig, var gyðja. Þó er mèr einnig dauðinn vís og hin máttuga skapanorn, hvort sem það verður að morgni dags, að kveldi eða um miðjan dag, þegar einhverr

tekur mig af lífi í orustunni, og annaðhvort skýtur mig með spjóti eða með ör af bogastreing“. Þannig mælti *Akkilles*. Þá urðu knè og hjarta *Lýkáons* vanmegna; hann slepti spjótinu, settist niður og breiddi frá sèr báðar hendur. *Akkilles* brá hinu bitra sverði og hjó á viðbeinið við hálsinn; sökk tvíeggjaður brandurinn allur á kaf; lagðist *Lýkáon* þá á jörðina endilángur á grúfu, en svart blóðið rann og vætti jörðina. *Akkilles* tók í fót honum, og slaungdi honum út í fljótið, hældist um og mælti til hans skjót-um orðum: „Ligg þú nú hèrna hjá fiskunum; þeir munu í næði sleikja blóðið úr sárinu. Ekki skal móðir þín leggja þig á líkbörur og harma þig svo; nei, hinn sveipótti *Skamander* skal bera þig fram í hina breiðu fjarðarvík; mun svo margur fiskur, sem stökkur innan um sjóarbylgjuna, renna neðan upp undir hið dökkva gráð á sjónum, til að eta *Lýkáons* hvítu fitu. Farið allir illa för, þar til vèr komumst til ennar helgu *Ilíonsborgar*, þèr á flótta, en eg á hælum yðar að höggva niður. Ekki skal heldur hinn straumfagri, silfursveipótti fljótsguð verða yður að liði, þó þèr opt fórnfærið honum marga griðúnga, og hleypið einhæfðum hestum kvikum niður í hyljina. Nei, þèr skuluð alt að einu deya illum dauða, þar til þèr allir hafið tekið hefnd fyrir víg *Patrókluss* og manntjón þeirra *Akkea*, er þèr drápuð hjá hinum fljótu skipum, meðan eg var ekki við“.

Þannig mælti *Akkilles*. Þá varð fljótsguðinn

ákaflega reiður, og velkti í huga sèr, hversu hann mætti koma hinum ágæta *Akkilli* til að láta af orustunni, og hversu hann feingi varið *Trójumenn* við manntjóni. Á meðan stökk *Peleifsson* með hið lángskepta spjót í hendi sèr að *Asteropeus,* og vildi drepa hann; hann var *Pelegonsson,* en hinn straumbreiði *Axíus* hafði átt *Pelegon* við *Períböyu,* elztu dóttur *Akesamens,* því hinn sveipadjúpi fljótsguð hafði átt samlag við hana. *Akkilles* óð nú að honum, en *Asteropeus* reis upp í fljótinu og fór móti honum; hann hafði tvö spjót í hendi, en *Ksanpus* lèt styrk koma í brjóst honum, því fljótsguðinn var reiður orðinn af vígunum, er *Akkilles* hafði vægðarlaust drepið svo marga kappa í fljótinu. En er þeir áttu skamt hvorr til annars, mælti hinn fóthvati ágæti *Akkilles* fyrr til hans: „Hverr ertu, og hverra manna, er þú þorir að fara móti mèr? því ógæfumanna synir eru það, sem verða á götu minni, þegar á mèr er móðurinn“. *Pelegons* frægi son svaraði houm: „Hugstóri *Peleifsson,* hví spyr þú að ætt minni? Eg em frá hinu frjófsama *Peónalandi,* sem hèðan er lángt í burtu, og er hèr kominn með peónska kappa, vopnaða með laungum spjótum; er þetta hinn ellefti dagur, síðan eg kom til *Ilíonsborgar.* En ætt mína á eg að rekja til hins straumbreiða *Axíuss;* hann var faðir hins spjótfima *Pelegons,* sem sagður er faðir minn. En nú skulum við berjast, frægi *Akkilles*“. Svo mælti hann hróðugur. Hinn ágæti *Akkilles* reiddi þá *Pelíons-*

ask; en í sama vetfángi skaut kappinn *Asteropeus* báðum spjótunum, sínu með hvorri hendi, því honum voru báðar hendur jafntamar; kom annað spjótið í skjöldinn, og gekk ekki í gegn, því gull-lagið, er guðinn hafði gert, stóð fyrir; hitt spjótið kom í hægra framhandlegginn; var það skinnsprettur, og stökk út svart blóð, en spjótið, sem lángaði til að seðja sig á holdi, flaug fyrir ofan *Akkilles* og lenti í jörðinni. Því næst skaut *Akkilles* hinum gagnfleyga aski til *Asteropeuss*, og vildi bana honum, en hann misti hans; flaug eskispjótið í hinn háfa bakka og hljóp ofan í bakkann allt upp á miðjan falinn. Þá dró *Peleifsson* hið bitra sverð frá hlið sèr, og óð að honum í vígahug. *Asteropeus* var þá að leita við að kippa askinum, er *Akkiles* hafði skotið, upp úr vatnsbakkanum, en gat ekki; þrisvar rygaði hann því til, og vildi draga það upp, og þrisvar gafst hann upp við það; í fjórða sinni vildi hann benda eskispjót *Ajaks-niðja* út á hlið og brjóta það svo, en *Akkilles* bar að honum áður, og banaði honum með sverðinu, hjó á kviðinn hjá naflanum, svo öll iðrin ultu út á jörðina; tók hann þá andköf, og sorti sè fyrir augu hans. En *Akkilles* stökk á hann ofan og fletti hann vopnum, og mælti síðan hróðugur: „Ligg þú nú svona! Ervitt er fyrir þig, þó þú sèrt af fljótsguði kominn, að keppa við sonu hins afar-sterka *Kronussonar*. Þú sagðist vera afkvæmi straumbreiðs fljótsguðs, en eg þykist eiga ætt mína að rekja til ens mikla *Seifs*. *Peleifur*

Ajaksson, sem er konúngur yfir mörgum *Myrmídónum,* er faðir minn, en *Ajakus* var sonur *Seifs.* Og svo sem nú *Seifur* er máttkari en fljótsguðir, er til sæfar renna, svo er og niðji *Seifs* máttkari en fljótsguðs niðji. Nú er og hjá þèr einn mikill fljótsguð; vittu, hvort hann fær hjálpað þèr. Nei, eingi fær staðizt móti *Seifi Kronussyni.* Því er það, að *Akkelóus,* sem er yfirfljót allra fljóta, jafnast ekki við hann, og ekki heldur hinn afar-sterki, straumdjúpi *Ókean,* er öll fljót og allur sjór og allar vatnslindir og hinir djúpu brunnar hafa sína upprás af; og þó óttast hann einnig reiðarslag hins mikla *Seifs* og hina ógurlegu þrumu hans, þegar hún dunar af himni ofan“. Að því mæltu kipti hann eirspjótinu upp úr vatnsbakkanum. Hann lèt nú *Asteropeus* liggja þar eptir örendan á aurunum, og þar skolaði hann hið dökkva vatn, en álar og fiskar unnu að honum og rifu í sig nýrnamörinn. En *Akkilles* fór nú og elti hina hestfimu *Peóna,* en þeir flýðu upp með hinu sveipótta fljóti, þegar þeir sáu, að hinn hraustasti kappi var fallinn fyrir ofurefli og sverði *Peleifssonar* eptir hrausta vörn í harðri orustu. Drap *Akkilles* þar þá *Persílokkus* og *Mýdon* og *Astýpýlus, Mnesus* og *Prasíus, Eníus* og *Ofelestes.*

Hinn skjóti *Akkilles* mundi nú drepið hafa fleiri *Peóna,* ef hinn sveipadjúpi fljótsguð hefði ekki orðið reiður og talað til hans í mannslíki, og látið heyra raust sína upp úr djúpri hríng-iðu: „Það er hvor-

tveggja, *Akkilles,* að þú ert meiri kraptamaður, en aðrir menn, enda ertu og stórvirkjasamari, því sjálfir guðirnir hlífa þèr jafnan við háska. Hafi *Kronusson* lofað þèr að drepa alla *Trójumenn,* þá farðu frá mèr, og frem stórvirki þín á vellinum, því hinir fögru straumar mínir eru nú fullir orðnir af mannabúkum, svo eg má með eingu móti velta rás minni fram til reginhafs, með því eg em stíflaður upp af líkunum, en þú strádrepur alt. Ger svo vel og lát nú af. Eg undrast stórum yfir þèr, þjóðhöfðíngi". Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði honum, og mælti: „*Skamander,* fóstri *Seifs,* svo skal vera, sem þú segir. En ekki mun eg fyrr af láta að drepa hina ofstopafullu *Trójumenn,* en eg hefi hnept þá inn í borgina, og reynt mig við *Hektor,* hvort sem hann fær sigrað mig, eða eg hann". Að því mæltu stökk hann eptir *Trójumönnum,* eins og óhemja. Þá mælti hinn sveipadjúpi fljótsguð við *Appollon:* „Heyr undur, *Silfrinbogi,* sonur *Seifs,* lítt hlýðir þú boðum *Kronussonar,* er hann lagði ríkt á við þig að vera hjástoð og vörn *Trójumanna,* alt þar til er kemur hin síðrennandi kvöldsól og breiðir skugga yfir hina frjófsömu jörð". Þannig mælti hann, en þá stökk hinn spjótfimi *Akkilles* fram af vatnsbakkanum og hljóp ofan í mitt fljótið. Þá ylgdist *Skamander* óður, og rèðst á hann; hann varð allur í uppnámi og æsti upp alla straumana, og hratt af stað líkadýngjum þeim, er í hann höfðu safnazt og *Akkilles* hafði drepið; hann öskraði, svo sem grið-

úngur, og skaut líkunum upp úr sèr á land upp, en hann bjargaði þeim, sem lifandi voru innan um hina fögru strauma, með því móti, að hann sveipaði utan um þá stórum, djúpum hríng-iðum. Nú reis ógurleg brimylgja umhverfis um *Akkilles;* straumkastið skall á skildi hans, og hann gat einga fótfestu feingið; þreif hann þá með höndum sínum í einn hávaxinn, stóran álmvið, en álmurinn losnaði upp með rótum, reif í sundur allan vatnsbakkann, og stemdi hina fögru strauma með sínum þèttu greinum, fèll svo allur niður í fljótið og stíflaði það; varð *Akkilles* þá hræddur og stökk upp úr hylnum og hljóp eptir bökkunum, lèttur á sèr, sem fugl á flugi. En hinn mikli fljótsguð lèt ekki af, heldur hóf sig upp í móti honum kolmórauður, og ætlaði nú að aptra hinum ágæta *Akkilli* frá því að halda fram sókninni, og afstýra óförum *Trójumanna. Peleifsson* stökk undan, sem kólfi væri skotið; var hann þá svo ákafa-snar, sem dökkgrár veiðiörn, sem er allra fugla sterkastur og skjótastur. Svo skjótt þaut hann undan, en eirmálmurinn glumdi óttalega um brjóst honum; flýði hann nú og skauzt á hlið undan fljótsguðnum, en guðinn sókti á eptir honum með miklum straumgný. Svo sem þá er vatnsveitíngarmaður ræsir fram vatn frá kolblárri uppsprettulind og veitir því yfir skóga og eikigarða, heldur á reku í höndum sèr og varpar burt úr rennunni, því sem fyrirstöðu gerir; en er vatnið fær framrás, velta undan allir smásteinar;

bunar vatnið þá ótt ofan eptir hallandanum, svo veitumaður hefir ekki við því: svo náði straumaldan *Akkilli* ávalt, þó hann væri lèttur á sèr; því guðir eru mönnum máttkari. Því í hvert sinn er hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* reyndi til að veita viðnám, og vita, hvort allir guðir, þeir er bygðu víðan himin, ræki sig á flótta, þá kom í hvert sinn stóralda hins himinrunna vatnsfalls ofan yfir herðar honum, og hrakti hann úr stað. Sá hann nú sitt óvænna, og stökk hátt í lopt upp, en hinn stríði vatnsstraumur lúði knè hans að neðan, því hann skakkylgdist og skolaði sandinum undan fótum hans. Þá leit *Peleifsson* upp í hinn víða himin, og kveinaði hátt: „Faðir *Seifur*, en að eingi af guðunum skuli fá af sèr að bjarga mèr aumkunarverðum manni úr fljótinu; komist eg að eins hèðan, mun eg ekki undan skorast að deya. Eingum get eg þó af uppheimsgoðum kent um þetta, heldur er móðir mín skuld í því, því hún gabbaði mig með ósannindum, er hún sagði, að eg mundi falla fyrir hinum snöru skeytum *Appollons* undir borgarveggi hinna brynjuðu *Trójumanna*. Eg vildi óska, að *Hektor* hefði drepið mig; hann hefir vaxið hèr upp manna hraustastur; þá hefði hraustur vegið og flett hraustan vopnum. En nú liggur fyrir mèr að deya hèr smánarlegum dauða og vera innilokaður í þessu mikla fljóti, svo sem svínahirðir, er veður yfir læk á vetrardegi og ferst í læknum“. Þannig mælti hann; þá geingu þau til hans skyndilega, *Posídon* og *Aþena*;

þau voru í mannslíkjum og stóðu hjá honum, tóku í hönd hans með hendi sinni og hughreystu hann með orðum; tók *Posídon* jarðarskelfir svo fyrr til máls: „*Peleifsson,* hvorki skaltu skelfast um of, nè æðrast, þar sem þú með orlofi *Seifs* átt slíka bjargvættur að meðal guðanna, sem við erum, eg og *Pallas Aþena.* Því ekki á það fyrir þèr að liggja að verða sigraður af fljótsguði. Hann mun brátt láta af, og muntu sjálfur finna það. En nú munum við leggja þèr heilræði, ef þú vilt okkar ráðum fram fara: þú skalt ekki fyrr af láta hinni mannhættu styrjöld, en þú hefir hrakið hinn tróverska her, þann er undan kemst, til ennar frægu *Ilíonsborgar,* og ekki fyrr aptur fara til skipanna, en þú hefir tekið *Hektor* af lífi. Skulum við nú veita þèr, að þú fáir ósk þína“. En er þau höfðu mælt þetta, geingu þau burt, og til enna ódauðlegu guða. En *Akkilles* gekk nú út á völlinn, því skipun guðanna eggjaði hann mjög fram. Var nú allur völlurinn fullur af vatnsflóðinu; flutu þar mörg fögur vopn vopnbitinna kappa, og svo margir mannabúkar. Tók *Akkilles* nú hátt upp fæturna, er hann óð beint á móti straumnum, og gat hið straumbreiða fljót nú ekki aptrað honum, því *Aþena* hafði komið miklum styrkleik í brjóst honum. *Skamander* lèt þó ekki af berserksgángi sínum, heldur varð hann nú enn reiðari við *Peleifsson;* hóf hann sig nú hátt í lopt upp og bláhryggjaði straumölduna. Hann kallaði þá hátt og mælti til *Símóis:* „Heyr, bróðir,

við verðum báðir að stöðva afl þessa manns, því ella mun hann brátt í eyði leggja hina miklu borg *Príamuss* konúngs, og *Trójumenn* munu ekki fá staðizt í orustunni. Kom nú skjótt til liðs við mig, og fyll farvegu þína með vatni úr uppsprettunum, og æs upp alla læki. Reis upp mikla öldu og ger stóran skruðníng með eikabolum og steinum, svo við fáum hamið hinn trylta mann, er nú gerir yfirgáng mikinn og vill jafnast við sjálfa guðina. Væntir mig, að ekki muni honum að liði verða afl hans eða fríðleikur, nè enn heldur vopnin þau hin góðu; munu þau nú liggja einhverstaðar neðst á botni í flóðinu auri orpin. Eg skal ausa utan um hann ótallegum aurskriðum og hylja hann með sandhaugum, svo *Akkear* skulu ekki geta tínt upp bein hans; svo mikilli aurbleytu skal eg yfir hann dýngja. Hèr skal vera leg hans, og skal ekki þurfa haug að verpa yfir hann, þegar *Akkear* jarða hann“. Að því mæltu rèðst hann á *Akkilles;* hann ólgaði allur og geystist hátt í lopt upp, drundi og velti froðunni, blóðinu og mannabúkunum. Dökkmórauð alda hins himinrunna vatnsfalls stóð uppreist, hafin í lopt upp, og ætlaði að sleingja *Peleifssyni.* Þá varð *Hera* hrædd um *Akkilles,* að hinn mikli, sveipadjúpi fljótsguð mundi svipta honum í burtu; hún kallaði þá hátt og mælti til *Hefestuss,* sonar síns: „Upp, *Fótlamur,* sonur minn! Það ætlaði eg, að það væri við þitt hæfi, að eiga vopnaskipti við hinn sveipótta *Ksanþus;* kom nú skjótt til liðs, og lát

mikið bál brenna, en eg skal fara og senda utan af hafi stríðan stormbyl vestanvindar og hins hvíta sunnanvindar; skal sá bylur bera hinn skaðvæna loga og brenna upp lík og vopn *Trójumanna*; en þú skalt brenna trè þau, er standa á *Ksanþus*-bökkum, og steypa eldi á sjálfan hann, og lát hann hvorki aptra þèr með blíðum orðum eða stríðum, og hætt ekki fyrr berserksgángi þínum, en eg læt heyra til mín og kalla hátt; þá skaltu stöðva hið ómæðna bál". Þannig mælti *Hera*, en *Hefestus* kveykti þá upp geysi-mikinn eld. Fyrst brann eldurinn á vellinum, og brendi mörg lík, er þar lágu í dýngjum, þeirra manna, er *Akkilles* hafði vegið. Þornaði nú upp allur völlurinn, og hið fagra vatn stöðvaðist. Svo sem frumhausts-útnyrðíngur þurkar skjótt upp nývökvaðan garð, svo garðyrkjumanni þykir vænt um: svo þornaði allur völlurinn, þegar *Hefestus* brendi upp líkin. Síðan vendi hann hinum skínanda loga að fljótinu; þá brunnu álmarnir, pílarnir og porsbjarkirnar; þá brann steinsmæran, sefið og ilmstörin, er þar óx mikið af umhverfis hina fögru fljótsstrauma; þá mæddust álar þeir og fiskar, er í hyljunum voru, og lèku sèr hèr og hvar um hina fögru strauma; mæddust þeir af andardrætti hins fjölfima *Hefestuss*. En er fljótsguðinn tók til að brenna, tók hann til orða og mælti: „Eingi af guðunum getur jafnazt við þig, *Hefestus*, og ekki vil eg heldur við þig keppa, er þú logar svo allur af eldi. Hættu þessum leik; hinn ágæti

Akkilles má mín vegna reka *Trójumenn* út af borginni, þó hann vilji nú þegar. Hvað varðar mig um sókn og vörn?“ Svo mælti fljótsguðinn, og logaði þá í eldi, en hinir fögru vatnsstraumar ullu upp, svo sem þá er sýður niðri í katli við mikinn eld, þegar soðinn er nýrnmör af feitu alisvíni; vellur þá alla vega upp úr katlinum, er brennileg eldskíð eru undir látin: svo loguðu hinir fögru straumar fljótsguðsins af eldinum, en vatnið sauð; stöðvaðist hann þá og mátti ekki fram renna; mæddist hann af eldshitanum sökum ofurafls hins fjölkunna *Hefestuss;* bað hann þá *Heru* stórmjög og mælti til hennar skjótum orðum: „Hví sækir sonur þinn, *Hera,* svo hart að mèr fremur en öðrum, til að ángra straum minn? Þú átt ekki meiri sök á mèr, heldur en hinum guðunum, er veita lið *Trójumönnum.* Eg skal nú hætta, ef þú vilt svo vera láta, en þá skal *Hefestus* þarna láta af líka. Og hèr á ofan mun eg sverja þèr, að eg skal aldrei varna óförum *Trójumanna,* og ekki þó kveykt sè í *Trójuborg* og hún brenni í óðum eldi, þeim er kyntur væri af hinum víglegu sonum *Akkea*“. Þá er hin hvítarmaða gyðja *Hera* heyrði þetta, mælti hún þegar til *Hefestuss,* sonar síns: „Hættu, *Hefestus,* sonur minn hinn víðfrægi, því ekki hæfir að hrekja svo ódauðlegan guð sökum dauðlegra manna“. Þannig mælti hún, og slökti *Hefestus* þá hinn geysilega eld; runnu þá hinir fögru straumar aptur ofan í farveg sinn. En er ákefð *Ksanþusar* var niður

kæfð, voru báðir kyrrir og hættu, því *Hera,* sem var allreið, hèlt þeim í taumi.

Nú hófst stráung og þúng rimma meðal hinna annara guða; voru hjörtun óð í brjóstum þeirra af sundurþykkju. Þeir rèðust nú hvorir á aðra með miklum gný, svo að hrikti í hinni víðu jörð, og tók undir umhverfis í hinu stóra himinhvolfi. *Seifur* heyrði það, þar sem hann sat á *Ólympi,* og hló þá hjarta hans af gleði, er hann sá, að guðunum lenti saman í orustu. Leið nú ekki á laungu, áður þeir færi saman, því *Ares* skjaldbrjótur gekk á undan og rèðst fyrstur á *Aþenu;* hann hafði eirspjót í hendi og mælti til hennar smánarorð: „Hverju sætir, að þú, hundsflugan, með ákefðarfullri ofdirfsku og framhvött af stórhuga þínum, etur guðunum saman til orustu? Hvort manstu ekki, þegar þú eggjaðir *Díómedes Týdeifsson* til að veita mèr á-verka, og hèlzt sjálf um hið alskínanda spjót og rakst það beint á mig og sundurflettir mínu fríða holdi. Nú skal eg hefna á þèr fyrir það, sem þú hefir gert mèr“. Að því mæltu lagði *Ares* í hinn ógurlega, skúfaða ægisskjöld, þann er jafnvel reiðar-slag *Seifs* vinnur ekki á. Þar í lagði hinn blóð-flekkaði *Ares* hinu lánga spjóti sínu. *Aþena* hopaði aptur, og þreif með sinni þreknu hendi stein einn, er lá á vellinum; hann var svartur, hrufóttur og mikill; það var marksteinn, er fornmenn höfðu sett þar. Með þeim steini laust hún *Ares,* og kom á hálsinn; varð *Ares* óvígur, og fèll hann; lagði hann

undir sig sjö plógslönd, þar sem hann lá; varð þá hár hans moldugt, og vopnin glömruðu alla vega utan á honum. Þá hló *Pallas Aþena* og mælti hróðug til hans skjótum orðum: „Þú hefir þá ekki gætt að því, heimskínginn, þar er þú þykist mèr jafnsnjallur að kröptum, að eg em þèr miklu yfirsterkari. Þannig munu bytna á þèr óbænir móður þinnar, sem er reið þèr og hefir illan hug til þín, sökum þess að þú yfirgafst *Akkea,* en veitir lið hinum ofstopafullu *Trójumönnum*". Að því mæltu snèri *Aþena* frá honum hinum björtu augum sínum. *Afrodíta,* dóttir *Seifs,* tók þá í hönd *Aresar,* og leiddi hann burt; stundi hann þá mjög ótt, og lá við sjálft, að hann fèlli í ómegin. En er hin hvítarmaða gyðja *Hera* varð vör við *Afrodítu,* mælti hún þegar skjótum orðum til *Aþenu:* „*Atrýtóna,* dóttir *Seifs* ægisskjalda, mikil firn eru slíkt! Hún leiðir þar hinn mannskæða *Ares* aptur úr hinum brennandi bardaga mitt í orustugnýnum, hundsflugan. Heyrðu, farðu og elt hana!" Þannig mælti *Hera,* en *Aþena* varð glöð við og hljóp eptir *Afrodítu,* óð að henni og rak sína þreknu hönd fyrir brjóst henni, svo knè hennar og hjarta vanmegnuðust. Lágu þau *Ares* þar nú bæði tvö á hinni margfrjófu jörð. Þá hældist *Aþena* um, og mælti skjótum orðum: „Svona vildi eg að allir væri nú, þeir er lið veita *Trójumönnum,* í hvert sinn sem þeir berjast við hina brynjuðu *Akkea,* svona áræðnir og hugaðir, sem *Afrodíta* var nú, þá hún

kom til liðs við *Ares,* og varð fyrir mèr, þegar á mèr var móðurinn. Þá værum vèr fyrir laungu búnir að leggja í eyði hina fjölmennu *Ilíonsborg,* og kvittir orðnir við allan ófrið". Þannig mælti *Aþena,* en hin hvítarmaða gyðja *Hera* brosti. Þá mælti hinn voldugi *Jarðarskelfir* við *Appollon:* „*Febus,* hví stöndum við svo lángt frá öðrum? Slíkt sæmir ekki, fyrst aðrir hafa byrjað bardagann, og enn meiri er mínkunin, ef við förum svo til *Ólymps* og til hinnar eirföstu hallar *Seifs,* að við höfum ekki verið í bardaga. Byrja þú fyrri, fyrst þú ert ýngri, því ekki sæmir, að eg geri það, þar sem eg em eldri og reyndari, en þú. En hvað þú ert hugsunarlaus, heimskínginn þinn! Þú manst ekki eptir þeim ókjörum, er við einir guða urðum fyrir í *Ilíonsborg,* þegar við fórum frá *Seifi* og þjónuðum árlángt hjá *Laómedon* hinum mikilláta fyrir ákveðið kaup; lagði hann fyrir okkur ákvæðisverk. Þá hlóð eg breiðan og mjög fagran vegg fyrir *Trójumenn* um borg þeirra, svo borgin yrði óbrjótandi. En þú, *Febus,* sazt yfir drattandi bjúghyrndum nautum í skógvöxnum hlíðum hins marghálsótta *Ída*-fjalls. En er hinar fagnaðarsælu misserisgyðjur lètu hinn tiltekna gjalddaga að hendi koma, þá sveik hinn ofríkisfulli *Laómedon* okkur um alt kaupið, hótaði okkur hörðu og rak okkur svo burt. Hann hótaði þèr að binda þig á höndum og fótum og selja þig mansali til fjarlægra eya; en af báðum okkur hèt hann að höggva eyrun með eirvopni.

Urðum við þá reiðir, sökum þess að hann galt ekki kaup það, er hann hafði lofað okkur, og fórum aptur til hans með heiptarhug. Og nú ertú vinveittur landsmönnum þessa konúngs, en vilt ekki leggjast á eitt með oss, svo hinir ofstopafullu *Trójumenn* tortýnist með öllu og hreppi ófarir ásamt með börnum sínum og heiðvirðum konum". Hinn fjarvirki konúngur *Appollon* svaraði honum: „*Jarðarskelfir,* þú mundir ekki kalla mig heilvita, ef eg fer nú að berjast við þig sökum vesalla, dauðlegra manna, sem, líkt og laufblöðin, eru í eitt skiptið með ákafa-fjöri, meðan þeir eta ávöxt jarðarinnar, en doðna í annað skipti og eru huglausir. Heyr nú, hættum sem skjótast bardaganum, og látum þá sjálfa eigast við". Að því mæltu gekk *Appollon* frá honum, því hann fyrirvarð sig að gánga í berhögg við föðurbróður sinn. Systir hans, drottníng dýranna, veitti honum þá stórar átölur: „Flýr þú, *Fjarvirkur* (mælti hún); lætur þú *Posídon* eptir allan sigurinn og frægðina að raunalausu? Hví heldur þú, heimskínginn, á boganum að eins til ónýtis? Láttu mig ekki framar heyra, að þú hrósir því í höll föður okkar, svo sem þú gerðir fyrr meir meðal hinna ódauðlegu guða, að þú sèrt fær um að berjast við *Posídon*". Svo mælti *Artemis.* Hinn fjarvirki *Appollon* svaraði henni eingu, en hin virðulega kona *Seifs* reiddist, og mælti til hennar: „Hví dirfist þú, ósvífna grey, að standa á móti mèr nú? Ervitt mun þèr verða, að jafnbjóða mèr í kröptum,

þó þú berir boga á baki; því *Seifur* gerði þig að óargadýri mennskra kvenna, og leyfði þèr að drepa hverja þeirra, sem þig lystir til. Betra er þèr að drepa dýr eða villihèra upp um fjöll, en að þreyta víg við þá, sem þèr eru meiri. En ef þú vilt vita, hvað bardagi er, þá skaltu fá það, svo þú finnir glögt, hve miklu eg em þèr yfirsterkari, fyrst þú þykist jafnsterk mèr". Að því mæltu þreif hún báðar hendur hennar með vinstri hendi, en tók bogann af baki hennar með hinni hægri, og barði hana um eyrun með boganum glottandi, en *Artemis* snèri sèr opt undan; hrukku þá hinar skjótu örvar upp úr örvamælinum. Þá flýði gyðjan undan grátandi út á hlið, svo sem dúfa, sú er flýgur undan val inn í smugu í holum kletti, því það liggur ekki fyrir henni, að valurinn taki hana: svo flýði *Artemis* grátandi, og lèt eptir boga sinn. Sendiguðinn *Argusbani* mælti nú til *Letóar:* „Með eingu móti vil eg berjast við þig, *Letó,* því það er hættulegt að fást við konur *Seifs* skýsafnara. Þèr er því óhætt að hrósa þèr af því meðal hinna ódauðlegu guða, að þú hafir verið mèr yfirsterkari". Svo mælti *Hermes,* en *Letó* tíndi upp hinar bjúgu örvar, er hrotið höfðu híngað og þángað í moldarrykinu, og er hún hafði tekið upp skeytin, gekk hún burt frá dóttur sinni. En *Artemis* kom til *Ólymps,* til ennar eirföstu hallar *Seifs;* settist mærin þá grátandi á knè föður síns, og skalf þá hinn himneski möttull utan á henni. *Kronusson,* faðir hennar, faðmaði hana upp

að sèr, hló dátt og spurði: „Hverr af himinbúum hefir farið svona með þig, dóttir góð?“ Hin fagurkórónaða veiðigyðja svaraði honum: „Hin hvítarmaða *Hera,* kona þín, gerði mèr svona harðleikið, því hún hefir valdið hinum ódauðlegu guðum mikillar deilu og ófriðar“. Þannig töluðust þau við.

Febus Appollon fór nú inn í hina helgu *Ilíonsborg,* því honum var ant um, að *Danáar* legðu ekki þann dag í eyði hinn ramgjörva borgarvegg fyrir forlög fram. En hinir aðrir eilífu guðir geingu til *Ólymps,* sumir reiðir í skapi, sumir mjög hróðugir, og settust hjá *Seifi* svartskýaguði. En *Akkilles* hèlt nú áfram að drepa niður jafnt *Trójumenn* sjálfa, sem hina einhæfðu hesta. Svo sem reyk leggur upp í hinn víða himin af borg nokkurri, sem er að brenna og sem reiði guðanna hefir í kveykt; gerir reykurinn öllum borgarmönnum mikla þraut og fær mörgum manni mikils meins: svo gerði *Akkilles Trójumönnum* mikla þraut og armæðu. *Príamus* hinn gamli stóð uppi í hinum goðreista turni, og gat að líta hinn afarmikla *Akkilles,* og flýðu *Trójumenn* jafnt og þètt undan honum í flæmíngi, og hèldu eingri vörn uppi. Þá hljóðaði *Príamus* og gekk ofan úr turninum; hann mælti til hinna frægu hliðgæzlumanna, er við borgarvegginn voru: „Hafið hurðirnar opnar, og haldið í þær, þar til er flóttamennirnir komast til borgarinnar: því það er víst *Akkilles,* sem rekur flóttann hèr allnærri, og býst eg við, að eitthvað ílt sè í vænd-

um. En fari svo, að þeir komist inn fyrir borgarvegginn og fái hvíld, þá látið hinar vel feldu hurðir fyrir aptur, því eg er hræddur um, að skaðræðismaðurinn stökkvi inn í borgina". Þannig mælti hann, en þeir lètu upp hliðin og skutu frá slagbröndunum. En er hliðin opnuðust, þá birti *Trójumönnum* fyrir augum, en *Appollon* stökk út í móti þeim, til að verja þá í lífsháskanum; en þeir flýðu af vellinum og stefndu beint á borgina og hinn háfa borgarvegg, þurrir í kverkum af þorsta og moldroknir. *Akkilles* sókti æsilega eptir þeim með spjót í hendi, og var altaf á honum stórkostlegur æðisgángur, því hann vildi vinna sèr frægð og frama. Nú mundu synir *Akkea* hafa náð hinni háhliðuðu *Trójuborg,* ef *Febus Appollon* hefði ekki eggjað fram hinn ágæta kappa *Agenor,* hinn fræga og hrausta *Antenorsson.* Hann kom hugrekki í hjarta hans, og stóð sjálfur hjá honum við ætibjörkina, til að forða honum við hinum þúngu valkyrjum dauðans; var hann þar hulinn í miklum myrkva. En er *Agenor* sá *Akkilles* borgabrjót, nam hann staðar, og var hjarta hans mjög órótt við biðina. Mælti hann þá í þúngu skapi við sína hugstóru sál: „Eg vesall maður, þó eg flýi undan hinum sterka *Akkilli,* sömu leið og hinir fara, sem undan flæmast æðrufullir, þá mun hann ná mèr alt að einu og höggva höfuð af mèr, án þess eg komi nokkurri vörn fyrir mig. En ef eg læt þá þarna flæmast undan *Akkilli Peleifssyni,* og hleyp annan veg

frá borginni og upp á *Ílu*-völl, þar til eg kemst upp í *Ída*-hlíðar, og krýp þar inn í runnana, þá gæti eg, þá eg hefði baðað mig í fljótinu og þurkað af mèr svitann, náð heim aptur til *Ilíonsborgar* í kvöld. En hví velki eg þetta í huga mèr? það getur verið, að hann verði mín varr, þá eg hef mig burt frá borginni og upp á völlinn, hlaupi svo snarlega eptir og nái mèr, og mun þá eingi kostur vera að forðast banann og valkyrjurnar, því *Akkilles* er hraustur lángt um fram alla menn. En gángi eg til móts við hann hèr fyrir framan borgina, þá mætti það vel endast; því hvast eirvopn mun þó að vísu á hann bíta; ekki hefir hann og nema eitt líf, og það mæla menn, að hann muni dáið geta". Að því mæltu setti hann sig í stellíngar, og beið *Akkils*, og varð hans hrausta hjarta þá ákaft í orustur og bardaga. Svo sem flekkudýr geingur út úr þykkum skógarrunni móti veiðimanni, og æðrast ekki eða flýr, þó það heyri hundageltið; því þó veiðimaður verði fyrri til að leggja það eða skjóta, og þó spjótið standi í gegnum það, þá gefur það þó ekki upp vörnina, fyrr en það hefir sigrað í atlögu, eða það fellur: svo vildi hinn ágæti *Agenor,* sonur hins fræga *Antenors,* ekki flýa, fyrr en hann hefði reynt sig við *Akkilles.* Hann hèlt fram fyrir sig hinum krínglótta skildi, mundaði spjótinu á hann, og kallaði hátt: „Þú hugsar víst, frægi *Akkilles,* að þú munir á þessum degi leggja í eyði borg hinna framgjörnu *Trójumanna.* Fávís maður, víst muntu enn

eiga mörgum raunum að mæta hèr hjá borginni; því vèr, sem í borginni búum, erum bæði fjölmennir og hraustir kappar, er verja munum *Ilíonsborg* fyrir foreldra vora, konur vorar og sonu vora; en þú munt bíða hèr bana, svo hræðilegur og djarfur bardagamaður sem þú ert". Að því mæltu skaut hann hinu bitra spjóti úr sinni sterku hendi; kom spjótið í fótlegginn fyrir neðan knèð, og var hann ekki missifeingur; en brynhosan, sem var af nýgjörvu tini, gall við óttalega, og hrökk eirvopnið af *Akkilli* aptur, er hann fèkk skotið, því gjafir guðsins hlífðu honum. Því næst rèðst *Peleifsson* móti hinum goðumlíka *Agenor*, en *Appollon* unni honum ekki að vinna sèr þar til ágætis, heldur svipti hann *Agenori* burt, brá yfir hann miklum myrkva, og lèt hann komast í hægðum sínum burt frá styrjöldinni. Síðan beitti hann *Peleifsson* brögðum og stíaði honum frá hernum; því *Fjarvirkur* brá sèr í líki *Agenors* og staðnæmdist fyrir framan fætur *Akkils*, tók þá *Akkilles* til fótanna og fór að elta hann. Elti *Akkilles* hann nú um hinn hveitifrjófa völl, og vildi bægja honum að hinu sveipadjúpa *Skamanders*-fljóti, en *Agenor* gaf honum jafnan lítið eitt við fót; því *Appollon* lèk svo á *Akkilles* með brögðum, að hann altaf skyldi hugsa, að hann mundi þá og þá ná honum. En á meðan á þessu stóð, komust hinir aðrir *Trójumenn*, sem flýðu, í einum hnapp til borgarinnar; urðu þeir þá fegnir, og varð borgin full af mannfjöldanum, er

þángað þyrptist; var þá svo komið, að þeir þorðu ekki að bíða hverr eptir öðrum utan borgar og utan veggjar, og hyggja að, hverr undan hefði komizt, og hverr fallið hefði í bardaganum; heldur þustu þeir inn í borgina sem óðast, hverr sem fótum og knjám átti fjör að launa.

TUTTUGASTI OG ANNAR ÞÁTTUR.

Fall Hektors.

Þannig komust *Trójumenn* í borgina á flótta, sem hindarkálfar. Þeir þerruðu nú af sèr svitann, drukku og svöluðu þorsta sínum, og hvíldu sig upp við hin fögru virki; en *Akkear* geingu að borgarveggnum, og höfðu skjölduna á hlið sèr. Þá lèt hin skæða skapanorn herfjötur koma á *Hektor,* svo að hann beið þar fyrir framan *Ilíonsborg* og *Ske-hlið;* en *Febus Appollon* mælti til *Peleifssonar:* „Hví leggur þú mig í einelti, *Peleifsson,* þú dauðlegur maður ódauðlegan guð? Þú hefir víst ekki þekt, að eg er guð, þar sem þú sækir svo ákaft á eptir mèr; lætur þú þèr alls ekki ant um að fást við *Trójumenn,* er þú hefir rekið þá á flótta; hafa þeir nú þyrpzt inn í borgina undan þèr, en þú hvarflar híngað. Ekki muntu fá drepið mig, því eg em alls ekki feigur". Hinum fóthvata *Akkilles* varð þúngt í skapi, og mælti til hans: „*Fjarvirkur,* þú skæðasti allra guða, þú hefir vilt hug minn, er þú hefir teygt mig híngað frá borgarveggnum; annars mundu enn margir menn hafa hnigið í gras, áður en þeir hefðu inn komizt í *Ilíonsborg.* Nú hefir þú svipt mig miklum sigri, en komið *Trójumönnum* heilum undan; var þèr það auðvelt, því þú þarft ekki að

óttast, að nein hefnd komi á bak þèr. Skyldi eg víst hefna mín á þèr, ef eg hefði megn til". Að því mæltu skundaði hann til borgarinnar í stórum hug; hann hljóp, svo sem sigurvanur veðhlaupshestur fyrir kerru, sá er hleypur lèttlega á skeiði yfir skeiðvöllinn: svo lètt bar *Akkilles* fætur sína og knjáliðu.

Hinn aldraði *Príamus* kom fyrstur auga á *Akkilles*, þar sem hann hljóp eptir vellinum, blikandi sem stjarna sú, er upp rennur á frumhausti; eru geislar hennar mjög auðkennilegir meðal margra stjarna um lágnættið; þá stjörnu kalla menn með öðru nafni *Óríonshund*, og er hin skærasta stjarna; er hún þó opt ills viti, og færir veslum mönnum megna brunasótt. Svo lýsti af eirmálminum á brjósti *Akkils*, þar er hann hljóp. Hinn aldraði maður hljóðaði, reiddi hátt upp hendur sínar og sló höfuð sitt; hljóðaði hann hátt, svo gjörla mátti heyra, og bað hinn kæra son sinn; stóð *Hektor* þá fyrir framan hliðið, og vildi altaf ákaft berjast við *Akkilles*. Öldúngurinn fórnaði höndum aumkunarlega, og mælti til hans: „*Hektor*, gerðu það fyrir mig, kæri son, bíð ekki eptir manni þessum einmana fjarri öðrum, svo þú bíðir ekki skjótan bana og verðir drepinn af *Peleifssyni*, því hann er miklu meiri maður fyrir sèr, en þú. Eg vildi óska, að þessi hinn grimmi maður væri ekki meiri vinur guðanna, en hann er vinur minn; þá mundu hundar og gammar skjótt eta hann liggjanda í valnum, og þá mundi mikilli sorg lètta á

hjarta mèr. Því hann hefir gert mig viðskila við marga hrausta sonu mína, drepið suma, en selt suma mansali í fjarlægar eyar. Og nú get eg ekki sèð hèr meðal þeirra *Trójumanna*, er flykkzt hafa inn í borgina, tvo sonu mína, *Lýkáon* og *Polýdórus*, er hin göfuga kona *Laópóa* átti við mèr. En sèu þeir á lífi í herbúðum *Akkea*, mun eg geta leyst þá út síðar með eiri og gulli, því nóg er heima fyrir; því hinn nafnfrægi öldúngur *Altes* lèt dóttur sinni fylgja mikið fè heiman. En sèu þeir dánir og komnir til *Hadesar*-heimkynna, þá er það mikil hugraun fyrir mig og móðurina, foreldra þeirra bræðra. Verður þó öðrum út í frá skammvinnari söknuður eptir þá, heldur en ef þú fellur líka og verður sigraður af *Akkilli*. Heyrðu, son minn, far þú inn í borgina, svo þú frelsir *Trójumenn* og *Trójukonur*, en ljáir ekki *Peleifssyni* mikils sigurs og verðir sjálfur fjöri firður. Auk þessa, þá sjá þú aumur á mèr aumum manni og ólánssömum, þó eg enn hafi vit mitt; því faðir *Kronusson* mun deyða mig á elliþremi raunamæddan; hefi eg á marga hörmúng mátt horfa, sèð sonu mína drepna, dætur mínar dregnar í ánauð, herbergin rænd, úngbörnum slegið niður við í grimmu óvinaæði, og sonakonur mínar burtdregnar af hinum skaðvænu höndum *Akkea*. Og þegar einhverr hefir höggvið mig eða lagt í gegn með hvössu eirvopni og tekið mig af lífi, munu porthundar mínir, hráæturnar, er eg ól af borði mínu í höllinni, rífa mig sundur fyrir

framan dyrnar síðastan allra, og leggjast svo í fordyrið óðir í huga, þá þeir hafa drukkið blóð mitt. Á úngum manni sómir sèr alt vel, þó hann liggi fallinn, helsleginn, sundraður hvössu eirvopni, því alt er fagurt, sem á honum kemur til sýnis, enn þótt hann sè dauður. En það er hið aumkunarlegasta fyrir vesla, dauðlega menn, þegar hundar skemma grátt höfuð og grátt skegg og sköp vegins öldúngs". Þannig mælti öldúngurinn, og kipti upp hinum gráu hárlokkum með höndum sínum og reytti þá úr höfði sèr, og fèkk þó ekki talið *Hektori* hughvarf. Hins vegar grèt móðir hans og jós út tárum; hún tók frá barmi sèr og hèlt upp brjóstinu með annari hendi, úthelti tárum og mælti til hans skjótum orðum: „*Hektor*, sonur minn, lát þèr hug við þetta gánga, og kenn í brjósti um mig. Hafi eg nokkuru sinni gefið þèr brjóst til raunalèttis, þá minnst þess nú, kæri son. Gakk inn fyrir borgarvegginn, og verst óvin þínum þaðan, en mæt honum ekki í forvígi. Harðbrjóstaður ertu! Ef hann drepur þig, þá mun eg, sem ól þig, ekki gráta þig framar, yndisblómið mitt, á líkbörunum, nè heldur hin mundsæla kona þín, heldur munu hundar rífa þig í sig hjá skipum *Argverja*, alt of lángt frá okkur". Þannig mæltu þau bæði grátandi til síns kæra sonar, og sárbændu hann, og gátu þó ekki talið *Hektori* hughvarf.

Hinn afarstóri *Akkilles* kom þá nær, og beið *Hektor* hans. Svo sem fjalldreki sá, er etið hefir

mörg eiturgrös, bíður eptir manni á gjótubarmi; kemur þá í hann grimm heipt, skýtur hann ógurlega augunum og hleypir sèr í bugður hjá gjótunni: svo hörfaði *Hektor* ekki undan, því hann hafði óstöðvanda hug í brjósti. Hann reisti hinn fagra skjöld sinn upp við eitt útbrot á borgarveggnum, og mælti við sína hugstóru sál í þúngu skapi: „Ef eg vesall maður fer inn um hliðin og inn í borgina, þá mun *Polýdamant* fyrstur manna leggja mèr ámælisorð til; því kvöldið fyrir þá hina skaðvænu nótt, þá er hinn ágæti *Akkilles* reis upp, rèð hann mèr að fara með *Trójumenn* til borgarinnar, en eg gegndi honum ekki, og hefði það þó verið miklu betra. En nú, þegar eg hefi mist marga menn sökum óstýrilætis míns, fyrirverð eg mig fyrir *Trójumönnum* og hinum síðmöttluðu tróversku konum, og er hræddur um, að einhverr mèr verri maður segi: *Hektor* steypti lýðnum í ógæfu, fyrir þá skuld að hann treysti of mjög hreysti sinni. Þannig munu menn mæla, og verður þá miklu betra fyrir mig, annaðhvort að gánga móti *Akkilles* og drepa hann og fara við það aptur inn í borgina, eða falla sjálfur með sæmd fyrir framan borgina. En ef eg legg niður hinn búklaða skjöld og hinn þúnga hjálm, og reisi spjót mitt upp við borgarvegginn, fer svo og geing til móts við hinn ágæta *Akkilles*, og lofa honum, að eg skuli selja *Atreifssonum* í hendur til meðferðar *Helenu* og þar með gjörvalt það fè, er *Alexander* flutti til *Trójuborgar* á hinum holu skip-

um, og sem rimma þessi hefir af risið, og skipta svo hverjum akkneskum manni fyrir sig öðru fè, af því sem til er hèr í borginni, tek síðan eið af öldúngum lýðsins fyrir hönd *Trójumanna,* að þeir skuli eingu leyna, heldur skipta öllu til jafnaðar. En hví velki eg þetta í huga mèr? Nei, eg skal ekki fara og flýa á náðir hans; hann mun ekki kenna í brjósti um mig, og ekkert við mig virða, heldur mun hann drepa mig, svo sem annan kvennmann, ef eg legg af mèr vopnin og geing til hans verjulaus, svona eins og eg stend. Það tjáir ekki að hjala við *Akkilles* ofan úr einhverju trè eða ofan af bjargi, svo sem meyar og sveinar hjala hvort við annað. Nei, það er bezt að láta skríða til skarar; við skulum bráðum fá að vita, hvorum okkar *Ólympsguð* vill veita sigurinn".

Um þetta var *Hektor* að hugsa, þar sem hann beið *Akkils.* Nú kom *Akkilles* að honum; hann var líkur vígaguðnum, hinum hjálmóða herguði, og reiddi hinn óttalega *Pelíons*-ask um hægri öxl sèr; blikaði eirmálmurinn utan á honum, sem ljómi af brennanda eldi eða upprennandi sólu. En er *Hektor* sá hann, greip hann skjálfti; þorði hann þá ekki að bíða þar leingur, sem hann var, snèri frá hliðinu og lagði á flótta. *Peleifsson* neytti þá fráleiks síns og stökk þá eptir honum, svo sem smyrill, er allra fugla er lèttfleygastur, fleygist eptir styggri dúfu uppi á fjöllum; skýzt dúfan undan honum út á hlið, en smyrillinn, sem er í nánd, gellur hátt, og stökkur

að henni aptur og aptur, og vill ná henni: svo flaug *Akkilles* beint fram í mestu ákefð, en *Hektor* flýði með borgarveggnum, og bar lètt fæturna. Þeir hlupu eptir kerrubrautinni fram hjá leitinu og hinum veðurnæma fíkjuhól, æ leingra og leingra frá borgarveggnum. Þeir komu nú að þeim straumfögru uppsprettum, þar sem þær tvær lindir hins sveipótta *Skamanders* vella upp; í annari lindinni er volgt vatn, og er þar gufa mikil í kríng, sem leggur upp af henni, eins og af brennanda eldi; hin vatnslindin er á sumrum sem hagl eða kaldur snjór eða jökull. Þar hjá vatnslindunum, allskamt þaðan, voru víðar laugardælir af steini; þar voru konur *Trójumanna* og hinar fríðu dætur þeirra vanar að þvo glæsileg klæði, fyrrum meðan friður var, áður en synir *Akkea* komu. Hèr hlupu þeir báðir fram hjá, annar flýandi, hinn eltandi á eptir. Hart hljóp sá, sem á undan flýði, en miklu harðara hljóp hinn, sem eptir sókti; því hèr var ekki til sláturfjár að vinna eða nautshúðar, sem menn eru vanir að fá til verðlauna í veðhlaupum, heldur hlupu þeir til kapps um líf hins hestfima *Hektors*. Svo sem þá er sigurvanir, einhæfðir hestar hlaupa mjög skjótt í kríng um marksúlur í dánarleikum eptir einhvern mann, og við liggur til verðlauna annaðhvort þrífætíngur eða ambátt: svo runnu þeir báðir þrem sinnum á harða hlaupi í kríng um *Príamsborg*. Allir guðirnir horfðu á, og tók þá faðir manna og guða fyrstur til máls: „Mikil skelfíng, þar horfi eg á

með augum mínum, að maður sá, sem mèr er kær, er eltur í kríng um borgarvegginn. Eg kenni í brjósti um *Hektor*, sem brent hefir mèr til fórnar marga blótbita af nautslærum uppi á tindum hins bugðótta *Ída*-fjalls, og stundum uppi í háborginni; en nú eltir hinn ágæti *Akkilles* hann á harða hlaupi í kríng um *Príamsborg*. Heyrið nú, þèr guðir, ráðslagið og úrskurðið, hvort vèr skulum frelsa hann undan dauða, eða láta nú *Akkilles Peleifsson* yfirstíga þenna hrausta mann". Hin glóeyga gyðja *Aþena* mælti til hans: „Faðir minn, þú bjartleiptraguð, þú svartskýaguð, en að þú skulir mæla slíkt. Ætlar þú aptur að frelsa dauðlegan mann, sem er háður forlögunum, frá hinum hryllilega dauða. Ger þú það, en ekki munum vèr hinir guðirnir verða allir á þínu máli". Skýsafnarinn *Seifur* svaraði henni: „Vertu óhrædd, kæra dóttir, *Trítogenía*; eg tala þetta ekki í alvöru; eg skal vera þèr eptirlátur. Ger þú, svo sem þèr er hugleikið, og dvel ekki". Með þessum orðum eggjaði hann *Aþenu*, og var hún þó áður alláköf; fór hún nú brunandi ofan af *Ólymps*-tindum.

Hinn skjóti *Akkilles* sókti nú ákaft eptir *Hektor*. Svo sem þegar hundur rekur hindarkálf upp úr bæli sínu á fjöllum uppi, og eltir hann yfir gil og afdali, og þó kálfurinn krjúpi inn undir einhvern skógarrunn og feli sig, þá rekur hundurinn þó sporin og hleypur einlægt, þángað til hann finnur hann: svo komst *Hektor* ekki undan hinum fóthvata *Peleifs*-

syni; því svo opt sem hann leitaði að hlaupa til *Dardans-hliða* og komast inn undir hina vel hlöðnu turna, ef verða mætti, að menn feingi varið hann með skotum ofan úr turnunum: svo opt komst *Akkilles* fyrir hann og bægði honum frá borginni og út á völlinn, og hljóp hann ávalt í loptinu borgarmegin. Svo sem maður í draumi getur ekki náð þeim, sem undan flýr, og hvorki sá undan komizt, sem eltur er, nè hinn áfram komizt, sem eltir: svo gat *Akkilles* ekki náð *Hektor,* nè *Hektor* komizt undan *Akkilli.* En hvernig hefði *Hektor* mátt umflýja valkyrjur dauðans, ef *Appollon,* sem þar var í nánd, hefði ekki geingið til móts við hann, og veitt honum að nýu styrkleik og fráleik? En hinn ágæti *Akkilles* gerði mönnum sínum höfuðbendíngu, og bannaði þeim að skjóta bitrum skeytum að *Hektori,* svo eingi hefði frægð af því að hafa skotið *Hektor* fyrstur, en hann kæmi sjálfur um seinan. En er þeir komu í fjórða sinn til uppsprettanna, þá vatt faðir *Seifur* upp tveimur gullskálum, og lagði þar í tvær bana-valkyrjur; átti *Akkilles* aðra, en aðra hinn kerrufimi *Hektor;* síðan tók hann um vogarmundánginn og hóf upp, seig þá skapadægur *Hektors* og alt niður til *Hadesar*-heims. Skildist *Febus Appollon* þá við *Hektor,* en hin glóeyga gyðja *Apena* gekk til *Peleifssonar,* nam staðar hjá honum og mælti til hans skjótum orðum: „Frægi *Akkilles,* ástvinur *Seifs,* nú vona eg, að við getum afrekað mikla frægð *Akkeum* til handa, og komizt við það til skipanna,

að við drepum *Hektor,* sem aldrei verður fullsaddur á bardögum. Má hann nú ekki leingur undan okkur sleppa, hversu sárt sem hinum fjarvirka *Appollon* fellur það, og hversu sem hann þráveltist fyrir fótum föður *Seifs* ægisskjalda. Heyr nú, stattu við og kasta mæðinni, en eg skal fara til *Hektors,* og lokka hann til að berjast við þig". Þannig mælti *Apena,* en *Akkilles* varð glaður við, og gerði sem hún bauð, stóð við og studdist fram á hinn eirydda ask. *Apena* skildist þar við hann og fór að finna hinn ágæta *Hektor;* var hún þá í líki *Deífobuss,* jafnvöxtuleg og jafnraddsterk, sem hann. Hún nam staðar hjá honum, og mælti til hans skjótum orðum: „Fast sækir hinn hvati *Akkilles* þig, frændi, er hann eltir þig á harða hlaupi í kríng um *Príamsborg.* Heyr, látum okkur veita viðnám og verjast hèðan". Hinn hjálmkviki *Hektor* svaraði honum: „Fyrr meir varstu mèr, *Deífobus,* lángkærastur allra frænda minna, sona *Príamuss* og *Hekóbu;* en nú hygg eg, að eg muni virða þig enn fremur í hjarta mínu, er þú áræddir mín vegna, þegar þú leizt mig augum, að gánga út af borginni, þó aðrir sèu kyrrir innan borgar". Hin glóeyga gyðja *Apena* svaraði honum: „Mjög báðu þau mig, faðir minn og hin heiðvirða móðir mín, að vera kyrr og fara hvergi, geingu að mèr hvort eptir annað, að knjám mèr, og svo fèlagar mínir; því svo eru þar allir skelkaðir. En hjarta mitt innan brjósts þjáðist af sárri sorg þín vegna. Látum okkur nú gánga í berhögg

við *Akkilles*, og sækjum að fast, og hlífum ekki spjótunum, svo við vitum, hvort *Akkilles* fær drepið okkur báða, og haft með sèr til hinna holu skipa blóðstokkin helvopn okkar, eða hvort hitt kann að verða, að hann falli fyrir spjóti þínu". Jafnskjótt og *Aþena* hafði mælt þetta, gekk hún kænlega á undan honum. En er skamt var í milli þeirra, tók hinn mikli hjálmkviki *Hektor* svo fyrr til máls: „Nú skal eg ekki leingur flýa fyrir þèr, *Peleifsson*, svo sem áður hefi eg gert. Eg hefi látið þig elta mig þrisvar í kríng um hina miklu *Príamsborg*, og ekki þorað að bíða þín; en nú hvetur mig hugur minn, að horfa öndverður við þèr, hvort sem heldur verður, að eg drepi þig, eða eg falli fyrir þèr. Heyr nú, við skulum hèr skírskota til guðanna; skulu þeir vera hinir styrkustu vottar og yfirsjáendur samnínga okkarra. Fari svo, að *Seifur* veiti mèr afburð, og eg taki þig af lífi, þá skal eg ekki fara svívirðilega með þig, heldur skal eg, *Akkilles*, skila *Akkeum* aptur líki þínu, þegar eg hefi flett þig vopnunum góðu; og á sama hátt skaltú gera við mig". Hinn fóthvati *Akkilles* leit til hans með reiðisvip, og mælti: „Þú *Hektor*, sem eg aldrei gleymi, talaðu ekki við mig um samnínga. Svo sem eiðfest sáttmál ekki á sèr stað milli ljóna og manna, og svo sem úlfar og sauðir ekki verða samhuga, heldur hafa ávalt illan hug hvorir til annara: svo getum við, eg og þú, ekki verið vinir, nè heldur nokkur sátt átt sèr stað okkar á meðal, fyrr en annarhvorr

er fallinn og hefir sadt *Ares,* hinn þrásækna styrjaldarguð, á blóði sínu. Taktu nú til allra íþrótta þinna; nú ríður á, að þú sèrt spjótfimur og öruggur bardagamaður. Þú getur nú ekki framar undan flúið, því *Pallas Aþena* mun láta þig þegar hníga fyrir spjóti mínu. Nú skal eg hefna á þèr í einu allra harma minna, í hefnd fyrir fèlaga mína, er þú drapst, þá er þú ólmaðist með spjótið“. Að því mæltu reiddi hann aptur hið lángskepta spjót og skaut því, en hinn prúði *Hektor* horfði beint í móti og forðaði sèr við spjótinu, settist á hækjur, þá hann sá spjótið áleingdar, og flaug eirspjótið fyrir ofan hann og hljóp í jörðina, en *Pallas Aþena* kipti því upp og fèkk *Akkilli* aptur, svo þjóðhöfðínginn *Hektor* sá ekki. Þá mælti *Hektor* við hinn ágæta *Peleifsson:* „Fyrst þú mistir mín, goðumlíki *Akkilles,* þá hefir *Seifur* ekki sagt þèr fyrir dauða minn, sem þú talaðir um, heldur hefir þú þar talað sem einhverr málfimur maður og orðslúnginn, til þess eg feingi beig af þèr og misti þrótt minn og kjark. Ekki skaltu geta rekið spjót þitt í bak mèr, því eg mun ekki flýa fyrir þèr; keyr þú það heldur í gegnum brjóst mitt, ef guð ann þèr þess, því eg mun vaða beint á móti þèr. Vara þig nú við eirspjóti mínu, og mundi eg vilja, að þú bærir það alt í holdi þèr; mundi *Trójumönnum* lèttara veita orustan, ef þú værir af ráðinn, því þeim er hinn mesti geigur að þèr“. Að því mæltu reiddi hann aptur hið lángskepta spjót, og skaut, og kom í miðjan

skjöld *Peleifssonar,* og var *Hektor* ekki missifeingur, en spjótið stökk af skildinum lángt í burtu. Varð *Hektor* reiður, er hið hvassa skotvopn flaug svo til ónýtis úr hendi hans. Hann stóð forviða, því hann hafði ekki eskispjót annað. Hann kallaði þá hástöfum á hinn hvítskjaldaða *Deífobus,* og bað hann um lángspjót. En þá var *Deífobus* hvergi nærri; og er *Hektor* fann það, mælti hann: „Mikil skelfíng, sannlega hafa guðirnir kallað mig til dauðans; því eg hèlt, að kappinn *Deífobus* væri hèr hjá mèr, en hann er nú inni í borginni, og hefir *Aþena* svikið mig. Er nú víst, að hinn illi dauði er nærri mèr, en ekki fjarri, og er nú ekkert undanfæri. Áður fyrr var *Seifi* og svo hinum fjarskeyta guði, syni *Seifs,* það kærara, að eg leitaði mèr farborða, og frelsuðu þeir mig opt áður af miskun sinni, en nú hefir skapanornin náð mèr. Mundi eg nú vilja, að eg fèlli ekki frægðarlaust, og án þess að gera nokkura vörn af mèr, heldur mundi eg vilja vinna eitthvað stórt, sem orðið gæti til afspurnar hjá eptirkomandi mönnum“. Þá hann hafði þetta mælt, brá hann hinu mikla og sterka sverði, er hèkk fyrir neðan hupp honum. Hann setti sig í hnipur, og skauzt fram, svo sem háfleyg örn, er þýtur til jarðar gegnum hin dimmu ský, til að hremma úngt lamb eða hræddan hèra: svo skauzt *Hektor* fram, og hristi bitran brandinn. *Akkilles* óð þá fram, og fyltist hjarta hans af vargsmóði. Hann breiddi hinn fagra, gersemlega skjöld

fyrir brjóst sèr, og hneigði hinum skínanda, fjórbólaða hjálmi, og bifuðust þá alla vega þau hin fögru gullfjöx, er *Hefestus* hafði sett þètt alt um kríng í hjálmbustinni. Svo sem kvöldstjarnan, sem er hin fegursta stjarna á himni, er björt, þegar hún geingur upp með öðrum stjörnum í næturhúminu: svo lýsti af hinu bráðeggjaða spjóti, er *Akkilles* veifaði í hægri hendi sinni. Hann hafði illan hug til hins ágæta *Hektors,* og rendi auga til, hvar helzt væri höggstaður á honum. Eirvopn þau hin fögru, er *Hektor* hafði tekið af hinum sterka *Patróklus,* þá hann vó hann, hlífðu alstaðar vel líkama hans, nema þar sem viðbeinin skilja hálsinn frá öxlunum, þar skein í hóstið, og þar er hinn banvænlegasti höggstaður á manni. Þar lagði hinn ágæti *Akkilles* spjótinu á *Hektori,* þegar hann óð að honum, og gekk spjótsoddurinn þvers í gegnum hinn mjúka háls. Þó skar hinn eirþúngi askur ekki í sundur barkann, svo *Hektor* mátti mæla við hann og svara honum. Fèll *Hektor* nú til jarðar, en hinn ágæti *Akkilles* hældist um og mælti: „Þú munt þó hafa hugsað, *Hektor,* þegar þú flettir *Patróklus* vopnum, að þú mundir við það heill af komast, og munt ekkert skeytt hafa um mig, sem þá var hvergi við staddur. Heimskur varstu, því þá átti *Patróklus* enn eptir miklu hraustari eptirtalsmann niðri við hin holu skip, þó lángt væri þángað, og það var eg, sem hefi nú komið þèr af knjám; munu hundar og hræfuglar rífa þig smánarlega, en útför hans

munu *Akkear* gera með sóma". Hinn hjálmkviki *Hektor* svaraði honum, og var þá máttur hans ekki mikill: „Eg bið þig fyrir sakir lífs þíns og knjá þinna og fyrir sakir foreldra þinna, lát ekki hunda rífa mig í sundur hjá skipum *Akkea,* þigg heldur gjafir, gnótt eirs og gulls, er faðir minn og hin heiðvirða móðir mín munu gefa þèr, en skila aptur líki mínu heim, svo *Tróverjar* og konur *Trójumanna* nái að veita mèr þann sóma, að brenna mig dauðan". Hinn fóthvati *Akkilles* leit til hans með reiðisvip, og mælti: „Biddu mig ekki, hundurinn þinn, fyrir sökum knjá minna og foreldra minna. Eg vildi, að æðið og heiptin eggjaði mig til að brytja hold þitt í stykki og eta það hrátt, fyrir það sem þú hefir gert mèr. Svo skal þá eingi geta bægt hundum frá höfði þínu. Nei, þó menn færi híngað og reiði tífalt og tvítugfalt útlausnargjald, og lofi öðru þar á ofan, nei, þó *Príamus Dardansniðji* segi, að vega skuli lík þitt móti gulli: þá skal hin heiðvirða móðir þín, sú er ól þig, alt fyrir það ekki gráta þig lagðan á líkbekk, heldur skulu hundar og hræfuglar rífa þig allan í sundur". Hinn hjálmkviki *Hektor* mælti til hans, og var þá að kominn dauða: „Eg sè, að þú ert, eins og þú hefir reynzt mèr; eg þurfti ekki að hugsa til þess, að telja þèr hughvarf, því hjartað í brjósti þínu er af járni. En hugsa þú nú um það, að eg verði þèr ekki að goðagremi, þann dag er þeir *Paris* og *Febus Appollon* munu taka þig af lífi í *Ske-hlið-*

um, alt hvað hraustur þú ert". Þá hann hafði þetta mælt, sveif yfir hann algjörr dauði, en sál hans flaug úr limunum og fór til *Hadesar*-heims, harmandi forlög sín, er hún varð að skilja við þroskann og æskuna. En er hann var dauður, mælti hinn ágæti *Akkilles* til hans: „Dey þú; en móti *Valkyrjunni* mun eg þá taka, þegar *Seifur* og aðrir ódauðlegir guðir vilja svo vera láta". Að því mæltu kipti hann eirspjótinu úr hinum dauða, og lagði það hjá sèr, og fletti blóðugum herklæðunum af herðum honum. Þá þustu synir *Akkea* þar að, og undruðust vöxt *Hektors* og hinn aðdáanlega vænleik hans, en eingi gekk svo að honum, að hann ekki særði hann einhverju sári. Leit þá margur maður til þess, sem næstur honum stóð, og tók til orða: „Mikil undur, víst er *Hektor* nú miklu mýkri viðkomu, en þegar hann brendi skip vor í ljósum loga". Þannig mælti margur maður, sem þar var viðstaddur, og hjó til hans um leið. En er hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* hafði flett *Hektor* vopnum, mælti hann skjótum orðum, standandi mitt á meðal *Argverja*: „Kæru vinir, þèr fyrirliðar og foríngjar *Argverja,* með því guðirnir hafa unt oss að yfirstíga þenna mann, er meira skaða hefir gert oss, en allir hinir til samans, þá komið til, látum oss fara til alvopnaðir og sækja alla vega að borginni, svo vèr verðum áskynja, hvað *Trójumenn* ætlist enn fyrir, hvort þeir vilji yfirgefa hina háfu borg, fyrst *Hektor* er fallinn, eða ætli þeir sèr að sitja

kyrrir, þó *Hektors* sè ekki leingur við kostur. En hví er eg að hugsa um þetta? *Patróklus* liggur lík niðri við skipin, ógrátinn og ójarðaður. Honum skal eg ekki gleyma, meðan eg stend lífs uppi og knè mín hrærast. En þó vant sè að gleyma dánum mönnum, sem til *Hadesar*-heims eru farnir, þá skal eg samt muna eptir hinum kæra vin mínum, þó hann sè þángað kominn. Heyrið nú, sveinar *Akkea,* látum oss sýngja fagnaðarsaung og fara ofan til hinna holu skipa, og hafa þenna mann með oss. Vèr höfum unnið mikla frægð; vèr höfum drepið hinn ágæta *Hektor,* er *Trójumenn* tilbáðu í borginni, svo sem einn af guðunum". Að því mæltu lèk hann hinn ágæta *Hektor* svívirðilega. Hann stakk raufar á hásinunum aptan til á báðum fótum frá hæli til ökla, festi þar í nautsleðursólar, batt við kerrustól sinn, og lèt höfuðið dragna um jörðina. Síðan tók hann upp hin ágætu vopn, og steig upp á kerruna; þá keyrði hann hestana til hlaups, og flugu þeir viljugir af stað; varð af rykmokkur mikill, er líkið dróst, en hið blásvarta hár flaksaðist alla vega og alt höfuðið, sem áður var svo fagurt, lá nú í moldinni, því þá hafði *Seifur* feingið *Hektor* óvinunum í hendur til smánarlegrar meðferðar í föðurlandi sjálfs hans. Þannig varð alt höfuð *Hektors* moldrokið.

Móðir *Hektors* fleygði hinni smágjörvu skýlu lángt frá sèr og reytti hár sitt. Hún veinaði mjög sárt, er hún leit son sinn. Hinn kæri faðir hans

hljóðaði aumlega, og fólkið í kríng bar sig illa í allri borginni með veini og hljóðum; það var því líkast, sem öll hin hálenda *Ilíonsborg* svældist í eldi alt frá grunni. Fólkið gat varla haldið hinum ángráða öldúngi, því hann vildi ákaft fara út um *Dardans-hlið;* hann veltist um í moldinni, bað alla, og nefndi hvern með nafni: „Hættið, vinir, þó yður taki sárt til mín, og lofið mèr að fara einum saman út af borginni og til skipa *Akkea;* eg ætla að biðja þenna ofstopafulla ofríkismann, ef hann kann að virða aldur minn og aumka elli mína. Hann á þó föður, sem er á aldur við mig, *Peleif,* er ól hann og upp fæddi *Trójumönnum* til tjóns, þó hann hafi feingið mèr sárustu harma af öllum, þar sem hann hefir drepið svo marga sonu mína á bezta aldri. Þó mig taki sárt til þeirra allra, syrgi eg þó eingan þeirra jafnmjög sem *Hektor* einan, því sár harmur eptir hann mun flytja mig niður í *Hadesar*-heim. Eg vildi óska, að hann hefði dáið í höndum mínum. Þá hefðum við, eg og hin ógæfusama móðir, sem ól hann, getað svalað hörmum okkar með kveini og táraflóði". Þannig mælti hann kveinandi, og borgarmennirnir tóku undir með andvörpum, en *Hekaba* hóf upp þúngar harmatölur meðal *Trójukvenna:* „Eg vesöl kona, sem beðið hefi svo þúngar raunir, hví skal eg lifa, þegar þú ert dáinn, son minn, sem varst mitt eptirlæti í borginni, nætur og daga, og allra stoð innan borgar, *Trójumanna* og *Trójukvenna,* er fögnuðu þèr, svo sem værir þú

einhverr af goðunum? Sannlega mundir þú orðið hafa þeim til stórmikillar frægðar, ef þú hefðir lifað, en nú hefir dauðinn og skapanornin náð þèr“. Þannig mælti hún kveinandi. Kona *Hektors* hafði enn ekkert frètt, því eingi viss sendimaður hafði til hennar komið að segja henni, að maður hennar varð eptir fyrir utan hliðin. Hún var í innsta herbergi hallarinnar, og var að vefa tvískikkju af purpura, og óf hún þar í blómmyndir með ýmsum litum. Hún bauð hinum fagurlokkuðu þjónustumeyum, sem í herberginu voru, að setja stóran þrífætíng á eld, svo *Hektor* gæti feingið heitt laugarvatn, þá hann kæmi heim úr bardaganum. Hún vissi það ekki, fávís kona, að hin glóeyga *Aþena* hafði látið hann falla fyrir *Akkilli* mjög lángt frá laugum öllum. Hún heyrði nú kveinið og hljóðin ofan frá turninum; þá skulfu hendur hennar, og skeiðin fèll ofan á gólf. Hún mælti þá aptur til hinna fagurlokkuðu þjónustumeya: „Upp tvær, og fylgi mèr! Eg ætla að sjá, hvað um er að vera. Eg heyrði rödd hinnar heiðvirðu sværu minnar. Hjartað í brjósti mèr berst alt upp undir kverkar, og fætur mínir stirðna upp; einhverr háski er víst nálægur *Príamssonum;* eg vildi óska, að mèr hefði þetta aldrei til eyrna borið. En nú er eg mjög ákaflega hrædd um, að hinn ágæti *Akkilles* hafi nú afkróað hinn djarfa *Hektor* einan sèr frá borginni, elt hann út á völlinn, og hafi nú gert enda á hinni voðalegu karlmennsku, sem ávalt var í honum; því

hann eirði aldrei kyrr í flokki manna, heldur hljóp jafnan lángt fram fyrir aðra, og lèt ekki undan nokkurum manni, þegar móðurinn var á honum". Að því mæltu hljóp hún út úr herberginu, líkt sem hún væri óð, og barðist hjarta hennar mjög, en þjónustumeyarnar fylgdu henni. En er hún kom upp í turninn, þar sem mannsöfnuðurinn var, þá litaðist hún um uppi á borgarveggnum; sá hún þá, hvar *Hektor* var dreginn fyrir framan borgina; drógu hinir fljótu hestar hann óþyrmilega til hinna holu skipa *Akkea*. Þá seig svört nótt fyrir augu hennar; hún fèll á bak aptur og leið í aungvit; fuku þá af höfði hennar hin glæsilegu höfuðbönd, ennisdregillinn, hárnetið, hin flèttaða umgjörð og höfuðblæa sú, er hin gullprúða *Afrodíta* hafði gefið henni, þann dag er hinn hjálmkviki *Hektor* leiddi hana heim til sín úr húsi *Etjons*, eptir það hann hafði gefið ótal brúðgjafa. Kríng um hana stóðu margar mágkonur og svilkonur hennar, og hèldu um hana milli sín; var hún þá svo rænulaus, sem hún væri dauðvona. En er hún skaut upp öndinni og lífið færðist í hjartað, kveinaði hún fyrst með tíðum ekka, og mælti síðan til *Trójukvenna*: „*Hektor*, eg ógæfusama! Við erum þá bæði fædd til sama óláns, þú í *Trójuborg* í húsi *Príamuss*, en eg í *Þebu* undir hinu skógivaxna *Plaks*-fjalli í húsi *Etjons*, sem upp fæddi mig ógæfusamur ógæfusama, meðan eg var lítil. Eg vildi óska, að eg hefði aldrei fæðzt. Nú fer þú til *Hadesar*-heim-

kynna í fylgsnum jarðarinnar, en eptirskilur mig í sárri sorg munaðarlausa í herbergi mínu, en sonur okkar, sem við áttum saman vesöl hjón, hann er barnúngur enn, og hvorki verður þú, *Hektor,* honum til aðstoðar, úr því þú ert dáinn, nè heldur hann þèr. Og þó hann komist lífs af í hinni hörmulegu styrjöld *Akkea,* mun hann þó ávalt eiga ervitt og bágt, það sem eptir er; því aðrir munu taka frá honum akurlönd hans. Munaðarleysið gerir son þinn viðskila við alla hans jafnaldra; hann geingur ávalt niðurlútur, kinnar hans eru tárugar; þurfandi geingur hann til vina föður síns, og tekur í skikkju eins, en í kyrtil annars. Ef einhverr þeirra aumkar sig þá yfir hann, þá rèttir hann honum svo lítinn munnsopa, að hann getur vætt í því varirnar, en góminn getur hann ekki vætt. Annar sveinn, sem á báða foreldra á lífi, hrindir honum burt úr veizlunni, slær hann með höndunum og smánar hann með þessum orðum: snáfaðu burt, eins og þú komst; hann faðir þinn situr ekki að veizlu með okkur. Svo fer þá sveinninn *Astýanax* grátandi heim til móður sinnar, ekkjunnar, hann sem fyrr meir var vanur að eta tóman merg og feitan sauðamör á knjám föður síns, og, þegar hann hætti að leika sèr og var orðinn syfjaður, var ávalt vanur að hvíla í mjúkri sæng á legubekk í faðmi fóstru sinnar, hjartaglaður af allsnægtum. Sá hinn sami *Astýanax* mun nú mörgum raunum sæta, þegar hann hefir mist föður sinn, hann sem *Tróju-*

menn gáfu þetta viðurnefni, af því þú einn varðir borgarhliðin og hina háfu borgarveggi. Nú munu spriklandi maðkar eta þig nakinn niðri við hin stafnbognu skip, fjarri foreldrum þínum, eptir það að hundarnir eru búnir að seðja sig á þèr. En klæði þau hin smágjörvu og fögru, er konur unnu með höndum sínum, og sem geymd eru handa þèr hèr í herbergjunum, þau skal eg öll á björtu báli brenna, svo þú hafir frægð af þeim hjá *Trójumönnum* og *Trójukonum;* þau eru þèr til eingra nota, úr því þú getur ekki legið í þeim sjálfur". Þannig mælti hún grátandi, en konurnar tóku undir með andvörpum.

TUTTUGASTI OG ÞRIÐJI ÞÁTTUR.

Leikir eptir Patróklus.

Þannig andvörpuðu menn í borginni. En er *Akkear* komu til skipanna og *Hellusunds,* þá dreifðu þeir sèr, og fór hverr til síns skips; en *Akkilles* lèt ekki *Myrmídóna* sundrast hvern til sín, heldur mælti hann til þessara hergjörnu fèlaga sinna: „Hestfráu *Myrmídónar,* þèr hinir tryggu fèlagar mínir, vèr skulum enn ekki leysa hina einhæfðu hesta frá kerrunum, heldur skulum vèr fara nær með hestana og vagnana, og gráta *Patróklus,* því það er sá heiður, er dánir menn njóta. En er vèr höfum svalað oss á hinum fagnaðarlausa harmi, munum vèr beita hestunum frá og taka hèr allir náttverð“. Þannig mælti hann, og hljóðuðu þeir þá upp allir í einu, og byrjaði *Akkilles* fyrstur. Þeir keyrðu hina faxprúðu hesta þrem sinnum í kríng um líkið, og flutu í tárum, en *Þetis* vakti upp hjá þeim mikla sorgarlaungun. Ströndin vöknaði, og herbúnaður kappanna varð votur af tárum; slíkum flóttafrömuði áttu þeir á bak að sjá; en *Peleifsson* hóf upp þúngar harmatölur meðal þeirra, og lagði hinar víggjörnu hendur sínar á brjóst vinar síns: „Heill veri þú, *Patróklus,* einnig í *Hadesar*-híbýlum! Nú skal eg enda alt, sem eg

lofaði þèr áður, að eg skyldi draga *Hektor* híngað og láta hunda rífa í sig hrátt lík hans, en hálshöggva tólf fríða sonu *Trójumanna* hjá báli þínu í hefnd eptir þig“. Að því mæltu lèk hann hinn ágæta *Hektor* svívirðilega, og lagði hann á grúfu í moldina við hliðina á líkbekk *Menöytssonar*. *Myrmídónar* lögðu af sèr hin ljómandi eirvopn, og beittu frá hinum hádunandi hestum; síðan settust þeir niður hjá skipi hins fóthvata *Ajaks-niðja,* svo hundruðum skipti, en hann veitti þeim dýrlega erfiveizlu. Margir sjálegir uxar lágu þar flatir, skornir á háls með járni, svo og margir sauðir og kumrandi geitur; og mörgum bráðfeitum hvíttentum svínum var haldið yfir loganda sviðueldi, og blóðið flaut alla vega í kríng um náinn, svo ausa mátti með skálum.

Höfðíngjar *Akkea* leiddu nú konúnginn, hinn fóthvata *Peleifsson,* til hins ágæta *Agamemnons;* áttu þeir bágt með að fá hann með sèr, svo var honum skapþúngt sökum vinar síns. En er þeir komu til búðar *Agamemnons,* báðu þeir hina hvellrómuðu kallara að setja stóran þrífætíng yfir eld, ef þeir kynnu að fá *Peleifsson* til að þvo af sèr hið storknaða blóðhlaup; en hann neitaði því þverlega, og lagði eið á ofan: „Eg sver við *Seif,* sem er æðstur og máttugastur allra goða, ekki hæfir, að laugarvatn komi á höfuð mitt, fyrr en eg hefi lagt *Patróklus* á bál, orpið haug eptir hann og skorið hár mitt; því slíkur harmur mun ekki snerta

hjarta mitt annað sinn, svo leingi sem eg em á lífi. Nú munum vèr þó láta oss lynda að sitja að þessari fagnaðarlausu veizlu. En á morgun skaltú, *Agamemnon* herkonúngur, láta sækja við í skóg, og fá til, það sem dauður maður á með sèr að hafa, áður en hann fer niður í hinn dimma *Myrkheim*, svo hinn ómæðni eldur brenni upp lík þetta og taki það sem fyrst frá augum vorum, og fólkið geti svo tekið til starfa“. Þannig mælti hann, en þeir hlýddu honum, og gerðu, sem hann bauð. Efnuðu þeir nú skyndilega til náttverðar hverr sèr, og snæddu, og var einskis vant, þess er á kjósa mátti að skamtveizlu. En er þeir höfðu sadt lyst sína á mat og drykk, geingu þeir til hvílu, hverr til sinnar búðar. En *Peleifsson* lá ásamt með *Myrmídónum* á strönd hins stórbrimótta hafs, á hreinum stað, þar sem bylgjurnar voru vanar að gánga upp á ströndina og skola hana; hann andvarpaði þúngan. Þá greip hann blundurinn, er leysir allar sorgir hugarins, og breiddi sig í svefnhöfga alla vega utan um hann; því hinir fögru limir hans höfðu orðið lúnir, þá hann elti *Hektor* hjá hinni veðurnæmu *Ilíonsborg*. Þá kòm að honum vofa hins vesala *Patróklúss*; hún líktist *Patróklus* í öllu; vöxturinn var eins, augun jafnfögur, málrómurinn hinn sami, og búin líkum klæðum, sem hann. Hún nam staðar uppi yfir höfði hans, og mælti til hans þessum orðum: „Sefur þú? Hefir þú gleymt mèr, *Akkilles*? Þú afræktir mig ekki, meðan eg var á lífi, en gerir

það nú, þegar eg er dauður. Jarða mig sem skjótast; eg vil komast inn um *Hadesar*-hlið. Vofurnar, svipir dauðra manna, bægja mèr lángt í burt frá sèr, og banna mèr að komast til sín yfir fljótið; ráfa eg því svo búinn um hinn víðhliðaða *Hadesar*-heim. Og rètt mèr nú hönd þína, eg grátbæni þig. Þá er þèr hafið brent lík mitt, mun eg aldrei hverfa híngað framar aptur úr *Hadesar*-heimi. Við munum ekki í lifanda lífi sitja saman og ráðslaga, lángt í burt frá vinum vorum, því hin hryllilega *Valkyrja,* sú er mèr hlotnaðist, þegar eg fæddist, heldur mèr í opnu gini sínu. Það liggur og fyrir þèr sjálfum, goðumlíki *Akkilles,* að láta líf þitt hjá borgarveggi hinna göfugu *Trójumanna.* En eitt vil eg nefna við þig og biðja þig fyrir, ef þú vilt gera það fyrir mig. Legg ekki bein mín lángt frá frá beinum þínum, *Akkilles;* lát þau heldur vera hvor hjá öðrum, eins og við vorum upp fæddir saman í húsum ykkar, upp frá því að *Menöytíus* flutti mig úngan til ykkar frá *Ópuntsborg,* sökum hins hörmulega vígs, er eg vó, þann dag er eg var sá heimskíngi að drepa son *Amfídamants,* þó óviljandi, af því eg reiddist út af kotrunni. Þá tók riddarinn *Peleifur* við mèr í hús sitt, upp fæddi mig ástúðlega, og nefndi mig hersvein þinn. Svo vildi eg, að sama ílát geymdi bein vor beggja, gullkrukka sú, er hin heiðvirða móðir þín gaf þèr“. Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði honum, og mælti: „Hví ertu, elskuvinur, kominn híngað til mín? Hví mælist þú til sèrhvers

þessa af mèr? Eg skal gjarna veita þèr það alt, og gera, sem þú mælist til. En kom þú nær mèr, látum okkur faðmast um stundar-sakir, og svala okkur svo á hinum fagnaðarlausa harmi“. Að því mæltu rètti hann til hans hendur sínar, og náði honum þó ekki, því vofan fór ymjandi niður í jörðina, svo sem reykur. *Akkilli* varð bilt við, spratt á fætur, sló saman höndunum og mælti aumkunarlegum orðum: „Mikil undur. Sannlega eru þá og til vofur og svipir í *Hadesar*-heimi, þó þær hafi með öllu ekkert fjörmagn. Því vofa hins vesala *Patrókluss* stóð hjá mèr í alla nótt harmandi og grátandi, og mæltist til margs af mèr, og var hún furðulega lík sjálfum honum“.

Þannig mælti hann, og vakti upp hjá þeim öllum mikla sorgar-laungun, og meðan þeir voru að gráta í kríng um hinn vesla ná, birtist þeim hin rósfíngraða *Morgungyðja*. Þá sendi *Agamemnon* konúngur í allar búðir eptir múlum og mönnum, til að sækja við; yfir þeim var vaskur maður, *Meríónes*, hersveinn hins hrausta *Idomeneifs*. Þeir fóru og höfðu með sèr bolaxir og vel snúna streingi, en múlarnir geingu á undan þeim. Þeir fóru leingi upp og ofan, sniðhalt og í króka; en er þeir komu upp á hálsa hins lækjótta *Ída*-fjalls, þá tóku þeir til að höggva hinar hálaufguðu eikur með egglaungu eirvopni, og flýttu sèr mjög; urðu dýnkir miklir, er eikurnar fèllu. Síðan flettu *Akkear* trjánum, og beittu múlunum fyrir; þrömmuðu múlarnir þá af

stað, og fýsti þá mjög að komast í gegnum hina þykku runna ofan á jafnlendið. Allir þeir, er að skógarhögginu voru, báru sinn eikidrumbinn hverr; því svo hafði *Meríónes* lagt fyrir, sveinn hins hrausta *Idomeneifs,* og köstuðu þeir þeim niður á ströndina hverr að öðrum, þar er *Akkilles* hafði í hyggju að verpa haug mikinn handa *Patróklus* og sjálfum sèr. En er þeir höfðu lagt niður viðinn, sem var geysimikill, um alla ströndina, þá settust þeir allir þar niður og biðu svo. En *Akkilles* bauð þegar hinum hergjörnu *Myrmídónum* að herklæðast, og hverjum að beita hestum fyrir kerru sína; en þeir brugðu við skjótt og fóru í vopn sín, stigu svo upp á vagnana, bæði hjástöðumenn og kerrusveinar; voru riddararnir fremstir, en þar kom á eptir mikill fjöldi fótgaungumanna, svo hundruðum skipti, en í miðjum flokknum var *Patróklus* borinn af fèlögum sínum; þeir höfðu skorið af sèr hár sitt, köstuðu því á *Patróklus,* og huldu þar með alt líkið, en hinn ágæti *Akkilles* gekk að aptanverðu og hèlt um höfuð *Patróklus;* hann var harmþrúnginn mjög, því hann sendi þá hinn góða vin sinn til *Hadesar*-heims. En er þeir komu þángað, sem *Akkilles* vísaði þeim á, lögðu þeir líkið niður, og hlóðu þegar mikinn viðarköst. Hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* að hafðist nú annað; hann gekk frá bálinu og skar af sèr hið bleika höfuðhár sitt, er hann lèt vaxa fljótsguðnum *Sperkíus* til dýrðar; var það bæði mikið og fagurt. Hann horfði þá út á hið

dimmbláa haf, og mælti í þúngu skapi: „Til einskis var það, *Sperkíus,* að *Peleifur* faðir minn hèt á þig, að ef eg kæmist heim aptur til míns kæra föðurlands, þá skyldi eg skera hár mitt þèr til dýrðar, og fórna helgri hundraðsfórn; svo skyldi eg og skera fimm tygi óvanaðra sauða ofan í uppsprettur þínar, á þeim stað sem blótlundur þinn er og hinn ilmandi blótstalli. Þessu hèt hinn gamli maður, en þú hefir ekki látið framgeingt verða, það er hann ætlaðist til. Nú með því eg mun ekki aptur heim koma til míns kæra föðurlands, þá vil eg gefa kappanum *Patróklus* hár mitt, að hann hafi það með sèr hèðan". Að því mæltu lagði hann hárið í hendur vinar síns, og vakti hjá öllum harmfýsi mikla, og þar mundu þeir hafa verið að harma til sólseturs, ef *Akkilles,* hefði ekki skjótlega geingið til *Agamemnons* og mælt til hans: „Þig kveð eg að þessu, *Agamemnon,* því hermenn *Akkea* munu helzt hlýða atkvæðum þínum. Af harmi má fá sig fullsaddan. Lát þú nú *Akkea* fara hèðan frá bálinu, hvern til sín, og seg þeim að búa til náttverðar; en vèr, sem helzt eigum að annast hinn dauða, skulum starfa að brennunni, og skulu líkmennirnir vera eptir hjá oss". En er *Agamemnon* herkonúngur heyrði þetta, þá lèt hann herinn þegar fara til hinna jafnbyrðu skipa, hvern til sín, en líkmennirnir voru þar eptir og hlóðu köstinn. Þeir gerðu bál hundrað fóta á hvern veg, og lögðu líkið efst upp á bálið, harmþrúngnir í hjarta. Þeir

flógu marga feita sauði og mörg bjúghyrnd drattandi naut hjá bálinu, og gerðu þau til. Hinn hugstóri *Akkilles* tók mörinn úr þeim öllum og huldi með líkið frá höfði til fóta, og hlóð þar í kríng hinum flegnu kroppum; hann lagði á bálið krukkur með hunángi og smyrslum, og setti þær upp við líkbekkinn; fjórum hnarreistum hestum varp hann á bálið með miklu snarræði, og andvarpaði þúngan. Konúngurinn átti níu borðhunda; tvo af þeim hjó hann á háls, og kastaði á bálið, svo og tólf hraustum sonum enna hugstóru *Trójumanna*, og hjó þá áður með eirvopni, því hann hafði stór hermdarverk í hug. Síðan skaut hann þar í járnóðum eldi, til að vinna upp viðarköstinn. Þá hljóðaði hann upp, og kallaði á vin sinn með nafni: „Heill veri þú, *Patróklus*, einnig í *Hadesar*-híbýlum; nú skal eg enda alt, sem eg hèt þèr fyrrum. Eru hèr nú tólf hraustir synir enna hugstóru *Trójumanna*, og etur nú eldur þá alla saman þèr til ágætis, en eld mun eg ekki eta láta *Hektor Príamsson*, heldur skulu hundar eta hann“. Þessu hótaði *Akkilles*, en ekki unnu hundar að *Hektori*; því *Afrodíta*, dóttir *Seifs*, varði hann fyrir hundunum nætur og daga; smurði hún hann með himnesku rósaviðsmjöri, svo hann ekki skyldi hruflast, þó *Akkilles* drægi hann. En *Febus Appollon* færði yfir hann dimmblátt ský af himni til jarðar, og huldi alt það svæði, er líkið tók yfir, svo magn sólarinnar skyldi ekki skræla holdið utan á sinum hans og limum.

Nú vildi ekki kvikna í báli hins dána *Patrókluss*. Þá hugsaðist hinum fóthvata, ágæta *Akkilli* eitt ráð: hann gekk frá kestinum, og hèt á tvo vindaguði, *Norðra* og *Vestra*, og lofaði þeim fögrum blótum; hann dreypti og opt af gullnu keri, og bað þá koma, svo líkin lèki sem fyrst í ljósum loga og viðurinn brynni skjótt. Hin fráa *Íris* heyrði bænir hans, og fór með boðskap til *Vindaguðanna;* sátu þeir allir saman að gildi heima hjá hinum andhvassa *Vestra*. *Íris* kom hlaupandi, og nam staðar á steinþröskuldinum. En er þeir litu hana augum, spruttu þeir allir upp, og bauð hverr þeirra henni til sín; en hún kvaðst ekki vilja sitja, og mælti: „Eg má ekki sitja, því eg ætla að fara aptur til *Ókeans*-strauma, til *Eþíópalands;* þar færa *Eþíópar* hundraðsfórnir hinum ódauðlegu goðum, og þar ætla eg og að sitja að blótveizlu. En *Akkilles* biður ykkur *Norðra* og hinn hvínanda *Vestra* að koma, og lofar ykkur fríðum blótum, til að kveykja í viðarkesti þeim, er *Patróklus* liggur á, sá er allir *Akkear* harma nú mjög". Að því mæltu fór *Íris* burt, en þeir *Vestri* þustu báðir með geysi-miklum gný og ráku undan sèr skýin. Brátt komust þeir út að hafinu, til að blása þar, og reis þá upp bylgja undan hinum þjótanda blæstri þeirra. Þá komu þeir til hins frjófsama *Trójulands*, og steyptu sèr á viðarköstinn, og þaut þá upp geysilegur eldur. Þeir blèsu snjalt alla nóttina báðir saman, og skutu loganum upp úr kestinum. Hinn hvati *Akkilles* hèlt

alla nóttina á tvíkeri, jós með því vín af gullnu skaptkeri, og steypti niður, og vætti jörðina; hann kallaði um leið á vofu hins vesla *Patrókluss*. Svo sem faðir harmar, þá hann brennir bein sonar síns, sem dáið hefir nýkvæntur og hrygt með láti sínu hina veslu foreldra sína: svo harmaði *Akkilles*, þá hann brendi bein vinar síns; hann vafraði fram með bálinu og andvarpaði ótt.

Um það leytið að morgunstjarnan kemur til að boða dagsljósið á jörðinni, og morgungyðjan, íklædd sóllauksmöttli, dreifir sèr þar á eptir yfir hafið: í það mund rènaði bálið og loginn hvarf; fóru þá vindaguðirnir aptur heim til sín yfir hið þrakneska haf, en það drundi og æddi af ylgju. *Peleifsson* gekk burt frá brennunni annan veg, og lagðist niður, því hann var þreyttur, og fèll skjótt yfir hann sætur svefn. Þá áttu þeir fund með sèr *Atreifsson* og menn hans, og varð ys mikill og hark, er þeir geingu á fundinn. Við það vaknaði *Akkilles;* settist hann þá upp og mælti til þeirra: „Þú *Atreifsson,* og þèr aðrir höfðíngjar af alþjóð *Akkea,* slökkvið fyrst allan uslann, svo vítt sem eldsmagnið hefir náð yfir, með skæru víni; því næst skulum vèr safna saman beinum *Patrókluss Menöytssonar,* og leita þeirra vandlega; er þar mjög að vísu að gánga, því hann var lagður á mitt bálið, en hitt annað var brent yzt, hvað innan um annað, bæði menn og hestar; skulum vèr leggja beinin í gullskál, og láta vera tvö mörlög um þau; þar skulu

þau liggja, þar til er eg fer sjálfur inn í *Hadesarheim*. Eg vil láta gera haug, ekki mjög mikinn, heldur rètt mátulegan; síðan skulu þèr, *Akkear*, sem verðið eptir við hin margþóptuðu skip eptir minn dag, gera hauginn bæði víðan og háfan". Þannig mælti hann, en þeir hlýddu hinum fóthvata *Peleifssyni*, slöktu fyrst uslann með skæru víni, svo vítt sem logann hafði lagt og öskuhrúgan náði, tíndu svo upp harmsfullir þau hin hvítu bein hins góða fèlaga síns, og lètu þau í gullskál og tvöfalt lag af mör, settu svo skálina inn í búð, og breiddu smágjört línklæði yfir. Þeir afmörkuðu hauginn umhverfis, og lögðu undirstöðurnar í kríng um bálið, og urpu svo hauginn. Þegar þeir höfðu orpið hauginn, ætluðu þeir burt, en *Akkilles* hèlt fólkinu aptur og lèt það setjast á einum víðum leikvelli. Þá lèt hann færa verðlaunin frá skipunum; voru það katlar og þrífætíngar, hestar og múlar, haussterkir uxar, fagurbeltaðar konur og gráleitt járn. Fyrst ákvað hann fögur verðlaun fyrir hina skjótfæru riddara; hinum fyrsta ætlaði hann að leikslaunum konu, þá er vel var að sèr í ágætum hannyrðum, og tuttugu og tveggja mæla þrífætíng, eyrðan; hinum næsta ætlaði hann sex vetra gamla hryssu, ótamda, fylfulla að múlfyli; hinum þriðja fallegan ketil, er aldrei hafði á eld komið, og tók fjóra mæla, og svo fagur, sem hann átti að sèr að vera; hinum fjórða tvær vættir gulls; hinum fimta óeldborna tvískál. Þá stóð *Akkilles* upp, og mælti til *Argverja*:

„Þú *Atreifsson,* og þèr aðrir fagurbrynhosaðir *Akkear!* Nú eru hèr fram sett á leikmótinu þau sigurlaun, er ætluð eru riddurum. Nú ef vèr *Akkear* ættum að leika öðrum manni til vegs, þá mundi eg upp taka hin fyrstu verðlaun og hafa með mèr til búðar minnar; því þèr vitið, hve hestar mínir eru öllum hestum betri að kostum, þar eð þeir eru goðkynjaðir; gaf *Posídon* þá *Peleifi* föður mínum, en hann aptur mèr. Nú mun eg fyrir þá sök vera kyrr, og hinir einhæfðu hestar mínir, að þeir hafa nú mist hins fræga og ágæta kerrusveins, er þeim var svo góður, að hann þvoði þá margopt í hreinu vatni og steypti tæru viðsmjöri yfir fax þeim; hýma þeir nú og harma hann, og lafa föx þeirra til jarðar; svo standa þeir hryggir í hjarta. Veri þá einhverr annar til af herliði *Akkea,* sá er vel treystir hestum sínum og kerru". Þannig mælti *Peleifsson.* Þá þyrptust hinir skjótfæru riddarar saman. Fyrstur allra gekk fram herkonúngurinn *Evmelus Admetusson;* hann var allra manna reiðfimastur. Næst honum gekk fram hinn sterki *Díómedes Týdeifsson,* og leiddi undir ok hina tróversku hesta, þá er hann hafði eitt sinn tekið af *Eneas,* þegar *Appollon* bjargaði honum undan. Næst honum gekk fram hinn bleikhári, seifborni *Menelás Atreifsson;* hann leiddi fráa hesta undir ok, *Rauðku Agamemnons* og *Sokka* sinn; þá hryssu hafði *Ekepólus Ankísesson* gefið *Agamemnoni* að gjöf, til þess að hann þyrfti ekki að fara með honum til hinnar veður-

næmu *Ilíonsborgar,* heldur mætti vera kyrr heima og skemta sèr þar; bjó *Ekepólus* í enni landvíðu *Sikýonsborg,* og hafði *Seifur* veitt honum auð fjár; þá hryssu leiddi *Menelás* nú undir ok, og var hún mjög fús til veðhlaupsins. *Antílokkus* var hinn fjórði, er bjó hina faxprúðu hesta sína, hinn frægi sonur *Nestors,* hins göfuglynda konúngs, *Neleifssonar.* Kerru *Antílokkusar* drógu fótfráir hestar pýlverskir. Faðir hans gekk til hans og lagði honum góð ráð, gætinn faðir greindum syni:

„Þó þú sèrt allúngur, *Antílokkus,* þá hafa þeir þó unt þèr, *Seifur* og *Posídon,* og kent þèr alls konar kerruleikfimni, og er því ekki stór þörf að fræða þig í þeirri ment. Þú kant að hverfa hestunum í kríng um marksúluna. En hestar þínir eru helzt til seinir á skeiði, og uggir mig, að þú munir ílt af því hljóta. Hinir hafa að vísu skjótari hesta, en ekki kunna þeir fleiri leikbrögð, en þú. Heyr nú, vinur, lát þèr til hugar koma alls konar vèlfimni, svo þú farir ekki á mis við sigurlaunin. Meiru orkar skógarhöggsmaður með ráðum, en afli; með ráðum stýrir skipstjórnarmaður enu örskreiða skipi, þegar það hrekst af vindum úti á hinu dimmbláa hafi, og með ráðum sigrar kerrustýrir kerrustýri. Sá sem að eins treystir hestum sínum og kerru sinni, hann kríngsólar hèr og hvar ráðlauslega úti á víðum vángi, hestar hans villast á skeiðvellinum, og hann ræður ekki við þá. En hinn, sem sèr hag sinn, enn þótt hann aki lakari hestum,

hann hefir alla jafna augun á marksúlunni, stefnir nálægt henni, og man eptir því fyrst og fremst, að halda hestunum á fullu skeiði með ólarsvipunum; hann heldur altaf stöðugt rásinni, og hefir gát á þeim, sem á undan honum er. Nú skal eg skilmerkilega lýsa fyrir þèr marksúlunni, og muntu þá ekki villast á henni. Upp af jörðinni stendur þurt trè, svo sem faðms-lángt; það er annaðhvort eikitrè eða tyrvitrè, og fúnar það ekki, þó vætur sèu. Sínu hvoru megin trèsins eru settir niður tveir steinar á renniskeiðsbugnum, og er slèttur skeiðvöllur þar til beggja handa. Er trè þetta annaðhvort líksúla yfir leiði einhvers manns, sem fyrir laungu er dáinn, eða það er marksúla, sem fornmenn hafa reist þar, og nú hefir hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* gert trèð að skeiðmarki. Þú skalt halda sem næst trènu, og aka kerrunni og hestunum rètt þar hjá, en sjálfur skaltú halla þèr lítt það í hinum fagurriðna kerrustól til vinstri hliðar við hestana; skaltu þá keyra á hægra hestinn og hotta á hann, og slaka við hann í hendi þèr á taumunum, en vinstri hestur þinn skal sneiða svo nærri marksúlunni, að þèr sýnist, sem hjólnöfin strjúkist með súluröndinni, en varastu að koma við steininn, svo þú meiðir ekki hestana og brjótir kerruna; munu hinir hafa gaman af því, en þú sjálfur svívirðíngu; far heldur, sonur, varlega og gætilega. Því ef þú kemst á skeiðinu fram um við marksúluna, þá mun eingi, sem á eptir hleypir, fá náð eða komizt fram hjá þèr, og ekki þó hann

hleypti eptir þèr hinum goðkynjaða *Aríon,* þeim hinum fráa hesti *Adrastusar,* er kyn sitt átti að rekja til goðanna, eða hinum ágætu hestum *Laómedons,* sem hèr hafa alizt upp". Að því mæltu settist *Nestor Neleifsson* aptur á sinn stað, þá er hann hafði sagt syni sínum alt það, sem mest á reið. *Meríónes* var hinn fimti, er bjó hina faxprúðu hesta sína til hlaups. Þeir stigu nú upp í kerrustólana, og köstuðu hlutum; hristi *Akkilles* hlutina, og stökk upp hlutur *Antílokkuss Nestorssonar;* næst honum hlaut *Evmelus* konúngur; þar næst hinn spjótfrægi *Menelás Atreifsson;* þar næst hlaut *Meríónes,* og síðast *Týdeifsson,* sem var lánghraustastur þeirra allra. Nú stóðu þeir allir í röð, hverr út frá öðrum, en *Akkilles* vísaði þeim á, hvar skeiðmörkin voru, lángt úti á hinum slètta velli; setti hann til gæzlumanns hinn goðumlíka *Fenix,* hersvein föður síns; skyldi hann hafa gætur á veðhlaupinu og segja þar satt frá.

Nú hófu þeir allir jafnsnemma svipurnar á lopt uppi yfir hestunum, slógu á þá snögt með ólunum, og kölluðu að þeim með orðum; bar þá skjótt yfir völlinn upp frá skipunum; stóð rykmokkurinn, sem reis undan brjóstum þeirra, sem ský eða hvirfilbylur, en föxin flöksuðust í vindstrokunni. Kerrurnar flugu ýmist ofan að hinni margfrjófu jörð, ýmist gönuðu þær hátt í lopt upp; en ökumennirnir stóðu uppi í kerrustólunum; barðist hjarta í brjósti hverjum þeirra, því allir vildu sigurinn hafa;

eggjaði hverr sína hesta, en þeir flugu í einum rykmokk yfir völlinn.

En er hinir fráu hestar voru á síðasta hluta skeiðsins og runnu aptur fram að hinum gráa sæ, þá sást bezt atgjörvi hvers hests fyrir sig, því þá þreyttu þeir skeiðið í sífellu. Þá bar hinar fótfráu hryssur *Feres-niðja* skjótt fram frá hinum. Á eptir þeim runnu hinir tróversku graðhestar, er *Díómedes* átti, og var allskamt milli þeirra og *Evmelus*-hrossa; því svo sýndist, sem graðhestarnir mundu ætla að stökkva upp á kerrustólinn, og varð bak *Evmelusar* og hinar breiðu herðar hans varmar af blæstri hestanna, því þeir lágu ofan á honum með höfuðin, þá er þeir flugu áfram, og nú hefði *Týdeifssonur* annaðhvort komizt fram hjá *Evmelusi,* eða þá gert tvísýnt um sigurinn, ef *Febus Appollon* hefði ekki haft hatur á *Týdeifssyni,* og skaut hinni fögru svipu úr hendi hans. *Díómedes* varð reiður, svo að tárin streymdu af augum hans, er hann sá, að hryssurnar hlupu þá miklu harðara en áður, en að hans hestar seinkuðu sèr, er þeir runnu keyrislaust. *Apena* varð þess brátt vör, að *Appollon* hafði gert *Týdeifssyni* óleik, og hljóp hún því mjög skjótt eptir þjóðhöfðíngjanum, fèkk honum svipuna aptur, og kom fjöri í hesta hans. Síðan fór gyðjan í heiptar hug eptir *Admetussyni,* og braut í sundur okið fyrir honum; hlupu hryssurnar þá afleiðis, og kerrustaungin rakst niður í jörðina, en hann valt sjálfur úr kerrustólnum ofan með hjólinu,

og hruflaðist á olnbogum, munni og nefi, en ennið fyrir ofan brýrnar rispaðist; fyltust þá augu hans með tárum, og þá komst ekki upp sú hin rómfulla rödd hans. *Týdeifsson* hèlt nú hinum einhæfðu hestum sínum fram hjá honum, og var nú kominn lángt á undan öllum hinum, því *Aþena* kom fjöri í hesta hans og veitti honum sjálfum sigur, en næstur honum var hinn bleikhári *Menelás Atreifsson*. Þá hèt *Antílokkus* á hesta föður síns: „Haldið á skeiðinu, og rennið báðir sem hvatlegast. Ekki bið eg ykkur að keppa við hesta hins herkæna *Týdeifssonar*, sem fremstir eru, því *Aþena* hefir nú veitt þeim fráleik og unt honum sjálfum sigurs. En náið í flughasti hestum *Atreifssonar*, og verðið ekki seinni. Látið ekki *Rauðku*, merina, gera ykkur skömm til. Hví eruð þið á eptir, gæðíngarnir? Það segi eg ykkur fyrir satt, og það skal framgeingt verða: þið skuluð einga hjúkrun fá hjá þjóðhöfðíngjanum *Nestori*, heldur mun hann þegar drepa ykkur með hvössu eirvopni, ef við af skeytíngarleysi hreppum óæðri verðlaunin. Heyrið, verið nú samtaka, og skundið sem hvatlegast, en eg skal hafa brögð við, og sjá til að smokka mèr fram hjá honum á þraunga veginum, og skal hann ekki komast þar fram, svo eg viti ekki af". Svo mælti hann, en hestarnir óttuðust heitíngar konúngsins, og runnu fram harðara nokkura stund. En brátt þar eptir sá hinn vígglaði *Antílokkus*, hvar var þraungur vegur djúpur; það var gróf nokkur; hafði vetrarvatnið safnazt þar

saman og brotið af þjóðbrautina og dýpkað allan jarðveginn. *Menelás* ók í þessa gróf, til þess aðrir ræki sig ekki á hann. En *Antílokkus* ók hinum einhæfðu hestum til hliðar út af veginum, fór í svig við hann, skamt frá honum, og sókti fast áfram. Þá varð *Atreifsson* hræddur, og kallaði, svo *Antílokkus* heyrði: „Þú ekur ógætilega, *Antílokkus;* haltu við hestana, því vegurinn er þraungur; þú getur bráðum ekið fram hjá mèr, þar sem vegurinn er breiðari; eg er hræddur um, að þú lendir á kerru minni og verðir okkur báðum að skaða“. Þannig mælti *Menelás*, en *Antílokkus* lèt sem hann heyrði ekki, og ók miklu harðara en áður, og keyrði á með svipunni. Svo lángt sem leiktafla flýgur, þegar úngur kappi, sem reynir æskumagn sitt, reiðir hana yfir öxl sèr og kastar henni, svo lángt hlupu hestarnir fram fyrir, en hestar *Atreifssonar* drógust aptur undan, því *Menelás* gerði það með vilja, að keyra hestana lint, til þess hinum einhæfðu hestum lenti ekki saman í grófinni, og velti um hinum fagurriðnu kerrustólum, og fèlli þeir svo sjálfir til jarðar af sigurkappinu. Hinn bleikhári *Menelás* hrakti hann í orðum, og mælti til hans: „Eingi maður er illskiptnari en þú, *Antílokkus.* Snáfaðu burt. Þá sögðum vèr ósatt, *Akkear,* er vèr kölluðum þig vitran mann. En alt fyrir það skaltu ekki svardagalaust komast að sigurlaununum“. Að því mæltu hèt hann á hesta sína, og mælti: „Gerið það fyrir mig, verið ekki svo

latir, standið ekki svo hugdaprir. Hestarnir þarna munu fyrr lýast í fótum og knjám, en þið, því þá skortir æskufjör hvorntveggja“. Svo mælti *Menelás*, en hestarnir hræddust nokkuð svo átölur konúngsins, og runnu enn harðara, og drógu skjótt eptir hinum.

Argverjar sátu á leikmótinu og horfðu á hestana, er þá flugu í einum rykmokk eptir vellinum. *Idomeneifur*, foríngi *Kríteyínga*, kom fyrstur auga á hestana, því hann sat fyrir utan leikmótið, hæst allra, á einum víðsýnum hól. Hann heyrði nú til eins, sem hottaði hátt, og þekti hann, þó hinn væri lángt frá honum; kom hann auga á einn allreisulegan hest, er á undan rann; hann hafði hvítan blett í enni, krínglóttan, sem mána, en allannarstaðar var hesturinn dumbrauður. *Idomeneifur* stóð þá upp, og mælti til *Argverja:* „Kærir vinir, þèr fyrirliðar og höfðíngjar *Argverja*, kem eg einn auga á hestana, eða sjáið þèr þá og? Mèr sýnast nú aðrir hestar vera á undan, og svo virðist mèr, sem kerrusveinninn sè annar; en hryssunum, sem voru fljótastar upp eptir, mun eitthvert slys hafa viljað til á vellinum, því eg sá þær fyrst hlaupa í kríng um marksúluna, en nú get eg hvergi sèð þær, þó augu mín hvarfli um kríng og horfi um allan *Trójuvöll*. Eða þá taumarnir hafa skroppið úr höndum kerrusveinsins, svo hann hefir ekki getað stýrt hestunum kríng um marksúluna, og hefir því mistekizt kríngsólið; hygg eg hann þá hafa dottið

út og brotið kerruna í sundur; hefir þá komið ofboð á hryssurnar, og hafa þær þá hlaupið í gönur. Heyrið, standið nú upp og lítið á. Eg sè það ekki glögt, en þó sýnist mèr maðurinn vera hinn sterki *Díómedes*, sonur hins reiðfima *Týdeifs*, etólskur að kyni, sem nú er konúngur yfir *Argverjum*". Hinn skjóti *Ajant Öyleifsson* atyrti hann nú með smánarorðum: „Hví fleiprar þú svo of snemma, *Idomeneifur?* Hinar háfetuðu hryssur eru þarna lángt upp frá, og hlaupa eptir hinum víða velli. Hvorki er, að þú sèrt svo miklu ýngstur allra *Argverja*, nè heldur að þú hafir skarpskygnari augu í höfði þèr, en allir aðrir. Nei, þú ert jafnan vanur að vera kjaptfor. Ekki er vert fyrir þig að vera svo orðhvatur, því hèr eru aðrir viðstaddir, sem betur sjá, en þú. En þetta eru hryssur *Evmelusar*, og eru þær enn fremstar, svo sem þær voru áður; en hann stendur sjálfur á kerrunni, og heldur um ólarnar". Foríngi *Krítarmanna* varð reiður, og svaraði honum: „Bæði er, *Ajant*, að þú ert mesti orðhákur, og þó illgjarn, enda skortir þig alt annað við *Argverja*, því þú ert óvægur í geði. Komdu nú til, við skulum veðja annaðhvort um þrífætíng eða ketil, og taka báðir *Agamemnon Atreifsson* til gjörðarmanns um það, hverr fremstu hrossin eigi, svo þú kannist við það, þegar þú fer að bæta fyrir þig". Svo mælti *Idomeneifur*, en hinn skjóti *Ajant Öyleifsson* reiddist, er hann svaraði illu um, og reis upp þegar. Og nú hefði hvortveggi haldið

leingra fram deilunni, ef *Akkilles* hefði ekki staðið upp sjálfur og tekið til orða: „Skiptizt nú ekki leingur við illum reiðimálum, þið *Ajant* og *Idomeneifur*. Slíkt sæmir ekki. Þið munduð lá öðrum, ef hann gerði annað eins. Heyrið, setjizt nú á leikmótið og horfið á hestana. Þeir, sem um sigurinn keppa, munu bráðum koma hèr, og þá fær hvorr ykkar að vita, hverjir af hestum *Argverja* eru á eptir, og hverjir á undan“.

Þannig mælti *Akkilles*. Þá var *Týdeifsson* kominn rètt að þeim. Hann ók hart, og keyrði altaf upp á með svipunni, reiddri yfir öxl sèr, en hestarnir reistu sig hátt upp, og bar þá skjótt yfir. Moldrokurnar geingu altaf yfir kerrusveininn, en kerrurnar, búnar gulli og tini, runnu eptir hinum fótfráu hestum, og lítið sást votta fyrir förum eptir hjólrendurnar að aptanverðu í lausri moldinni, en hestarnir flýttu sèr og flugu áfram. *Díómedes* nam nú staðar á leikmótinu, vall þá mikill sviti niður af hestunum, bæði af hálsum þeirra og brjóstum. *Díómedes* stökk ofan úr hinum ljómanda kerrustól, og reisti svipuna upp við okið. Hinn hrausti *Stenelus* var ekki seinn til, hann tók skjótlega sigurlaunin, og fèkk hinum hugdjörfu fèlögum sínum konuna og hinn eyrða þrífætíng að fara burt með; síðan beitti hann hestunum frá.

Næstur honum ók *Antílokkus*, niðji *Neleifs*, sinni kerru; hann hafði komizt fram fyrir *Menelás* með brögðum, en ekki með fráleik. Ei að síður

hèlt *Menelás* hinum fráu hestum sínum eptir honum. Svo lángt sem hestur stendur frá hjólinu, sá er dregur á harða hlaupi eigandann á kerru sinni yfir völlinn; leika þá yztu broddarnir af tagli hestsins við hjólrendurnar, en hjólið rennur mjög nálægt, og er ekki lángt bil milli þess og hestsins, sem skeiðar eptir víðum vellinum: ekki var *Menelás* þá leingra á eptir hinum ágæta *Antílokkus,* en í fyrstu var hann alt að töfluskoti á eptir; en hann dró fljótt eptir, því hið ágæta fjör hinnar faxprúðu *Rauðku,* merar *Agamemnons,* fór altaf vaxandi; og ef báðir hefðu haldið leingra fram skeiðinu, þá hefði *Menelás* ekið fram hjá honum og tekið af öll tvímæli. *Meríónes,* hinn vaski hersveinn *Idomeneifs,* varð spjótsnari á eptir hinum víðfræga *Menelási;* því hinir faxprúðu hestar hans voru seinfærastir, en hann sjálfur óharðskeyttur að aka kerru í kappreiðum. *Admetusson* kom lángsíðast allra; hann dró hina fögru kerru, en rak hrossin á undan sèr. En er hinn fóthvati, ágæti *Akkilles,* sá hann, kendi hann í brjósti um hann; gekk hann þá fram fyrir *Argverja,* og mælti skjótum orðum: „Þar kemur hraustasti maðurinn, og er seinastur, og rekur hina einhæfðu hesta. Heyrið, gefum honum önnur verðlaunin, því það er sanngjarnt; en *Týdeifssonur* skal öðlast hin fyrstu“. Svo mælti hann, en allir tóku vel undir það, sem hann mælti til. Og nú hefði hann gefið honum hryssuna, með því *Akkear* voru því samþykkir, ef *Antílokkus,* sonur hins hug-

stóra *Nestors,* hefði ekki risið upp og svarað *Akkilli Peleifssyni* með rèttu: „Mjög mun eg reiðast þèr, *Akkilles,* ef þú fer því fram, sem nú mæltir þú, þar er þú ætlar að taka frá mèr verðlaunin, fyrir þá sök að slysið henti kerru hans og hina fljótu hesta, svo og sjálfan hann, þó hann sè hraustur maður. En hann hefði átt að heita á hina ódauðlegu guði; þá hefði hann ekki orðið síðastur allra á skeiðinu. Nú ef þú kennir í brjósti um hann, og sè hann þèr ástkær, þá áttú í búð þinni nóg af gulli og eiri og sauðfè, svo og ambáttir og einhæfða hesta. Tak þú eitthvað af þessu, og gef honum síðar, enda þó meiru nemi, en verðlaunin, eður og gef þú nú þegar, svo *Akkear* unni þèr lofs fyrir. En hryssuna læt eg ekki. Komi hverr, sem vill berjast við mig um hana, og reyni sig“. Svo mælti hann, en hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* brosti þá, og þókti vænt um *Antílokkus,* því hann var vinur hans og kær honum; hann svaraði honum nú skjótum orðum og mælti: „Með því þú ræður mèr, *Antílokkus,* að gefa *Evmelus* önnur verðlaun frá sjálfum mèr, þá skal eg nú gera það. Eg skal gefa honum brynju þá, er eg tók af *Asteropeus;* hún er af eiri, og steypt um hana utan fögru tini, og mun honum góður gripur í þykja“. Að því mæltu bað hann *Átómedon,* hinn kæra fèlaga sinn, að sækja brynjuna til búðarinnar, en hann fór og færði honum hana. Nú stóð *Menelás* upp á meðal þeirra; honum var sárt í hug, og ákaflega reiður

Antílokkusi. Kallari lèt sprota koma í hendur honum, og bað *Argverja* þegja. Síðan mælti hinn goðumlíki kappi: „Þú *Antílokkus*, sem áður varst vitur maður, en að þú skulir hafa gert slíkt! Þú hefir smánað atgjörvi mína, og tafið fyrir hestum mínum, með því þú hleyptir þínum hestum fram fyrir, og voru þó þínir hestar miklu verri, en mínir. Heyrið nú, þèr fyrirliðar og höfðíngjar *Argverja*, dæmið nú eptir málavöxtum meðal hvorstveggja okkar, en hvorugum í vil, að aldrei segi neinn af hinum eirbrynjuðu *Akkeum: Menelás* beitti *Antílokkus* vèlum og tók frá honum hryssuna, af því hestar hans voru miklu verri, en hann sjálfur voldugri og aflameiri. En eg skal nú sjálfur leggja úrskurðinn á, og vona eg, að eingi *Danáa* álasi mèr fyrir það, því úrskurðurinn skal vera rèttur. Ger svo vel, seifborni *Antílokkus*, kom híngað, svo sem siður er til, statt fyrir framan hestana og kerruna, og halt í hendi þèr á hinni mjóu svipuól, er þú keyrðir með áður, legg svo hönd þína á hestana, og sver við hinn jarðkríngjanda *Landaskelfi*, að þú hafir ekki viljandi hindrað kerru mína“. Hinn vitri *Antílokkus* svaraði honum: „Vertu nú góður, því eg em miklu ýngri, en þú, *Menelás* konúngur, en þú eldri og framar, en eg. Þú veizt, hversu úngum manni er títt að yfir sjást, því hugur hans er fljótfær og ráðdeildin lítil. Vert því þolinmóður. Eg vil gjarna gefa þèr hryssu þá, er eg vann til; og þó þú vildir að auki heimta annað meira úr sjálfs míns

eigu, þá vil eg heldur gefa þèr það þegar í stað, heldur en að missa hylli þína, seifborni konúngur, og verða brotlegur við guðina“. Að því mæltu tók sonur ens hugstóra *Nestors* hryssuna og seldi í hendur *Menelási;* þá varð glatt hjarta hans, svo sem dögg á axi á þroskuðu korni, þegar akrarnir standa fullsprottnir; svo varð glatt hjartað í brjósti þínu, *Menelás.* Hann mælti þá til hans skjótum orðum: „Nú vil eg gjarna láta til við þig, *Antílokkus,* þó mèr áður þækti fyrir; því þú hefir ekki verið áður kviklyndur eða lèttúðugur, þó bernskan sigraði nú vit þitt. En varast skaltu það hèr eptir, að gabba þèr meiri menn. Ekki mundi auðveldlega nokkur annar af *Akkeum* hafa talið mèr hughvarf nú; en þú hefir margt þolað og margar þrautir haft mín vegna, og svo bæði hinn góði faðir þinn og bróðir þinn. Þess vegna vil eg víkjast vel undir, er þú fer bónarveg að mèr, og vil eg gefa þèr hryssuna, enn þótt hún sè mín, svo þeir, sem hèr eru viðstaddir, komist að raun um, að hugur minn er aldrei ofstopafullur eða óvæginn“. Þá hann hafði þetta mælt, fèkk hann *Nóemoni,* fèlaga *Antílokkusar,* hestinn, til að fara með hann, en tók sjálfur hinn ljómanda ketil. *Meríónes,* sem var hinn fjórði í kerruleiknum, fèkk tvær vættir gulls. Þá voru eptir fimtu sigurlaunin; það var tvískálin; hana gaf *Akkilles Nestori;* bar hann hana fram á leikmóti *Argverja,* gekk til *Nestors* og mælti: „Tak nú við, gamli maður, þetta skal vera þèr menja-

gripur, í minníngu bálfarar *Patrókluss,* því ekki muntu framar sjá hann með *Argverjum.* En þessi sigurlaun gef eg þèr utanleiks, því hvorki muntú nú leika hnefleik, eða glíma, eða gánga í spjótaleik, eða hlaupa skeið, því nú beygir þig hin þúngbæra elli“. Að því mæltu fèkk hann honum skálina, en *Nestor* tók glaður við, og mælti til hans skjótum orðum: „Víst er alt þetta satt, sem þú segir, sonur. Nú eru fætur Hrólfs farnar, vinur, og hendur mínar leika nú ekki eins fimlega og áður beggja megin axlanna. Eg vildi óska, að eg væri nú í þeim blóma aldurs, og afl mitt væri svo óbilugt, sem það var, í þann tíð að *Epear* gerðu útför *Amarynkeifs* konúngs í *Búprasíonsborg,* og konúngssynir settu fram verðlaunin. Þá var eingi maður jafnoki minn, hvorki af *Epeum,* nè sjálfum *Pýlverjum,* nè af hinum hugstóru *Etólum.* Eg sigraði *Klýtómedes Enópsson* í hnefaleik; eg feldi *Ankeus* frá *Plevronsborg,* sem gekk til móts við mig í glímu; eg hljóp fram hjá *Ifíklus* á skeiði, og var hann þó hraustur maður; eg skaut spjóti leingra, en báðir þeir *Fýleifur* og *Polýdórus. Aktorssynir* voru þeir einu, er óku fram hjá mèr í kerruleik; neyttu þeir þess, að þeir voru fleiri, en unnu mèr ekki sigursins, því þá voru þar enn eptir stærstu verðlaunin, en þeir voru tvíburar; hafði annar ávalt taumhaldið og stýrði kerrunni, en hinn keyrði á með svipunni. Svona var eg fyrr meir, en nú er bezt, að hinir ýngri menn leiki þess konar

íþróttir; mèr er nú bezt að una mèr við elli mína, þó eg fyrrum væri mestu köppum meiri. En þú far og heiðra útför vinar þíns með kappleikum. En gjöf þessa vil eg gjarna þiggja, og gleðst hjarta mitt af því, að þú manst til mín, vinar þíns, og að þèr er ekki úr minni liðið, hvern sóma eg á skilinn af *Akkeum,* og gjaldi guðirnir þèr góða þökk fyrir þetta".

Þannig mælti *Nestor.* En er *Peleifsson* hafði hlýdt öllum lofsorðum *Neleifssonar,* gekk hann um mannsöfnuð *Akkea,* og kvað á verðlaun í hættulegum hnefaleik. Hann leiddi eptir sèr þolinn múlasna, sex vetra gamlan, ótaminn, og batt hann á leikmótinu; var sá múll einhver hin torveldasta skepna til tamníngar. Þeim, sem sigraður yrði, ætlaði hann eitt tvíker til launa. Hann stóð nú upprèttur, og mælti í viðurvist *Argverja:* „Þú *Atreifsson,* og þèr aðrir fagurbrynhosaðir *Akkear,* nú bjóðum vèr einhverjum tveimur mönnum, þeim er færastir eru, að leika aleflis-hnefleik. Þeim sem *Appollon* veitir afburð og allir *Akkear* verða ásáttir um, sá skal fá í laun hinn þolna múlasna, og hafa hann heim með sèr til búðar sinnar; en sá, er sigraður verður, skal fá tvíker". Þannig mælti hann; reis þá upp *Epeus Panopeifsson,* mikill maður og hraustur, og alvanur hnefaleik. Hann fór höndum um hinn þolna múlasna, og mælti: „Gángi sá nær, sem vill öðlast tvíkerið, því það ætla eg, að eingi af *Akkeum,* nema eg, hreppi múlasnann að sigurlaunum í hnefaleik, þar eð eg hrósa mèr af því, að eg

em maður færastur í þeim leik. Er það ekki nóg, að mig skortir vígkænsku við aðra? Eingi maður getur kunnað allar íþróttir. En það segi eg óskorað, og það skal sannast, að eg skal merja í sundur alt holdið og brjóta í sundur beinin. Bezt er, að leikmenn þeir, er hèr eru, sèu hèr eptir allir saman, svo þeir geti borið manninn til moldar, þegar hann er hniginn fyrir mèr“. Þannig mælti hann; en allir þögðu og lètu hljótt um sig. Eingi varð til að gánga fram móti honum, nema hinn goðumjafni kappi *Evrýalus Mekisteifsson* konúngs *Talássonar*; sá *Mekisteifur* kom til *Þebu* forðum í erfi eptir hinn fallna *Öydípus*, og þá bar hann sigur af öllum *Kadmeumönnum*. Hinn spjótfrægi *Týdeifsson* bjó hann til leiksins, hughreysti hann með orðum, og óskaði mjög, að hann ynni sigur. Fyrst lagði hann hjá honum sveipu, og þar næst fèkk hann honum vel sniðin ólarbönd af nautsleðri. En er þeir höfðu gyrt sig báðir, geingu þeir fram á leikmótið. Þeir hófu sig upp báðir undir eins til höggs og höfðu á lopti hinar þreknu hendur sínar, greiddu svo höggin, og fóru þá saman á víxl hinar þúngu hendurnar, en marraði hræðilega í kinnbeinunum, og svitinn flaut af öllum limunum. Þá reis upp hinn ágæti *Epeus*, og laust *Evrýalus* á vángann, þegar hann var að skygnast um eptir höggfæri. Stóð *Evrýalus* þá ekki leingi uppi eptir það, því hinir glæsilegu knjáliðir hans kiknuðu niður. Svo sem fiskur stökkur upp undan norðangráðinu við þarafulla

strönd, og stíngur sèr svo djúpt niður í einhvern stórsjóinn: svo stökk *Evrýalus* upp við höggið. Hinn hugstóri *Epeus* tók þá til hans og reisti hann upp, en hinir kæru fèlagar hans skipuðu sèr umhverfis um hann, og leiddu hann yfir leikmótið; drógust þá eptir honum fæturnir, en hann spýtti þykku blóði, og höfuðið hèkk út á aðra hliðina. Þeir, sem leiddu hann, settu hann svo á milli sín; vissi hann þá ekki af sèr. Þeir hinir sömu báru og með sèr tvíkerið.

Brátt þar eptir á kvað *Peleifsson* hin þriðju verðlaun í erviðum glímuleik, og sýndi *Danáum* verðlaunin. Þeim, er sigraði, ætlaði hann stóran þrífætíng eldneytan; virðu *Akkear* hann fyrir tólf uxalög; en þeim, er sigraður yrði, ánefndi hann ambátt eina; hún kunni margs kyns hannyrðir, og virtu þeir hana fjögur uxalög. *Akkilles* stóð upprèttur, og mælti til *Argverja* á mótinu: „Gángið fram þèr, er freista viljið þessa leiks“. Þannig mælti hann. Þá reis upp hinn mikli *Ajant Telamonsson;* þá stóð og upp hinn fjölráði *Odysseifur;* hann kunni mörg brögð. Þá er þeir höfðu gyrt sig báðir, geingu þeir fram á mitt leikmótið. Þeir tóku örmum hvorr um annan með sterkum átökum, svo sem sperrur tvær í háfu húsi, þær er góður húsasmiður hefir skeytt saman, til að aptra ofbeldi vindanna. Brakaði í bökum þeirra af hinum óþyrmilegu átökum, þegar þeir gerðu stóru rykkina; bogaði þá af þeim rennandi svitinn, og hlupu upp

margir blóðrauðir þrimlar á síðunum og herðunum, en þeir keptust einlægt eptir sigrinum, til að öðlast hinn vel smíðaða þrífætíng. En hvorki gat *Odysseifur* felt *Ajant* og sleingt honum til jarðar, nè heldur gat *Ajant* það, því hinn sterki *Odysseifur* stóð fast í móti. Nú sem hinum fagurbrynhosuðu *Akkeum* leiddist þóf þeirra, mælti hinn mikli *Ajant Telamonsson* við *Odysseif:* „Seifborni *Laertesson,* margbrögðótti *Odysseifur,* gerðú annaðhvort, að þú lypt mèr upp, eða eg skal taka þig á lopt, en *Seifur* mun ráða því öllu“. Þá hann hafði þetta sagt, reyndi hann til að lypta honum, en *Odysseifur* tók til sinna bragða, og laust aptan í knèsbótina; varð *Ajant* þá laus á fótum og fèll á bak aptur, og *Odysseifur* á brjóst honum ofan. Sá þetta allur lýður, og undraðist stórum. Því næst reyndi hinn þrautgóði ágæti *Odysseifur* að lypta *Ajanti,* og gat hreift hann lítið eitt frá jörðu, en ekki tekið hann á lopt; þá kiknaði *Odysseifur* í knjám, og fèllu þeir þá báðir til jarðar hvorr hjá öðrum, og urðu allir moldugir. Og nú mundu þeir hafa sprottið á fætur aptur og glímt í þriðja sinni, ef *Akkilles* hefði ekki staðið upp sjálfur og aptrað þeim: „Streitizt ekki leingur (kvað hann), og mæðið ykkur ekki á harðleikum þessum. Þið hafið báðir unnið sigurinn; takið nú jöfn verðlaun, og farið svo burt, svo aðrir *Akkear* nái og að leika“. Svo mælti hann, en þeir hlýddu honum, og gerðu, sem hann bauð: struku þeir þá rykið af sèr, og fóru í kyrtla sína.

Nú til tók *Peleifsson* enn ein verðlaun fyrir skjótfæri; það var skaptker af silfri, vel smíðað; það tók sex mæla, og sigraði við fegurð sína lángt öll önnur í öllum löndum, því hinir fjölhögu *Sídonsmenn* höfðu gert það og vandað mjög, en feniskir menn fluttu það yfir hið dimma haf; þeir lentu í höfnum, og gáfu *Þóanti* skaptkerið að gjöf, en *Evneus Jasonsson* galt það kappanum *Patróklus* í verðkaup fyrir *Lýkáon Príamsson*. Þetta skaptker setti *Akkilles* fram í leikunum eptir vin sinn, til sigurlauna handa þeim, er lèttastur væri á skeiði og fóthvatastur. Hinum næsta ætlaði hann til launa uxa einn, mikinn og vel mörvaðan, en þeim, er seinastur væri, hálfvætt gulls. *Akkilles* stóð upprèttur, og mælti meðal *Argverja:* „Gángið fram, þèr er freista viljið þessa leiks“. Svo mælti hann. Þá reis þegar upp hinn skjóti *Ajant Öyleifsson,* þar næst hinn fjölráði *Odysseifur,* þá *Antílokkus Nestorsson,* því hann var lèttastur á fæti allra úngra manna. Þeir tóku á rás frá hlaupstíunni, hljóp *Öyleifsson* skjótt fram, og allnærri honum rann hinn ágæti *Odysseifur.* Svo sem vinduteinn er nálægt brjósti fagurbeltaðrar konu, sem er að draga fyrirvaf í gegnum uppistöðu, og lætur konan beinan teininn leika mjög laglega í höndum sèr og heldur honum nálægt brjósti sínu: svo rann *Odysseifur* nálægt *Ajanti,* og steig jafnan í spor *Ajants* að baki honum, áður en rykið náði að dreifast yfir sporin; hljóp hinn ágæti *Odysseifur* einlægt í loptinu, og

lagði andgufuna út úr honum á höfuð *Ajants*. Þá kölluðu allir *Akkear* að honum, er hann sókti svo fast sigurinn, og báðu hann herða sig, og flýtti hann sèr þó allákaft. En er þeir voru síðast á skeiðinu, þá hèt *Odysseifur* í huga sèr á hina glóeygu *Aþenu*: „Heyr, gyðja, vertu góð aðstoð fóta minna". Svo mælti hann biðjandi; heyrði *Pallas Aþena* bæn hans, og gerði liðuga limu hans, bæði hendur og fætur. En er rètt var að því komið, að þeir mundu fleygja sèr ofan yfir leikfèð, þá skriðnaði *Ajant* á skeiðinu, því *Aþena* hepti för hans; hafði þar verið hleypt gorinu úr hinum hábeljandi uxum, þeim er hinn fóthvati *Akkilles* hafði höggva látið að bálför *Patróklusar*. Fyltist þá munnur og nasir *Ajants* af uxagorinu. Nú varð því hinn þrautgóði *Odysseifur* skjótari, og þegar er hann kom, greip hann skaptkerið, en hinn prúði *Ajant* tók uxann; hann hèlt um horn uxans og hrækti út úr sèr gorinu; síðan mælti hann í áheyrn *Argverja*: „Mikil skelfíng, sannlega hefir nú hamlað för minni sú gyðja, er ávalt stendur *Odysseifi* til annarar handar, sem móðir, og hjálpar honum". Svo mælti hann, en þeir hlógu allir dátt að honum. *Antílokkus* bar brosandi burt síðustu verðlaunin, og tók til orða meðal *Argverja*: „Eg ætla nú að segja yður, það sem þèr allir vitið, að hinir ódauðlegu guðir heiðra enn nú hina eldri menn. Því *Ajant* er litlu eldri en eg, en *Odysseifur* er bæði eldri og af eldri mönnum kominn; segja menn hann vera gamlan

mann, og þó enn hinn röskvasta, og mun flestum *Akkeum,* nema *Akkilli,* torvelt veita að þreyta skjótfæri hans“. Þessi lofsorð talaði hann til hins fóthvata *Peleifssonar.* En *Akkilles* svaraði honum og mælti: „Ekki skaltu þessi lofsorð til einskis mælt hafa, því eg skal bæta við einni hálfvætt gulls til“. Að því mæltu seldi hann gullið í hendur honum, en *Antílokkus* tók glaður á móti.

Peleifsson lagði nú fram á leikmótinu lángskept spjót, og þar með skjöld og hjálm; það voru vopn *Sarpedons,* þau er *Patróklus* hafði tekið af honum. Hann stóð upprèttur og tók til orða meðal *Argverja:* „Nú bjóðum vèr einhverjum tveimur mönnum, þeim er færastir eru, að herklæðast og taka í hönd sèr bitvænleg eirvopn, og berjast svo til þessara gripa, sem hèr eru, og reyna sig hvorr við annan hèr á mótinu. Hvorr sem fyrr kemur lagi á annan, svo að gángi í gegnum herklæðin, og gerir skinnsprett, svo að blóðvaka verði, þeim skal eg gefa þetta þrakneska sverð, er eg tók af *Asteropeus;* það er fagurt sverð og silfurneglt. En vopn þessi skulu vera sameign beggja þeirra, og svo skulum vèr halda þeim góða veizlu í búðum vorum“. Þannig mælti hann. Þá risu þeir upp, hinn mikli *Ajant Telamonsson,* og hinn sterki *Díómedes Týdeifsson.* En er þeir höfðu herklæðzt, sín hvoru megin á mótinu, þá geingu þeir báðir fram hvorr móti öðrum; var á þeim mikill vígahugur og augnaráð þeirra ógurlegt, svo allir *Akkear*

urðu forviða. En er þeir áttu skamt ófarið hvorr til annars, þá hlupust þeir þrisvar á, og rèðust þrem sinnum hvorr á annan. Þá lagði *Ajant* spjóti í hinn hrínglagða skjöld, og nam spjótið ekki hörundið, því brynjan hèlt við að innan. En *Týdeifsson* sætti jafnan lags með hinum fagra spjótsoddi á háls *Ajants* fyrir ofan skjöldinn. Urðu *Akkear* þá mjög hræddir um *Ajant*, báðu þá hætta og taka leikfèð að jafnaði. En *Akkilles* sókti hið stóra sverð og gaf *Týdeifssyni* það með umgjörð og vel sniðnum fetli.

Nú lagði *Peleifsson* fram eina kúlu af ásmundarjárni. Þeirri kúlu kastaði fyrrum hinn afarsterki *Etjon*, en hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* drap *Etjon*, og flutti kúluna til skipa sinna með öðrum fjármunum. Hann stóð nú upprèttur og tók til orða meðal *Argverja:* „Komi nú fram hverr yðar, sem þreyta vill þenna leik. Sá, sem á þenna ásmund, getur haft hann í fimm ár samfleytt, hvað víðar lendur sem hann á, og skal ekki fjárhirðir hans eða akurmaður þurfa í kaupstað að fara sökum járneklu, því hann getur sjálfur birgt hann með því“. Þannig mælti hann. Þá risu þeir upp, hinn vígdjarfi *Polýpöytes* og hinn goðumlíki *Leonteifur*, hann var berserkur að afli, og *Ajant Telamonsson* og hinn ágæti *Epeus*. Þeir stóðu í röð hverr hjá öðrum. Hinn ágæti *Epeus* tók kúluna, sveiflaði henni og kastaði. Þá hlógu allir *Akkear*. Þar næst kastaði *Leonteifur*, afspríngur *Aresar*. Í þriðja

sinn kastaði hinn mikli *Ajant Telamonsson*. En er hinn vígdjarfi *Polýpöytes* tók kúluna, þá var það, svo sem þá er nautahirðir varpar krókstaf sínum, svo hann hríngsnýst og flýgur lángt innan um nautaflokkinn: svo lángt kastaði *Polýpöytes* kúlunni yfir allan leikvöllinn. Þá kölluðu *Akkear* upp. Stóðu þá upp fèlagar hins sterka *Polýpöytess*, og báru verðlaun konúngsins til hinna holu skipa.

Því næst lagði *Akkilles* fram blásvart járn handa bogmönnunum; hann setti og fram tíu tvíöxar og tíu hálföxar. Þá reisti hann upp siglutrè af einu stafnbláu skipi lángt frammi á söndunum, og batt þar við stygga dúfu á fætinum með mjóum þræði, og bað þá skjóta eptir dúfunni: „Skal sá, sem hittir hina styggu dúfu, taka allar tvíöxarnar og hafa heim með sèr; en sá sem missir fuglsins, en hittir þráðinn, hann skal fá hálföxarnar, því sá er minni bogmaður“. Þannig mælti hann. Þá risu þeir upp, hinn sterki *Tevkrus* konúngur, og *Meríónes*, hinn vaski hersveinn *Idomeneifs*. Þeir tóku hluti, og hristu í eirbúnum hjálmi, og hlaut *Tevkrus* fyrstur. Hann skaut ör af afli miklu, en hèt ekki á hinn máttuga guð, að fórna honum veglega hundraðsfórn frumborinna ásauðarlamba, enda misti hann fuglsins, því *Appollon* unni honum ekki þess happs; en *Tevkrus* hitti í þráðinn, er fuglinn var bundinn með, hjá fætinum, og hjó hin hvassa ör þráðinn þvert í sundur, þaut dúfan þá til himins, en þráðurinn fèll til jarðar. Þá gerðu

Akkear hávaða mikinn. *Meríónes* þreif þá bogann snögt úr hendi *Tevkrusar,* en ör var hann ávalt vanur að hafa á sèr, þegar hann skaut til hæfis. Hann hèt nú á hinn lángskeyta *Appollon,* að fórna honum veglega hundraðsfórn frumborinna ásauðarlamba. Hann sá nú hina styggu dúfu, hvar hún var að kríngsóla hátt undir skýum uppi, og þar skaut hann á hana miðja undir vænginn; gekk örin þvert í gegnum vænginn, og fèll aptur á jörð niður fyrir framan fót *Meríóness;* en fuglinn settist á siglutrè hins stafnbláa skips, og heingdi niður hálsinn, og þá sigu niður vængirnir undir eins; flaug lífið þá skjótt úr limum dúfunnar, og datt hún niður lángt frá siglutrènu. Horfðu menn á þetta með undrun og urðu forviða. *Meríónes* tók allar tíu tvíöxarnar, en *Tevkrus* bar hálföxarnar til hinna holu skipa.

Nú bar *Peleifsson* og lagði fram á leikmótinu lángskept spjót, og svo ketil einn með blómmyndum, óeldbæran; hann var eitt uxagildi. Þá risu upp spjótskytarnir, hinn víðlendi *Agamemnon Atreifsson,* og *Meríónes,* hinn vaski hersveinn *Idomeneifs.* Hinn fóthvati, ágæti *Akkilles* tók þá til orða á mótinu: „Með því vèr vitum, *Atreifsson,* hversu mjög þú ert um fram alla menn, og hversu þú ert öllum framar að kröptum og spjótfimi, þá tak þú þetta leikfè, og haf með þèr til enna holu skipa; en spjótið skulum vèr gefa kappanum *Meríónes,* ef þú lætur þèr það líka; en eg ræð til þess“.

Þannig mælti hann, en herkonúngurinn *Agamemnon* gerði, sem *Akkilles* mælti. Kappinn gaf *Meríónes* eirspjótið, en fèkk kallaranum *Taltybíus* hið fagra leikfè.

TUTTUGASTI OG FJÓRÐI ÞÁTTUR.

Útlausn Hektors.

Nú var slitið leikmótinu, og fóru menn hverr til sín til hinna fljótu skipa; hugðu menn gott til að hressa sig á kvöldverði og værum svefni. En *Akkilles* kveinaði, því hann mundi eptir hinum kæra vin sínum. Jafnvel svefninn, sem alt sigrar, gat ekki sigrað hann, heldur velti hann sèr á ýmsar hliðar, svo sá hann eptir líkamsatgjörvi og hinni ágætu hreysti *Patróklusar*. Hann mundi til þess, hversu margar þrautir hann hafði unnið, og hversu margar raunir ásamt honum þolað, bæði í bardögum við menn og í hættulegum bylgjum á sjó. Þegar hann mintist þessa, lèt hann hrynja þrúngin tár af augum, lá ýmist á ýmsum hliðum, ýmist upp í lopt, eða á grúfu, reis svo á fætur og hvarflaði sem rænulaus hèr og hvar um sjáfarströndina. Og er hann varð þess varr, að *Morgungyðjan* lèt sjá sig fyrir ofan hafið og strendurnar, þá beitti hann hinum fráu hestum fyrir kerru sína og batt *Hektor* aptan í kerrustólinn, dró hann þrisvar í kríng um haug hins dána *Menöytssonar*, lagði sig svo aptur til svefns í búðinni, en lèt *Hektor* liggja flatan á grúfu í moldinni. En *Appollon* kendi í brjósti um kappann, þó hann væri dauður, og forðaði honum við

öllum meiðslum; hann hlífði honum öllum með hinum gullna ægisskildi, svo líkið skyldi ekki hruflast, þó *Akkilles* drægi það.

Þannig lèk hann smánarlega hinn ágæta *Hektor* í heipt sinni. En er hinir sælu guðir sáu þetta, kendu þeir í brjósti um hann, og vildu senda hinn glöggskygna *Argusbana* til að ná honum burt á laun; líkaði það ráð öllum guðunum, nema *Heru* og *Posídon* og hinni glóeygu mey líkaði það ekki, því þau hötuðu enn, jafnt sem fyrr, hina helgu *Ilíonsborg* og *Príamus* og menn hans sökum óhæfu þeirrar, er *Alexander* gerði, er hann svívirti gyðjurnar, þá er þær komu að bæ hans, en hrósaði þeirri gyðjunni, sem hafði gefið honum háskasamlega munaðarfýsn. En er hinn tólfti morgun rann upp þaðan frá,[1] þá tók *Febus Appollon* svo til máls meðal hinna ódauðlegu guða: „Miskunarlausir eruð þèr, guðirnir, og meinsamlegir. Hefir *Hektor* þá aldrei brent yður til dýrðar blótbita af gallalausum uxum og geitum? Og þó getið þèr nú ekki feingið af yður að bjarga honum, þó aldrei sè nema dauðum, fyrir sakir konu hans og móður og sonar og *Príamuss* föður hans og landslýðsins, að þau fái að sjá hann. Því feingi þau það, mundu þau skjótt brenna hann á báli og gera virðulega útför hans. En *Akkilli* viljið þèr hjálpa, guðirnir, skaðræðismanninum, sem hvorki hefir sanngjarnan hug, nè auðbeygða lund í brjósti sínu, heldur

[1]) frá dauða Hektors.

er grimmur í skapi, svo sem ljón, það er með miklum styrkleik og öruggum hug ræðst á sauðfénað manna, til að fá fylli sína. Svo hefir og *Akkilles* týnt allri miskunsemi, og hefir einga skammfeilni, sem gerir mönnum mikinn skaða og mikið gagn. Margur maður mun að vísu mist hafa kærara vin, svo sem annaðhvort samborinn bróður eða son, og þó lætur hann af að harma hann og gráta; því skapanornirnar gáfu mönnunum þolugan hug. En *Akkilles*, eptir að hann tók lífið af hinum ágæta *Hektori*, þá bindur hann lík hans við kerru sína, og dregur hann í kríng um haug vinar síns; og er það sannlega ekki sæmilegt, og ekki heldur holt fyrir hann; og lá munum vèr honum þetta, þó hann sè allmikill maður fyrir sèr; því hann níðist í heipt sinni á jörðinni, sem einskis kennir“. Hin hvítarmaða *Hera* reiddist og mælti til hans: „Vel mætti það vera, sem þú segir, *Silfrinbogi*, ef þèr viljið gera jöfn metorð þeirra *Akkils* og *Hektors*. Nú er *Hektor* mennskur maður og hefir sogið konubrjóst, en *Akkilles* er borinn af gyðju þeirri, er eg ól upp og fóstraði sjálf, og gipti eg hana kappanum *Peleifi*, sem verið hefir mjög ástfólginn hinum ódauðlegu goðum; voruð þèr allir guðirnir að því brúðkaupi; og þú, samlaginn vondra manna og ávalt ótryggur, varst þar með öðrum goðum að boðinu, og hèlzt á hörpunni“. Skýsafnarinn *Seifur* svaraði henni: „Reiðstú ekki goðunum svo mjög, *Hera*. Ekki munum vèr jöfn gera metorð þeirra,

en þó var *Hektor* kærstur goðunum þeirra manna, er í *Ilíonsborg* eru, og svo var hann og mèr; því hann lèt aldrei hjá líða, að færa goðunum þakknæmilegar gjafir, og aldrei brast á stalla mínum jafndeildan blótskamt, dreypifórn eða mörblót, sem er sú heiðursgjöf, er oss guðunum ber. En hinu skulum vèr sleppa, að stela burt hinum hugdjarfa *Hektori;* það verður með eingu móti gert, svo *Akkilles* viti ekki, því *Þetis,* móðir hans, kemur ávalt til hans, jafnt nætur sem daga. En kalli einhverr guðanna *Þetisi* til mín, svo eg segi henni þá föstu ráðstöfun mína, að *Akkilles* skuli þiggja gjafir af *Príamus* og láta *Hektor* lausan". Þannig mælti hann, en hin stormfráa *Íris* fór af stað með þessa orðsendíngu. Hún stökk ofan í hið dimma haf í milli *Sámseyar* og hinnar klettóttu *Imbreyar;* drundi við í sundinu, en hún rann niður í djúpið, sem blýsakka, sú er fest er við forsendu, og fer til að færa fiskunum bana, hráætunum. Hún fann *Þetisi* í einum holum helli, og voru þar saman komnar hinar aðrar sjáfargyðjur, og sátu í kríng um hana, en hún var í miðjum hríngnum og kveinaði yfir forlögum hins ágæta sonar síns, er fyrir honum lá að deya í enu frjófsama *Trójulandi,* lángt frá föðurjörðu sinni. Hin fóthvata *Íris* gekk til hennar og mælti: „Upp þú, *Þetis, Seifur* kallar á þig, hann, sem býr yfir órjúfanlegum ráðstöfunum". Hin silfurfætta gyðja *Þetis* svaraði henni: „Hví gerir hann boð eptir mèr, sá hinn mikli guð? Eg fyrirverð

mig, að fara á fund ódauðlegra guða, þar eð óbættir harmar liggja á hjarta mèr. Þó skal eg koma, og ekki ónýtt láta neitt, það er hann býður“. Að því mæltu tók hin ágæta gyðja dökkva skikkju, og var ekki til svartari búníngur, en sá. Hún fór af stað, og gekk hin vindfráa, skjóta *Íris* á undan, og vèk sjáfarbylgjan til hliðar í kríng um þær. En er þær voru stignar á land, brugðu þær sèr upp til himins, og fundu hinn víðskygna *Kronusson;* voru þar saman komnir allir hinir sælu, eilífu guðir, og sátu í kríng um hann. *Þetis* settist hjá föður *Seifi,* og þokaði *Aþena* fyrir henni, en *Hera* fèkk henni fagurt gullker, og mælti til hennar blíðlega; rètti *Þetis* henni kerið aptur, þá er hún hafði drukkið. Þá tók faðir manna og guða svo til máls: „Þú ert komin til *Ólymps, Þetis* gyðja, og mjög harmsfull; veit eg, að þú ber ógleymandi sorg í hjarta þínu. En ei að síður vil eg segja þèr, vegna hvers eg gerði boð eptir þèr híngað. Nú hefir í níu daga misklíð verið milli hinna ódauðlegu guða um lík *Hektors* og um *Akkilles* borgabrjót. Guðirnir vildu senda hinn glöggskygna *Argusbana* til að stela burt líkinu. En eg ætla *Akkilli* að hafa sæmdarauka af þessu, og vil eg jafnan bera virðíngu fyrir þèr, og halda vináttu við þig hèr eptir. Far nú mjög af skyndíngu til herbúðanna með þau skilaboð til sonar þíns, að þú seg honum, að hinir ódauðlegu guðir sèu honum reiðir, og mest eg af öllum, fyrir það að hann af hugaræði heldur *Hektori* hjá hin-

um stafnbognu skipum, og lætur hann ekki lausan; því vera má, að *Akkilles* óttist mig og láti *Hektor* lausan. En eg skal senda *Írisi* til hins hugstóra *Príamuss* með þau boð, að hann fari til skipa *Akkea* og leysi út son sinn, og færi *Akkilli* þær gjafir, er honum sè hugbót í". Þannig mælti hann, en hin silfurfætta gyðja *Þetis* gegndi boði hans. Hún fór brunandi ofan af *Ólymps*-tindum, og kom til búðar sonar síns og fann hann; andvarpaði hann ótt, en hinir kæru fèlagar hans voru í starfi miklu og bjuggu til dagverðar; höfðu þeir slátrað stórum sauð ullarmiklum í búðinni. Hin heiðvirða móðir settist hjá syni sínum, klappaði honum með hendinni, tók til orða og mælti: „Hve leingi viltu, sonur, láta sorgir og harmakvein eta hjarta þitt, er þú neytir hvorki svefns nè matar? Gott er, að hafa konu hjá sèr til yndis og eptirlætis. Ekki mun eg hafa þá gleði, að þú lifir leingi, því dauðinn og hin máttuga skapanorn stendur nú allnærri þèr. Heyr nú skjótt, hvað eg segi; eg hefi boð til þín frá *Seifi*. Hann segir, að hinir ódauðlegu guðir sèu reiðir þèr, og mest allra segist hann sjálfur reiðast þèr, fyrir það að þú af hugaræði heldur *Hektori* hjá hinum stafnbognu skipum, án þess að láta hann lausan. En heyr nú, lát hann lausan, og þigg útlausn fyrir hinn dauða". Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði henni og mælti: „Komi þá einhverr og færi mèr útlausnina, og hafi svo burt með sèr líkið, ef hinn ólympski guð býður þetta í fullri alvöru". Þannig töluðust

þau við mörgum skjótum orðum, mæðginin, á skipstöðinni.

Kronusson sendi nú *Írisi* til ennar helgu *Ilíonsborgar.* „Far þú fljótt, fráa *Íris* (kvað hann), frá *Ólymps-* stöðvum til *Ilíonsborgar,* og seg hinum hugstóra *Príamusi,* að hann skuli fara til skipa *Akkea* og leysa út son sinn, og færi *Akkilli* þær gjafir, sem honum sè hugbót í. Hann skal vera einn og eingi *Trójumanna* fara með honum. Einhverr gamall kallari getur fylgt honum, til að stýra múlunum og hjólvagninum, og flytja til borgarinnar aptur hinn dauða mann, er hinn ágæti *Akkilles* vó. Ekki þarf hann að kvíða dauða sínum, eða vera hræddur; slíkan leiðsaga skal eg fá honum: *Argusbani* skal fylgja honum til *Akkils,* og þegar hann hefir fylgt honum inn í búð hans, mun *Akkilles* ekki drepa hann, heldur banna öllum að gera það. Því hann er hvorki óvitur maður, nè ógætinn, og eingi níðíngur, heldur mun hann mjög innvirðulega hlífa þeim manni, er á náðir hans flýr“. Þannig mælti hann, en hin stormfráa *Íris* fór af stað með þessa orðsendíngu. Hún kom til *Príams-* hallar, og hitti þar í óp og kvein; synirnir sátu í forgarðinum kríng um föður sinn, og vættu klæði sín í tárum, en hinn aldraði maður lá á meðal þeirra í yfirhöfn utan um sig, svo sem í upphleyptu myndasmíði, og umhverfis um höfuð og háls þessa heiðvirða öldúngs var saur mikill, er hann hafði hrúgað saman með höndum sínum, þá hann veltist um á jörðunni;

dætur hans og sonakonur kveinuðu í herbergjum sínum, þá þær mintust hinna mörgu og hraustu manna, er nú lágu fallnir og höfðu látið líf sitt fyrir *Argverjum*. Sendimær *Seifs* gekk að *Príamusi* og nam þar staðar; hún talaði til hans í lágum hljóðum, en hann skalf allur: „Vertu óhræddur, *Príamus Dardansniðji*, og æðrast ekki leingur. Eg kem ekki híngað til að boða þèr ílt, heldur er eg komin í góðum hug; því eg flyt þèr orðsendíngu *Seifs;* hann lætur sèr ant um þig og aumkvar þig, þó hann sè þèr fjarstaddur. Hinn ólympski guð segir þèr að leysa út hinn ágæta *Hektor*, og færa *Akkilli* þær gjafir, er honum sè hugbót í. Þú skalt vera einn saman, og skal eingi *Trójumanna* fara með þèr; fylgja má þèr einhverr gamall kallari til að stýra múlunum og hjólvagninum og flytja aptur til borgarinnar hinn dauða mann, er hinn ágæti *Akkilles* vó. Ekki skaltu kvíða dauða þínum, eða æðrast. Slíkur leiðtogi skal fylgja þèr: *Argusbani* skal fylgja þèr, þar til er hann kemur, þángað sem *Akkilles* er. En er hann hefir leidt þig inn í búð *Akkils*, þá mun *Akkilles* ekki drepa þig; nei, hann mun banna hverjum manni að gera það; því hvorki er hann óvitur nè athugalaus, og eingi níðíngur, heldur mun hann mjög innvirðulega hlífa þeim manni, er leitar líknar hans“. Að því mæltu fór hin fóthvata *Íris* burt.

Príamus bað nú sonu sína að búa einn hjólbúinn múlvagn, og binda laup ofan á hann. Sjálfur

gekk hann ofan í hinn ilmanda geymslusal; hann var af sedrusviði og háræfraður; voru þar geymdar inni margar gersemar. Hann kallaði á *Heköbu* konu sína híngað, og mælti: „Heillin mín, mèr kom ólympsk orðsendíng frá *Seifi,* að eg skuli fara til skipa *Akkea* og leysa út minn kæra son, og færa *Akkilli* þær gjafir, sem honum sè hugbót í. Ger nú svo vel, seg mèr, hvað sýnist þèr ráðlegt? Hugur minn og hjarta hvetur mig mjög ákaflega að fara þángað til skipanna inn í hinar víðu herbúðir *Akkea*". Þannig mælti hann, en konan hljóðaði, og svaraði honum: „Æ mig vesala, hvað er nú orðið af vitsmunum þínum, þeim er fyrrum fór orð af bæði meðal útlenzkra manna, og svo hjá þeim, er þú átt yfir að ráða? Hví viltu fara aleinn til skipa *Akkea,* og koma í augsýn þess manns, er drepið hefir svo marga og svo hrausta sonu þína? Þú hefir sannarlega járnhjarta. Því ef hann nær þèr og lítur þig augum, sá hinn blóðfíkni og ótrúi maður, þá mun hann ekki kenna í brjósti um þig, og einskis svífast við þig. Látum okkur nú sitja hèr og kveina í höllinni, lángt í burt frá þeim manni. En hin máttuga skapanorn mun hafa ætlað *Hektori* það, þá hún spann lífsþráð hans við fæðínguna, er eg ól hann, að hann skyldi seðja fótfráa hunda fjarri foreldrum sínum hjá ofríkismanninum; æ, eg vildi eg mætti hánga á lifrinni inni í honum og eta hana! Það væri mátuleg hefnd fyrir son minn. Því ekki tèði sonur minn sig sem ragmenni, þegar *Akkilles*

drap hann, heldur stóð hann sem vörn fyrir *Trójumönnum* og hinum skautfögru *Trójukonum,* og hugði hvorki á flótta nè undanhald". Hinn goðumlíki, aldraði *Príamus* svaraði henni: „Haltu mèr ekki, fyrst eg vil fara. Vertu mèr ekki sjálf sem óheilla-spáfugl í húsum mínum. Þú fær ekki talið mèr hughvarf. Því ef einhverr jarðneskra manna hefði ráðið mèr þetta, svo sem annaðhvort spáfararmenn, brennifórnarspámenn eða iðrablótsmenn, þá mundi eg kalla það markleysu, og síður marka þann mann eptir, en áður. En nú fer eg, því eg heyrði sjálfur, að það var einhverr guð, og eg horfði beint framan í hann; þetta skulu því ekki verða hègómaorð. En ef fyrir mèr á að liggja að deya hjá skipum enna eirbrynjuðu *Akkea,* þá er eg þess fús; því mig gildir einu, þó *Akkilles* drepi mig þegar í stað, þá eg hefi umfaðmað son minn og svalað harmfýsi minni". Að því mæltu lauk hann upp hinum fögru kistu-lokum, tók þar upp úr 12 mjög fagra möttla, tólf einbrotnar yfirhafnir, jafnmarga dúka, jafnmargar fagrar skikkjur, og auk þessa jafnmarga kyrtla. Þá vó hann gullið, og tók ekki minna en tíu vættir með sèr. Hann tók og upp tvo ljómandi þrífætínga, fjóra katla, og mjög fagurt drykkjarker, er þrakneskir menn höfðu gefið honum eitt sinn, þá hann fór sendiför til þeirra; var það mikil gersemi, og þó hlífðist ekki öldúngurinn við að taka það úr herbergjum sínum, því hann vildi fyrir alla muni leysa út hinn kæra son sinn. Þá ávítti *Príamus*

Trójumenn með smánarlegum orðum, og rak þá alla út úr svölunum: „Burt, burt, svívirðíngarnar, afhrökin! Er þá ekki nóg harmakvein hjá yður heima, að þèr þurfið að koma híngað til að ónáða mig? Eða nægir yður það ekki, að *Seifur Kronusson* hefir sent mèr það mótlæti, að missa hraustasta son minn? Þèr munuð sjálfir fá að kenna á því; því *Akkear* munu nú eiga miklu hægra með að drepa yður niður, síðan hann er fallinn. En eg vildi, að eg væri geinginn inn í *Hadesar*-höll, áður en eg horfi á það með augum mínum, að borgin sè rænd og rupluð". Að því mæltu rak hann *Trójumenn* burtu, og fóru þeir þá út undan öldúngnum, því hann rak hart á eptir. Þá kallaði *Príamus* til sona sinna, og átaldi þá *Helenus* og *Paris* og hinn ágæta *Agapon, Pammon* og *Antífónus* og hinn rómsterka *Polítes, Deífobus* og *Hippopóus* og hinn vaska *Díus*. Hinn gamli maður kallaði til þessara níu sona sinna og bauð þeim: „Flýtið yður, ónytjurnar, svívirðurnar! Eg vildi óska, að þèr hefðuð verið drepnir allir saman hjá hinum fljótu skipum í stað *Hektors*. Mikill ólánsmaður er eg! Eg átti hina hraustustu sonu, sem til voru í hinu víða *Trójulandi*, og nú er eingi þeirra eptir, að kalla má. Eg átti hinn goðumlíka *Mestor* og hinn kerruvíga *Tróílus*, og *Hektor*, sem var guð meðal manna, því hann sýndist ekki vera sonur mennskra manna, heldur einhvers af goðunum. Þessum sonum mínum hefir *Ares* glatað, en verstu afhrökin eru eptir, lygarar og

dansleikarar, frakkastir í því, að stíga dans og hripsa lömb og kiðlínga innan lands. Búið þèr mèr vagn sem skjótast, og látið alt þetta upp í, svo eg geti farið leiðar minnar". Þannig mælti hann, en þeir urðu smeykir við ávítur föður síns, og báru út einn hjólbúinn múlvagn, fagran og nýsmíðaðan; þar bundu þeir laupinn ofan á. Þeir tóku eitt múlok ofan af nagla; það var af bússviði, búklað, með sterkum taumhríngum; þeir báru út níu álna lángt okband með okinu, og lögðu okbandið varlega á hina vel telgdu vagnstaung, fremst framan á enda hennar, hleyptu svo hríngnum upp á stángarnaglann, þríbrugðu síðan okbandinu um okbúklið beggja vegna, þar eptir bundu þeir bandið fast og smeygðu endanum undir. Síðan báru þeir út úr geymslusalnum ógrynni fjár, útlausnarfè *Hektors,* og hlóðu því á hinn fagurskafna vagn; beittu svo fyrir hinum hófasterku, togþolnu múlum, er *Mýsar* höfðu eitt sinn gefið *Príamusi,* og var það allfögur gjöf. En handa *Príamusi* leiddu þeir undir ok hesta þá, er hinn gamli maður átti sjálfur og ól á fagursköfnum stalli; en kallarinn og *Príamus,* báðir ráðvitrir menn, beittu þeim hestum fyrir í hinni háfu höll. Þá kom þar *Hekaba* til þeirra með sorgmæddum hug; hún hèlt í hægri hendi sèr á gullskál með ljúffeingu víni í, handa þeim til að dreypa dreypifórn, áður þeir færi af stað. Hún nam staðar fyrir framan kerruna, tók til orða og mælti: „Tak við, dreyp föður *Seifi,* og heit á hann, að þú komist aptur

frá fjandmönnunum, fyrst þig endilega fýsir að fara til skipanna, enn þótt eg vildi, að þú gerðir það ekki. Heyr, heit nú á *Kronusson* svartskýaguð, *Ída*-fjalls-goð, sem horfir ofan yfir alt *Trójuland;* bið hann senda til hægri handar þèr hinn skjóta sendiboða sinn, spáfugl þann, er honum er kærstur allra fugla, og allra fugla er sterkastur, að þú sjáir hann sjálfur með augum þínum og farir í hans trausti til skipa hinna hestfimu *Danáa.* En sendi ekki hinn víðskygni *Seifur* þèr sendiboða sinn, þá skal eg ekki ráða þèr til að fara til skipa *Argverja,* þó þú sèrt þess allfús". Hinn goðumlíki *Príamus* svaraði henni og mælti: „Gegna skal eg þessum þínum tilmælum, kona; því það er holt, að fórna höndum til *Seifs* og biðja hann miskunar". Að því mæltu bauð hinn gamli maður einni þjónustumey, sem var ráðskonan, að hella tæru vatni á hendur sèr. Þjónustumærin gekk þá til hans og hèlt sínu í hvorri hendi, á laugarkeri og vatnskönnu. En er hann hafði þvegið sèr, tók hann við skálinni af konu sinni, gekk síðan fram í miðjan hallargarðinn og baðst fyrir; hann leit til himins, dreypti víninu, og tók svo til orða: „Faðir *Seifur,* þú sem ríkir á *Ída*-fjalli, þú vegsamlegasti og mesti! Lát mèr auðið verða náðar og miskunar, þá eg kem til búðar *Akkils;* send til hægri handar mèr hinn skjóta sendiboða þinn, fugl þann, er þèr er kærstur allra fugla og allra fugla er sterkastur, svo eg sjái hann sjálfur með augum mínum, og fari í hans trausti

til skipa enna hestfimu *Danáa*". Þannig baðst hann fyrir, en hinn ráðvísi *Seifur* heyrði bæn hans, og sendi af bragði örn einn, sem er hinn áreiðanlegasti allra spáfugla, dökkgráan veiðiörn, sem og er kallaður fiskiörn. Svo víð sem vel læst og vel feld hurð er á háræfruðu húsi auðugs manns: svo lángir voru vængir arnarins beggja vegna; sýndist þeim hann fljúga hægra megin yfir borginni. En er þau sáu hann, urðu þau glöð, og lifnaði hugur í brjóstum allra.

Hinn aldraði maður steig nú í skyndi upp á kerru sína, og ók út úr fordyrinu og hinum ómanda svölugángi. Múlarnir drógu hinn ferhjólaða vagn á undan, og keyrði þá hinn vitri *Ídeus;* á eptir þeim fóru hestarnir; þá keyrði gamli *Príamus* hart með svipu gegnum borgina; fylgdust með honum allir vinir hans, og hörmuðu þeir stórlega, svo sem geingi hann út í dauðann. En er þeir voru komnir ofan úr borginni og ofan á völlinn, þá hurfu þeir aptur, synir hans og dætramenn, til *Ilíonsborgar.*

Hinn víðskygni *Seifur* varð brátt varr þeirra *Príamuss,* þá er þeir komu fram á völlinn; og er hann sá það, aumkaðist hann yfir hinn gamla mann, og mælti þegar til *Hermess,* sonar síns: „Með því þèr er kærast, *Hermes,* að samlaga þig manni, og bænheyrir gjarna, þann er þú vilt, þá far þú fljótt og fylg *Príamusi* til enna holu skipa *Akkea,* á þann hátt að eingi sjái hann og eingi *Danáa* verði varr við, fyrr en hann kemur til *Peleifssonar*". Þannig

mælti hann, en hinn hvatfæri *Argusbani* gerði, sem hann bauð. Hann batt þegar undir fætur sèr fagra, himneska gullsóla, er báru hann, sem vindur blèsi, yfir láð og lög. Hann tók í hönd sèr sprota þann, er hann stíngur með svefnþorn þeim mönnum, er hann vill, og vekur þá, er sofa. Þann sprota hafði hinn sterki *Argusbani* í hendi sèr, og rann þegar af stað. Hann kom skjótt til *Trójulands* og *Hellusunds;* gekk svo af stað, og var þá líkur úngum sveini konúngbornum, sem nýsprottin er grön og er á sínu fegursta æskuskeiði. Nú sem þeir *Príamus* voru komnir fram hjá *Ílus*-haugi, þá áðu þeir múlunum og hestunum við fljótið og lètu þá drekka, því þá var farið að rökkva. Þá varð kallarinn varr við *Hermes,* og sá, að hann var kominn nærri þeim; tók hann þá til orða og mælti til *Príamuss:* „Hygg að, *Dardansniðji,* hèr er úr vöndu að ráða. Eg sè mann; er eg hræddur um, að hann brátt fyrirkomi okkur báðum. Heyr, látum oss flýa á kerrunni, eða þá gaungum fyrir knè hans og biðjum hann miskunar". Svo mælti *Ídeus,* en hinn gamli maður varð felmtraður og ákaflega hræddur, reistu hárin sig á limum hans, og hann stóð frá sèr numinn. Þá gekk *Hagvaldur* til hins gamla manns, tók í hönd honum, spurði hann og mælti: „Hví ekur þú svo, faðir, hestum og múlum á náttarþeli, þegar aðrir menn sofa? Hræðist þú þá ekki hina hugmóðsfullu *Akkea,* sem hèr eru í nánd, óvini þína og fjandmenn? Ef einhverr þeirra sæi þig

flytja svo mikla fjármuni á hinni svipulu, svörtu nótt, hversu mundi þèr þá verða um gefið? Hvorki ertú sjálfur úngur, og svo er sá, sem hèr fylgir þèr, gamall maður, og er hvorugur fær um að verjast þeim manni, sem veitir árás að fyrra bragði. En eg skal ekkert ílt gera þèr, og heldur mun eg verja þig fyrir öðrum, því mèr sýnist þú líkur ástsamlegum föður". Hinn goðumlíki öldúngur *Príamus* svaraði honum: „Svo mun vera, sem þú segir, sonur sæll. En einhverr guðanna heldur enn hendi sinni yfir mèr, þar sem hann hefir mèr til heilla sent í veg fyrir mig þann samferðamann, sem er svo afbragðslegur, sem þú, að vexti og vænleik og vitsmunum. Sælir eru þeir foreldrar, er þú ert af kominn". Hinn hvatfæri *Argusbani* svaraði honum: „Alt er þetta satt, sem þú segir, gamli maður. En seg mèr og inn með sannindum: ætlar þú að flytja hèðan svo marga góða gripi eitthvað til útlanda, til þess þú haldir þó þessu að minnsta kosti órændu? Eða eruð þèr allir orðnir svo hræddir, að þèr ætlið að flytja yður burt úr enni helgu *Ilíonsborg?* Og væri það von, þar sem fallinn er einhverr hinn hraustasti maður, sonur þinn, sem ekkert skorti á við *Akkea* í orustu". Hinn goðumlíki öldúngur *Príamus* svaraði honum: „Hverr ertu, góður maður, og af hvaða foreldrum kominn, er þú talar svo vel um fall hins ógæfusama sonar míns?" Hinn hvatfæri *Argusbani* svaraði honum: „Þú freistar mín, gamli maður, og spyr um hinn ágæta *Hektor*. Eg sá hann marg-

opt með eigin augum í hinum mannsæma bardaga, svo og þá hann keyrði *Argverja* niður til skipanna, drap þá og hjó niður með hvössu eirvopni; stóðum vèr þá og undruðumst, því *Akkilles* vildi ekki lofa oss að berjast, sökum þess að hann var þá reiður *Atreifssyni*. Eg em hersveinn *Akkils*, og kom híngað á sama skipi, sem hann. Em eg einn af *Myrmídónum;* faðir minn er *Polyktor;* hann er auðugur maður, og gamall maður, svo nokkuð sem þú ert. Hann á sex sonu, og em eg hinn sjöundi. Vèr bræður köstuðum hlutum um, og hlaut eg að fara með í för þessa híngað. En mèr varð geingið híngað upp á völlinn frá skipunum, því á morgun ætla hinir snareygu *Akkear* að hefja orustu hjá borginni; tekur þeim nú að leiðast setan, og ekki geta höfðíngjar þeirra haldið þeim; svo eru þeir ákafir í styrjöldina". Hinn goðumlíki öldúngur *Príamus* svaraði honum: „Ef þú ert hersveinn *Akkils Peleifssonar,* þá ger svo vel og seg mèr alt af lètta: er sonur minn enn þá hjá skipunum, eða hefir *Akkilles* höggvið hann í smátt og kastað honum fyrir hunda sína?" Hinn hvatfæri *Argusbani* svaraði honum: „Gamli maður, ekki hafa hundar eða hræfuglar etið hann enn þá, heldur liggur hann enn, eins og hann var, hjá búðinni við skip *Akkils;* er þetta hinn tólfti dagur, sem hann liggur þar, og fúnar þó ekki hold hans, og ekki eta hann maðkar, sem þó eru vanir að eta vopnbitna menn. Þegar hinn himneski morgunroði kemur í ljós, dregur *Akkilles* hann

að sönnu óþyrmilega í kríng um haug vinar síns, en fær þó ekki afskræmt hann. Þèr mundi gefa á að líta, ef þú kæmir sjálfur til hans, hversu hann liggur, sem væri hann glænýr; alt blóð er af honum þvegið, og hann er hvergi óhreinn; öll sár, þeim er hann var særður, eru saman runnin, því margir menn báru vopn á hann. Þannig annast hinir sælu guðir hinn góða son þinn, þó hann liggi lík, því hann er þeim mjög ástfólginn". Svo mælti *Hermes*, en hinn gamli maður gladdist, og svaraði honum: „Gott er fyrir mann, sonur sæll, að greiða hinum ódauðlegu goðum skyldugjafir sínar. Því aldrei gleymdi sonur minn, sem eg ávalt sakna, guðum þeim, er á *Ólympi* búa. Því hafa þeir munað honum það, jafnvel eptir það hann var dauður. En heyr nú, þigg þessa fögru skál af mèr, og tak við mèr til trausts, og fylg mèr með aðstoð guðanna, uns eg kem til búðar *Peleifssonar*". Hinn hvatfæri *Argusbani* svaraði honum: „Ekki muntu fá mig til þess; þú freistar mín nú, gamli maður, þèr ýngra manns, er þú biður mig að þiggja gjafir af þèr án vitundar *Akkils;* óttast eg hann, og vil fyrir hvern mun forðast að hafa nokkuð af honum, svo eg hafi ekkert ílt þar af síðar meir. En eg skal gjarna fara með þèr á fljótu skipi til hins fræga *Argverjalands,* eða fylgja þèr þángað landveg, og mun þá eingi ráðast á þig fyrir þá skuld, að honum þyki lítið koma til fylgdarmanns þíns".

Að því mæltu stökk *Hagvaldur* skyndilega upp

á kerruna, greip svipuna og taumana, og blès miklum móði í brjóst hestunum og múlunum. En er þeir komu að skipagarðinum og díkinu, voru vökumenn nýgeingnir til náttverðar; stakk hinn hvatfæri *Argusbani* þeim öllum svefnþorn, opnaði þegar hliðin og skaut frá slagbröndunum. Þar fór hann inn með *Príamus* og með hinar fögru gjafir, er á vagninum voru. Þá komu þeir að hinni háfu búð *Peleifssonar;* þá búð höfðu *Myrmídónar* gert konúnginum af höggnum furutrjám, en þakt hana með loðnum reyr, er þeir skáru í mýri einni. Í kríng um búðina höfðu þeir gert konúnginum mikinn forgarð af þèttum staurum; fyrir hurðinni var einn furu-slagbrandur; voru þrír *Akkear* vanir að hrinda þeim slagbrandi fyrir, og þrír *Akkear* skutu hinni stóru loku frá hurðunum, en þeim slagbrandi hratt *Akkilles* fyrir einn. *Hermes* hagsældaguð skaut þá frá lokunni fyrir hinn aldraða mann, og ók inn með hinar fögru gjafir, er ætlaðar voru hinum fóthvata *Peleifssyni.* Síðan steig hann af kerrunni til jarðar, og mælti: „Gamli maður, eg sem híngað er kominn, em *Hermes,* ódauðlegur guð; faðir minn sendi mig til fylgdar við þig. Nú mun eg fara aptur, og ekki gánga inn fyrir augu *Akkils,* því það væri óviðurkvæmilegt fyrir ódauðlegan guð, að kveðja dauðlega menn svo bersýnilega. En þú skalt gánga inn og taka um knè *Peleifssonar,* og svo þú hrærir hug hans, skaltu biðja hann fyrir sakir föður hans og hinnar hárprúðu móður hans og fyrir sakir sonar hans“. Að

því mæltu fór *Hermes* burt, og upp til hins háfa *Ólymps*.

Príamus varp sèr ofan úr kerrunni til jarðar. Hann lèt *Ídeus* vera þar eptir, og var hann þar kyrr og gáði að hestunum og múlunum, en öldúngurinn gekk rakleiðis að húsi því, er *Akkilles* sat í, ástvinur *Seifs*, og hitti hann *Akkilles* inni. Fèlagar hans sátu sèr, en tveir einir menn voru hjá *Akkilli* og þjónuðu honum, kappinn *Átómedon* og *Alkímus*, afspríngur *Aresar;* var *Akkilles* nýhættur snæðíngi, að eta og drekka, og var borðið enn ekki upp tekið. Hinn mikli *Príamus* gekk inn, svo þeir urðu ei varir við; hann gekk til *Akkils,* tók höndum sínum um knè hans, og kysti þær hinar óttalegu manndrápshendurnar, er drepið höfðu marga sonu hans. Svo sem þá er mann nokkurn hendir sá stórglæpur, að hann hefir vegið mann í föðurlandi sínu, og fer því í land annara manna til einhvers auðugs manns, og verður öllum bilt við, er á hann horfa: svo varð *Akkilli* bilt við, er hann leit hinn goðumlíka *Príamus*. Hinir urðu og forviða, og leit hverr upp á annan. *Príamus* bað þá *Akkilles,* og tók svo til orða: „Minnstu föður þíns, goðumlíki *Akkilles;* hann er á aldur við mig, hrumur af elli og kominn af fótum fram. Vera má, að einhverjir nágrannar hans, sem í kríng um hann eru, ángri hann nú, án þess neinn sè til að verja hann fyrir óhamíngju og tjóni; en hann gleðst í hjarta sínu, þegar hann frèttir, að þú ert á lífi, og væntir þess á hverjum degi, að hann

fái að sjá sinn kæra son heim aptur kominn frá *Trójulandi.* En eg, vesalstur allra manna, eg átti þá sonu, sem voru manna hraustastir í öllu *Trójulandi,* og nú er eingi, að kalla, eptir af þeim. Þegar synir *Akkea* komu, átti eg fimtíu sonu; var ein móðir að nítján þeirra, en hina átti eg við ambáttum í höll minni. Hefir hinn óðláti *Ares* flestum þeirra á knè komið. En þann, sem frábærastur var allra sona minna, þann, sem varði borgina og borgarmennina, hann *Hektor,* hann drapstú nýlega, þá hann var að halda vörn uppi fyrir föðurland sitt. Hans vegna kem eg nú til skipa *Akkea,* til að fá útlausn fyrir hann hjá þèr, og hefi með mèr ógrynni útlausnarfjár. Heyr, *Akkilles,* óttast guðina, sjá aumur á mèr, og minnst föður þíns; og em eg þó enn aumkunarverðari, því eg hefi haft þá raun, sem eingi annar jarðneskur maður hefir haft, að bera hendur sonarbana míns upp að munni mínum“. Svo mælti *Príamus,* og vakti hjá honum harmfýsi sökum föður hans. *Akkilles* tók um hönd öldúngsins og þokaði honum hægt frá sèr. Báðir áttu þeir nú böls að minnast: *Príamus* mintist *Víga-Hektors;* hann kraup frammi fyrir fótum *Akkils* og kveinaði hástöfum; en *Akkilles* harmaði ýmist föður sinn, ýmist *Patróklus;* heyrðust nú andvörp þeirra um alla búðina. En er hinn ágæti *Akkilles* hafði svalað sèr á harminum, þá reis hann þegar upp af hástólnum, tók í hönd öldúngsins og reisti hann á fætur; kendi hann í brjósti um

hans gráa höfuð og gráa skegg. Hann talaði til hans skjótum orðum og mælti: „Þú vesall maður, sannlega hefir þú borið margar raunir á hjarta þínu. Hví áræddir þú að fara aleinn til skipa *Akkea,* og koma fyrir augu þess manns, er drepið hefir svo marga og svo hrausta sonu þína? Þú hefir sannarlega járnhjarta. Heyr nú, sezt nú í hásæti. Þó við sèum í sárum hug, þá látum samt harmana liggja niðri í brjóstinu; eingu er maður nær að heldur, þó hann kveini fagnaðarlaus. Því guðirnir hafa skapað vesölum mönnum það hlutfall, að þeir skyldu lifa við harma, en sjálfir eru guðirnir sorgalausir. Á hallargólfi *Seifs* standa tvö ker; í þeim kerum eru gjafir þær, er guðirnir veita; í öðru kerinu er hið illa, en í hinu hið góða. Veiti hinn þrumuglaði *Seifur* einhverjum manni beggja blands af kerrum þessum, þá ratar sá maður ýmist í gæfu, ýmist í ógæfu; en þeim sem hann úthlutar hörmúngunum, þann mann gerir hann svívirðilegan; þann mann eltir sár sultur um víða veröld; hann ráfar híngað og þángað, og er hvorki virtur af guðum, nè mönnum. Þannig veittu guðirnir *Peleifi* fagrar gjafir alt í frá fæðíngu hans; því hann hafði velsæld og auðlegð um fram alla menn, og var konúngur yfir *Myrmídónum,* og þó hann væri dauðlegur maður, gáfu guðirnir honum gyðju fyrir konu. En ofan á þessa gæfu bætti guð þeirri ógæfu, að hann átti einga sonu, er komið gætu til ríkis eptir hann. Sá eini sonurinn, sem hann átti,

er alt of bráðfeigur. Ekki mun eg hjúkra honum í elli sinni, með því eg sit hèr í *Trójulandi,* mjög lángt frá föðurlandi mínu, og ángra þig og börn þín. Heyrt höfum vèr og, gamli maður, að þú hafir verið lánsmaður fyrrum; er það mál manna, öldúngur, að þú hafir að auðlegð og sonastyrk verið öllum mönnum fremri, þeim er búa í því takmarki, *Lesbey* að norðan, aðsetri *Makars-Frýgalandi* að ofan og hinu endalausa *Hellusundi.* En síðan himinbúarnir lètu þèr þenna ófögnuð að hendi bera, sem nú er, þá hefir þèr aldrei orðið í milli bardaga og manndrápa, er verið hafa kríng um borgina. Berðu þig vel, og kveina ekki óaflátlega í hjarta þínu, því þú verður eingu að nær, þó þú harmir þinn góða son; ekki fær þú reist hann upp aptur; fyrr muntu rata í aðra raun". Hinn goðumlíki öldúngur *Príamus* svaraði honum: „Bjóð mèr ekki, fóstri *Seifs,* að setjast í hásæti, meðan *Hektor* liggur í búðinni ógrafinn. Lát hann lausan sem fyrst, svo eg sjái hann með augum mínum, en tak við hinu mikla útlausnargjaldi, er eg hefi að færa þèr. Eg óska, að þú njótir þess vel, og komist heim í föðurland þitt, þegar þú fyrst hefir gefið mèr heimleyfi". Hinn fóthvati *Akkilles* leit til hans með reiðisvip og mælti: „Komdu mèr ekki aptur til, gamli maður; eg hefi sjálfur í hyggju, að gefa þèr *Hektor* lausan, því móðir mín, sem ól mig, dóttir sjáfaröldúngsins, kom til mín með orðsendíng frá *Seifi,* og svo skil eg það

af viti mínu, *Príamus,* að einhverr guðanna hefir fylgt þèr til hinna fljótu skipa *Akkea;* það bregzt mèr ekki. Því eingi maður, og ekki þó á bezta aldri væri, mundi áræða að fara inn í herbúðirnar; mundi hann ekki komast, svo vökumennirnir yrðu ekki varir við, og ekki eiga hægt með að skjóta slagbröndunum frá hurðum vorum. Ger því ekki skap mitt í hörmum mínum uppvægara, en það er, svo eg ekki níðist á þèr, gamli maður, hèr í búð minni, þó þú hafir flúið á náðir mínar, og brjóti svo á móti orðsendíngu *Seifs*". Þannig mælti *Akkilles,* en öldúngurinn varð hræddur, og gegndi orðum hans. En *Peleifsson* stökk, eins og ljón, út úr búðinni; hann var ekki einn, honum fylgdu tveir sveinar, kappinn *Átómedon* og *Alkímus;* þá virði *Akkilles* mest allra fèlaga sinna, næst hinum dána *Patróklus.* Þeir leystu hestana og múlana undan okunum, leiddu hinn hljóðmikla kallara öldúngsins inn í búðina, og lètu hann setjast þar á stól; síðan tóku þeir upp úr hinum fagurskafna vagni hið stórmikla útlausnarfè fyrir lík *Hektors,* en lètu vera eptir tvær skikkjur og einn vel ofinn kyrtil, til þess hann skilaði heim aptur líkinu í umbúðum. Þá bauð hann þernum að bera líkið afsíðis, svo *Príamus* sæi ekki son sinn, og þvo það og smyrja alt í kríng; ella hefði verið hætt við, að *Príamus,* ef hann hefði sèð son sinn, mundi ekki hafa stilt reiði sína í hinu sorgbitna hjarta sínu, og hugur *Akkils* orðið uppvægur, og hann svo drepið *Príamus* og brotið móti orðsendíngu *Seifs.* En er

þernurnar höfðu þvegið líkið og smurt með viðsmjöri, þá sveipuðu þær það í fagri skikkju og kyrtli. *Akkilles* hóf líkið sjálfur upp og lagði það á líkbekk, en fèlagar hans hófu það upp á hinn fagurskafna vagn. Því næst hljóðaði *Akkilles* upp, og nefndi á nafn hinn kæra vin sinn: „Reiðst mèr ekki *Patróklus,* þó þú frèttir til *Hadesar*-heims, að eg hafi látið lausan hinn ágæta *Hektor,* og feingið hann föður hans; því *Príamus* hefir gefið mèr ekki ósæmilegar gjafir, og skal eg skipta þèr af þeim svo miklum hlut, sem þèr ber“.

Að því mæltu gekk hinn ágæti *Akkilles* aptur inn í búðina, og settist á hinn gersemlega legubekk, er hann hafði áður á setið, við hinn búðarvegginn, og mælti til *Príamuss:* „Nú er þèr laus gefinn sonur þinn, gamli maður, svo sem þú mælist til; hann er nú lagður á líkbekk, og muntu á morgun, þegar er birtir, sjá hann, er þú flytur hann heim. En nú skulum við hyggja á náttverð. Því matar neytti einnig hin hárprúða *Níóba,* þó hún misti tólf börn í húsi sínu, sex dætur og sex frumvaxta sonu; drap *Appollon,* er reiður var *Níóbu,* sonu hennar með silfurboga sínum, en *Artemis* örumglöð dæturnar, fyrir þá sök að *Níóba* jafnaði sèr við hina kinnfögru *Letó,* kvað hana ekki fædt hafa nema tvö börn, en hún kvaðst átt hafa mörg. En þessi bæði börnin, þó þau væri ekki nema tvö, drápu öll mörgu börnin. Börn *Níóbu* lágu níu daga í blóði sínu, og varð eingi til að jarða þau, því

Kronusson gerði mennina að steinum; en á tíunda degi jörðuðu himnaguðirnir þau. En er *Nióba* var þreytt orðin af að út hella tárum, þá hugði hún á það, að neyta matarins; en nú er hún uppi á eyðifjöllum, og stendur á einhverjum hömrum á *Sípýlus*-fjalli, þar sem mælt er að sèu leguból landvætta þeirra, er lèku sèr forðum í kríng um *Akkelóus*; þar stendur hún í steinslíki og meltir með sèr harma þá, er guðirnir sendu henni. Heyr nú, ágæti gamli maður, látum okkur einnig hyggja á matarnautn. Þú getur síðar meir grátið þinn kæra son, þegar þú hefir flutt hann til *Ilíonsborgar*, því mörg tár muntu yfir honum fella“. Að því mæltu spratt hinn skjóti *Akkilles* upp og slátraði mjallhvítum sauð, en fèlagar hans flógu sauðinn, og gerðu til, svo sem siður var til; þeir brytjuðu limina kunnáttulega, og stúngu öllum stykkjunum upp á teina, steiktu svo gætilega og tóku öll stykkin af teinunum. *Átómedon* tók brauð, sem var í fallegum körfum, og skamtaði það á borðinu, en *Akkilles* skamtaði kjötið, Rèttu þeir nú hendur sínar til hins tilreidda matar, er á borð var borinn. En er þeir höfðu sadt lyst sína á mat og drykk, þá undraðist *Príamus Dardansniðji*, hve mikill vexti og hve fríður maður *Akkilles* var; því hann var líkur goðunum í sjón. En *Akkilles* undraðist *Príamus Dardansniðja*, þá hann virti fyrir sèr hinn góða yfirlit hans, og heyrði orðræðu hans. En er hvorr hafði virt annan fyrir sèr, sem hann

lysti, tók öldúngurinn, hinn goðumlíki *Príamus,* svo fyrri til máls við *Akkilles:* „Lát mig nú, fóstri *Seifs,* fara sem fyrst að hátta, svo við, geingnir til hvílu, endurnærumst af værum svefni; því enn hafa ekki augu mín blundað undir hvörmum mèr, síðan sonur minn lèt líf sitt fyrir höndum þínum, heldur veltist eg um í saurnum í hallarforgarðinum, og andvarpa ávalt og byrgi niðri í mèr ótal harma. Nú fyrst hefi eg neytt matar og rent skæru víni um kverkar mèr, en fyrr hefi eg ekki notið neins". Svo mælti *Príamus,* en *Akkilles* bauð fèlögum sínum og ambáttunum að setja rúmstæði í svalirnar, láta þar í fagrar ábreiður af purpura og breiða yfir dúka, og leggja þar ofan á loðkápur til að fara í. Þær geingu út úr stofunni og hèldu á blysi, og bjuggu þegar af bragði upp tvær rekkjur. Þá mælti hinn fóthvati *Akkilles* í gamni við *Príamus:* „Þú verður nú, góði, gamli maður, að hátta utan búðar. Því verið getur, að híngað komi einhverr af höfðíngjum *Akkea,* því þeir eru jafnan vanir að sitja hjá mèr á ráðstefnu, svo sem siður er til. Færi nú svo, að einhverr þeirra sæi þig um hina svipulu, dimmu nótt, þá mundi hann þegar segja *Agamemnon* herkonúngi frá, og mætti þá verða, að frestaðist útlausn *Hektors.* En heyr nú, seg mèr og inn með sannindum, í hvað marga daga þú vilt gera útför hins ágæta *Hektors,* til þess eg sitji kyrr á meðan sjálfur, og haldi hernum hèr hjá mèr". Öldúngurinn, hinn goðumlíki *Príamus,* svaraði hon-

um: „Með því þú vilt leyfa mèr að gera útför hins ágæta *Hektors*, þá væri mèr stór þökk á, *Akkilles*, ef þú vildir haga svo til. Þú veizt, að vèr erum inni hneptir í borginni, en lángt að sækja við upp á fjall, og *Trójumenn* mjög hræddir. Gjarna vildum vèr harma hann níu daga í höllinni, jarða hann á tíunda degi og halda fólkinu veizlu, en verpa haug eptir hann á ellefta degi. Þá getum vèr barizt á tólfta degi, ef svo verður að vera“. Hinn fóthvati *Akkilles* svaraði honum: „Þetta skal og vera, svo sem þú mælist til, gamli *Príamus*. Eg skal fresta ófriðnum svo lángan tíma, sem þú til tekur“. Að því mæltu tók *Akkilles* um hægri handar únlið öldúngsins, svo hann gæti verið óhræddur. Þeir hvíldu þar nú, hinir ráðvitru menn, kallarinn og *Príamus*, í framhúsinu í búðinni; en *Akkilles* svaf innst í hinni vel smíðuðu búð, og þar hvíldi hjá honum hin kinnfagra *Brísesdóttir*. Nú sváfu allir guðir og hermenn af um nóttina, sigraðir mjúkum svefni, nema *Hermes*, hinn hagvaldi guð, hann festi aldrei blund, því hann var að velkja í huga sèr, hversu hann mætti koma *Príamus* konúngi heim aptur frá skipunum, svo hinir helgu hliðverðir yrði ei varir við. Hann nam nú staðar uppi yfir höfði *Príamuss*, og mælti til hans: „Þú hirðir þá, gamli maður, alls ekkert um háskann, er þú sefur svo enn meðal óvina þinna, eptir það að *Akkilles* hefir gefið þèr heimleyfi. Þú hefir nú leyst út son þinn og goldið

mikið fè; en þrefalt meiri útlausn munu synir þínir, sem eptir eru í borginni, verða að greiða þèr til lífgjafar, ef *Agamemnon Atreifsson* og allir *Akkear* verða þess varir, að þú ert hèr". Svo mælti *Hermes,* en hinn gamli maður varð hræddur, og vakti kallarann. *Hermes* beitti hestunum og múlunum fyrir, og ók sjálfur í skyndíngu gegnum herbúðirnar, án þess neinn yrði varr við. En er þeir komu að vaði hins straumfagra fljóts, fór *Hermes* burt og upp til hins háfa *Ólymps.*

Morgungyðjan, íklædd sóllauksmöttli, dreifði sèr nú yfir alla jörðina. Þeir *Príamus* keyrðu hestana til borgarinnar með kveini og andvörpum, en múlarnir drógu líkið. Eingi karlmaður og eingin af hinum fagurbeltuðu konum varð þeirra fyrr vör, en *Kassandra;* hún var lík hinni gullprúðu *Afrodítu.* Hún hafði geingið upp á *Pergamsborg,* og gat að líta, hvar faðir hennar og borgarkallarinn stóðu á kerrunni; hún sá og, að líkið lá á líkvagninum, er múlarnir drógu. Hún hljóðaði þá upp yfir sig, og kallaði, svo heyrðist um alla borgina: „Komið, *Trójumenn* og *Trójukonur;* nú munuð þèr sjá mega *Hektor,* ef yður nokkurn tíma hefir þókt vænt um hann, meðan hann lifði, þegar hann kom heim aptur úr bardaga; því hann var gleði borgarinnar og alls fólksins". Svo mælti *Kassandra.* Þá varð eingi maður eptir í borginni, hvorki karl nè kona, því óbærilegur harmur var kominn í alla. Nálægt hliðunum mætti fólkið þeim, er líkið flutti. Kona

Hektors og hans heiðvirða móðir þustu að hjólvagninum, og reyttu hár sitt af harmi og lögðu hendur sínar á höfuð honum, en mannfjöldinn stóð í kríng um þær, og kveinaði. Og nú hefði fólkið verið að harma *Hektor* og út ausa tárum fyrir framan borgarhliðin allan þann dag til sólseturs, ef hinn gamli konúngur hefði ekki talað til lýðsins af kerrunni: „Farið úr vegi, svo eg komist áfram með múlana. Þèr getið síðar sadt yður á kveinstöfum, þegar eg hefi ekið líkinu heim“. Svo mælti *Príamus,* en þeir viku úr vegi og gerðu kvíar fyrir líkvagninn. En er þeir *Príamus* komu að höllinni, lögðu þeir *Hektor* á fagurrendan líkbekk, og settu þar saungvara hjá til að byrja harmaljóðin; kirjuðu þeir upp sorglegan saung, en konurnar tóku undir með andvörpum. Hin hvítarmaða *Andrómakka* hóf fyrst upp harmasaunginn meðal kvennanna; hún hèlt um höfuð *Víga-Hektors* með höndum sínum, og kvað: „Maður úngur lèztú líf þitt, og skilur mig nú eptir einstæða í húsunum, en sonur okkar, sem við áttum saman, vesöl hjón, er enn barnúngur, og býst eg ekki við, að hann nái frumvaxta-aldri, því borg þessi mun fyrr verða niður brotin frá grunni; því nú ertú dáinn, forstöðumaðurinn, sem verndaðir hana og varðir hinar heiðvirðu konur og hin úngu börn; munu þær nú bráðum fara burt hèðan á hinum holu skipum, og eg með þeim; en þú, sonur minn, munt annaðhvort fylgjast með mèr, þángað sem þú munt verða að vinna þrælavinnu með þúngri

þraut undir valdi einhvers grimmúðugs húsbónda, eða þá þú hreppir þann dapra dauðdaga, að einhverr af *Akkeum* þrífur í hönd þèr og kastar þèr ofan fyrir borgarvegginn í bræði sinni, í hefnd eptir bróður sinn eða föður eða son, sem *Hektor* kann hafa drepið, því margir *Akkea* hafa þrifið tönnum víðan váng fyrir höndum *Hektors;* því faðir þinn var ósætur viðureignar í orustum, og því harmar fólkið hann um alla borgina. Fagnaðarlausan harm og sorg hefir þú búið foreldrum þínum, *Hektor;* en þó eru mèr eptir skildir sárustu harmarnir, því þú rèttir mèr ekki hendur þínar á banasænginni, og talaðir ekkert huggunarorð til mín, og þó gæti eg altaf munað til þín og grátið þig fögrum tárum nætur og daga". Þannig mælti hún kveinandi, en konurnar tóku undir með andvörpum. Þá byrjaði *Hekaba* þúngar harmatölur meðal þeirra: „*Hektor*, þú mèr ástfólgnasti allra sona minna, sannlega hefir þú verið guðunum kær, alla þá stund sem þú varst á lífi, fyrst hinir ódauðlegu guðir líknuðu þèr í sjálfum dauðanum. Því hina aðra sonu mína seldi hinn fóthvati *Akkilles*, þegar hann handtók þá, mansali handan yfir hið ófrjófa haf, til *Sámseyar* og *Imbreyar* og hinnar torsóktu *Lemneyar*. En er hann hafði tekið þig af lífi með lángeggjuðu eirvopni, þá dró hann þig opt í kríng um haug *Patrókluss*, vinar síns, er þú hafðir drepið, og fèkk þó ekki að heldur vakið hann upp fyrir það. En nú liggur þú glær og nýsæfður í höllinni, líkur

þeim manni, er *Appollon* silfrinbogi hefir drepið sviplega með hinum þýðu skeytum sínum". Þannig mælti hún kveinandi, og vakti upp óaflátlegan harm. *Helena* var sú þriðja, sem því næst hóf upp harmatölur meðal þeirra: „*Hektor,* þú ert mèr ástkærastur allra mága minna. Að vísu er hinn goðumlíki *Alexander,* sem flutti mig híngað til *Trójuborgar,* eiginmaður minn. Eg vildi óska, að eg hefði dáið áður, því þetta er hið tuttugasta ár, síðan eg fór þaðan, og burt úr föðurlandi mínu. Og þó heyrði eg aldrei af þèr nokkurt misjafnt orð til mín eða móðgunaryrði. Því í hvert sinn sem einhverr ámælti mèr innan hallar, annaðhvort einhverr af mágum mínum eða mágkonum, eða einhver af svilkonum mínum, eða teingdamóðir mín (því teingdafaðir minn var mèr ávalt góður, sem hann væri faðir minn), þá tókstu hann ávalt tali og aptraðir honum með ljúfmennsku þinni og blíðskaparorðum. Þess vegna harma eg hann og mig, vesala konu, af sorgfullu hjarta; því nú á eg eingan mann framar góðan mèr eða vinveittan í allri *Trójuborg,* því öllum rís hugur við mèr". Þannig mælti hún kveinandi, en ótölulegur lýður tók undir með andvörpum.

Príamus gamli mælti nú til lýðsins: „Flytjið nú, *Trójumenn,* við til borgarinnar, og óttizt ekki fyrirsátur af *Argverjum;* því *Akkilles* lofaði, þegar hann gaf mèr heimleyfi híngað frá hinum svörtu skipum, að hann skyldi eingan óskunda gera, fyrr

en hinn tólfti dagur kæmi“. Svo mælti hann, en þeir beittu uxum og múlum fyrir vagna, og söfnuðust síðan skjótt saman utan borgar. Þeir fluttu í níu daga ógrynni af við; en er hinn tíundi dagur rann upp til að lýsa mönnum, þá báru þeir hinn hugdjarfa *Hektor* út og grètu þá mjög; lögðu þeir lík hans efst á bálið, og skutu í eldi. En er hin árrisula, rósfíngraða *Morgungyðja* kom í ljós, vöknuðu menn hjá báli hins fræga *Hektors*. Þeir slöktu fyrst allan uslann með skæru víni, svo vítt sem eldsmagnið hafði náð; því næst söfnuðu bræður og vinir saman hinum hvítu beinum; grètu þeir, svo fögur tárin hrundu niður eptir kinnunum; tóku þeir upp beinin og lögðu niður í gullskrín, og breiddu þar yfir mjúka purpuradúka, grófu síðan skrínið niður í gryfju, og þöktu ofan gryfjuna með stórum steinum hverjum við annan, þá urpu þeir haug í skyndi, en alla vega umhverfis sátu njósnarmenn, svo hinir fagurbrynhosuðu *Akkear* skyldu ekki fyrr veita árásir, en öllu væri lokið. En er þeir höfðu orpið hauginn, geingu þeir burt, komu svo aptur saman eptir rèttum sið, og sátu að dýrlegri veizlu í höll *Príamuss* konúngs, fóstra *Seifs*. Þannig gerðu þeir útför hins reiðsíma *Hektors*.

NAFNARÖÐ.

(Rómversku tölurnar, I, og II, tákna fyrri og síðari deild, en hinar tölurnar blaðsíðu í þýðíngunni; s. s. þýðir sama sem).

Prentvillur.

I. bls. XXI[22] fljotsguðinn fyrir fljótsguðinn.
— 17 ofanmáls er versatalan 377. f. 372.
— 22[9]-[10] skal svo lesa: veit sóma syni mínum, o. s. frv.
— 67[8] Lampas f. Lampus.
— 72[16] nokurr f. nokkurr.
— 84 ofanmáls VI f. IV.
— 142[25] Adrei f. Aldrei.
— 149[23] konu f. kona.
— 170[5] Berjist f. Berjizt.
— 191[10] Menisteifur f. Mekisteifur.
— 248[12] ok f. og.
— 218 er blaðsíðutalið 418 f. 218.

Á 95[27] í I stendur Polýfontes, og svo er það og í handritinu, en í þeim útgáfum, sem vjer höfum haft handa í milli, stendur Lykofontes.

II. bls. 72[9] Eníópisar f. Eríópisar.
— 292[11] Talássonar f. Talajonssonar.

Auk þessara prentvillna ber þess að geta, að hið sama eiginlega nafn hefur eigi ávalt sömu mynd, og eins kemur ósamkvæmni fram á sumum öðrum orðum, en öllu þess konar þótti ísjárvert að breyta, svo að alt yrði sjálfu sjer samkvæmt, og það því heldur, sem höfundurinn mun eigi hafa ætlað sjer að binda hendur sínar í því efni.

Auglýsíng.

Ilíons-kviða,	fyrri deild	1 rd.	12 sk.
— —	síðari deild	1 -	32 -

Eins og vèr höfum áður auglýst, höfum vèr í ráði að láta prenta kvæði Drs. S. Egilssonar næst, þegar næst verður byrjað að prenta rit hans, sem ekki getur orðið, fyr en prentun alþíngistíðindanna er lokið, og munum vèr þá láta andlitsmynd höfundarins fylgja þeim.

Útgefendurnir.